

U S T A W A

z dnia

Prawo oświatowe

Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa; kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniem zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. System oświaty zapewnia w szczególności:

- 1) realizację prawa każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju;
- 2) wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny;
- 3) wychowanie rozumiane jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży;
- 4) możliwość zakładania i prowadzenia szkół i placówek przez różne podmioty;
- 5) dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, a także możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej;
- 6) możliwość pobierania nauki we wszystkich typach szkół przez dzieci i młodzież niepełnosprawną, niedostosowaną społecznie i zagrożoną niedostosowaniem

społecznym, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami;

- 7) opiekę nad uczniami niepełnosprawnymi przez umożliwianie realizowania zindywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania oraz zajęć rewalidacyjnych;
- 8) opiekę nad uczniami szczególnie uzdolnionymi poprzez umożliwianie realizowania indywidualnych programów nauczania oraz ukończenia szkoły każdego typu w skróconym czasie;
- 9) upowszechnianie dostępu do szkół, których ukończenie umożliwia dalsze kształcenie w szkołach wyższych;
- 10) możliwość uzupełniania przez osoby dorosłe wykształcenia ogólnego, zdobywania lub zmiany kwalifikacji zawodowych i specjalistycznych;
- 11) zmniejszanie różnic w warunkach kształcenia, wychowania i opieki między poszczególnymi regionami kraju, a zwłaszcza ośrodkami wielkomijskimi i wiejskimi;
- 12) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- 13) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy i umiejętności niezbędnych do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;
- 14) utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach i placówkach;
- 15) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju oraz kształtowanie postaw sprzyjających jego wdrażaniu w skali lokalnej, krajowej i globalnej;
- 16) opiekę uczniom pozostającym w trudnej sytuacji materialnej i życiowej;
- 17) dostosowywanie kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy;
- 18) kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym, w tym poprzez stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych;
- 19) przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;

- 20) warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego;
- 21) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń, w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych, i sytuacji nadzwyczajnych;
- 22) kształtowanie u uczniów umiejętności sprawnego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi;
- 23) wspomaganie nauczania języka polskiego i w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących.

Art. 2. System oświaty obejmuje:

- 1) przedszkola, w tym z oddziałami integracyjnymi lub specjalnymi, przedszkola integracyjne i specjalne oraz inne formy wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły:
 - a) podstawowe, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami przedszkolnymi, integracyjnymi, specjalnymi, przysposabiającymi do pracy, dwujęzycznymi, sportowymi i mistrzostwa sportowego, sportowe i mistrzostwa sportowego,
 - b) ponadpodstawowe, w tym: specjalne, integracyjne, dwujęzyczne, z oddziałami integracyjnymi, specjalnymi, dwujęzycznymi, sportowymi i mistrzostwa sportowego, sportowe, mistrzostwa sportowego, rolnicze, leśne, morskie, żeglugi śródlądowej oraz rybołówstwa,
 - c) artystyczne;
- 3) placówki oświatowo-wychowawcze, w tym szkolne schroniska młodzieżowe, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego;
- 4) placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych;
- 5) placówki artystyczne – ogniska artystyczne umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych;
- 6) poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne udzielające dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;

- 7) młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze umożliwiające dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 36 ust. 17, a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, realizację odpowiednio obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki;
- 8) placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania;
- 9) placówki doskonalenia nauczycieli;
- 10) biblioteki pedagogiczne;
- 11) kolegia pracowników służb społecznych.

Art. 3. 1. System oświaty wspierają organizacje pozarządowe, w tym organizacje harcerskie, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania.

2. Organy administracji publicznej prowadzące szkoły i placówki współdziałają z podmiotami, o których mowa w ust. 1, w wykonywaniu zadań wymienionych w art. 1.

3. System oświaty mogą wspierać także jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej oraz jednostki innych właściwych służb w działaniach służących podnoszeniu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, w tym w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

4. Organy administracji publicznej, w tym organy prowadzące szkoły i placówki, współdziałają z podmiotami, o których mowa w ust. 3, w zapewnieniu właściwych warunków realizacji zadań wymienionych w ust. 3, w szczególności w prowadzeniu zajęć edukacyjnych z zakresu podnoszenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, w tym bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Art. 4. Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) szkole – należy przez to rozumieć także przedszkole;
- 2) szkole specjalnej lub oddziale specjalnym – należy przez to rozumieć odpowiednio:
 - a) szkołę lub oddział dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zorganizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2,

- b) szkołę lub oddział zorganizowane w podmiocie leczniczym, o którym mowa w przepisach o działalności leczniczej, oraz w jednostce pomocy społecznej, w celu kształcenia dzieci i młodzieży przebywających w tym podmiocie lub jednostce, w których stosuje się odpowiednią organizację kształcenia oraz specjalne działania opiekuńczo-wychowawcze, zorganizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 128 ust. 3;
- 3) oddziale integracyjnym – należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczą się i wychowują razem z pozostałymi uczniami, zorganizowany zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2;
- 4) oddziale dwujęzycznym – należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym nauczanie jest prowadzone w dwóch językach: polskim oraz obcym nowożytnym będącym drugim językiem nauczania, przy czym prowadzone w dwóch językach są co najmniej dwa zajęcia edukacyjne, z wyjątkiem zajęć obejmujących język polski, część historii dotyczącą historii Polski i część geografii dotyczącą geografii Polski, w tym co najmniej jedno zajęcia edukacyjne wybrane spośród zajęć obejmujących: biologię, chemię, fizykę, część geografii odnoszącą się do geografii ogólnej, część historii odnoszącą się do historii powszechnej lub matematykę;
- 5) szkole integracyjnej – należy przez to rozumieć szkołę, w której wszystkie oddziały są oddziałami integracyjnymi;
- 6) szkole dwujęzycznej – należy przez to rozumieć szkołę, w której wszystkie oddziały są oddziałami dwujęzycznymi;
- 7) szkole rolniczej – należy przez to rozumieć szkołę ponadpodstawową kształcąca wyłącznie w zawodach dla rolnictwa, dla których, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 46 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw rolnictwa, minister właściwy do spraw rozwoju wsi lub minister właściwy do spraw rynków rolnych;
- 8) szkole leśnej – należy przez to rozumieć szkołę ponadpodstawową kształcąca wyłącznie w zawodach dla leśnictwa, dla których, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 46 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw środowiska;
- 9) szkole morskiej – należy przez to rozumieć szkołę ponadpodstawową kształcąca wyłącznie w zawodach podstawowych dla żeglugi morskiej, dla których, zgodnie z

klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 46 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw gospodarki morskiej;

- 10) szkole żeglugi śródlądowej – należy przez to rozumieć szkołę ponadpodstawową kształcąca wyłącznie w zawodach podstawowych dla żeglugi śródlądowej, dla których, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 46 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej;
- 11) szkole rybołówstwa – należy przez to rozumieć szkołę ponadpodstawową kształcąca wyłącznie w zawodach podstawowych dla rybołówstwa, dla których, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 46 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw rybołówstwa;
- 12) oddziale międzynarodowym – należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym nauczanie jest prowadzone zgodnie z programem nauczania ustalonym przez zagraniczną instytucję edukacyjną;
- 13) oddziale przygotowawczym – należy przez to rozumieć oddział szkolny dla osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, podlegających obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, jak również wykazują zaburzenia w komunikacji oraz trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, co wymaga dostosowania procesu i organizacji kształcenia do ich potrzeb i możliwości edukacyjnych, zorganizowany zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 165 ust. 16 pkt 2;
- 14) placówce – należy przez to rozumieć jednostki organizacyjne wymienione w art. 2 pkt 3–8 i 10;
- 15) placówce rolniczej – należy przez to rozumieć placówki i ośrodki wymienione w art. 2 pkt 4, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych wyłącznie w zawodach, dla których, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 46 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw rolnictwa, minister właściwy do spraw rozwoju wsi lub minister właściwy do spraw rynków rolnych;
- 16) organie prowadzącym szkołę lub placówkę – należy przez to rozumieć ministra, jednostkę samorządu terytorialnego, inne osoby prawne i fizyczne;

- 17) kuratorze oświaty – należy przez to rozumieć kierownika kuratorium oświaty jako jednostki organizacyjnej wchodzącej w skład zespolonej administracji rządowej w województwie;
- 18) nauczycielu – należy przez to rozumieć także wychowawcę i innego pracownika pedagogicznego szkoły, placówki i placówki doskonalenia nauczycieli;
- 19) rodzicach – należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem;
- 20) uczniach – należy przez to rozumieć także słuchaczy i wychowanków;
- 21) ustawie o systemie oświaty – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 oraz z 2016 r. poz. 35, 64, 195, 668 i 1010);
- 22) oddziale sportowym lub oddziale mistrzostwa sportowego – należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym są prowadzone zajęcia sportowe obejmujące szkolenie sportowe, zorganizowany zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 18 ust. 5;
- 23) centrach kształcenia ustawicznego albo centrach kształcenia praktycznego – należy przez to rozumieć rodzaj odpowiednio placówki kształcenia ustawicznego i placówki kształcenia praktycznego;
- 24) podstawie programowej wychowania przedszkolnego lub podstawie programowej kształcenia ogólnego – należy przez to rozumieć obowiązkowe zestawy celów kształcenia i treści nauczania, w tym umiejętności, opisane w formie ogólnych i szczegółowych wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności, które powinien posiadać uczeń po zakończeniu określonego etapu edukacyjnego, oraz zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły, uwzględniane odpowiednio w programach wychowania przedszkolnego, programach nauczania i podczas realizacji zajęć z wychowawcą oraz umożliwiające ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych, a także warunki i sposób realizacji tych podstaw programowych;
- 25) podstawie programowej kształcenia w zawodach – należy przez to rozumieć obowiązkowe zestawy celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, niezbędnych dla zawodów lub kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach, uwzględniane w programach nauczania i umożliwiające ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych, oraz warunki realizacji kształcenia

w zawodach, w tym zalecane wyposażenie w pomoce dydaktyczne i sprzęt oraz minimalną liczbę godzin kształcenia zawodowego;

- 26) programie wychowania przedszkolnego lub programie nauczania do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego – należy przez to rozumieć program, o którym mowa w art. 3 pkt 13b ustawy o systemie oświaty;
- 27) programie nauczania do zawodu – należy przez to rozumieć program, o którym mowa w art. 3 pkt 13c ustawy o systemie oświaty;
- 28) zadaniach oświatowych jednostek samorządu terytorialnego – należy przez to rozumieć zadania w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej;
- 29) szkole dla dorosłych – należy przez to rozumieć szkoły, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1 i 2 lit. a i f, w których stosuje się odrębną organizację kształcenia i do których są przyjmowane osoby mające 18 lat, a także kończące 18 lat w roku kalendarzowym, w którym są przyjmowane do szkoły;
- 30) kształceniu ustawicznym – należy przez to rozumieć kształcenie w szkołach dla dorosłych, a także uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny;
- 31) formach pozaszkolnych – należy przez to rozumieć formy uzyskiwania i uzupełniania wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w placówkach i ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 4, a także kwalifikacyjne kursy zawodowe;
- 32) niepełnosprawnościach sprzężonych – należy przez to rozumieć występowanie u dziecka niesłyszącego lub słabosłyszącego, niewidomego lub słabowidzącego, z niepełnosprawnością ruchową, z niepełnosprawnością intelektualną albo z autyzmem co najmniej jeszcze jednej z wymienionych niepełnosprawności;
- 33) specyficznych trudnościach w uczeniu się – należy przez to rozumieć trudności w uczeniu się odnoszące się do uczniów w normie intelektualnej, którzy mają trudności w przyswajaniu treści nauczania, wynikające ze specyfiki ich funkcjonowania percepcyjno-motorycznego i poznawczego, nieuwarunkowane schorzeniami neurologicznymi;
- 34) kwalifikacji w zawodzie – należy przez to rozumieć wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji;

- 35) kwalifikacyjnym kursie zawodowym – należy przez to rozumieć kurs, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodach, w zakresie jednej kwalifikacji, którego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie tej kwalifikacji;
- 36) egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie – należy przez to rozumieć egzamin, o którym mowa w art. 3 pkt 21 ustawy o systemie oświaty;
- 37) egzaminie maturalnym – należy przez to rozumieć egzamin, o którym mowa w art. 3 pkt 21c ustawy o systemie oświaty;
- 38) egzaminie ósmoklasisty – należy przez to rozumieć egzamin, o którym mowa w art. 3 pkt 21d ustawy o systemie oświaty;
- 39) podręczniku – należy przez to rozumieć podręcznik, o którym mowa w art. 3 pkt 23 ustawy o systemie oświaty;
- 40) materiale edukacyjnym – należy przez to rozumieć materiał edukacyjny, o którym mowa w art. 3 pkt 24 ustawy o systemie oświaty;
- 41) materiale ćwiczeniowym – należy przez to rozumieć materiał ćwiczeniowy, o którym mowa w art. 3 pkt 25 ustawy o systemie oświaty;
- 42) wielodzietności rodziny – oznacza to rodzinę wychowującą troje i więcej dzieci;
- 43) samotnym wychowywaniu dziecka – oznacza to wychowywanie dziecka przez pannę, kawalera, wdowę, wdowca, osobę pozostającą w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osobę rozwiedzioną, chyba że osoba taka wychowuje wspólnie co najmniej jedno dziecko z jego rodzicem.

Art. 5. Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia.

Art. 6. Prawa i obowiązki nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek określa ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379), z zastrzeżeniem art. 16.

Art. 7. Status prawny pracowników niebędących nauczycielami, zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, z wyjątkiem osób, o których mowa w art. 15, określają przepisy o pracownikach samorządowych.

Art. 8. 1. Szkoła i placówka może być szkołą i placówką publiczną albo niepubliczną.

2. Szkoła i placówka, z zastrzeżeniem ust. 4–13, może być zakładana i prowadzona przez:

- 1) jednostkę samorządu terytorialnego;
- 2) inną osobę prawną;
- 3) osobę fizyczną.

3. Jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać i prowadzić jedynie szkoły i placówki publiczne.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych i Minister Obrony Narodowej mogą zakładać i prowadzić publiczne szkoły i placówki, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49.

5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania:

- 1) zakłada i prowadzi:
 - a) szkolne punkty konsultacyjne przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej, które umożliwiają uczniom uczęszczającym do szkół działających w systemach oświaty innych krajów uzupełnianie wykształcenia w zakresie szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego, zgodnie z ramami programowymi kształcenia uzupełniającego i planami nauczania dla szkolnych punktów konsultacyjnych,
 - b) publiczne placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym;
- 2) może zakładać i prowadzić:
 - a) publiczne szkoły i placówki o charakterze eksperymentalnym,
 - b) publiczne placówki kształcenia ustawicznego o zasięgu ogólnokrajowym,
 - c) szkoły i zespoły szkół w Polsce oraz przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej, które:
 - prowadzą kształcenie dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego, określoną w przepisach w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół lub
 - umożliwiają uczniom uczęszczającym do szkół działających w systemach oświaty innych krajów uzupełnianie wykształcenia w zakresie szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego, zgodnie z ramami programowymi

kształcenia uzupełniającego i planami nauczania dla szkolnych punktów konsultacyjnych.

6. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zakłada i prowadzi publiczne szkoły artystyczne oraz placówki, o których mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych, a także może zakładać i prowadzić placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych.

7. Minister właściwy do spraw rolnictwa:

- 1) może zakładać i prowadzić publiczne szkoły rolnicze oraz placówki rolnicze o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym;
- 2) może zakładać i prowadzić publiczne placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych.

8. Minister właściwy do spraw środowiska może zakładać i prowadzić publiczne szkoły leśne.

9. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej może zakładać i prowadzić publiczne szkoły morskie.

10. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej może zakładać i prowadzić publiczne szkoły żeglugi śródlądowej.

11. Minister właściwy do spraw rybołówstwa może zakładać i prowadzić publiczne szkoły rybołówstwa.

12. Minister Sprawiedliwości może zakładać i prowadzić publiczne szkoły i placówki w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich oraz publiczne szkoły i placówki przy zakładach karnych i aresztach śledczych. Szkoły i placówki przy zakładach karnych i aresztach śledczych działają w ramach ich struktury.

13. Szkoły kształcące w zawodzie technik pożarnictwa może zakładać i prowadzić wyłącznie minister właściwy do spraw wewnętrznych.

14. Minister właściwy do spraw zdrowia może założyć i prowadzić publiczną placówkę doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym w zakresie nauczania w zawodach, dla których zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 46 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw zdrowia.

15. Zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli, w tym z oddziałami integracyjnymi lub specjalnymi, przedszkoli integracyjnych i specjalnych oraz innych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 32 ust. 2, szkół podstawowych, w tym integracyjnych oraz z oddziałami integracyjnymi lub specjalnymi, z wyjątkiem szkół

podstawowych specjalnych, szkół artystycznych oraz szkół przy zakładach karnych, szkół w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, należy do zadań własnych gmin.

16. Zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych specjalnych, szkół ponadpodstawowych, w tym z oddziałami integracyjnymi lub specjalnymi, szkół sportowych i mistrzostwa sportowego oraz placówek wymienionych w art. 2 pkt 3-8, z wyjątkiem szkół i placówek o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, należy do zadań własnych powiatu, z zastrzeżeniem ust. 6.

17. Jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać i prowadzić szkoły i placówki, których prowadzenie nie należy do ich zadań własnych, po zawarciu porozumienia z jednostką samorządu terytorialnego, dla której prowadzenie danego typu szkoły lub placówki jest zadaniem własnym, a w przypadku szkół artystycznych – z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

18. Przepis ust. 17 stosuje się również w przypadku przekazywania szkół i placówek pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

19. Prowadzenie szkół artystycznych oraz placówek, o których mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych, a także placówek doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych może być przekazywane w drodze porozumienia między ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego a jednostką samorządu terytorialnego.

20. Prowadzenie publicznych szkół rolniczych i placówek rolniczych o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, publicznych szkół leśnych oraz publicznych szkół morskich, publicznych szkół żeglugi śródlądowej i publicznych szkół rybołówstwa może być przekazywane w drodze porozumienia zawieranego między właściwym ministrem a jednostką samorządu terytorialnego.

21. W porozumieniu, o którym mowa w ust. 20, strony mogą określić tryb przekazania mienia będącego odpowiednio we władaniu publicznych szkół rolniczych i placówek rolniczych o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, publicznych szkół leśnych oraz publicznych szkół morskich, publicznych szkół żeglugi śródlądowej i publicznych szkół rybołówstwa, niezbędnego do prawidłowego wykonywania zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1.

22. Zakładanie i prowadzenie publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek wymienionych w ust. 16 o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym należy do zadań samorządu województwa, z zastrzeżeniem ust. 6 i 25.

23. Powiat i gmina mogą zakładać i prowadzić w ramach zadań własnych publiczne placówki doskonalenia nauczycieli i biblioteki pedagogiczne, z zastrzeżeniem ust. 6.

24. Założenie przez powiat lub gminę jednostki, o której mowa w ust. 23, następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty.

25. Plan sieci publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek, o których mowa w ust. 22, określa strategia rozwoju województwa ustalona na podstawie odrębnych przepisów.

26. Zakładanie publicznych kolegiów pracowników służb społecznych należy do zadań własnych samorządu województwa.

Art. 9. 1. Jednostka samorządu terytorialnego, będąca organem prowadzącym szkołę liczącą nie więcej niż 70 uczniów, na podstawie uchwały organu stanowiącego tej jednostki oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, może przekazać z dniem 1 września danego roku, w drodze umowy, osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego, z wyjątkiem osoby, o której mowa w ust. 2, lub osobie fizycznej, prowadzenie takiej szkoły, o ile szkoła ta nie jest jedyną szkołą danego typu prowadzoną przez tę jednostkę samorządu terytorialnego zgodnie z art. 8 ust. 15 lub 16. Przepis nie dotyczy szkoły artystycznej.

2. Jednostka samorządu terytorialnego nie może powierzyć lub przekazać wykonywania zadań oświatowych, o których mowa w art. 11 ust. 2–4, osobie prawnej utworzonej przez tę jednostkę samorządu terytorialnego lub osobie prawnej, w której ta jednostka samorządu terytorialnego ma udziały, albo której ma akcje. W szczególności jednostka samorządu terytorialnego nie może przekazać takiej osobie prawnej prowadzenia szkoły na podstawie ust. 1, ani udzielić jej zezwolenia na założenie publicznej szkoły lub innej formy wychowania przedszkolnego na podstawie art. 88 ust. 4.

3. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) w przypadku szkoły podstawowej – wskazanie, czy szkole ustala się obwód;
- 2) tryb przejścia szkoły przez jednostkę samorządu terytorialnego w przypadkach, o których mowa w ust. 5 i 6;
- 3) warunki korzystania z mienia przejętej szkoły;
- 4) tryb kontroli przestrzegania warunków umowy;
- 5) warunki i tryb rozwiązania umowy za wypowiedzeniem.

4. Do szkoły przejętej zgodnie z ust. 1 stosuje się przepisy dotyczące szkół publicznych prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, z wyjątkiem art. 88 ust. 4–6.

5. Jednostka samorządu terytorialnego jest obowiązana przejąć prowadzenie szkoły przekazanej osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej, jeżeli osoba prowadząca szkołę nie wykonała polecenia, o którym mowa w art. 56 ust. 1 lub 2, narusza ustawę lub warunki prowadzenia szkoły określone w umowie, o której mowa w ust. 1. W tym przypadku umowa ulega rozwiązaniu z dniem przejęcia szkoły przez jednostkę samorządu terytorialnego.

6. Osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, która przejęła do prowadzenia szkołę publiczną na podstawie umowy, o której mowa w ust. 1, nie może zlikwidować tej szkoły; na wniosek tej osoby jednostka samorządu terytorialnego, która przekazała szkołę, przejmuje jej prowadzenie w trybie określonym w umowie, o której mowa w ust. 1.

7. Jednostka samorządu terytorialnego oraz osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, która przejmie do prowadzenia szkołę publiczną na podstawie umowy, o której mowa w ust. 1, są obowiązani powiadomić, w terminie 6 miesięcy przed dniem przekazania szkoły do prowadzenia osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej, pracowników szkoły oraz zakładową organizację związkową o terminie przekazania szkoły, jego przyczynach, prawnych, ekonomicznych i socjalnych skutkach dla pracowników, a także nowych warunkach pracy i płacy. Przepisy art. 26¹ ust. 3 i 4 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881) stosuje się odpowiednio.

8. Nauczyciel, w terminie 3 miesięcy od uzyskania informacji, o której mowa w ust. 7, może złożyć oświadczenie o odmowie przejścia do szkoły publicznej przejmowanej do prowadzenia przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną.

9. Złożenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 8, powoduje rozwiązanie stosunku pracy z przyczyn określonych w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, z dniem przekazania szkoły, chyba że nauczyciel do dnia rozwiązania stosunku pracy wyrazi zgodę na przeniesienie do innej szkoły prowadzonej przez daną jednostkę samorządu terytorialnego.

10. Osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, która przejęła szkołę, na podstawie umowy, o której mowa w ust. 1, z dniem przejęcia szkoły jest obowiązana zaproponować nauczycielom na piśmie nowe warunki pracy i płacy oraz wskazać termin, nie krótszy niż 7 dni, do którego nauczyciele mają złożyć oświadczenie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia proponowanych warunków.

11. Odmowa przyjęcia nowych warunków pracy i płacy, o których mowa w ust. 10, powoduje rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem z upływem 3 miesięcy od dnia, do którego nauczyciel miał złożyć oświadczenie, o którym mowa w ust. 10. Do nauczyciela, który odmówił przyjęcia nowych warunków pracy i płacy, stosuje się odpowiednio przepisy o rozwiązywaniu stosunków pracy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy.

12. Do czasu przyjęcia nowych warunków pracy i płacy albo rozwiązania stosunku pracy z powodu odmowy ich przyjęcia, w zakresie praw i obowiązków nauczyciela stosuje się dotychczasowe przepisy.

Art. 10. 1. Organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność. Do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę należy w szczególności:

- 1) zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;
- 2) zapewnienie warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym;
- 3) wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie;
- 4) zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej, obsługi finansowej, w tym w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2–6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047), i obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki;
- 5) wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczo-profilaktycznych, przeprowadzania egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych;
- 6) wykonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły lub placówki.

2. W celu wykonywania zadań wymienionych w ust. 1 organy prowadzące szkoły i placówki, o których mowa w art. 8 ust. 2 pkt 2 i 3 oraz ust. 4–13, mogą tworzyć jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek lub organizować wspólną obsługę

administracyjną, finansową i organizacyjną prowadzonych szkół i placówek, o której mowa w ust. 1 pkt 4.

3. Minister Obrony Narodowej może udzielić organowi prowadzącemu szkołę, w związku z realizacją zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej wynikających z ratyfikowanych umów międzynarodowych w dziedzinie obronności, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, dotacji celowej na dofinansowanie zadań bieżących lub inwestycyjnych.

4. Obowiązek zapewnienia wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 4, nie dotyczy organów prowadzących szkoły i placówki, które na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, nie są obowiązane do stosowania zasad rachunkowości określonych tą ustawą.

Art. 11. 1. Zadania oświatowe jednostek samorządu terytorialnego są finansowane na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

2. Zapewnienie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej, jest zadaniem oświatowym:

- 1) gmin – w przedszkolach oraz w innych formach wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 32 ust. 2, a także w szkołach, o których mowa w art. 8 ust. 15;
- 2) powiatów – w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 8 ust. 16;
- 3) samorządów województw – w szkołach, placówkach i placówkach doskonalenia nauczycieli oraz kolegiach pracowników służb społecznych, o których mowa w art. 8 ust. 22.

3. Zadaniem oświatowym gminy i powiatu jest także zapewnienie dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego, o której mowa w art. 165 ust. 7 i 9.

4. Zadaniem oświatowym powiatu jest także zapewnienie warunków prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych w szkołach i placówkach prowadzonych przez powiat.

5. Środki niezbędne do realizacji zadań oświatowych, o których mowa w ust. 2 i 4, w tym na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie szkół i placówek, są zagwarantowane w dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

6. W danym roku budżetowym na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży jednostka samorządu terytorialnego przeznacza środki w wysokości nie mniejszej niż wynikająca z podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na ten rok, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r.

o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 198 i 1609), w zakresie tych zadań.

7. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 31 października, przedstawia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o stanie realizacji zadań oświatowych tej jednostki za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach:

- 1) egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, z uwzględnieniem działań podejmowanych przez szkoły nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szkołach tych typów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty lub właściwego ministra w szkołach i placówkach tych typów i rodzajów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 12. Publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 2, oraz ich zespoły wpisuje się do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej jako podmioty, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1068).

Art. 13. 1. Przedszkolem publicznym jest przedszkole, które:

- 1) realizuje programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego;
- 2) zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie;
- 3) przeprowadza rekrutację dzieci w oparciu o zasadę powszechnej dostępności;
- 4) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 1.

2. Publiczna inna forma wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 32 ust. 2, zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym jednak niż czas określony w przepisach wydanych na podstawie art. 32 ust. 11.

3. W przypadku publicznych przedszkoli i publicznych innych form wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu

terytorialnego i osoby fizyczne, czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony przez osobę prowadzącą, zgodnie z ust. 1 pkt 2 i ust. 2, nie może być krótszy niż czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony, zgodnie z ust. 1 pkt 2 i ust. 2, przez radę gminy dla publicznych przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez gminę.

4. Do publicznej innej formy wychowania przedszkolnego stosuje się przepisy ust. 1 pkt 1, 3 i 4.

5. Przepisy ust. 1 i 3 stosuje się również do oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej.

6. Niepubliczne przedszkole:

- 1) realizuje programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego;
- 2) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli przedszkoli publicznych; przepisy art. 15 ust. 1 i 4 stosuje się odpowiednio.

7. Przepis ust. 6 stosuje się także do oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych oraz niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego.

Art. 14. 1. Szkołą publiczną jest szkoła, która:

- 1) zapewnia bezpłatne nauczanie w zakresie ramowych planów nauczania;
- 2) przeprowadza rekrutację uczniów w oparciu o zasadę powszechnej dostępności;
- 3) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 2;
- 4) realizuje:
 - a) programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – również podstawę programową kształcenia w zawodach,
 - b) ramowy plan nauczania;
- 5) realizuje zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, o których mowa w rozdziałach 3a i 3b ustawy o systemie oświaty.

2. Szkoły publiczne umożliwiają uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych.

3. Szkoła niepubliczna niebędąca szkołą artystyczną może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, o których mowa w ust. 2, jeżeli:

- 1) realizuje programy nauczania uwzględniające podstawy programowe wymienione w ust. 1 pkt 4 lit. a;

- 2) realizuje zajęcia edukacyjne w cyklu nie krótszym oraz w wymiarze nie niższym niż łączny wymiar obowiązkowych zajęć edukacyjnych określony w ramowym planie nauczania szkoły publicznej danego typu;
- 3) stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, o których mowa w ust. 1 pkt 5;
- 4) prowadzi dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla szkół publicznych;
- 5) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – kształci w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 46 ust. 1;
- 6) zatrudnia nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w pkt 2, posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych; przepisy art. 15 ust. 2, 4 i 6 stosuje się odpowiednio.

4. Niepubliczna szkoła artystyczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, o których mowa w ust. 2, jeżeli:

- 1) realizuje programy nauczania uwzględniające podstawy programowe wymienione w ust. 1 pkt 4 lit. a;
- 2) realizuje zajęcia edukacyjne zgodnie z ramowym planem nauczania publicznej szkoły artystycznej danego typu;
- 3) przyjmuje kandydatów, którzy uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu uzdolnień, predyspozycji lub praktycznych umiejętności niezbędnych do podjęcia kształcenia w danej szkole artystycznej, danym zawodzie, specjalności lub specjalizacji, uwzględniając limity wiekowe kandydatów określone dla kandydatów do publicznej szkoły artystycznej danego typu;
- 4) stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, o których mowa w ust. 1 pkt 5;
- 5) prowadzi dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla publicznych szkół artystycznych;
- 6) kształci w zawodach szkolnictwa artystycznego określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 46 ust. 1, dla których minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określił podstawę programową kształcenia w zawodzie;

- 7) zatrudnia nauczycieli zajęć edukacyjnych, o których mowa w pkt 2, posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych; przepisy art. 15 ust. 2, 4 i 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 15. 1. W uzasadnionych przypadkach w przedszkolu publicznym może być, za zgodą kuratora oświaty, zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem do prowadzenia zajęć rozwijających zainteresowania, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora przedszkola za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

2. W uzasadnionych przypadkach w szkole publicznej może być, za zgodą kuratora oświaty, a w przypadku szkoły artystycznej – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora szkoły za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć.

3. Osobę, o której mowa w ust. 2, zatrudnia się na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666), z tym że do osób tych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć edukacyjnych nauczycieli oraz ustala się wynagrodzenie nie wyższe niż przewidziane dla nauczyciela dyplomowanego.

4. Osoba, o której mowa w ust. 2, może być zatrudniona w szkole, jeżeli spełnia warunki, o których mowa w art. 10 ust. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. W celu potwierdzenia spełnienia warunku, o którym mowa w art. 10 ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, osoba ta, przed nawiązaniem stosunku pracy, jest obowiązana przedstawić dyrektorowi szkoły informację z Krajowego Rejestru Karnego.

5. Przepisy ust. 2–4 stosuje się odpowiednio do placówek artystycznych, placówek, o których mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych i placówek doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, z tym że zgodę na zatrudnienie osoby niebędącej nauczycielem wyraża minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

6. Przepisy ust. 2–4 stosuje się również w przypadku zatrudnienia osoby posiadającej przygotowanie zawodowe uznane przez dyrektora szkoły lub placówki za odpowiednie do prowadzenia zajęć z zakresu kształcenia zawodowego, z tym że zatrudnienie tej osoby następuje za zgodą organu prowadzącego, a w przypadku szkoły artystycznej – za zgodą ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

7. W szkole podstawowej, w tym specjalnej i integracyjnej, może być zatrudniony asystent nauczyciela lub osoby, o której mowa w ust. 2, prowadzących zajęcia w klasach I–III, lub asystent wychowawcy świetlicy. Do zadań asystenta należy wspieranie nauczyciela lub osoby, o której mowa w ust. 2, prowadzących zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, lub wspieranie wychowawcy świetlicy. Asystent wykonuje zadania wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela, osoby, o której mowa w ust. 2, lub wychowawcy świetlicy.

8. Asystent, o którym mowa w ust. 7, posiada wykształcenie co najmniej na poziomie wymaganym do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole podstawowej oraz przygotowanie pedagogiczne. Asystenta zatrudnia się na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, z tym że wynagrodzenie ustala się nie wyższe niż przewidziane dla nauczyciela dyplomowanego. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

9. Asystentowi, o którym mowa w ust. 7, nie powierza się zadań określonych dla nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej zatrudnianych dodatkowo w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego oraz współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2.

Art. 16. 1. W celu realizacji zajęć w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, w szkole lub placówce publicznej może być zatrudniony nauczyciel, który nie realizuje w tej szkole lub placówce tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, posiadający kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela oraz spełniający warunki określone w art. 10 ust. 5 pkt 2–4a tej ustawy. Potwierdzenie spełnienia warunków, o których mowa w art. 10 ust. 5 pkt 4 i 4a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, następuje odpowiednio w trybie art. 10 ust. 8a i 8b tej ustawy.

2. Nauczyciela, o którym mowa w ust. 1, zatrudnia się na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, z tym że za każdą godzinę prowadzenia zajęć, o których mowa w ust. 1, nauczycielowi przysługuje wynagrodzenie nie wyższe niż wynagrodzenie za jedną godzinę prowadzenia zajęć ustalone w sposób określony w art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela dla nauczyciela dyplomowanego posiadającego wykształcenie wyższe i tytuł zawodowy magister, magister inżynier lub

równorzędny oraz realizującego tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć, o którym mowa w art. 42 ust. 3 w tabeli w lp. 3 tej ustawy.

Art. 17. 1. Szkoła podstawowa może być tylko szkołą publiczną lub niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej.

2. Do szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 18. 1. Szkoły publiczne i niepubliczne dzielą się na następujące typy:

- 1) ośmioletnią szkołą podstawową;
- 2) szkoły ponadpodstawowe:
 - a) czteroletnie liceum ogólnokształcące,
 - b) pięcioletnie technikum,
 - c) trzyletnią branżową szkołę I stopnia,
 - d) trzyletnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy,
 - e) dwuletnią branżową szkołę II stopnia,
 - f) szkołę policealną dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku.

2. Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. d, jest szkołą specjalną przeznaczoną wyłącznie dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może określać, w drodze rozporządzenia, typy szkół inne niż wymienione w ust. 1 oraz ustalać sposób organizacji kształcenia w tych typach szkół, biorąc pod uwagę konieczność realizowania cyklu kształcenia uwzględniającego podstawy programowe obowiązkowych przedmiotów ogólnokształcących oraz podstawę programową kształcenia w zawodach.

4. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, typy szkół artystycznych publicznych i niepublicznych, w tym szkół, w których przeprowadza się egzamin końcowy albo egzamin dyplomowy, oraz szkół, w których przeprowadza się egzamin ósmoklasisty, a także szkół, których ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu maturalnego, z uwzględnieniem cyklu kształcenia

ogólnego lub kształcenia artystycznego realizowanego w tych szkołach, a także możliwości kontynuowania nauki przez uczniów szkół artystycznych w szkołach, o których mowa w ust. 1.

5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego, uwzględniając umożliwienie uczniom godzenia zajęć sportowych z nauką, w szczególności poprzez odpowiednią organizację zajęć dydaktycznych;
- 2) warunki realizacji w oddziałach i szkołach sportowych oraz oddziałach i szkołach mistrzostwa sportowego zajęć sportowych obejmujących szkolenie sportowe w oparciu o programy szkolenia opracowane przez polskie związki sportowe.

Art. 19. 1. W ostatniej klasie szkoły podstawowej przeprowadza się egzamin ósmoklasisty.

2. Ukończenie:

- 1) szkoły podstawowej umożliwia dalsze kształcenie w szkołach ponadpodstawowych, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a–d;
- 2) liceum ogólnokształcącego umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;
- 3) technikum umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego oraz uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie;
- 4) branżowej szkoły I stopnia umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w danym zawodzie, a także dalsze kształcenie w branżowej szkole II stopnia kształcącej w zawodzie, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I i II stopnia, lub w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych począwszy od klasy II;
- 5) branżowej szkoły II stopnia umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I i II stopnia, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w danym zawodzie, a także uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;

- 6) szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy umożliwia uzyskanie świadectwa potwierdzającego przysposobienie do pracy;
- 7) szkoły policealnej umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie.

Art. 20. 1. Wykształcenie podstawowe posiada osoba, która ukończyła:

- 1) szkołę podstawową albo
- 2) uzyskała w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, w wyniku klasyfikacji rocznej w klasie, której zakres nauczania odpowiada ostatniej klasie szkoły podstawowej, ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących pozytywne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq ustawy o systemie oświaty, albo

- 3) podstawowe studium zawodowe.

2. Wykształcenie zasadnicze branżowe posiada osoba, która:

- 1) ukończyła branżową szkołę I stopnia albo
- 2) zdała egzaminy eksternistyczne z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia oraz:
 - a) ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczonym w branżowej szkole I stopnia lub
 - b) posiada świadectwo potwierdzające kwalifikację wyodrębnioną w zawodzie nauczonym w branżowej szkole I stopnia, lub
 - c) uzyskała dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

3. Wykształcenie średnie branżowe posiada osoba, która:

- 1) ukończyła branżową szkołę II stopnia albo
- 2) spełniła warunki, o których mowa odpowiednio w ust. 2 pkt 1 lub 2, oraz zdała egzaminy eksternistyczne z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły II stopnia, a także:
 - a) ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w danym zawodzie nauczonym w branżowej szkole II stopnia, z tym że kwalifikacja ta wraz z kwalifikacją, o której mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a lub b, zostały wyodrębnione w tym samym zawodzie, lub
 - b) posiada świadectwo potwierdzające kwalifikację wyodrębnioną w danym zawodzie nauczonym w branżowej szkole II stopnia, z tym że kwalifikacja ta wraz z

kwalifikacją, o której mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a lub b, zostały wyodrębnione w tym samym zawodzie, lub

- c) uzyskała dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika.

4. Wykształcenie średnie posiada osoba, która ukończyła:

- 1) szkołę ponadpodstawową, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a i b, albo
- 2) uzyskała w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego, w wyniku klasyfikacji rocznej w klasie, której zakres nauczania odpowiada ostatniej klasie liceum ogólnokształcącego, ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących pozytywne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq ustawy o systemie oświaty, albo
- 3) szkołę ponadgimnazjalną, z wyjątkiem szkół zawodowych, zasadniczych szkół zawodowych oraz szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi;
- 4) szkołę ponadpodstawową albo szkołę artystyczną realizującą kształcenie ogólne w zakresie szkoły ponadpodstawowej działające w systemie oświaty przed dniem 1 stycznia 1999 r., z wyjątkiem zasadniczych szkół zawodowych, szkół zasadniczych lub innych równorzędnych.

5. Wykształcenie gimnazjalne posiada osoba, która ukończyła:

- 1) gimnazjum albo
- 2) uzyskała w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie gimnazjum, w wyniku klasyfikacji rocznej w klasie, której zakres nauczania odpowiada ostatniej klasie gimnazjum, ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących pozytywne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq ustawy o systemie oświaty, oraz przystąpiła do egzaminu gimnazjalnego przeprowadzanego zgodnie z przepisami rozdziału 3b ustawy o systemie oświaty w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r.

6. Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiada osoba, która:

- 1) ukończyła zasadniczą szkołę zawodową, szkołę zasadniczą lub inną szkołę równorzędną, albo

- 2) zdała egzaminy eksternistyczne z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zasadniczej szkoły zawodowej oraz:
 - a) ukończyła kwalifikacyjne kursy zawodowe w zakresie wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie nauczonym w zasadniczej szkole zawodowej lub
 - b) posiada świadectwa potwierdzające wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie nauczonym w zasadniczej szkole zawodowej, lub
 - c) uzyskała dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Art. 21. 1. W szkołach publicznych i niepublicznych, z wyjątkiem szkół artystycznych, mogą być tworzone oddziały międzynarodowe.

2. Utworzenie oddziału międzynarodowego wymaga zezwolenia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

3. Zezwolenie na utworzenie oddziału międzynarodowego w szkole podstawowej może zostać udzielone, jeżeli program nauczania ustalony przez zagraniczną instytucję edukacyjną, który ma być realizowany w tym oddziale, umożliwia uzyskanie przez uczniów wiadomości i umiejętności umożliwiających im przystąpienie do egzaminu ósmoklasisty.

4. Wniosek o zezwolenie na utworzenie oddziału międzynarodowego składa organ prowadzący szkołę, w której ma zostać utworzony oddział międzynarodowy.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, określa:

- 1) cel, założenia kształcenia i program nauczania, który będzie realizowany w oddziale międzynarodowym;
- 2) organizację kształcenia w oddziale i stosowany system oceniania, klasyfikowania i egzaminowania;
- 3) datę rozpoczęcia funkcjonowania oddziału.

6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, dołącza się:

- 1) zgodę rady pedagogicznej na utworzenie oddziału międzynarodowego;
- 2) dokument zawierający zgodę zagranicznej instytucji edukacyjnej na przystąpienie szkoły do nauczania zgodnego z programem nauczania ustalonym przez tę instytucję;
- 3) opinię kuratora oświaty zawierającą ocenę możliwości organizacyjnych i kadrowych pozwalających na realizowanie w szkole programu nauczania ustalonego przez zagraniczną instytucję edukacyjną;
- 4) w przypadku szkoły publicznej – zobowiązanie organu prowadzącego szkołę do ponoszenia, z dochodów własnych, kosztów kształcenia w oddziale międzynarodowym

przekraczających wydatki bieżące ponoszone na jednego ucznia w pozostałych oddziałach szkoły.

Art. 22. 1. Nauczanie w oddziale międzynarodowym może być prowadzone w języku obcym, z wyjątkiem zajęć dla uczniów będących obywatelami polskimi obejmujących: język polski, część historii dotyczącą historii Polski i część geografii dotyczącą geografii Polski.

2. Szkoła zapewnia uczniom oddziału międzynarodowego będącym obywatelami polskimi nauczanie języka polskiego oraz części historii dotyczącej historii Polski i części geografii dotyczącej geografii Polski zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego ustaloną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. b–h.

3. Szkoła zapewnia uczniom oddziału międzynarodowego niebędącym obywatelami polskimi nauczanie języka polskiego jako języka obcego.

4. Uczniowie oddziału międzynarodowego w szkole podstawowej przystępują do egzaminu ósmoklasisty.

5. Uczniowie oddziałów międzynarodowych w szkołach ponadpodstawowych, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a i b, mogą przystąpić do egzaminu maturalnego.

6. Szkoła, w której został utworzony oddział międzynarodowy, zapewnia uczniom tego oddziału możliwość przejścia, na każdym etapie kształcenia, do kształcenia realizowanego zgodnie z programami nauczania, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 4 lit. a.

7. Do oddziału międzynarodowego nie stosuje się przepisów art. 14 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz pkt 5 w zakresie dotyczącym zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, o których mowa w rozdziale 3a ustawy o systemie oświaty, a także art. 14 ust. 3.

Art. 23. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może cofnąć zezwolenie na utworzenie oddziału międzynarodowego:

- 1) w przypadku stwierdzenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, że działalność oddziału międzynarodowego jest sprzeczna z przepisami ustawy lub statutem szkoły, w której taki oddział został utworzony;
- 2) w przypadku cofnięcia przez zagraniczną instytucję edukacyjną zgody, o której mowa w art. 21 ust. 6 pkt 2;
- 3) w przypadku cofnięcia przez radę pedagogiczną zgody, o której mowa w art. 21 ust. 6 pkt 1;
- 4) w przypadku niewykonywania przez organ prowadzący szkołę zobowiązania, o którym mowa w art. 21 ust. 6 pkt 4.

2. Cofnięcie zezwolenia jest równoznaczne z likwidacją oddziału międzynarodowego. Likwidacja następuje w terminie określonym w decyzji o cofnięciu zezwolenia.

Art. 24. Oddział międzynarodowy może zostać zlikwidowany z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący po zapewnieniu uczniom możliwości kontynuowania nauki. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji oddziału międzynarodowego, zawiadomić o zamiarze likwidacji rodziców uczniów i ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Art. 25. 1. W szkołach publicznych i niepublicznych, z wyjątkiem szkół artystycznych, mogą być tworzone oddziały dwujęzyczne.

2. W przypadku szkoły podstawowej oddziały dwujęzyczne, o których mowa w ust. 1, tworzy się począwszy od klasy VII.

Art. 26. 1. Szkoły oraz placówki, o których mowa w art. 2 pkt 3–5, 7 i 8, realizują program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, oraz
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów nauczycieli i rodziców.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przedszkoli i szkół dla dorosłych.

Art. 27. Szkoły i placówki zapewniające uczniom dostęp do Internetu są obowiązane podejmować działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.

Art. 28. 1. Przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych oraz inne formy wychowania przedszkolnego są obowiązane do prowadzenia zajęć rozwijających sprawność fizyczną dzieci poprzez zapewnienie udziału w zajęciach ruchowych, grach i zabawach.

2. Szkoły, z wyłączeniem szkół dla dorosłych, są obowiązane do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Obowiązkowy wymiar zajęć wychowania fizycznego dla uczniów klas IV–VIII szkół podstawowych wynosi 4 godziny lekcyjne, a dla uczniów szkół ponadpodstawowych – 3 godziny lekcyjne, w ciągu tygodnia.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia, dopuszczalne formy realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, mając w szczególności na względzie potrzeby zdrowotne uczniów, specyfikę ich zainteresowań sportowych, warunki realizacji zajęć wychowania fizycznego oraz tradycje sportowe danego środowiska lub szkoły.

Art. 29. 1. W przypadku szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego zadania i kompetencje organu prowadzącego, określone w:

- 1) art. 10 ust. 2, art. 13 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, art. 21 ust. 4 i ust. 6 pkt 4, art. 23 ust. 1 pkt 4, art. 24, art. 88 ust. 7, art. 89 ust. 1 i 13 oraz art. 91 ust. 2, 3 i 7 – wykonuje odpowiednio: rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa;
- 2) art. 10 ust. 1 pkt 1-5, art. 62 ust. 2, art. 63 ust. 1, 12-14, 18 i 20, art. 66 ust. 1, art. 68 ust. 7 i 9, art. 91 ust. 8 oraz art. 128 ust. 1 – wykonuje odpowiednio: wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu, zarząd województwa;
- 3) art. 10 ust. 1 pkt 6, art. 15 ust. 6, art. 56 ust. 2, art. 57, art. 64 ust. 1, art. 65 ust. 1, art. 68 ust. 8, art. 70 ust. 3, art. 88 ust. 4, art. 89 ust. 6 i 7, art. 106 ust. 3, 5 i 6 oraz art. 127 ust. 6 i 17 – wykonuje odpowiednio: wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta, marszałek województwa.

2. W przypadku przedszkoli, szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego zadania i kompetencje określone w:

- 1) art. 131 ust. 4-6, art. 133 ust. 2 i 3, art. 144 ust. 4, art. 145 ust. 1 pkt 3 i ust. 3, art. 147 ust. 6 – wykonuje odpowiednio rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa;
- 2) art. 130 ust. 3, art. 134 ust. 5, art. 152, art. 153 ust. 5, art. 154 ust. 1 pkt 1, ust. 3 i 6-8 oraz art. 159 ust. 1 i 3 – wykonuje odpowiednio wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta, marszałek województwa.

3. Zadania i kompetencje jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 7 i art. 168 ust. 1, 9 i 11-13, oraz zadania i kompetencje organu jednostki samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 176 ust. 3 – wykonuje odpowiednio: wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta, marszałek województwa.

Art. 30. 1. Słuchaczem kolegium pracowników służb społecznych może być tylko osoba posiadająca świadectwo dojrzałości.

2. W zakresie uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, korzystania ze świadczeń zdrowotnych i odbywania przeszkolenia wojskowego

do słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych stosuje się przepisy dotyczące studentów szkół wyższych.

3. Kolegia pracowników służb społecznych mogą pobierać opłaty za egzaminy wstępne oraz za zajęcia dydaktyczne, z wyłączeniem zajęć dydaktycznych w systemie dziennym w publicznych kolegiach pracowników służb społecznych, chyba że są powtarzane z powodu niezadowalających wyników w nauce.

4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i warunki tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz organizację i zasady działania, w tym zasady powierzania stanowisk kierowniczych, zasady sprawowania opieki naukowo-dydaktycznej i nadzoru nad kolegiami pracowników służb społecznych, a także warunki i tryb wydawania oraz wzory druków wydawanych słuchaczom i absolwentom kolegiów pracowników służb społecznych, w tym umieszczenie na dyplomach ukończenia kolegiów pracowników służb społecznych znaków graficznych informujących o poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010).

5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, standardy kształcenia w kolegiach pracowników służb społecznych, uwzględniając w szczególności wymagania dotyczące realizowania planów nauczania, przedmioty kształcenia, zakres i wymiar praktyk zawodowych, treści programowe i wymagane umiejętności.

6. W zakresie nieuregulowanym odmiennie w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i 5 do kolegiów pracowników służb społecznych stosuje się przepisy dotyczące szkół.

Rozdział 2

Wychowanie przedszkolne, obowiązek szkolny i obowiązek nauki

Art. 31. 1. Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat. Wychowanie przedszkolne jest realizowane w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formach wychowania przedszkolnego.

2. W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wychowaniem przedszkolnym może być objęte dziecko w wieku powyżej 7 lat, nie dłużej

jednak niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 9 lat. Obowiązek szkolny tych dzieci odracza się zgodnie z art. 38.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach wychowaniem przedszkolnym może także zostać objęte dziecko, które ukończyło 2,5 roku.

4. Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego.

5. Obowiązek, o którym mowa w ust. 4, rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat. W przypadku dziecka, o którym mowa w ust. 2, obowiązek ten rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym dziecko rozpocznie spełnianie obowiązku szkolnego.

6. Dzieci w wieku 3–5 lat mają prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego.

7. Dziecko uzyskuje prawo, o którym mowa w ust. 6, z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy 3 lata.

8. Zapewnienie warunków do spełniania obowiązku, o którym mowa w ust. 4, oraz realizacji prawa, o którym mowa w ust. 6, jest zadaniem własnym gminy.

9. Zadanie, o którym mowa w ust. 8, jest wykonywane przez gminę przez zapewnienie dziecku możliwości korzystania z wychowania przedszkolnego w:

- 1) publicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez gminę, lub
- 2) publicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez inną osobę prawną lub osobę fizyczną, położonych na obszarze gminy, lub
- 3) niepublicznym przedszkolu, o którym mowa w art. 90 ust. 1b ustawy o systemie oświaty, oddziale przedszkolnym w niepublicznej szkole podstawowej, o którym mowa w art. 90 ust. 1ba ustawy o systemie oświaty lub niepublicznej innej formie wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c ustawy o systemie oświaty, położonych na obszarze gminy.

10. Jeżeli liczba dzieci, którym gmina ma obowiązek zapewnić możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego, zamieszkałych na obszarze danej gminy, zgłoszonych podczas postępowania rekrutacyjnego do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego

w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, niepublicznego przedszkola, o którym mowa w art. 90 ust. 1b ustawy o systemie oświaty, oddziału przedszkolnego w niepublicznej szkole podstawowej, o którym mowa w art. 90 ust. 1ba ustawy o systemie oświaty, lub niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c ustawy o systemie oświaty, przewyższy liczbę miejsc w tym przedszkolu, tym oddziale przedszkolnym lub tej innej formie wychowania przedszkolnego, dyrektor przedszkola lub dyrektor szkoły podstawowej informuje o nieprzyjęciu dziecka do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego wójta (burmistrza, prezydenta miasta). W tym przypadku wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany pisemnie wskazać rodzicom inne publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w publicznej szkole podstawowej, albo publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, albo niepubliczne przedszkole, o którym mowa w art. 90 ust. 1b ustawy o systemie oświaty, oddział przedszkolny w niepublicznej szkole podstawowej, o którym mowa w art. 90 ust. 1ba ustawy o systemie oświaty, albo niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c ustawy o systemie oświaty, które mogą przyjąć dziecko. Czas pracy wskazanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) innego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, niepublicznego przedszkola, o którym mowa w art. 90 ust. 1b ustawy o systemie oświaty, oddziału przedszkolnego w niepublicznej szkole podstawowej, o którym mowa w art. 90 ust. 1ba ustawy o systemie oświaty, albo niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c ustawy o systemie oświaty, powinien być zbliżony do czasu pracy odpowiednio przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego, o przyjęcie do których ubiegali się rodzice dziecka.

11. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w przypadku, o którym mowa w ust. 10, w miarę możliwości wskazuje odpowiednio publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w publicznej szkole podstawowej, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, niepubliczne przedszkole, o którym mowa w art. 90 ust. 1b ustawy o systemie oświaty, oddział przedszkolny, o którym mowa w art. 90 ust. 1ba ustawy o systemie oświaty, albo niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c ustawy o systemie oświaty, położone najbliżej przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej albo innej formy wychowania przedszkolnego, o przyjęcie do których ubiegali się rodzice dziecka.

Art. 32. 1. Rada gminy ustala sieć prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

2. W przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi i geograficznymi rada gminy może uzupełnić sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych o publiczne inne formy wychowania przedszkolnego. Inne formy wychowania przedszkolnego organizuje się dla dzieci w miejscu zamieszkania lub w innym możliwie najbliższym miejscu.

3. Sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, wraz z publicznymi przedszkolami, oddziałami przedszkolnymi w publicznych szkołach podstawowych i publicznymi innymi formami wychowania przedszkolnego, prowadzonymi przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, publicznymi innymi formami wychowania przedszkolnego, prowadzonymi przez gminę, niepublicznymi przedszkolami, o których mowa w art. 90 ust. 1b ustawy o systemie oświaty, oddziałami przedszkolnymi w niepublicznych szkołach podstawowych, o których mowa w art. 90 ust. 1ba ustawy o systemie oświaty, oraz niepublicznymi innymi formami wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 90 ust. 1c ustawy o systemie oświaty, powinna zapewniać dzieciom, o których mowa w art. 31 ust. 1, zamieszkałym na obszarze gminy, możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego. Droga dziecka spełniającego obowiązek, o którym mowa w art. 31 ust. 4, i dziecka pięcioletniego z domu do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, niepublicznego przedszkola, o którym mowa w art. 90 ust. 1b ustawy o systemie oświaty, oddziału przedszkolnego w niepublicznej szkole podstawowej, o którym mowa w art. 90 ust. 1ba ustawy o systemie oświaty albo niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c ustawy o systemie oświaty, w których gmina zapewniła tym dzieciom warunki spełniania tego obowiązku oraz realizacji prawa do korzystania z wychowania przedszkolnego, nie powinna przekraczać 3 km.

4. Ustalenie sieci, o której mowa w ust. 1 i 2, następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty o zgodności tej sieci z warunkami określonymi w ust. 3.

5. Jeżeli droga, o której mowa w ust. 3, przekracza 3 km, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.

6. Obowiązkiem gminy jest zapewnienie niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześciioletnim oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym na podstawie art. 31 ust. 2 bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna na zasadach określonych w umowie zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a rodzicami, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.

7. Gmina może zorganizować dzieciom bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego również w przypadkach, w których nie ma takiego obowiązku.

8. Nauczyciela oraz osobę, o której mowa w art. 15 ust. 1, prowadzących zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego prowadzonej przez gminę, zatrudnia dyrektor przedszkola lub szkoły podstawowej prowadzonych przez tę gminę.

9. Zajęcia w innych formach wychowania przedszkolnego prowadzą nauczyciele posiadający kwalifikacje wymagane od nauczycieli przedszkoli. Przepisy art. 15 ust. 1, 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

10. W przypadku publicznych innych form wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, oraz niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego zadania i kompetencje określone w ustawie dla dyrektora przedszkola wykonuje osoba kierująca daną inną formą wychowania przedszkolnego wyznaczona przez osobę prowadzącą inną formę wychowania przedszkolnego.

11. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje innych form wychowania przedszkolnego, warunki tworzenia i organizowania tych form wychowania przedszkolnego, sposób ich działania oraz minimalny dzienny wymiar godzin świadczonego przez te formy nauczania, wychowania i opieki, uwzględniając w szczególności konieczność dostosowania form wychowania przedszkolnego do sytuacji i potrzeb lokalnych, a także możliwość prowadzenia zajęć tylko w niektóre dni tygodnia.

Art. 33. 1. Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi, o którym mowa w art. 31 ust. 4, są obowiązani do:

- 1) dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego;
- 2) zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia;

- 3) informowania, w terminie do dnia 30 września każdego roku, dyrektora szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, o realizacji tego obowiązku spełnianego w sposób określony w art. 36 ust. 10;
- 4) zapewnienia dziecku warunków nauki określonych w zezwoleniu, o którym mowa w art. 37 ust. 1 – w przypadku dziecka realizującego obowiązek poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej lub inną formą wychowania przedszkolnego.

2. Kontrolowanie spełniania obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, należy do zadań dyrektora szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka.

3. Dyrektorzy publicznych i niepublicznych przedszkoli i szkół podstawowych, w których zorganizowano oddziały przedszkolne, oraz nauczyciele prowadzący zajęcia w publicznych i niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego są obowiązani powiadomić dyrektora szkoły, w obwodzie której dziecko mieszka, o spełnianiu przez dziecko obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, odpowiednio w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego oraz o zmianach w tym zakresie.

Art. 34. Osoby prawne i fizyczne mogą prowadzić inne formy wychowania przedszkolnego. Zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego prowadzi nauczyciel posiadający kwalifikacje wymagane od nauczycieli przedszkoli. Przepisy art. 15 ust. 1 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 35. 1. Nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18. roku życia.

2. Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18. roku życia.

Art. 36. 1. Na wniosek rodziców naukę w szkole podstawowej może także rozpocząć dziecko, które w danym roku kalendarzowym kończy 6 lat.

2. Dyrektor szkoły podstawowej przyjmuje dziecko, o którym mowa w ust. 1, jeżeli dziecko:

- 1) korzystało z wychowania przedszkolnego w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny, w którym ma rozpocząć naukę w szkole podstawowej, albo
- 2) posiada opinię o możliwości rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną albo niepubliczną poradnię

psychologiczno-pedagogiczną założoną zgodnie z art. 168 oraz zatrudniającą pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.

3. Dziecko, które zostało wcześniej przyjęte do szkoły podstawowej, jest zwolnione z obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4.

4. Dyrektor publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, na wniosek rodziców, odracza rozpoczęcie spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego o jeden rok szkolny.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, składa się w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, nie później niż do dnia 31 sierpnia. Odroczenie dotyczy roku szkolnego, w którym dziecko ma rozpocząć spełnianie obowiązku szkolnego.

6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, dołącza się opinię, z której wynika potrzeba odroczenia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego w danym roku szkolnym, wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną albo niepubliczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, założoną zgodnie z art. 168 oraz zatrudniającą pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.

7. Dziecko, któremu odroczone rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego zgodnie z ust. 4, kontynuuje przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego. Przepisy art. 32 ust. 3 i 5 stosuje się odpowiednio.

8. Obowiązek szkolny spełnia się przez uczęszczanie do szkoły podstawowej publicznej albo niepublicznej.

9. Po ukończeniu szkoły podstawowej obowiązek nauki spełnia się:

- 1) przez uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadpodstawowej;
- 2) przez realizowanie, zgodnie z odrębnymi przepisami, przygotowania zawodowego u pracodawcy.

10. Obowiązek, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązek szkolny i obowiązek nauki mogą być spełniane również przez uczęszczanie odpowiednio do przedszkola lub szkoły:

- 1) za granicą, w tym na podstawie umów międzynarodowych lub porozumień o współpracy bezpośredniej zawieranych przez szkoły, jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej lub w ramach programów edukacyjnych Unii Europejskiej;
- 2) przy przedstawicielstwie dyplomatycznym innego państwa w Polsce.

11. Obowiązek szkolny i obowiązek nauki mogą być spełniane również przez uczęszczanie odpowiednio do szkoły lub zespołu szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c tiret pierwsze.

12. Uczeń, który ukończył szkołę ponadpodstawową przed ukończeniem 18. roku życia, może również spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie do szkoły wyższej lub na kwalifikacyjne kursy zawodowe.

13. Dyrektorzy niepublicznych szkół podstawowych oraz dyrektorzy publicznych szkół podstawowych, a także dyrektorzy szkół specjalnych i ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 7, prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, którym nie ustalono obwodów, o przyjęciu ucznia do szkoły są obowiązani powiadomić dyrektora publicznej szkoły podstawowej, w której obwodzie uczeń mieszka, oraz informować go o spełnianiu przez ucznia obowiązku szkolnego.

14. Przepis ust. 13 stosuje się odpowiednio do dyrektora publicznej szkoły podstawowej o ustalonym obwodzie, który przyjął do szkoły ucznia zamieszkującego w obwodzie innej szkoły publicznej.

15. Dyrektorzy publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych, pracodawcy, o których mowa w ust. 9 pkt 2, oraz osoby kierujące podmiotami prowadzącymi kwalifikacyjne kursy zawodowe, są obowiązani powiadomić wójta gminy (burmistrza, prezydenta miasta), na terenie której mieszka absolwent szkoły podstawowej, który nie ukończył 18 lat, o przyjęciu go do szkoły albo w celu przygotowania zawodowego albo na kwalifikacyjny kurs zawodowy, w terminie 14 dni od dnia przyjęcia absolwenta, oraz informować tego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o zmianach w spełnianiu obowiązku nauki przez absolwenta szkoły podstawowej, w terminie 14 dni od dnia powstania tych zmian.

16. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) przypadki, w których do publicznej lub niepublicznej szkoły dla dorosłych można przyjąć osobę, która ukończyła 16 lat, a w przypadku uczestników Ochotniczych Hufców Pracy oraz osób przebywających w zakładach karnych lub aresztach śledczych – 15 lat,
- 2) przypadki, w których osoba, która ukończyła ośmioletnią szkołę podstawową, może spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie na kwalifikacyjny kurs zawodowy – uwzględniając w szczególności opóźnienie w cyklu kształcenia, przypadki losowe uniemożliwiające lub znacznie utrudniające uczęszczanie do szkoły lub umożliwienie

spełniania obowiązku nauki osobom przebywającym w zakładach karnych lub aresztach śledczych.

17. Za spełnianie obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki uznaje się również udział dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, organizowanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2016 r. poz. 546, 960 i 1245).

18. Przepisy ust. 1–3, 8, 9, 11, 12 i 14 stosuje się odpowiednio do szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne.

Art. 37. 1. Na wniosek rodziców dyrektor odpowiednio publicznego lub niepublicznego przedszkola, szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowej, do której dziecko zostało przyjęte, może zezwolić, w drodze decyzji, na spełnianie przez dziecko odpowiednio obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej lub inną formą wychowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być wydane przed rozpoczęciem roku szkolnego albo w trakcie roku szkolnego, jeżeli:

- 1) przedszkole, szkoła podstawowa lub szkoła ponadpodstawowa, do której dziecko zostało przyjęte, znajduje się na terenie województwa, w którym zamieszkuje dziecko;
- 2) do wniosku o wydanie zezwolenia dołączono:
 - a) opinię publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej,
 - b) oświadczenie rodziców o zapewnieniu dziecku warunków umożliwiających realizację podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym,
 - c) zobowiązanie rodziców do przystępowania w każdym roku szkolnym przez dziecko spełniające obowiązek szkolny lub obowiązek nauki do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w ust. 4.

3. Przepisów ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a i c nie stosuje się w przypadku wydawania zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

4. Uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą uzyskuje roczne oceny klasyfikacyjne na podstawie rocznych egzaminów klasyfikacyjnych z zakresu części podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym, uzgodnionej na

dany rok szkolny z dyrektorem szkoły. Egzaminy klasyfikacyjne są przeprowadzane przez szkołę, której dyrektor zezwolił na spełnianie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą. Uczniowi takiemu nie ustala się oceny zachowania. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się zgodnie z art. 44l ustawy o systemie oświaty i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb ustawy o systemie oświaty.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

6. Roczna i końcowa klasyfikacja ucznia spełniającego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą odbywa się zgodnie z przepisami rozdziału 3a ustawy o systemie oświaty.

7. Uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą, a także rodzic takiego ucznia, może korzystać ze wsparcia szkoły, której dyrektor wydał zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, obejmującego:

- 1) prawo uczestniczenia w szkole w zajęciach, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2, 3, 5, 6 i 7;
- 2) zapewnienie dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, o którym mowa w art. 22ac ustawy o systemie oświaty, oraz do pomocy dydaktycznych służących realizacji podstawy programowej znajdujących się w zasobach szkoły i w porozumieniu z dyrektorem szkoły;
- 3) udział w konsultacjach umożliwiających przygotowanie do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w ust. 4.

8. Cofnięcie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, następuje:

- 1) na wniosek rodziców;
- 2) jeżeli uczeń z przyczyn nieusprawiedliwionych nie przystąpił do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w ust. 4, albo nie zdał rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w ust. 4;
- 3) w razie wydania zezwolenia z naruszeniem prawa.

Art. 38. 1. W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o których mowa w art. 31 ust. 2, rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego może być odroczone nie dłużej niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 9 lat.

2. Dyrektor publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, na wniosek rodziców, odracza rozpoczęcie spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego w danym roku szkolnym.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, składa się w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat. Wniosek można złożyć ponownie w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 8 lat. Wniosek składa się nie później niż do dnia 31 sierpnia. Odroczenie dotyczy roku szkolnego, w którym dziecko ma rozpocząć spełnianie obowiązku szkolnego.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz opinię, z której wynika potrzeba odroczenia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego w danym roku szkolnym, wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną albo niepubliczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, założoną zgodnie z art. 168 oraz zatrudniającą pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.

5. Dziecko, któremu odroczone rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego zgodnie z ust. 2, kontynuuje przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego, a dziecko posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, także w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym. Przepisy art. 32 ust. 3 i 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 39. 1. Sieć publicznych szkół podstawowych powinna być zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego, z uwzględnieniem ust. 2.

2. Droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać:

- 1) 3 km – w przypadku uczniów klas I–IV szkół podstawowych;
- 2) 4 km – w przypadku uczniów klas V–VIII szkół podstawowych.

3. Jeżeli droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka:

- 1) przekracza odległości wymienione w ust. 2, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice, a do ukończenia przez dziecko 7 lat – także zwrot kosztów przejazdu opiekuna dziecka środkami komunikacji publicznej;
- 2) nie przekracza odległości wymienionych w ust. 2, gmina może zorganizować bezpłatny transport, zapewniając opiekę w czasie przewozu.

4. Obowiązkiem gminy jest:

- 1) zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia;
- 2) zapewnienie dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 36 ust. 17, a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą:
 - a) 24. rok życia – w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna,
 - b) 25. rok życia – w przypadku uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych;
- 3) zwrot kosztów przejazdu ucznia, o którym mowa w pkt 1 i 2, oraz jego opiekuna do szkoły lub ośrodka, wymienionych w pkt 1 i 2, na zasadach określonych w umowie zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a rodzicami, jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice.

5. Rada gminy, z uwzględnieniem ust. 1 i 2, ustala plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę, a także określa granice obwodów publicznych szkół podstawowych, z wyjątkiem specjalnych, mających siedzibę na obszarze gminy, z zastrzeżeniem art. 88 ust. 2. W przypadku publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez inne organy, określenie granic ich obwodów następuje w uzgodnieniu z tymi organami. Uchwała rady gminy podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

6. Rada gminy, podejmując uchwałę, o której mowa w ust. 5, dąży do tego, aby szkoły podstawowe były szkołami:

- 1) o pełnej strukturze organizacyjnej;
- 2) funkcjonującymi w jednym budynku lub jego bliskiej lokalizacji.

7. Rada powiatu ustala plan sieci publicznych szkół ponadpodstawowych oraz szkół specjalnych, z uwzględnieniem szkół ponadpodstawowych i specjalnych mających siedzibę na obszarze powiatu prowadzonych przez inne organy prowadzące, tak aby umożliwić dzieciom i młodzieży zamieszkującym na obszarze powiatu lub przebywającym w podmiotach

i jednostkach, o których mowa w art. 4 pkt 2 lit. b, realizację odpowiednio obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki.

8. Ustalenie planu sieci publicznych szkół, o którym mowa w ust. 5 i 7, następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty o zgodności planu z warunkami określonymi odpowiednio w ust. 1, 2, 6 i 7.

Art. 40. 1. Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu są obowiązani do:

- 1) dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły;
- 2) zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne;
- 3) zapewnienia dziecku warunków umożliwiających przygotowywanie się do zajęć;
- 4) informowania, w terminie do dnia 30 września każdego roku, dyrektora szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, o realizacji obowiązku szkolnego spełnianego w sposób określony w art. 36 ust. 10 lub 11.

2. Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi nauki, na żądanie wójta gminy (burmistrza, prezydenta miasta), na terenie której dziecko mieszka, są obowiązani informować go o formie spełniania obowiązku nauki przez dziecko i zmianach w tym zakresie.

3. Rodzice dziecka realizującego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 37 ust. 1, są obowiązani do zapewnienia dziecku warunków nauki określonych w tym zezwoleniu.

Art. 41. 1. Dyrektorzy publicznych szkół podstawowych kontrolują spełnianie obowiązku szkolnego przez dzieci zamieszkałe w obwodach tych szkół, a gmina kontroluje spełnianie obowiązku nauki przez młodzież zamieszkałą na terenie tej gminy, w tym odpowiednio:

- 1) kontrolują wykonywanie obowiązków, o których mowa w art. 40 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, a także współdziałają z rodzicami w realizacji obowiązków, o których mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3 i ust. 3;
- 2) prowadzą ewidencję spełniania obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki.

2. Wójt gminy (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany przekazywać dyrektorom publicznych szkół podstawowych na obszarze gminy informacje o aktualnym stanie i zmianach w ewidencji dzieci i młodzieży w wieku 3–18 lat.

Art. 42. 1. Niespełnianie obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

2. Przez niespełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki należy rozumieć nieusprawiedliwioną nieobecność w okresie jednego miesiąca na co najmniej 50%:

- 1) dni zajęć w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole podstawowej, szkole ponadpodstawowej lub placówce;
- 2) zajęć w przypadku spełniania obowiązku nauki w sposób określony w art. 36 ust. 9 pkt 2 i w przepisach wydanych na podstawie art. 36 ust. 16.

Rozdział 3

Zarządzanie szkołami i placówkami publicznymi

Art. 43. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania koordynuje i realizuje politykę oświatową państwa i współdziała w tym zakresie z wojewodami oraz z innymi organami i jednostkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach funkcjonowania systemu oświaty.

Art. 44. 1. Szkoły i placówki podejmują niezbędne działania w celu tworzenia optymalnych warunków realizacji działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej, zapewnienia każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju, podnoszenia jakości pracy szkoły lub placówki i jej rozwoju organizacyjnego.

2. Działania, o których mowa w ust. 1, dotyczą:

- 1) efektów w zakresie kształcenia, wychowania i opieki oraz realizacji celów i zadań statutowych;
- 2) organizacji procesów kształcenia, wychowania i opieki;
- 3) tworzenia warunków do rozwoju i aktywności, w tym kreatywności, uczniów;
- 4) współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym;
- 5) zarządzania szkołą lub placówką.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, w odniesieniu do różnych typów szkół i rodzajów placówek, wymagania wobec szkół i placówek, dotyczące prawidłowości i skuteczności działań, o których mowa w ust. 1, w zakresie:

- 1) przebiegu procesów kształcenia, wychowania i opieki;
- 2) umożliwienia każdemu uczniowi rozwoju na miarę jego indywidualnych możliwości;
- 3) podejmowania przez szkołę lub placówkę działań podnoszących jakość jej pracy;

- 4) angażowania uczniów, rodziców i nauczycieli w działania szkoły lub placówki;
- 5) współpracy ze środowiskiem lokalnym;
- 6) uzyskiwanych efektów kształcenia i wychowania;
- 7) aktywności uczniów i ich rozwoju osiąganego adekwatnie do potrzeb i możliwości;
- 8) doskonalenia pracy szkoły lub placówki przy zaangażowaniu społeczności szkolnej i środowiska lokalnego.

Art. 45. 1. Szkoła lub placówka może realizować eksperyment pedagogiczny, który polega na modyfikacji istniejących lub wdrożeniu nowych działań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu nowatorskich rozwiązań programowych, organizacyjnych, metodycznych lub wychowawczych, w ramach których są modyfikowane warunki, organizacja zajęć edukacyjnych lub zakres treści nauczania, określone w art. 14 ust. 1 pkt 3–5.

2. Celem eksperymentu pedagogicznego realizowanego w szkole lub placówce jest rozwijanie kompetencji i wiedzy uczniów oraz nauczycieli.

3. Eksperyment pedagogiczny jest przeprowadzany pod opieką jednostki naukowej.

4. Eksperyment pedagogiczny realizowany w szkole lub placówce nie może prowadzić do zmiany typu szkoły lub rodzaju placówki.

5. Eksperyment pedagogiczny nie może naruszać uprawnień ucznia do bezpłatnej nauki, wychowania i opieki w zakresie ustalonym w niniejszej ustawie oraz ustawie o systemie oświaty, a także w zakresie uzyskania wiadomości i umiejętności niezbędnych do ukończenia danego typu szkoły oraz warunków i sposobu przeprowadzania egzaminów, określonych w odrębnych przepisach.

6. Postępowanie rekrutacyjne do szkół, placówek lub oddziałów, w których jest przeprowadzany eksperyment pedagogiczny, odbywa się na podstawie przepisów ustawy. Minister, udzielając zgody, o której mowa w ust. 8, może także wyrazić zgodę na inne zasady postępowania rekrutacyjnego.

7. Eksperyment pedagogiczny może obejmować całą szkołę lub placówkę, oddział, grupę lub wybrane zajęcia edukacyjne.

8. Prowadzenie eksperymentu pedagogicznego w szkole lub placówce wymaga zgody ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkoły artystycznej – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. W przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego kształcenia w danym zawodzie minister właściwy do spraw oświaty i wychowania zasięga opinii ministra właściwego dla danego zawodu.

9. Dyrektor szkoły lub placówki, na podstawie uchwały rady pedagogicznej i po uzyskaniu opinii rady rodziców, występuje do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkoły artystycznej – do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, z wnioskiem o wyrażenie zgody na prowadzenie eksperymentu pedagogicznego w szkole lub placówce, w terminie do dnia 31 marca roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym jest planowane rozpoczęcie tego eksperymentu.

10. Wniosek, o którym mowa w ust. 9, składa się za pośrednictwem kuratora oświaty, a w przypadku szkoły artystycznej – za pośrednictwem specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, którzy dołączają swoją opinię.

11. Wniosek, o którym mowa w ust. 9, powinien zawierać:

- 1) cel, założenia i sposób realizacji eksperymentu pedagogicznego;
- 2) opinię jednostki naukowej, dotyczącą założeń eksperymentu pedagogicznego wraz ze zgodą tej jednostki na sprawowanie opieki nad przebiegiem tego eksperymentu i na dokonanie jego oceny;
- 3) zgodę rady pedagogicznej wyrażonej w uchwale, o której mowa w ust. 9, opinię rady szkoły lub placówki oraz opinię rady rodziców;
- 4) w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieumieszczonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego – także uzasadnienie potrzeby prowadzenia kształcenia w danym zawodzie wraz z pozytywnymi opiniami:
 - a) wojewódzkiej lub powiatowej rady rynku pracy, wydanej po uzyskaniu opinii odpowiednio wojewódzkiego lub powiatowego urzędu pracy,
 - b) samorządu gospodarczego lub innej organizacji gospodarczej właściwej dla danego zawodu,
 - c) jednostki naukowej lub stowarzyszenia zawodowego właściwego dla zawodu, w zakresie merytorycznej zawartości programu nauczania przewidzianego dla danego zawodu.

12. Jeżeli planowany eksperyment pedagogiczny wymaga przyznania szkole lub placówce dodatkowych środków budżetowych, do wniosku musi być dołączona pisemna zgoda organu prowadzącego szkołę na finansowanie planowanych działań.

13. Dyrektor szkoły lub placówki prowadzącej eksperyment pedagogiczny przekazuje bezpośrednio po jego zakończeniu ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkoły artystycznej – ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony

dziedzictwa narodowego, sprawozdanie z przeprowadzonego eksperymentu pedagogicznego wraz z opinią jednostki naukowej, która sprawuje opiekę nad przebiegiem tego eksperymentu.

14. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 13, dyrektor szkoły lub placówki przekazuje także organowi prowadzącemu oraz organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny.

15. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 13, składa się za pośrednictwem kuratora oświaty, a w przypadku szkoły artystycznej – za pośrednictwem specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, którzy dołączają swoją opinię.

Art. 46. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, na wniosek ministra właściwego w zakresie zawodu, którego dotyczy wniosek, określi, w drodze rozporządzenia, klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego, z uwzględnieniem klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy.

2. Klasyfikacja zawodów, o której mowa w ust. 1, wskazuje także:

- 1) typy szkół ponadpodstawowych, w których może odbywać się kształcenie w danym zawodzie;
- 2) kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie oraz przypisanie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do tych kwalifikacji;
- 3) zawody, w których nie wyodrębnia się kwalifikacji;
- 4) określenie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji, o których mowa w art. 8 pkt 3–6 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji;
- 5) wnioskodawcę oraz obszary kształcenia, do których są przypisane zawody;
- 6) kwalifikacje w zawodzie, których kształcenie może być prowadzone na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się opinię organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240), zwanej dalej „ustawą o Radzie Dialogu Społecznego”.

4. Wprowadzenie zawodu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego może nastąpić wyłącznie w przypadku, gdy żaden z zawodów ujętych w klasyfikacji nie obejmuje wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w tym zawodzie.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1) opis zawodu oraz kwalifikacji wyodrębnionych w ramach tego zawodu, wraz ze zbiorem umiejętności zawodowych dla każdej kwalifikacji, sporządzony z uwzględnieniem charakterystyk poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia,

oraz propozycję dotyczącą przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionych w ramach tego zawodu;

- 2) uzasadnienie potrzeby kształcenia w tym zawodzie;
- 3) nazwę i miejsce zawodu w określonej grupie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy;
- 4) informację o potrzebach rynku pracy w zakresie danego zawodu.

6. Właściwi ministrowie, o których mowa w ust. 1, mogą wspomagać materialnie i organizacyjnie szkoły i placówki kształcące w danym zawodzie w zakresie zajęć praktycznych i stosowania nowoczesnych technik i technologii w procesie kształcenia zawodowego w odniesieniu do potrzeb rynku pracy.

7. Stowarzyszenia zawodowe, samorządy gospodarcze oraz inne organizacje gospodarcze mogą występować do właściwych ministrów z propozycją ustanawiania nowych zawodów szkolnictwa zawodowego.

8. Dokonując przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się art. 21 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Art. 47. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) podstawę programową:
 - a) wychowania przedszkolnego,
 - b) kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
 - c) kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego,
 - d) kształcenia ogólnego dla technikum,
 - e) kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia,
 - f) kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy,
 - g) kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły II stopnia,
 - h) kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- uwzględniając w szczególności zestawy celów kształcenia i treści nauczania, umiejętności uczniów, a także zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły, odpowiednio do poszczególnych etapów edukacyjnych i typów szkół;

- 2) podstawę programową kształcenia w zawodach, uwzględniając w szczególności ogólne cele i zadania kształcenia zawodowego, efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach, efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów, efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru kształcenia oraz możliwość uzyskania dodatkowych kwalifikacji w ramach obszaru kształcenia;
- 3) ramowe plany nauczania dla poszczególnych typów szkół, w tym:
 - a) tygodniowy, a w przypadku szkół dla dorosłych prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny, wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
 - b) minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych,
 - c) minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,
 - d) maksymalny tygodniowy wymiar i przeznaczenie godzin, które organ prowadzący może dodatkowo przyznać w danym roku szkolnym na realizację zajęć edukacyjnych, w szczególności dodatkowych zajęć edukacyjnych, zajęć z języka migowego, lub na zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
 - e) tygodniowy, a w przypadku szkół dla dorosłych prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny, wymiar i przeznaczenie godzin do dyspozycji dyrektora szkoły,
 - f) warunki i sposób realizacji zajęć edukacyjnych
– uwzględniając w szczególności zakres celów kształcenia i treści nauczania określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub kształcenia w zawodach, potrzebę dostosowania oferty edukacyjnej szkół do potrzeb i zainteresowań uczniów oraz potrzeb rynku pracy, a także realizację zajęć edukacyjnych, o których mowa w art. 109 ust. 2;
- 4) treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego, warunki i sposób realizacji i organizacji doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 oraz wymagania w zakresie przygotowania osób realizujących doradztwo zawodowe w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4, uwzględniając rolę doradztwa zawodowego we wspieraniu uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- 5) zasady organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach, które powinny tworzyć warunki dla zaspokajania potrzeb rozwojowych

i edukacyjnych uczniów, w szczególności wspomagać rozwój uczniów i efektywność uczenia się;

- 6) organizację roku szkolnego, uwzględniającą w szczególności terminy rozpoczynania i kończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych, przerw świątecznych i ferii szkolnych;
- 7) sposób prowadzenia przez szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzaje tej dokumentacji, uwzględniające w szczególności ewidencję dzieci i młodzieży podlegających obowiązkowi szkolnemu i obowiązkowi nauki, a także stanowiące podstawę wydawania uczniom świadectw i dyplomów;
- 8) warunki i sposób organizowania przez szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki, z uwzględnieniem celów edukacyjnych i wychowawczych oraz bezpieczeństwa uczniów.

2. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, organizację roku szkolnego w szkołach w zakładach poprawczych i w schroniskach dla nieletnich, z uwzględnieniem w szczególności specyfiki organizacji pracy wychowawczej i resocjalizacyjnej w tych zakładach i schroniskach oraz zapewnienia wykonywania orzeczeń sądowych.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organizację kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą;
- 2) warunki i sposób wspomagania wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub nauczanych w innych formach przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą, uwzględniając w szczególności:
 - a) kierowanie nauczycieli do pracy za granicą,
 - b) przekazywanie niezbędnych podręczników i pomocy dydaktycznych służących temu nauczaniu,
 - c) organizowanie w kraju i za granicą doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzących nauczanie języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim za granicą,
 - d) organizowanie kolonii i innych form letniego wypoczynku dzieci i młodzieży polonijnej,
 - e) współpracę tych szkół oraz organizacji społecznych ze szkołami w Polsce;

3) zakres i warunki przyznawania świadczeń przysługujących nauczycielom polskim skierowanym lub delegowanym do pracy za granicą w celach, o których mowa w pkt 1 i 2, uwzględniając w szczególności częściowy zwrot kosztów utrzymania i zakwaterowania oraz kosztów podróży, a także wyposażenie nauczycieli w niezbędne podręczniki, środki dydaktyczne i inne pomoce niezbędne w procesie nauczania w miejscu zatrudnienia.

4. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może określić przypadki, w których uczniowi można przedłużyć oraz skrócić okres nauki w szkole, biorąc pod uwagę konieczność realizacji w tym okresie podstawy programowej kształcenia ogólnego lub kształcenia w zawodach.

5. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wyłączyć stosowanie niektórych przepisów niniejszej ustawy i ustawy o systemie oświaty w odniesieniu do szkół, zespołów szkół i szkolnych punktów konsultacyjnych, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. a i pkt 2 lit. c, w zakresie wynikającym ze szczególnych warunków funkcjonowania tych szkół, zespołów szkół i szkolnych punktów konsultacyjnych, a także wprowadzić w tym zakresie odrębne unormowania.

Art. 48. Przepisy ustawy nie naruszają uprawnień Ministra Obrony Narodowej do zakładania, prowadzenia i nadzorowania szkół na podstawie przepisów o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

Art. 49. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, wykaz szkół i placówek, które prowadzą minister właściwy do spraw wewnętrznych i Minister Obrony Narodowej.

Art. 50. 1. Kuratora oświaty, na wniosek wojewody, powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może odwołać kuratora oświaty także z własnej inicjatywy.

2. Kandydata na stanowisko kuratora oświaty wyłania się w drodze konkursu.

3. Konkurs ogłasza i przeprowadza wojewoda.

4. Ogłoszenie konkursu następuje nie później niż w ciągu miesiąca od dnia, w którym nastąpiło odwołanie kuratora oświaty.

5. Do konkursu może przystąpić osoba, która posiada:

- 1) wykształcenie wyższe i tytuł zawodowy magister, magister inżynier lub równorzędny;
- 2) stopień nauczyciela mianowanego lub nauczyciela dyplomowanego;

3) co najmniej siedmioletni staż pracy w charakterze nauczyciela.

6. Konkurs przeprowadza komisja konkursowa powołana przez wojewodę. W skład komisji konkursowej wchodzi:

- 1) trzech przedstawicieli ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 2) dwaj przedstawiciele wojewody;
- 3) po jednym przedstawicielu wojewódzkich struktur związków zawodowych, zrzeszających nauczycieli, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego.

7. Do czasu powołania na stanowisko kuratora oświaty osoby wyłonionej w drodze konkursu albo ustalonej zgodnie z ust. 8 minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii wojewody, wyznacza osobę pełniącą obowiązki kuratora oświaty.

8. Jeżeli do konkursu nie przystąpił żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie został wyłoniony żaden kandydat, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii wojewody, może powołać na stanowisko kuratora oświaty ustaloną przez siebie osobę spełniającą warunki, o których mowa w ust. 5.

9. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, regulamin konkursu na stanowisko kuratora oświaty, wzór ogłoszenia o konkursie, tryb pracy komisji konkursowej oraz sposób głosowania, a także możliwość unieważnienia konkursu w przypadku naruszenia przepisów dotyczących jego przeprowadzania, kierując się sprawnością i efektywnością prac komisji.

10. Na wniosek kuratora oświaty, po zasięgnięciu opinii wojewody, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania powołuje i odwołuje wicekuratorów oświaty.

11. Stanowisko wicekuratora oświaty może zajmować osoba, która posiada:

- 1) wykształcenie wyższe i tytuł zawodowy magister, magister inżynier lub równorzędny;
- 2) stopień nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego;
- 3) co najmniej siedmioletni staż pracy w charakterze nauczyciela.

Art. 51. 1. Kurator oświaty, w imieniu wojewody, wykonuje zadania i kompetencje w zakresie oświaty określone w ustawie i przepisach odrębnych na obszarze województwa, a w szczególności:

- 1) sprawuje nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi przedszkolami, innymi formami wychowania przedszkolnego, szkołami, placówkami oraz kolegiami pracowników służb społecznych, które znajdują się na obszarze danego województwa;
- 2) wydaje decyzje administracyjne w sprawach określonych w ustawie;

- 3) współdziała z radami oświatowymi powołanymi na podstawie art. 78;
- 4) wykonuje zadania organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, 868, 996 i 1579):
 - a) w stosunku do organów jednostek samorządu terytorialnego – w sprawach szkół publicznych, zakładanych i prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne, oraz szkół i placówek niepublicznych,
 - b) w stosunku do dyrektorów szkół – w sprawach z zakresu obowiązku szkolnego i obowiązku nauki oraz w sprawach skreślenia uczniów z listy uczniów;
- 5) realizuje politykę oświatową państwa, a także współdziała z organami jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu i realizowaniu odpowiednio regionalnej i lokalnej polityki oświatowej, zgodnych z polityką oświatową państwa;
- 6) opracowuje programy wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli, wyodrębnionych w budżecie wojewody, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego;
- 7) organizuje olimpiady, konkursy, turnieje, przeglądy oraz inne formy współzawodnictwa i prezentacji osiągnięć uczniów szkół na obszarze województwa;
- 8) współdziała z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi;
- 9) współdziała z placówkami doskonalenia nauczycieli, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i bibliotekami pedagogicznymi w realizacji zadań dotyczących diagnozowania, na podstawie wyników nadzoru pedagogicznego, potrzeb w zakresie doskonalenia nauczycieli;
- 10) wspomaga działania w zakresie organizowania egzaminów w szkołach;
- 11) opiniuje plany pracy publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, z wyjątkiem placówek prowadzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministra właściwego do spraw rolnictwa i ministra właściwego do spraw zdrowia;
- 12) opiniuje arkusze organizacji publicznych szkół i placówek, z wyjątkiem szkół i placówek prowadzonych przez ministrów, w zakresie ich zgodności z przepisami, przedstawiane przez organy prowadzące szkoły i placówki przed zatwierdzeniem arkuszy;
- 13) współdziała z organami jednostek samorządu terytorialnego w zakresie kształtowania i rozwoju bazy materialnej szkół i placówek;

- 14) współdziała z właściwymi organami, organizacjami i innymi podmiotami w sprawach dotyczących warunków rozwoju dzieci i młodzieży, w tym w przeciwdziałaniu zjawiskom patologii społecznej, a także może wspomagać działania tych podmiotów;
- 15) nadzoruje i wspomaga organizację wypoczynku, o którym mowa w art. 92a–92t ustawy o systemie oświaty, na obszarze województwa;
- 16) wykonuje inne zadania określone w przepisach odrębnych, w szczególności w zakresie obronności.

2. Programy operacyjne, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383 i 1250) oraz w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217), a także programy rządowe, o których mowa w art. 90u ustawy o systemie oświaty, mogą określać zadania, które kurator oświaty wykonuje w imieniu wojewody.

3. Stanowiska kuratora i wicekuratora oświaty nie można łączyć z mandatem radnego.

Art. 52. 1. Kurator oświaty wykonuje swoje zadania i kompetencje przy pomocy kuratorium oświaty.

2. Kuratoria oświaty są państwowymi jednostkami budżetowymi.

3. Wojewoda, na wniosek kuratora oświaty, może tworzyć delegatury kuratorium oświaty. Kierownik delegatury może, z upoważnienia kuratora oświaty, prowadzić sprawy na obszarze działania delegatury, w tym sprawować nadzór pedagogiczny i wydawać decyzje administracyjne.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, organizację kuratoriów oświaty oraz zasady tworzenia ich delegatur.

Art. 53. 1. Nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami artystycznymi, placówkami, o których mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych oraz placówkami doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, który w tym celu, a także w celu realizacji zadań organu prowadzącego, w odniesieniu do szkół i placówek przez siebie prowadzonych może, w drodze rozporządzenia, utworzyć specjalistyczną jednostkę nadzoru oraz określić jej organizację i zakres powierzonych zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego oraz zadań organu prowadzącego.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa sprawuje nadzór pedagogiczny nad publicznymi szkołami rolniczymi, placówkami rolniczymi oraz placówkami doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, przez siebie prowadzonymi, minister właściwy do spraw środowiska – nad publicznymi szkołami leśnymi przez siebie prowadzonymi, a minister właściwy do spraw zdrowia nad publiczną placówką doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym. W tym celu, a także w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1, w odniesieniu do szkół i placówek przez siebie prowadzonych odpowiednio minister właściwy do spraw rolnictwa, minister właściwy do spraw środowiska lub minister właściwy do spraw zdrowia mogą, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, utworzyć specjalistyczną jednostkę nadzoru oraz określić jej organizację i zakres powierzonych zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego.

3. Specjalistyczne jednostki nadzoru, o których mowa w ust. 1 i 2, są państwowymi jednostkami budżetowymi finansowanymi odpowiednio z budżetu ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministra właściwego do spraw rolnictwa, ministra właściwego do spraw środowiska lub ministra właściwego do spraw zdrowia.

4. Przepisy ust. 1 i 2 nie naruszają uprawnień kuratora oświaty w zakresie nadzoru pedagogicznego nad nauczaniem przedmiotów ogólnokształcących w szkołach artystycznych, a także nad nauczaniem przedmiotów ogólnokształcących w szkołach rolniczych i w szkołach leśnych prowadzonych przez odpowiednio ministra właściwego do spraw rolnictwa lub ministra właściwego do spraw środowiska.

5. W odniesieniu do publicznych szkół i placówek artystycznych minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania wydaje przepisy, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2, 3 lit. a, b, d, e i f oraz pkt 6 i 7.

6. Rozporządzenia, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2 i 3, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania wydaje w porozumieniu odpowiednio z ministrem właściwym do spraw rolnictwa lub ministrem właściwym do spraw środowiska.

Art. 54. 1. W przypadku publicznych i niepublicznych szkół prowadzących kształcenie w zawodach dla żeglugi morskiej kurator oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny, we współdziałaniu odpowiednio z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, w zakresie realizowania w procesie kształcenia w tych szkołach postanowień Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania

im świadectw oraz pełnienia wacht, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. (Dz. U. z 1984 r. poz. 201, z 1999 r. poz. 286 oraz z 2013 r. poz. 1092).

2. W przypadku publicznych i niepublicznych szkół prowadzących kształcenie w zawodach podstawowych dla żeglugi śródlądowej kurator oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny, we współdziałaniu z ministrem właściwym do spraw żeglugi śródlądowej w zakresie realizacji programów nauczania do zawodów podstawowych dla żeglugi śródlądowej.

3. W przypadku publicznych i niepublicznych szkół prowadzących kształcenie w zawodach podstawowych dla rybołówstwa kurator oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny, we współdziałaniu z ministrem właściwym do spraw żeglugi śródlądowej w zakresie realizacji programów nauczania do zawodów podstawowych dla rybołówstwa.

Art. 55. 1. Nadzór pedagogiczny polega na:

- 1) obserwowaniu, analizowaniu i ocenianiu przebiegu procesów kształcenia i wychowania oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
- 2) ocenianiu stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
- 3) udzielaniu pomocy szkołom i placówkom, a także nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
- 4) inspirowaniu nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów.

2. W zakresie wymienionym w ust. 1 pkt 1 i 2 nadzorowi podlega w szczególności:

- 1) posiadanie przez nauczycieli wymaganych kwalifikacji do prowadzenia przydzielonych im zajęć;
- 2) realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania;
- 3) przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki;
- 4) przestrzeganie statutu szkoły lub placówki;
- 5) przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia oraz upowszechnianie wiedzy o tych prawach;
- 6) zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.

3. Nauczyciele, o których mowa w art. 60 ust. 8, wykonujący czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego mają prawo:

- 1) wstępu do szkół i placówek;
- 2) wglądu do prowadzonej przez szkołę lub placówkę dokumentacji dotyczącej przebiegu nauczania, wychowania i opieki oraz organizacji pracy;
- 3) wglądu do znajdujących się w szkole lub placówce dokumentów nauczycieli potwierdzających kwalifikacje do prowadzenia przydzielonych im zajęć oraz dokumentów osób, o których mowa w art. 15, potwierdzających przygotowanie do prowadzenia danych zajęć;
- 4) udziału w posiedzeniu rady pedagogicznej, po uprzednim powiadomieniu dyrektora szkoły;
- 5) wstępu w charakterze obserwatora na zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i inne zajęcia organizowane przez szkołę lub placówkę;
- 6) przeprowadzania badań służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz opiekuńczej szkół i placówek.

4. Nauczyciele, o których mowa w art. 60 ust. 8, mogą wydawać dyrektorom szkół i placówek zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności wraz z terminem ich realizacji.

5. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, może zgłosić wobec nich zastrzeżenia do organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

6. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:

- 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń;
- 2) organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

7. W razie stwierdzenia istotnych uchybień w działalności szkoły lub placówki, organ sprawujący nadzór pedagogiczny niezależnie od środków, o których mowa w ust. 4, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ prowadzący szkołę lub placówkę.

8. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny może wydawać organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę zalecenia wynikające z czynności nadzoru. Przepisy ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

9. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny może przetwarzać dane osobowe pracowników i uczniów szkół i placówek w zakresie niezbędnym do wykonywania nadzoru pedagogicznego.

Art. 56. 1. Jeżeli szkoła lub placówka albo organ prowadzący prowadzi działalność z naruszeniem przepisów niniejszej ustawy lub ustawy o systemie oświaty albo rozporządzeń wydanych na ich podstawie, organ sprawujący nadzór pedagogiczny może polecić, w drodze decyzji, usunięcie uchybień w wyznaczonym terminie, z zastrzeżeniem ust. 7.

2. W przypadku stwierdzenia niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania w szkole lub placówce organ sprawujący nadzór pedagogiczny poleca dyrektorowi szkoły lub placówki opracowanie, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania. Wdrożenie programu następuje w terminach określonych w harmonogramie, zaakceptowanych przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Program musi uwzględnić uwagi i wnioski zgłoszone przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

3. Jeżeli dyrektor szkoły lub placówki nie usunie w wyznaczonym terminie uchybień, o których mowa w ust. 1, nie opracuje lub nie wdroży w określonych w harmonogramie terminach programu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania albo nie uwzględni w tym programie zgłoszonych uwag i wniosków, organ sprawujący nadzór pedagogiczny występuje do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki z końcem albo w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia. Wniosek złożony w tej sprawie przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest wiążący dla organu prowadzącego szkołę lub placówkę.

4. W przypadku szkoły i placówki prowadzonych przez ministra, w sytuacji określonej w ust. 3, właściwy minister odwołuje dyrektora szkoły lub placówki z końcem albo w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.

5. W przypadku szkoły prowadzonej przez osobę prawną lub fizyczną, z wyjątkiem szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego, niewykonanie polecenia, o którym mowa w ust. 1 lub 2, może stanowić podstawę cofnięcia, w drodze decyzji, zezwolenia na założenie tej szkoły. Cofnięcie zezwolenia na założenie szkoły jest równoznaczne z postawieniem jej w stan likwidacji.

6. Jeżeli szkoła lub placówka prowadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego, a także sama jednostka samorządu terytorialnego, nie usunie uchybień, o których mowa w ust. 1, organ sprawujący nadzór pedagogiczny zawiadamia o tym fakcie wojewodę sprawującego nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego.

7. Przepisów ust. 1 i 6 nie stosuje się, jeżeli naruszenie, o którym mowa w ust. 1, nastąpiło w uchwale lub zarządzeniu organu jednostki samorządu terytorialnego. W tym przypadku kurator oświaty jest obowiązany niezwłocznie powiadomić o naruszeniu przepisów ustawy wojewodę.

Art. 57. 1. Organ prowadzący szkołę lub placówkę sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, z uwzględnieniem odrębnych przepisów.

2. W zakresie wymienionym w ust. 1 nadzorowi podlega w szczególności:

- 1) prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole lub placówce środkami budżetowymi oraz pozyskanymi przez szkołę lub placówkę środkami pochodzącymi z innych źródeł, a także gospodarowania mieniem;
- 2) przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów;
- 3) przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki.

3. Do wykonywania nadzoru, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 55 ust. 3 pkt 1 i 2 oraz ust. 4–6.

4. Organ prowadzący szkołę lub placówkę, nieposiadający uprawnień do sprawowania nadzoru pedagogicznego, może występować w sprawach dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych z wnioskami do dyrektora szkoły lub placówki i organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Dyrektor lub organ, który otrzymał wniosek, jest obowiązany do udzielenia odpowiedzi w terminie 14 dni.

Art. 58. Organ prowadzący szkołę lub placówkę, a w zakresie działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej również organ sprawujący nadzór pedagogiczny, mogą ingerować w działalność szkoły lub placówki wyłącznie w zakresie i na zasadach określonych w ustawie. W przypadku szkół przy zakładach karnych ingerencja ta jest dopuszczalna również w zakresie realizacji celów wykonania kary pozbawienia wolności określonych w ustawie z

dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. poz. 557, z późn. zm.¹⁾), a w przypadku szkół przy zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich – w zakresie realizacji celów określonych w przepisach o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Art. 59. Przepisy art. 57 stosuje się odpowiednio do wychowania przedszkolnego prowadzonego w innych formach wychowania przedszkolnego.

Art. 60. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania:

- 1) sprawuje nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami, o których mowa w art. 8 ust. 5;
- 2) nadzoruje i koordynuje wykonywanie nadzoru pedagogicznego na terenie kraju, w szczególności nadzoruje działalność kuratorów oświaty w tym zakresie;
- 3) podejmuje działania służące zapewnieniu sprawności i efektywności nadzoru pedagogicznego, w szczególności:
 - a) opracowuje i modyfikuje narzędzia nadzoru pedagogicznego,
 - b) opracowuje programy szkoleń osób realizujących zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego oraz organizuje takie szkolenia,
 - c) analizuje i opracowuje dane dotyczące nadzoru pedagogicznego,
 - d) opracowuje corocznie i ogłasza na stronie internetowej obsługującego go urzędu informacje o wynikach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty.

2. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 3, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania prowadzi elektroniczną platformę nadzoru pedagogicznego i administruje nią. Do dostępu do elektronicznej platformy nadzoru pedagogicznego są upoważnione osoby realizujące zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego, nauczyciele, uczniowie, rodzice i przedstawiciele organów prowadzących szkoły lub placówki.

3. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 2 oraz w art. 43, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w szczególności:

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. poz. 1083, z 1999 r. poz. 931, z 2000 r. poz. 701 i 1268, z 2001 r. poz. 1071 i 1194, z 2002 r. poz. 676 i 1679, z 2003 r. poz. 1061, 1380 i 1750, z 2004 r. poz. 889, 2135, 2405, 2426 i 2703, z 2005 r. poz. 1363 i 1479, z 2006 r. poz. 708 i 1648, z 2007 r. poz. 849, z 2008 r. poz. 620 i 1344, z 2009 r. poz. 39, 119, 504, 817, 911, 963, 1475, 1540 i 1589, z 2010 r. poz. 191, 227, 842 i 1228, z 2011 r. poz. 201, 202, 654, 734, 1092, 1280 i 1431, z 2012 r. poz. 908, z 2013 r. poz. 628 i 1247, z 2014 r. poz. 287, 619 i 1707, z 2015 r. poz. 21, 396, 431, 541, 1269 i 1573 oraz z 2016 r. poz. 428 i 437.

- 1) ustala podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, w tym zadania z zakresu nadzoru pedagogicznego;
- 2) kontroluje sprawność i efektywność nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty oraz przestrzeganie przepisów obowiązujących w tym zakresie, a także może wydawać na piśmie kuratorom oświaty wiążące ich wytyczne i polecenia, z wyjątkiem indywidualnych spraw rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnej;
- 3) może żądać od kuratorów oświaty informacji, dokumentów i sprawozdań okresowych lub dotyczących określonej sprawy albo rodzaju spraw;
- 4) może organizować szkolenia, narady i konferencje kuratorów oświaty;
- 5) może ogłaszać w wydawanym przez siebie dzienniku urzędowym zalecane standardy wyposażenia szkół niezbędne do nauczania przedmiotów ogólnokształcących.

4. Minister Sprawiedliwości i podporządkowane organy sprawują nadzór pedagogiczny nad zakładami poprawczymi, schroniskami dla nieletnich oraz nad szkołami w tych zakładach i schroniskach, a także nad szkołami i placówkami przy zakładach karnych i aresztach śledczych, z wyjątkiem nadzoru nad nauczaniem przedmiotów ogólnokształcących, który sprawuje kurator oświaty.

5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może powierzyć wykonywanie zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i ust. 2, prowadzonej przez siebie placówce doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym.

6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, może powierzyć podległej sobie jednostce organizacyjnej sprawowanie nadzoru pedagogicznego nad szkolnymi punktami konsultacyjnymi, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. a, oraz szkołami i zespołami szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c, a także wykonywanie w odniesieniu do nich zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1.

7. Dyrektor szkoły lub placówki oraz inni nauczyciele zajmujący stanowiska kierownicze, z zastrzeżeniem art. 62 ust. 2, sprawują nadzór pedagogiczny w stosunku do nauczycieli zatrudnionych w tych szkołach i placówkach, a w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe oraz u pracodawców, u których jest organizowana praktyczna nauka zawodu, także w stosunku do instruktorów praktycznej nauki zawodu.

8. Kurator oświaty oraz organy, o których mowa w ust. 1 i 4 oraz w art. 53 i art. 54, sprawują nadzór pedagogiczny przy pomocy nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w kuratoriach oświaty oraz w urzędach tych organów lub podporządkowanych im jednostkach organizacyjnych.

9. Kurator oświaty oraz organy, o których mowa w ust. 1 i 4 oraz w art. 53 i art. 54, mogą zlecać wyspecjalizowanym instytucjom lub osobom posiadającym odpowiednie kwalifikacje prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz opiekuńczej szkół i placówek.

10. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, Ministrem Sprawiedliwości, ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw środowiska, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw żeglugi śródlądowej, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, Ministrem Obrony Narodowej oraz ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb sprawowania oraz formy nadzoru pedagogicznego, zakres danych gromadzonych na elektronicznej platformie nadzoru pedagogicznego, sposób i zakres dostępu do elektronicznej platformy nadzoru pedagogicznego osób realizujących zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego, nauczycieli, uczniów, rodziców i przedstawicieli organów prowadzących szkoły lub placówki, wykaz stanowisk, o których mowa w ust. 8, kwalifikacje niezbędne do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacje osób, o których mowa w ust. 9, uwzględniając wymogi sprawności, skuteczności i efektywności nadzoru pedagogicznego.

Art. 61. Przepisy art. 44 ust. 1 i 2, art. 55 i art. 56 oraz przepisy wydane na podstawie art. 44 ust. 3 stosuje się odpowiednio do przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego oraz szkolnego punktu konsultacyjnego, o którym mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. a, oraz szkoły i zespołu szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c.

Art. 62. 1. Szkołą lub placówką kieruje nauczyciel mianowany lub dyplomowany, któremu powierzono stanowisko dyrektora.

2. Szkołą lub placówką może również kierować osoba niebędąca nauczycielem powołana na stanowisko dyrektora przez organ prowadzący, po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

3. Osoba, o której mowa w ust. 2, nie może sprawować nadzoru pedagogicznego. W przypadku powołania takiej osoby na stanowisko dyrektora nadzór pedagogiczny sprawuje nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze w szkole lub placówce.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w stosunku do szkół i placówek artystycznych – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,

określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowisko kierownicze w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek, uwzględniając w szczególności kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w danej szkole lub placówce, przygotowanie w zakresie zarządzania, ocenę pracy i spełnianie warunków zdrowotnych do zajmowania stanowiska kierowniczego.

Art. 63. 1. Stanowisko dyrektora szkoły lub placówki powierza organ prowadzący szkołę lub placówkę.

2. Na stanowisko dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznej placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych oraz publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych oraz publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6 i ust. 7 pkt 2 i ust. 14, powołuje i odwołuje z tego stanowiska właściwy minister prowadzący placówkę. Przepisów ust. 10–22 nie stosuje się. Powołanie i odwołanie następuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy dotyczących nawiązania stosunku pracy na podstawie powołania.

3. Kandydata na stanowisko dyrektora placówki, o której mowa w ust. 2, wyłania się w drodze konkursu.

4. Jeżeli do konkursu nie zgłosi się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, właściwy minister prowadzący placówkę, o której mowa w ust. 2, powołuje na stanowisko dyrektora placówki ustalonego przez siebie kandydata.

5. Do czasu powołania na stanowisko dyrektora placówki, o której mowa w ust. 2, zgodnie z ust. 3 lub 4 właściwy minister prowadzący placówkę może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora placówki wicedyrektorowi albo innemu pracownikowi tej placówki.

6. Stanowisko dyrektora placówki, o której mowa w ust. 2, może zajmować osoba:

- 1) która posiada wykształcenie wyższe i tytuł zawodowy magister, magister inżynier lub równorzędny;
- 2) która posiada staż pracy określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 7;
- 3) która posiada doświadczenie związane z prowadzeniem działań na rzecz rozwoju szkół i placówek lub doświadczenie na stanowisku kierowniczym;
- 4) która spełnia warunki zdrowotne niezbędne do wykonywania pracy na stanowisku kierowniczym;
- 5) która ma pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych;

- 6) która nie była karana karą dyscyplinarną oraz nie toczy się przeciwko niej postępowanie dyscyplinarne;
- 7) która nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 8) przeciwko której nie toczy się postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego;
- 9) która nie była karana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 168, z 2012 r. poz. 1529 oraz z 2016 r. poz. 1020 i 1250);
- 10) która nie była karana karą porządkową, o której mowa w art. 108 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

7. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministrem właściwym do spraw rolnictwa oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, staż pracy wymagany od osoby zajmującej stanowisko dyrektora placówki, o której mowa w ust. 2, sposób i tryb przeprowadzania konkursu oraz skład i tryb pracy komisji konkursowej, uwzględniając sposób ogłaszania konkursu, sposób wyłaniania kandydata, sposób sprawowania nadzoru nad prawidłowością postępowania konkursowego oraz tryb unieważnienia konkursu.

8. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 7, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministrem właściwym do spraw rolnictwa oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia może określić dodatkowe wymagania, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko odpowiednio:

- 1) dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, o której mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b;
- 2) dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, o której mowa w art. 8 ust. 6;
- 3) dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, o której mowa w art. 8 ust. 7 pkt 2;
- 4) dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym, o której mowa w art. 8 ust. 14.

9. Przepisy ust. 2-6 oraz przepisy wydane na podstawie ust. 7 i 8 stosuje się także do dyrektora zespołu szkół i placówek oraz dyrektora zespołu placówek, w skład których wchodzi co najmniej jedna placówka, o której mowa w ust. 2.

10. Kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłania się w drodze konkursu. Kandydatowi nie można odmówić powierzenia stanowiska dyrektora.

11. Wymogu przeprowadzania konkursu na stanowisko dyrektora nie stosuje się do szkół i placówek publicznych prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego.

12. Jeżeli do konkursu nie zgłosi się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący powierza to stanowisko ustalonemu, w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, kandydatowi, po zasięgnięciu opinii rady szkoły lub placówki i rady pedagogicznej.

13. Do czasu powierzenia stanowiska dyrektora zgodnie z ust. 10 lub 12 organ prowadzący może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora szkoły wicedyrektorowi, a w szkołach, w których nie ma wicedyrektora, nauczycielowi tej szkoły, jednak nie dłużej niż na okres 10 miesięcy.

14. W celu przeprowadzenia konkursu organ prowadzący szkołę lub placówkę powołuje komisję konkursową w składzie:

- 1) po trzech przedstawicieli:
 - a) organu prowadzącego szkołę lub placówkę,
 - b) organu sprawującego nadzór pedagogiczny,
- 2) po dwóch przedstawicieli:
 - a) rady pedagogicznej,
 - b) rady rodziców,
- 3) po jednym przedstawicielu zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, zrzeszających nauczycieli, przy czym przedstawiciel ten nie może być zatrudniony w szkole lub placówce, której konkurs dotyczy

– z zastrzeżeniem ust. 15.

15. Łączna liczba przedstawicieli organów, o których mowa w ust. 14 pkt 1, nie może być mniejsza niż łączna liczba przedstawicieli, o których mowa w ust. 14 pkt 2 i 3.

16. Jeżeli w składzie komisji konkursowej łączna liczba przedstawicieli organów, o których mowa w ust. 14 pkt 1, byłaby mniejsza niż łączna liczba przedstawicieli, o których mowa w ust. 14 pkt 2 i 3, liczbę przedstawicieli tych organów zwiększa się proporcjonalnie, tak aby ich łączna liczba nie była mniejsza niż łączna liczba przedstawicieli, o których mowa w ust. 14 pkt 2 i 3.

17. Przepisy ust. 14–16 stosuje się również w przypadku konkursu na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek, z tym że:

- 1) dwóch przedstawicieli rady pedagogicznej wyłania się spośród przedstawicieli rad pedagogicznych wszystkich szkół lub placówek wchodzących w zespół lub łączonych w zespół;
- 2) dwóch przedstawicieli rady rodziców wyłania się spośród rad rodziców uczniów wszystkich szkół lub placówek wchodzących w zespół lub łączonych w zespół.

18. W przypadku szkół i placówek nowo zakładanych skład komisji konkursowej określa organ prowadzący szkołę lub placówkę, uwzględniając udział przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w liczbie równej liczbie przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.

19. W przypadku szkół i placówek, o których mowa w art. 74 i art. 82 ust. 1, w skład komisji nie wchodzi odpowiednio przedstawiciele rady pedagogicznej i rady rodziców.

20. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkół artystycznych i placówek, o których mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi, w drodze rozporządzenia, regulamin konkursu na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki oraz tryb pracy komisji konkursowej, uwzględniając w szczególności sposób ogłaszania konkursu oraz sposób nadzorowania prawidłowości postępowania konkursowego przez organ prowadzący szkołę lub placówkę.

21. Stanowisko dyrektora szkoły lub placówki powierza się na 5 lat szkolnych. W uzasadnionych przypadkach można powierzyć to stanowisko na krótszy okres, jednak nie krótszy niż 1 rok szkolny.

22. Przepisy ust. 1–21 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 62 ust. 2.

23. Przepisy ust. 1–22 i art. 64 nie dotyczą szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej i Ministra Sprawiedliwości lub podporządkowane im organy.

Art. 64. 1. Jeżeli w szkole utworzono stanowisko wicedyrektora lub inne stanowiska kierownicze, powierzenia tych stanowisk i odwołania z nich dokonuje dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego, rady szkoły oraz rady pedagogicznej.

2. Umowa o pracę na stanowisku nauczyciela, zawarta na czas określony krótszy niż okres powierzenia stanowiska kierowniczego, ulega przedłużeniu na okres powierzenia.

3. W przypadku osób, o których mowa w art. 62 ust. 2, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 65. 1. W placówce, w której zgodnie z ramowym statutem może być utworzone stanowisko wicedyrektora i inne stanowiska kierownicze, powierzenia tych stanowisk i odwołania z nich dokonuje dyrektor placówki, po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego, rady placówki oraz rady pedagogicznej.

2. Umowa o pracę na stanowisku nauczyciela, zawarta na czas określony krótszy niż okres powierzenia stanowiska kierowniczego, ulega przedłużeniu na okres powierzenia.

3. W przypadku osób, o których mowa w art. 62 ust. 2, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 66. 1. Organ, który powierzył nauczycielowi stanowisko kierownicze w szkole lub placówce:

- 1) odwołuje nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w razie:
 - a) złożenia przez nauczyciela rezygnacji, za trzymiesięcznym wypowiedzeniem,
 - b) ustalenia negatywnej oceny pracy lub negatywnej oceny wykonywania zadań wymienionych w art. 57 ust. 2 w trybie określonym przepisami w sprawie oceny pracy nauczycieli – bez wypowiedzenia,
 - c) złożenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny wniosku, o którym mowa w art. 56 ust. 3;
- 2) w przypadkach szczególnie uzasadnionych, po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, może odwołać nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.

2. Opinię, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wydaje się w terminie 21 dni od dnia otrzymania wystąpienia organu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 67. 1. Przepisy art. 66 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 62 ust. 2.

2. Przepisów art. 66 nie stosuje się do dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznej placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych oraz publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym, o których mowa odpowiednio w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14.

Art. 68. 1. Dyrektor szkoły lub placówki w szczególności:

- 1) kieruje działalnością szkoły lub placówki oraz reprezentuje ją na zewnątrz;
- 2) sprawuje nadzór pedagogiczny, z zastrzeżeniem art. 62 ust. 2;
- 3) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne;
- 4) realizuje uchwały rady szkoły lub placówki oraz rady pedagogicznej, podjęte w ramach ich kompetencji stanowiących;
- 5) dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły lub placówki zaopiniowanym przez radę szkoły lub placówki i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie, a także może organizować administracyjną, finansową i gospodarczą obsługę szkoły lub placówki;
- 6) wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę lub placówkę;
- 7) wykonuje inne zadania wynikające z przepisów szczególnych;
- 8) współdziała ze szkołami wyższymi w organizacji praktyk pedagogicznych;
- 9) stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki;
- 10) odpowiada za realizację zaleceń wynikających z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ucznia;

11) współpracuje z pielęgniarką albo higienistką szkolną, lekarzem i lekarzem dentystą, sprawującymi profilaktyczną opiekę zdrowotną nad dziećmi i młodzieżą, w tym udostępnia imię, nazwisko i numer PESEL ucznia celem właściwej realizacji tej opieki.

2. Dyrektor szkoły lub placówki może, w drodze decyzji, skreślić ucznia z listy uczniów w przypadkach określonych w statucie szkoły lub placówki. Skreślenie następuje na podstawie uchwały rady pedagogicznej, po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego.

3. Przepis ust. 2 nie dotyczy ucznia objętego obowiązkiem szkolnym. W uzasadnionych przypadkach uczeń ten, na wniosek dyrektora szkoły, może zostać przeniesiony przez kuratora oświaty do innej szkoły.

4. Dyrektor szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne skreśla ucznia z listy uczniów na pisemny wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia.

5. Dyrektor jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole lub placówce nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami. Dyrektor w szczególności decyduje w sprawach:

- 1) zatrudniania i zwalniania nauczycieli oraz innych pracowników szkoły lub placówki;
- 2) przyznawania nagród oraz wymierzania kar porządkowych nauczycielom i innym pracownikom szkoły lub placówki;
- 3) występowania z wnioskami, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady szkoły lub placówki, w sprawach odznaczeń, nagród i innych wyróżnień dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników szkoły lub placówki.

6. Dyrektor szkoły lub placówki w wykonywaniu swoich zadań współpracuje z radą szkoły lub placówki, radą pedagogiczną, rodzicami i samorządem uczniowskim.

7. Dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkoły artystycznej, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę ustala zawody, w których kształci szkoła, po zasięgnięciu opinii powiatowej i wojewódzkiej rady rynku pracy co do zgodności z potrzebami rynku pracy.

8. Uprawnienia, o których mowa w ust. 5, nie przysługują dyrektorom jednooddziałowych przedszkoli oraz kierownikom szkół podstawowych (szkół filialnych) podporządkowanych organizacyjnie innej szkole. Uprawnienia te przysługują odpowiednio organowi prowadzącemu przedszkole lub dyrektorowi szkoły, któremu szkoła filialna jest organizacyjnie podporządkowana.

9. W przypadku nieobecności dyrektora szkoły lub placówki zastępuje go wicedyrektor, a w szkołach i placówkach, w których nie utworzono stanowiska wicedyrektora – inny nauczyciel tej szkoły lub placówki, wyznaczony przez organ prowadzący.

Art. 69. 1. W szkole lub placówce zatrudniającej co najmniej 3 nauczycieli działa rada pedagogiczna, która jest kolegialnym organem szkoły lub placówki w zakresie realizacji jej statutowych zadań dotyczących kształcenia, wychowania i opieki.

2. Nauczyciele szkół zatrudniających mniej niż 3 nauczycieli są członkami rady pedagogicznej szkoły, której jest podporządkowana szkoła filialna.

3. W skład rady pedagogicznej wchodzi: dyrektor szkoły lub placówki i wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkole lub placówce oraz pracownicy innych zakładów pracy pełniący funkcję instruktorów praktycznej nauki zawodu lub prowadzący pracę wychowawczą z młodocianymi pracownikami w placówkach zbiorowego zakwaterowania, dla których praca dydaktyczna i wychowawcza stanowi podstawowe zajęcie. W zebraniach rady pedagogicznej mogą również brać udział, z głosem doradczym, osoby zapraszane przez jej przewodniczącego za zgodą lub na wniosek rady pedagogicznej, w tym przedstawiciele stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły lub placówki.

4. Przewodniczącym rady pedagogicznej jest dyrektor szkoły lub placówki.

5. Zebrania rady pedagogicznej są organizowane przed rozpoczęciem roku szkolnego, w każdym okresie (semestrze) w związku z klasyfikowaniem i promowaniem uczniów, po zakończeniu rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz w miarę bieżących potrzeb. Zebrania mogą być organizowane na wniosek organu sprawującego nadzór pedagogiczny, z inicjatywy dyrektora szkoły lub placówki, rady szkoły lub placówki, organu prowadzącego szkołę lub placówkę albo co najmniej 1/3 członków rady pedagogicznej.

6. Przewodniczący prowadzi i przygotowuje zebrania rady pedagogicznej oraz jest odpowiedzialny za zawiadomienie wszystkich jej członków o terminie i porządku zebrania zgodnie z regulaminem rady.

7. Dyrektor szkoły lub placówki przedstawia radzie pedagogicznej, nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym, ogólne wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz informacje o działalności szkoły.

Art. 70. 1. Do kompetencji stanowiących rady pedagogicznej należy:

- 1) zatwierdzanie planów pracy szkoły lub placówki po zaopiniowaniu przez radę szkoły lub placówki;
- 2) podejmowanie uchwał w sprawie wyników klasyfikacji i promocji uczniów;
- 3) podejmowanie uchwał w sprawie eksperymentów pedagogicznych w szkole lub placówce, po zaopiniowaniu ich projektów przez radę szkoły lub placówki;
- 4) ustalanie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły lub placówki;
- 5) podejmowanie uchwał w sprawach skreślenia z listy uczniów;
- 6) ustalanie sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego, w tym sprawowanego nad szkołą lub placówką przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, w celu doskonalenia pracy szkoły lub placówki.

2. Rada pedagogiczna opiniuje w szczególności:

- 1) organizację pracy szkoły lub placówki, w tym tygodniowy rozkład zajęć edukacyjnych, oraz organizację kwalifikacyjnych kursów zawodowych, jeżeli szkoła lub placówka takie kursy prowadzi;
- 2) projekt planu finansowego szkoły lub placówki;
- 3) wnioski dyrektora o przyznanie nauczycielom odznaczeń, nagród i innych wyróżnień;
- 4) propozycje dyrektora szkoły lub placówki w sprawach przydziału nauczycielom stałych prac i zajęć w ramach wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatkowo płatnych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Art. 71. 1. Dyrektor szkoły lub placówki wstrzymuje wykonanie uchwał, o których mowa w art. 70 ust. 1, niezgodnych z przepisami prawa.

2. O wstrzymaniu wykonania uchwały dyrektor niezwłocznie zawiadamia organ prowadzący szkołę lub placówkę oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

3. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny uchyla uchwałę w razie stwierdzenia jej niezgodności z przepisami prawa po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego szkołę lub placówkę. Rozstrzygnięcie organu sprawującego nadzór pedagogiczny jest ostateczne.

Art. 72. 1. Rada pedagogiczna przygotowuje projekt statutu szkoły lub placówki albo jego zmian i przedstawia do uchwalenia radzie szkoły lub placówki.

2. Rada pedagogiczna może wystąpić z wnioskiem o odwołanie nauczyciela ze stanowiska dyrektora lub z innego stanowiska kierowniczego w szkole lub placówce.

3. W przypadku określonym w ust. 2, organ uprawniony do odwołania jest obowiązany przeprowadzić postępowanie wyjaśniające i powiadomić o jego wyniku radę pedagogiczną w ciągu 14 dni od otrzymania wniosku.

Art. 73. 1. Uchwały rady pedagogicznej są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy jej członków.

2. Rada pedagogiczna ustala regulamin swojej działalności. Zebrania rady pedagogicznej są protokołowane.

3. Osoby biorące udział w zebraniu rady pedagogicznej są obowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na zebraniu rady pedagogicznej, które mogą naruszać dobra osobiste uczniów lub ich rodziców, a także nauczycieli i innych pracowników szkoły lub placówki.

Art. 74. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, typy szkół i placówek, w których nie tworzy się rady pedagogicznej ze względu na specyficzną organizację pracy szkoły lub placówki.

Rozdział 4

Spoleczne organy w systemie oświaty

Art. 75. 1. Przy ministrze właściwym do spraw oświaty i wychowania może działać Krajowa Rada Oświatowa, zwana dalej „Krajową Radą”, będąca społecznym organem opiniodawczym i wnioskodawczym w sprawach oświaty.

2. Krajową Radę tworzy minister właściwy do spraw oświaty i wychowania na wniosek wojewódzkich rad oświatowych reprezentujących co najmniej 1/4 województw.

3. Krajowa Rada:

- 1) opracowuje i przedstawia ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania projekty założeń polityki oświatowej państwa;
- 2) opiniuje kryteria podziału środków będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, przeznaczonych na oświatę;
- 3) opiniuje koncepcję kształcenia, w tym ramowe plany nauczania oraz zakres obowiązujących podstaw programowych;
- 4) opiniuje projekty aktów prawnych dotyczących oświaty;
- 5) opiniuje inne sprawy dotyczące oświaty, przedstawione przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

4. Krajowa Rada może występować z wnioskami dotyczącymi spraw oświaty bezpośrednio do naczelnych i centralnych organów administracji rządowej.

Art. 76. 1. W skład Krajowej Rady wchodzi przedstawiciele wojewódzkich rad oświatowych, po jednym z każdej rady wojewódzkiej, oraz po jednym przedstawicielu centralnych struktur związków zawodowych zrzeszających nauczycieli.

2. Kadencja Krajowej Rady trwa 3 lata.

3. Krajowa Rada uchwała regulamin swojej działalności oraz wybiera przewodniczącego.

4. Krajowa Rada może powoływać stałe i doraźne komisje.

5. Obsługę administracyjną Krajowej Rady zapewnia minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

Art. 77. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może utworzyć Radę do spraw Szkolnictwa Artystycznego będącą społecznym organem opiniodawczym i wnioskodawczym w sprawach kształcenia artystycznego oraz określić zakres i zasady jej działania, a także zasady powoływania i odwoływania jej członków.

2. Inni ministrowie prowadzący szkoły lub placówki mogą również powoływać rady do spraw podporządkowanego sobie szkolnictwa oraz określać zakres i zasady ich działania.

Art. 78. 1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może powołać radę oświatową działającą przy tym organie.

2. Do zadań rady oświatowej należy:

- 1) badanie potrzeb oświatowych na obszarze działania jednostki samorządu terytorialnego oraz przygotowywanie projektów ich zaspokajania;
- 2) opiniowanie budżetu jednostki samorządu terytorialnego w części dotyczącej wydatków na oświatę;
- 3) opiniowanie projektów sieci publicznych szkół i placówek;
- 4) opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego wydawanych w sprawach oświaty;
- 5) wyrażanie opinii i wniosków w innych sprawach dotyczących oświaty.

3. Właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego jest obowiązany przedstawić radzie oświatowej projekty aktów, o których mowa w ust. 2 pkt 2–4.

Art. 79. Organ, o którym mowa w art. 78 ust. 1, ustala:

- 1) skład i zasady wyboru członków rady oświatowej;
- 2) regulamin działania rady oświatowej.

Art. 80. 1. W szkołach i placówkach mogą działać rady szkół i placówek.

2. Rada szkoły lub placówki uczestniczy w rozwiązywaniu spraw wewnętrznych szkoły lub placówki, a także:

- 1) uchwała statut szkoły lub placówki;
- 2) opiniuje projekt planu finansowego szkoły lub placówki;
- 3) może występować do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą lub placówką z wnioskami o zbadanie i dokonanie oceny działalności szkoły lub placówki, jej dyrektora lub innego nauczyciela zatrudnionego w szkole lub placówce; wnioski te mają dla organu charakter wiążący;
- 4) opiniuje plan pracy szkoły lub placówki, projekty eksperymentów pedagogicznych oraz inne sprawy istotne dla szkoły lub placówki;
- 5) z własnej inicjatywy ocenia sytuację oraz stan szkoły lub placówki i występuje z wnioskami do dyrektora, rady pedagogicznej, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz do wojewódzkiej rady oświatowej, w szczególności w sprawach organizacji zajęć, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2 i 5–7.

3. W celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki rada szkoły lub placówki może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek oraz innych źródeł. Zasady wydatkowania funduszy rady szkoły lub placówki określa regulamin, o którym mowa w art. 81 ust. 8.

Art. 81. 1. W skład rady szkoły lub placówki wchodzi, z zastrzeżeniem ust. 2–4, w równej liczbie:

- 1) nauczyciele wybrani przez ogół nauczycieli;
- 2) rodzice wybrani przez ogół rodziców;
- 3) uczniowie wybrani przez ogół uczniów.

2. W skład rady szkoły lub placówki nie wchodzi uczniowie przedszkoli, uczniowie klas I–IV szkół podstawowych, z wyłączeniem szkół dla dorosłych, a także uczniowie szkół specjalnych i placówek dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym lub głębokim oraz uczniowie szkół i placówek określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 85 ust. 8.

3. W szkole podstawowej dla dzieci i młodzieży udział uczniów klasy V i VI w radzie szkoły nie jest obowiązkowy.

4. W szkołach i placówkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 83 ust. 6 udział rodziców w radzie szkoły lub placówki nie jest obowiązkowy.

5. Rada powinna liczyć co najmniej 6 osób.

6. Tryb wyboru członków rady szkoły lub placówki określa statut szkoły lub placówki. Statut szkoły lub placówki może przewidywać rozszerzenie składu rady o inne osoby niż wymienione w ust. 1.

7. Kadencja rady szkoły lub placówki trwa 3 lata. Statut szkoły lub placówki może dopuszczać dokonywanie corocznej zmiany jednej trzeciej składu rady.

8. Rada szkoły lub placówki uchwała regulamin swojej działalności oraz wybiera przewodniczącego. Zebrania rady są protokołowane.

9. W regulaminie, o którym mowa w ust. 8, mogą być określone rodzaje spraw, w których rozpatrywaniu nie biorą udziału przedstawiciele uczniów.

10. W posiedzeniach rady szkoły lub placówki może brać udział, z głosem doradczym, dyrektor szkoły lub placówki.

11. Do udziału w posiedzeniach rady szkoły lub placówki mogą być zapraszane przez przewodniczącego, za zgodą lub na wniosek rady, inne osoby z głosem doradczym.

12. Rady szkół lub placówek mogą porozumiewać się ze sobą, ustalając zasady i zakres współpracy.

13. Powstanie rady szkoły lub placówki organizuje dyrektor szkoły lub placówki z własnej inicjatywy albo na wniosek rady rodziców, a w przypadku szkół ponadpodstawowych także na wniosek samorządu uczniowskiego.

14. W szkołach artystycznych przepisy ust. 2–4 i 13 stosuje się odpowiednio.

Art. 82. 1. Rady szkoły lub placówki nie powołuje się w szkołach i placówkach, w których ze względu na specyfikę organizacji pracy i zadania nie ma możliwości wyłonienia stałej reprezentacji rodziców lub uczniów, o której mowa w art. 81 ust. 1 pkt 2 i 3.

2. W szkołach lub placówkach, w których rada nie została powołana, zadania rady wykonuje rada pedagogiczna.

Art. 83. 1. W szkołach i placówkach, z zastrzeżeniem ust. 6, działają rady rodziców, które reprezentują ogół rodziców uczniów.

2. W skład rad rodziców wchodzi:

- 1) w szkołach – po jednym przedstawicielu rad oddziałowych, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danego oddziału;
- 2) w placówkach – co najmniej 7 przedstawicieli, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców wychowanków danej placówki;

3) w szkołach artystycznych – przedstawiciele w liczbie określonej w statucie szkoły, wybrani w tajnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danej szkoły.

3. W wyborach, o których mowa w ust. 2, jednego ucznia reprezentuje jeden rodzic. Wybory przeprowadza się na pierwszym zebraniu rodziców w każdym roku szkolnym.

4. Rada rodziców uchwała regulamin swojej działalności, w którym określa w szczególności:

- 1) wewnętrzną strukturę i tryb pracy rady;
- 2) szczegółowy tryb przeprowadzania wyborów do rad, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3, oraz przedstawicieli rad oddziałowych, o których mowa w ust. 2 pkt 1, do rady rodziców odpowiednio szkoły lub placówki.

5. Rady rodziców mogą porozumiewać się ze sobą, ustalając zasady i zakres współpracy.

6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkół i placówek artystycznych – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określa, w drodze rozporządzenia, rodzaje szkół i placówek, w których nie tworzy się rad rodziców, uwzględniając organizację szkoły lub placówki lub brak możliwości bezpośredniego uczestniczenia w ich działalności reprezentacji rodziców.

Art. 84. 1. Rada rodziców może występować do dyrektora i innych organów szkoły lub placówki, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły lub placówki.

2. Do kompetencji rady rodziców, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, należy:

- 1) uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 26;
- 2) opiniowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 56 ust. 2;
- 3) opiniowanie projektu planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły.

3. Jeżeli rada rodziców w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego nie uzyska porozumienia z radą pedagogiczną w sprawie programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 26, program ten ustala dyrektor szkoły lub placówki w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny. Program ustalony przez dyrektora szkoły lub placówki obowiązuje do czasu uchwalenia programu przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną.

4. W szkołach i placówkach, w których nie tworzy się rad rodziców, program wychowawczo-profilaktyczny szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 26, uchwała rada pedagogiczna.

5. W szkołach i placówkach publicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub przez osoby fizyczne oraz w szkołach i placówkach niepublicznych program wychowawczo-profilaktyczny szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 26, ustala organ wskazany w statucie szkoły lub placówki.

6. W celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki, rada rodziców może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł. Zasady wydatkowania funduszy rady rodziców określa regulamin, o którym mowa w art. 83 ust. 4.

7. Fundusze, o których mowa w ust. 6, mogą być przechowywane na odrębnym rachunku bankowym rady rodziców. Do założenia i likwidacji tego rachunku bankowego oraz dysponowania funduszami na tym rachunku są uprawnione osoby posiadające pisemne upoważnienie udzielone przez radę rodziców.

Art. 85. 1. W szkole i placówce działa samorząd uczniowski, zwany dalej „samorządem”.

2. Samorząd tworzą wszyscy uczniowie szkoły lub placówki.

3. Zasady wybierania i działania organów samorządu określa regulamin uchwalany przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów.

4. Regulamin samorządu nie może być sprzeczny ze statutem szkoły lub placówki.

5. Samorząd może przedstawiać radzie szkoły lub placówki, radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły lub placówki, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów, takich jak:

- 1) prawo do zapoznawania się z programem nauczania, z jego treścią, celem i stawianymi wymaganiami;
- 2) prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu;
- 3) prawo do organizacji życia szkolnego, umożliwiające zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwością rozwijania i zaspokajania własnych zainteresowań;
- 4) prawo redagowania i wydawania gazety szkolnej;
- 5) prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;

6) prawo wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna samorządu.

6. Samorząd w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub placówki może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

7. Samorząd może ze swojego składu wyłonić radę wolontariatu.

8. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, typy szkół i placówek, w których nie tworzy się samorządu uczniowskiego ze względu na konieczność stosowania w szkole lub placówce specjalnej organizacji nauki i metod pracy, a także ze względów wychowawczych, opiekuńczych i resocjalizacyjnych.

9. Samorząd w szkole dla dorosłych lub placówce kształcenia ustawicznego, w celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki, może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek i innych źródeł. Zasady wydatkowania tych funduszy określa regulamin, o którym mowa w ust. 3.

Art. 86. 1. W szkole i placówce mogą działać, z wyjątkiem partii i organizacji politycznych, stowarzyszenia i inne organizacje, a w szczególności organizacje harcerskie, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki.

2. Podjęcie działalności w szkole lub placówce przez stowarzyszenie lub inną organizację, o których mowa w ust. 1, wymaga uzyskania zgody dyrektora szkoły lub placówki, wyrażonej po uprzednim uzgodnieniu warunków tej działalności oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady szkoły lub placówki i rady rodziców.

3. W szkołach i placówkach, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 83 ust. 6, oraz w szkołach i placówkach, w których nie utworzono rady szkoły lub placówki, nie stosuje się wymogu uzyskania pozytywnej opinii odpowiednio rady szkoły lub placówki i rady rodziców, o których mowa w ust. 2.

Art. 87. Przepisy art. 80–83, art. 84 ust. 1–4, 6 i 7 oraz art. 85 i art. 86 nie dotyczą szkół i placówek publicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub przez osoby fizyczne oraz szkół i placówek niepublicznych.

Rozdział 5

Organizacja kształcenia, wychowania i opieki w szkołach i placówkach publicznych

Art. 88. 1. Szkołę lub placówkę publiczną zakłada się na podstawie aktu założycielskiego, który określa jej typ, nazwę i siedzibę.

2. Akt założycielski szkoły publicznej, w której jest realizowany obowiązek szkolny, oprócz danych wymienionych w ust. 1 określa także jej zasięg terytorialny (obwód), w szczególności nazwy miejscowości (w miastach nazwy ulic lub ich części) należących do jej obwodu, a w przypadku szkoły podstawowej także podporządkowane jej organizacyjnie szkoły filialne. Szkole publicznej prowadzonej przez osobę fizyczną lub osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego nie ustala się obwodu, chyba że osoba prowadząca wystąpi z takim wnioskiem.

3. Nie ustala się obwodów szkołom specjalnym, szkołom integracyjnym, szkołom dwujęzycznym, szkołom dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym, szkołom sportowym, szkołom mistrzostwa sportowego, szkołom artystycznym, szkołom w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich oraz szkołom przy zakładach karnych i aresztach śledczych.

4. Założenie szkoły lub placówki publicznej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną wymaga:

- 1) zezwolenia właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego, której zadaniem jest prowadzenie szkół lub placówek publicznych danego typu, wydanego po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty;
- 2) w przypadku szkół artystycznych:
 - a) realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne – zezwolenia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
 - b) realizujących także kształcenie ogólne – zezwolenia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydanego po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty.

5. Wniosek o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w ust. 4, składa się wraz z projektem aktu założycielskiego i statutu; wniosek zawiera także dane niezbędne do wpisania szkoły lub placówki do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej. Wniosek składa się nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, w którym ma nastąpić uruchomienie szkoły lub placówki. Termin ten może zostać przedłużony za zgodą odpowiednio organu jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 4, albo ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w stosunku do szkół artystycznych – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i warunki udzielania i cofania

zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej, tak aby tworzenie szkół publicznych przez osoby prawne i fizyczne sprzyjało poprawie warunków kształcenia, a także korzystnie uzupełniało sieć szkół publicznych na danym terenie.

7. Organ lub osoba, o których mowa w art. 8 ust. 2, zakładająca szkołę lub placówkę podpisuje akt założycielski oraz nadaje pierwszy statut.

8. Akt założycielski i statut szkoły lub placówki publicznej przesyła się właściwemu kuratorowi oświaty oraz innym organom właściwym do sprawowania nadzoru pedagogicznego nad szkołą lub placówką.

Art. 89. 1. Szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów (w przypadku szkoły dla dorosłych – uczniów), właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu.

2. Szkoła w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich oraz szkoła przy zakładzie karnym lub areszcie śledczym może być zlikwidowana w każdym czasie, po zapewnieniu uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole.

3. Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną może zostać zlikwidowana za zgodą organu, który udzielił zezwolenia na jej założenie.

4. Opinia, o której mowa w ust. 3, jest wydawana w drodze postanowienia, na które przysługuje:

- 1) zażalenie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania – w przypadku postanowienia wydanego przez kuratora oświaty;
- 2) wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – w przypadku postanowienia wydanego przez tego ministra.

5. Opinia, o której mowa w ust. 3, jest wydawana w ciągu 30 dni od dnia doręczenia kuratorowi oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa, wystąpienia jednostki samorządu terytorialnego o wydanie tej opinii.

6. Dokumentację zlikwidowanej szkoły publicznej przekazuje się organowi prowadzącemu szkołę, z wyjątkiem dokumentacji przebiegu nauczania, którą przekazuje się organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny, w terminie jednego miesiąca od dnia zakończenia likwidacji.

7. Dokumentację zlikwidowanej szkoły lub placówki publicznej prowadzonej przez osobę prawną lub fizyczną przekazuje się właściwemu organowi jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w art. 88 ust. 4.

8. Przepisy ust. 1–7 stosuje się odpowiednio do placówek publicznych, z wyjątkiem warunku o likwidacji z końcem roku szkolnego.

9. Przepisy ust. 1–8 i art. 88 stosuje się odpowiednio w przypadku przekształcenia szkoły lub placówki.

10. Organ prowadzący szkołę lub placówkę może przenieść kształcenie w określonym zawodzie z tej szkoły lub placówki do innej szkoły tego samego typu lub innej placówki tego samego rodzaju prowadzonej przez ten organ, po zawiadomieniu, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem przeniesienia, kuratora oświaty i rodziców uczniów, a w przypadku szkoły dla dorosłych – uczniów.

11. Przepisów ust. 1–8 nie stosuje się w razie przekazania przez jednostkę samorządu terytorialnego prowadzenia szkoły lub placówki publicznej osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej.

12. Przekazanie, o którym mowa w ust. 11, jest równoznaczne z likwidacją dotychczasowej formy organizacyjno-prawnej szkoły lub placówki, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.²⁾).

13. Organ prowadzący publiczną inną formę wychowania przedszkolnego może przekształcić tę formę w publiczne przedszkole. Do przekształcenia nie stosuje się przepisów ust. 1–9. Przepisy art. 88 stosuje się odpowiednio.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938, 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877, z 2015 r. poz. 238, 532, 1045, 1117, 1130, 1189, 1190, 1269, 1358, 1513, 1830, 1854, 1890 i 2150 oraz z 2016 r. poz. 195, 1257 i 1454.

Art. 90. 1. Podjęcie przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną prowadzenia wychowania przedszkolnego w publicznych innych formach wychowania przedszkolnego, wymaga zezwolenia gminy właściwej ze względu na miejsce prowadzenia tych form. Przepisy art. 88 ust. 4–8 i art. 89 stosuje się odpowiednio, z tym że do wniosku o udzielenie zezwolenia zamiast projektu statutu dołącza się projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.

2. Podjęcie przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, która prowadzi publiczne przedszkole lub publiczną szkołę podstawową, prowadzenia wychowania przedszkolnego w publicznych innych formach wychowania przedszkolnego, wymaga zmiany zezwolenia na założenie odpowiednio przedszkola lub szkoły podstawowej. Przepisy art. 88 ust. 4–6 i art. 89 stosuje się odpowiednio, z tym że do wniosku o zmianę zezwolenia zamiast projektu statutu dołącza się projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.

3. Przekształcenie publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, w publiczne przedszkole wymaga zmiany zezwolenia na założenie tej formy. Przepisy art. 88 ust. 4–6 stosuje się odpowiednio, z tym że do wniosku o zmianę zezwolenia dołącza się projekt statutu przedszkola.

Art. 91. 1. Organ prowadzący szkoły różnych typów lub placówki może je połączyć w zespół. Połączenie nie narusza odrębności rad pedagogicznych, rad rodziców, rad szkół lub placówek i samorządów uczniowskich poszczególnych szkół lub placówek, o ile statut zespołu nie stanowi inaczej.

2. Organ prowadzący może połączyć w zespół prowadzoną przez siebie szkołę podstawową z prowadzonymi przez siebie przedszkolami mającymi siedzibę na obszarze objętym obwodem tej szkoły.

3. Organ prowadzący może połączyć w zespół prowadzone przez siebie przedszkola mające siedzibę na obszarze objętym obwodem jednej szkoły podstawowej.

4. Dyrektor zespołu jest dyrektorem szkoły lub placówki w rozumieniu ustawy.

5. Utworzenie zespołu następuje w trybie art. 88, z tym że akt założycielski wymaga zaopiniowania przez rady pedagogiczne. W przypadku utworzenia zespołu szkół lub placówek prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną albo włączenia takiej szkoły lub placówki do zespołu, wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 88 ust. 4, nie wymaga uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty.

6. W zakresie uregulowanym odmiennie w statucie zespołu tracą moc postanowienia zawarte w statutach połączonych szkół lub placówek.

7. Organ prowadzący zespół szkół lub placówek albo szkół i placówek może wyłączyć z zespołu niektóre szkoły lub placówki, włączyć do zespołu inne szkoły lub placówki, a także może rozwiązać zespół. W przypadku wyłączenia szkół lub placówek z zespołu oraz rozwiązania zespołu przepisów art. 88 i art. 89 nie stosuje się.

8. Utworzenie zespołu, w którego skład wchodzi szkoły lub placówki albo szkoły i placówki prowadzone przez różne organy, może nastąpić po zawarciu porozumienia między tymi organami. Porozumienie powinno określać, który z organów będzie wykonywać zadania organu prowadzącego, sposób finansowania oraz tryb rozwiązania zespołu.

9. Połączenie w zespół, o którym mowa w ust. 1–3, oraz włączenie do zespołu szkoły lub placówki, o którym mowa w ust. 7, jest dokonywane z dniem 1 września danego roku.

10. Wyłączenie z zespołu oraz rozwiązanie zespołu, o których mowa w ust. 7, jest dokonywane z dniem 31 sierpnia danego roku.

Art. 92. 1. Organ prowadzący szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny lub oddziały przedszkolne, może przekształcić ten oddział przedszkolny lub te oddziały przedszkolne w przedszkole. Do przekształcenia stosuje się przepisy art. 88 ust. 1 i 4–8.

2. Przedszkole utworzone zgodnie z ust. 1, tworzy zespół ze szkołą podstawową, w której dotychczas działały oddział przedszkolny lub oddziały przedszkolne.

3. W przypadku przekształcenia, o którym mowa w ust. 1, dyrektor szkoły podstawowej, w której dotychczas działały oddział przedszkolny lub oddziały przedszkolne, staje się dyrektorem zespołu, o którym mowa w ust. 2, do końca okresu, na jaki powierzono mu stanowisko dyrektora szkoły podstawowej.

4. Jeżeli szkoła podstawowa, w której zorganizowano oddział lub oddziały przedszkolne działa w ramach zespołu, to przedszkole utworzone zgodnie z ust. 1, wchodzi w skład tego zespołu.

5. Do lokalu, w którym jest prowadzone przedszkole utworzone zgodnie z ust. 1, stosuje się przepisy art. 126 ust. 1–3 i przepisy wydane na podstawie art. 126 ust. 4.

Art. 93. 1. Organ prowadzący szkoły dla dorosłych, szkoły prowadzące kształcenie zawodowe lub placówki, o których mowa w art. 2 pkt 4, może je połączyć w zespół, zwany „centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego”.

2. W skład centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego wchodzi co najmniej jedna szkoła prowadząca kształcenie zawodowe oraz co najmniej jedna placówka kształcenia praktycznego.

3. Centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego prowadzi kwalifikacyjne kursy zawodowe, a także podejmuje działania w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej.

4. Centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego współpracuje z pracodawcami i organizacjami pracodawców.

Art. 94. Rok szkolny we wszystkich szkołach i placówkach rozpoczyna się z dniem 1 września każdego roku, a kończy – z dniem 31 sierpnia następnego roku.

Art. 95. 1. Struktura organizacyjna szkoły podstawowej obejmuje klasy I–VIII, a w przypadku szkoły podstawowej dla dorosłych – klasy VII i VIII.

2. W przypadkach uzasadnionych miejscowymi warunkami, mogą być tworzone szkoły obejmujące część klas szkoły podstawowej, w tym także szkoły filialne.

3. W przypadku szkół podstawowych specjalnych funkcjonujących w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii oraz szkół w zakładach poprawczych mogą być tworzone szkoły obejmujące część klas szkoły podstawowej.

4. W przypadku szkół artystycznych nie tworzy się szkół filialnych.

Art. 96. 1. Podstawową jednostką organizacyjną szkoły, z wyjątkiem szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne, jest oddział.

2. Oddziałem opiekuje się nauczyciel wychowawca.

3. W celu zapewnienia ciągłości i skuteczności pracy wychowawczej nauczyciel wychowawca opiekuje się danym oddziałem w ciągu całego etapu edukacyjnego.

4. W szkołach działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych, w zakresie danego etapu edukacyjnego dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, w szkole podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, dopuszcza się łączenie zajęć prowadzonych w oddziale przedszkolnym dla dzieci 6-letnich z zajęciami edukacyjnymi prowadzonymi w klasie I, z tym że co najmniej połowa zajęć prowadzonych w oddziale przedszkolnym oraz co najmniej połowa obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu odpowiednio edukacji polonistycznej,

przyrodniczej, matematycznej oraz języka obcego nowożytnego w klasie I powinna być prowadzona oddzielnie w oddziale przedszkolnym i w klasie I.

Art. 97. 1. W szkole, która liczy co najmniej 12 oddziałów, tworzy się stanowisko wicedyrektora.

2. Dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego szkołę, może tworzyć dodatkowe stanowiska wicedyrektorów lub inne stanowiska kierownicze.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą szkół artystycznych.

Art. 98. 1. Statut szkoły zawiera w szczególności:

- 1) nazwę i typ szkoły oraz jej siedzibę, a w przypadku gdy szkoła wchodzi w skład zespołu szkół – także nazwę tego zespołu;
- 2) imię szkoły, o ile zostało nadane;
- 3) nazwę i siedzibę organu prowadzącego szkołę;
- 4) cele i zadania szkoły wynikające z przepisów prawa oraz sposób ich wykonywania, w tym w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, organizowania opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi, umożliwiania uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa oraz zasad promocji i ochrony zdrowia;
- 5) organy szkoły oraz ich szczegółowe kompetencje, a także szczegółowe warunki współdziałania organów szkoły oraz sposób rozwiązywania sporów między nimi;
- 6) organizację pracy szkoły, w tym organizację oddziałów sportowych, mistrzostwa sportowego, dwujęzycznych, integracyjnych i specjalnych oraz organizację nauczania języka mniejszości narodowych, mniejszości etnicznych lub języka regionalnego, jeżeli szkoła takie oddziały lub nauczanie prowadzi, organizację wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci, jeżeli szkoła takie wspomaganie prowadzi, a także zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, jeśli szkoła takie zajęcia prowadzi;
- 7) zakres zadań nauczycieli, w tym nauczyciela wychowawcy i nauczyciela bibliotekarza, oraz innych pracowników szkoły, w tym także zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, a także sposób i formy wykonywania tych zadań dostosowane do wieku i potrzeb uczniów oraz warunków środowiskowych szkoły;
- 8) szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego uczniów, o którym mowa w art. 44b ustawy o systemie oświaty;

- 9) nazwę zawodu lub zawodów, w których kształci szkoła – w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe;
- 10) szczegółową organizację praktycznej nauki zawodu – w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe;
- 11) organizację zajęć edukacyjnych w ramach kształcenia zawodowego – w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe;
- 12) organizację pracowni szkolnych, w szczególności pracowni ćwiczeń praktycznych, pracowni symulacyjnych oraz warsztatów szkolnych dla realizacji zajęć praktycznych, jeżeli szkoła takie pracownie i warsztaty posiada;
- 13) organizację dodatkowych zajęć dla uczniów, zwiększających szanse ich zatrudnienia, jeżeli szkoła takie zajęcia prowadzi;
- 14) organizację kształcenia ogólnego i zawodowego w przypadku pracowników młodocianych – w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe;
- 15) określenie formy kształcenia – stacjonarnej lub zaocznej – w przypadku szkoły dla dorosłych;
- 16) organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego;
- 17) prawa i obowiązki uczniów, w tym przypadki, w których uczeń może zostać skreślony z listy uczniów szkoły, a także tryb składania skarg w przypadku naruszenia praw ucznia;
- 18) rodzaje nagród i warunki ich przyznawania uczniom oraz tryb wnoszenia zastrzeżeń do przyznanej nagrody;
- 19) rodzaje kar stosowanych wobec uczniów oraz tryb odwoływania się od kary;
- 20) przypadki, w których dyrektor szkoły podstawowej może wystąpić do kuratora oświaty z wnioskiem o przeniesienie ucznia do innej szkoły;
- 21) sposób organizacji i realizacji działań w zakresie wolontariatu;
- 22) formy opieki i pomocy uczniom, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych jest potrzebna pomoc i wsparcie;
- 23) organizację biblioteki szkolnej oraz warunki i zakres współpracy biblioteki szkolnej z uczniami, nauczycielami i rodzicami oraz innymi bibliotekami;
- 24) organizację internatu, o ile został w szkole zorganizowany;
- 25) organizację świetlicy z uwzględnieniem warunków wszechstronnego rozwoju ucznia – w przypadku szkoły podstawowej i szkoły prowadzącej kształcenie specjalne, o której mowa w art. 127 ust. 1;

26) warunki stosowania sztandaru szkoły, godła szkoły oraz ceremoniału szkolnego, o ile zostały ustanowione.

2. W przypadku szkoły dla dzieci i młodzieży statut określa także:

- 1) organizację współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;
- 2) organizację i formy współdziałania szkoły z rodzicami w zakresie nauczania, wychowania, opieki i profilaktyki;
- 3) organizację współdziałania ze stowarzyszeniami lub innymi organizacjami w zakresie działalności innowacyjnej.

3. W przypadku szkoły dla dorosłych statut określa także zasady uczęszczania na wybrane zajęcia edukacyjne przez osoby przygotowujące się do egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ustawy o systemie oświaty.

4. W przypadku szkoły dla dzieci i młodzieży cele i zadania szkoły określone w statucie uwzględniają program wychowawczo-profilaktyczny szkoły, o którym mowa w art. 26.

Art. 99. Obowiązki ucznia określa się w statucie szkoły z uwzględnieniem obowiązków w zakresie:

- 1) właściwego zachowania podczas zajęć edukacyjnych;
- 2) usprawiedliwiania, w określonym terminie i formie, nieobecności na zajęciach edukacyjnych, w tym formy usprawiedliwienia nieobecności przez osoby pełnoletnie;
- 3) przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły lub noszenia na terenie szkoły jednolitego stroju – w przypadku, o którym mowa w art. 100;
- 4) przestrzegania warunków wnoszenia i korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły;
- 5) właściwego zachowania wobec nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz pozostałych uczniów.

Art. 100. 1. Dyrektor szkoły podstawowej, szkoły ponadpodstawowej oraz szkoły artystycznej może z własnej inicjatywy lub na wniosek rady szkoły, rady rodziców, rady pedagogicznej lub samorządu uczniowskiego, za zgodą odpowiednio rady rodziców i rady pedagogicznej oraz w przypadku, gdy z inicjatywą wystąpił dyrektor szkoły lub wniosku złożonego przez inny podmiot niż samorząd uczniowski – także po uzyskaniu opinii samorządu uczniowskiego, wprowadzić obowiązek noszenia przez uczniów na terenie szkoły jednolitego stroju.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, dyrektor szkoły rozpatruje w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące.

3. Wzór jednolitego stroju, o którym mowa w ust. 1, ustala dyrektor szkoły w uzgodnieniu z radą rodziców i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i samorządu uczniowskiego.

4. Dyrektor szkoły, w której wprowadzono obowiązek noszenia przez uczniów jednolitego stroju, może w uzgodnieniu z radą rodziców i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej określić sytuacje, w których przebywanie ucznia na terenie szkoły nie wymaga noszenia przez niego jednolitego stroju.

5. Przepisów ust. 1–4 nie stosuje się w szkołach, w których nie tworzy się rad rodziców.

6. W szkołach, w których nie wprowadzono obowiązku noszenia przez uczniów jednolitego stroju, oraz w szkołach, o których mowa w ust. 5, statut szkoły określa zasady ubierania się uczniów na terenie szkoły.

7. Do zniesienia obowiązku noszenia przez uczniów jednolitego stroju, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1 i 2.

Art. 101. 1. Podstawową jednostką organizacyjną przedszkola jest oddział.

2. W przedszkolu:

- 1) liczącym co najmniej 6 oddziałów lub
- 2) posiadającym oddziały zlokalizowane w różnych miejscach albo
- 3) w którym co najmniej 2 oddziały pracują dłużej niż 10 godzin dziennie

– może być utworzone stanowisko wicedyrektora przedszkola.

3. Dyrektor przedszkola, za zgodą organu prowadzącego, może utworzyć stanowisko wicedyrektora w innych przypadkach niż określone w ust. 1, a także, za zgodą organu prowadzącego, może tworzyć inne stanowiska kierownicze.

Art. 102. 1. Statut przedszkola zawiera w szczególności:

- 1) nazwę i rodzaj przedszkola oraz jego siedzibę;
- 2) nazwę i siedzibę organu prowadzącego;
- 3) cele i zadania przedszkola wynikające z przepisów prawa, w tym w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, organizowania opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi, umożliwiania dzieciom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa oraz zasad promocji i ochrony zdrowia;

- 4) sposób realizacji zadań przedszkola, z uwzględnieniem wspomagania indywidualnego rozwoju dziecka oraz wspomagania rodziny w wychowaniu dziecka i przygotowaniu go do nauki w szkole, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych – ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności;
- 5) sposób sprawowania opieki nad dziećmi w czasie zajęć w przedszkolu oraz w czasie zajęć poza przedszkolem;
- 6) szczegółowe zasady przyprowadzania i odbierania dzieci z przedszkola przez rodziców lub upoważnioną przez nich osobę zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo;
- 7) formy współdziałania z rodzicami oraz częstotliwość organizowania kontaktów z rodzicami;
- 8) organy przedszkola oraz ich szczegółowe kompetencje, a także szczegółowe warunki współdziałania organów przedszkola oraz sposób rozwiązywania sporów między tymi organami;
- 9) organizację pracy przedszkola, w tym organizację wczesnego wspomagania rozwoju dzieci, jeżeli przedszkole takie wspomaganie prowadzi, a także zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, jeżeli przedszkole takie zajęcia prowadzi;
- 10) czas pracy przedszkola ustalony przez organ prowadzący na wniosek dyrektora przedszkola, w uzgodnieniu z radą przedszkola, a w przypadku braku rady przedszkola – z radą rodziców;
- 12) zasady odpłatności za pobyt dzieci w przedszkolu i korzystanie z wyżywienia ustalone przez organ prowadzący;
- 13) zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników, w tym zadań związanych z:
 - a) zapewnieniem bezpieczeństwa dzieciom w czasie zajęć organizowanych przez przedszkole,
 - b) współdziałaniem z rodzicami w sprawach wychowania i nauczania dzieci, z uwzględnieniem prawa rodziców do znajomości zadań wynikających z programu wychowania przedszkolnego realizowanego w danym oddziale i uzyskiwania informacji dotyczących dziecka, jego zachowania i rozwoju,
 - c) planowaniem i prowadzeniem pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz odpowiedzialnością za jej jakość,
 - d) prowadzeniem obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowaniem tych obserwacji,

- e) współpracą ze specjalistami świadczącymi pomoc psychologiczno-pedagogiczną, opiekę zdrowotną i inną;
- 13) prawa i obowiązki dzieci, w tym przypadki, w których dyrektor przedszkola może skreślić dziecko z listy uczniów;
- 14) warunki stosowania sztandaru przedszkola, godła przedszkola oraz ceremoniału przedszkolnego, o ile zostały ustanowione

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej.

Art. 103. 1. Szkoła w zakresie realizacji zadań statutowych zapewnia uczniom możliwość korzystania z:

- 1) pomieszczeń do nauki z niezbędnym wyposażeniem;
- 2) biblioteki;
- 3) świetlicy – w przypadku szkoły podstawowej i szkoły prowadzącej kształcenie specjalne, o której mowa w art. 127 ust. 1;
- 4) gabinetu profilaktyki zdrowotnej spełniającego szczegółowe wymagania, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 618, z późn. zm.³⁾), oraz wyposażonego w sprzęt, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 31d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793 i 1807) w części dotyczącej warunków realizacji świadczeń gwarantowanych pielęgniarki lub higienistki szkolnej;
- 5) zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych;
- 6) pomieszczeń sanitarno-higienicznych i szatni.

2. Wymagania określone w ust. 1 pkt 2-5 nie muszą być spełnione w szkołach dla dorosłych.

3. Wymagania określone w ust. 1 pkt 4 i 5 nie muszą być spełnione w szkołach artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

Art. 104. Organizacja biblioteki uwzględnia w szczególności zadania w zakresie:

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 788, 905, 1640, 1697, 1844, 1887, 1918 i 1991 oraz z 2016 r. poz. 904 i 960.

- 1) gromadzenia i udostępniania podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz innych materiałów bibliotecznych, zgodnie z art. 22aj ustawy o systemie oświaty;
- 2) tworzenia warunków do efektywnego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi;
- 3) rozbudzania i rozwijania indywidualnych zainteresowań uczniów oraz wyrabiania i pogłębiania u uczniów nawyku czytania i uczenia się;
- 4) organizowania różnorodnych działań rozwijających wrażliwość kulturową i społeczną uczniów, w tym w zakresie podtrzymywania tożsamości narodowej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych, mniejszości etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym;
- 5) przeprowadzania inwentaryzacji księgozbioru biblioteki szkolnej, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 27 ust. 6 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2012 r. poz. 642 i 908 oraz z 2013 r. poz. 829).

Art. 105. 1. Szkoła podstawowa oraz szkoła prowadząca kształcenie specjalne, o której mowa w art. 127 ust. 1, jest obowiązana zapewnić zajęcia świetlicowe dla uczniów, którzy pozostają w szkole dłużej ze względu na:

- 1) czas pracy rodziców – na wniosek rodziców;
- 2) organizację dojazdu do szkoły lub inne okoliczności wymagające zapewnienia opieki w szkole.

2. Świetlica zapewnia zajęcia świetlicowe uwzględniające potrzeby edukacyjne oraz rozwojowe dzieci i młodzieży, a także ich możliwości psychofizyczne, w szczególności zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów, zajęcia zapewniające prawidłowy rozwój fizyczny oraz odrabianie lekcji.

Art. 106. 1. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań opiekuńczych, w szczególności wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, szkoła może zorganizować stołówkę.

2. Korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej jest odpłatne.

3. Warunki korzystania ze stołówki szkolnej, w tym wysokość opłat za posiłki, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę.

4. Do opłat wnoszonych za korzystanie przez uczniów z posiłku w stołówce szkolnej, o których mowa w ust. 3, nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki.

5. Organ prowadzący szkołę może zwolnić rodziców albo pełnoletniego ucznia z całości lub części opłat, o których mowa w ust. 3:

- 1) w przypadku szczególnie trudnej sytuacji materialnej rodziny;
- 2) w szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych.

6. Organ prowadzący szkołę może upoważnić do udzielania zwolnień, o których mowa w ust. 5, dyrektora szkoły, w której zorganizowano stołówkę.

Art. 107. 1. Dla uczniów uczących się poza miejscem stałego zamieszkania szkoła, w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań opiekuńczych, w szczególności wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, może zorganizować internat.

2. Do internatu w pierwszej kolejności są przyjmowani uczniowie danej szkoły.

3. W przypadku wolnych miejsc w internacie mogą być przyjmowani uczniowie innych szkół.

4. W przypadku większej liczby uczniów ubiegających się o przyjęcie do internatu niż miejsc w internacie, przepisy art. 145 stosuje się odpowiednio.

5. W internacie tworzy się grupy wychowawcze.

6. Liczbę uczniów w grupie wychowawczej określa dyrektor szkoły, w której jest zorganizowany internat, w uzgodnieniu z organem prowadzącym.

7. Opieka w porze nocnej jest sprawowana w sposób zapewniający nadzór nad wychowankami oraz ich bezpieczeństwo.

8. Warunki korzystania z internatu, w tym wysokość opłat za zakwaterowanie i wyżywienie, a także termin i sposób ich wnoszenia ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę.

9. Organ prowadzący szkołę może zwolnić rodziców albo pełnoletniego ucznia z całości lub części opłat za zakwaterowanie w internacie w przypadku szczególnie trudnej sytuacji materialnej rodziny lub w szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych.

10. Przepisów ust. 1–9 nie stosuje się do szkół dla dorosłych.

Art. 108. Przedszkole w zakresie realizacji zadań statutowych zapewnia dzieciom możliwość korzystania z:

- 1) pomieszczeń do nauczania, wychowania i opieki;

- 2) placu zabaw;
- 3) pomieszczeń sanitarno-higienicznych i szatni;
- 4) posiłków.

Art. 109. 1. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są:

- 1) obowiązkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego i z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3, w tym praktyczną naukę zawodu, a w przypadku szkół artystycznych – zajęcia edukacyjne artystyczne;
- 2) dodatkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się:
 - a) zajęcia z języka obcego nowożytnego innego niż język obcy nowożytny nauczany w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w pkt 1,
 - b) zajęcia, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania;
- 3) zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych;
- 4) zajęcia prowadzone w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych;
- 5) zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 6) zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności w celu kształtowania ich aktywności i kreatywności;
- 7) zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego.

2. Formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są także zajęcia edukacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty, zajęcia edukacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, oraz zajęcia edukacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. poz. 78, z późn. zm.⁴⁾), organizowane w trybie określonym w tych przepisach.

3. Zajęcia edukacyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 2, organizuje dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego szkołę i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców.

4. Szkoła może prowadzić również inne niż wymienione w ust. 1 i 2 zajęcia edukacyjne.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. poz. 334, z 1996 r. poz. 646, z 1997 r. poz. 943 i 1040, z 1999 r. poz. 32 oraz z 2001 r. poz. 1792.

5. Zajęcia wymienione w ust. 1 pkt 3, 5 i 6 mogą być prowadzone także z udziałem wolontariuszy.

6. Zajęcia, o których mowa w ust. 1 pkt 7, są organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum.

7. Zajęcia, o których mowa w ust. 1 pkt 7, są realizowane niezależnie od pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu udzielanej uczniom w ramach zajęć, o których mowa w ust. 1 pkt 5.

Art. 110. 1. Arkusze organizacji szkoły i przedszkola określa szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym.

2. Arkusze organizacji szkoły i przedszkola opracowuje dyrektor szkoły i przedszkola, uwzględniając przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3.

3. Arkusze organizacji szkoły i przedszkola zatwierdza organ prowadzący, po zasięgnięciu opinii:

- 1) organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz
- 2) zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, zrzeszających nauczycieli.

4. Na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły dyrektor szkoły, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy, ustala tygodniowy rozkład zajęć określający organizację zajęć edukacyjnych.

5. W przypadku wprowadzenia zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły i przedszkola, ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 111. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółową organizację publicznych szkół i publicznych przedszkoli, uwzględniając prawidłową realizację celów i zadań szkół i przedszkoli, w tym:

- 1) elementy tworzące nazwę szkoły i przedszkola;
- 2) tryb nadawania imienia szkole i przedszkolu;
- 3) warunki i sposób używania nazwy szkoły i przedszkola, w tym szkoły wchodzącej w skład zespołu szkół i szkoły wchodzącej w skład ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy o systemie oświaty, na pieczęciach, tablicy urzędowej i sztandarze;

- 4) zasady tworzenia i używania nazwy szkoły podstawowej filialnej;
- 5) warunki i tryb tworzenia zespołów nauczycieli do realizacji zadań szkoły określonych w statucie;
- 6) liczbę uczniów w oddziale klas I–III szkoły podstawowej ogólnodostępnej, w oddziale szkoły specjalnej, oddziale szkoły integracyjnej, oddziale specjalnym i oddziale integracyjnym w szkole ogólnodostępnej oraz liczbę uczniów pod opieką nauczyciela wychowawcy w świetlicy;
- 7) czas trwania zajęć edukacyjnych oraz zajęć rewalidacyjnych;
- 8) formy organizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz organizację zajęć w oddziałach;
- 9) szczegółowe warunki i tryb tworzenia klas łączonych oraz szczegółowe warunki organizacji nauczania w tych klasach, z uwzględnieniem danego etapu edukacyjnego, obowiązkowych zajęć edukacyjnych prowadzonych oddzielnie oraz organizacji nauczania części zajęć edukacyjnych w klasach łączonych;
- 10) warunki tworzenia w szkole podstawowej oddziału przysposabiającego do pracy;
- 11) zadania internatu, organizację pracy w internacie ze szczególnym uwzględnieniem form organizacyjnych pracy z wychowankami, liczbę uczniów w grupie wychowawczej, tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczych i wychowawczych w internacie z jedną grupą wychowawczą;
- 12) szczegółową organizację pracy przedszkola, w tym w szczególności organizację oddziału i liczbę uczniów w oddziale;
- 13) zakres informacji, jakie w szczególności powinny być zawarte w arkuszu organizacji szkoły i przedszkola oraz terminy jego opracowywania, opiniowania i zatwierdzania, mając na uwadze liczbę pracowników szkoły i przedszkola, liczbę oddziałów poszczególnych klas, liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach, tygodniowy wymiar godzin zajęć obowiązkowych w poszczególnych oddziałach oraz tygodniowy wymiar godzin zajęć dodatkowych;
- 14) sposób organizowania kształcenia w szkołach dla dorosłych w formach, o których mowa w art. 98 ust. 1 pkt 15.

Art. 112. 1. Statut placówki publicznej powinien określać w szczególności:

- 1) nazwę i typ placówki oraz jej cele i zadania;
- 2) organ prowadzący placówkę;
- 3) organy placówki oraz ich kompetencje;

- 4) organizację placówki;
- 5) zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników placówki.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, ramowe statuty placówek publicznych, o których mowa w art. 2 pkt 3, 4, 6–8 i 10, uwzględniając w szczególności ogólne zasady organizacji placówki, a także zakresy spraw, które powinny być ustalone w statucie placówki.

Art. 113. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółową organizację publicznych szkół i placówek artystycznych, uwzględniając prawidłową realizację celów i zadań szkół i placówek artystycznych, w tym:

- 1) elementy tworzące nazwę szkoły i placówki artystycznej;
- 2) tryb nadawania imienia szkole i placówce artystycznej;
- 3) warunki i sposób używania nazwy szkoły i placówki artystycznej, w tym szkoły wchodzącej w skład zespołu szkół, na pieczęciach, tablicy urzędowej i sztandarze;
- 4) warunki tworzenia stanowiska wicedyrektora i innych stanowisk kierowniczych w szkole i placówce artystycznej;
- 5) liczbę uczniów w oddziale szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie klas I–III szkoły podstawowej oraz liczbę uczniów pod opieką nauczyciela wychowawcy w świetlicy;
- 6) formy organizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- 7) zadania internatu, organizację pracy w internacie ze szczególnym uwzględnieniem form organizacyjnych pracy z wychowankami, liczbę uczniów w grupie wychowawczej, warunki korzystania z internatu, tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczych i wychowawczych w internacie z jedną grupą wychowawczą;
- 9) zakres informacji, jakie w szczególności powinny być zawarte w arkuszu organizacji szkoły i placówki artystycznej oraz terminy jego opracowywania i zatwierdzania.

Art. 114. Kurator oświaty, a w przypadku szkół i placówek artystycznych – dyrektor specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, może uchylić statut publicznego przedszkola, szkoły lub placówki albo niektóre jego postanowienia, jeżeli są sprzeczne z prawem. Organowi, który nadał lub uchwalił statut, od decyzji kuratora oświaty, a w przypadku szkół i placówek artystycznych – dyrektora specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, przysługuje odwołanie odpowiednio do ministra właściwego do

spraw oświaty i wychowania albo ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Art. 115. 1. Na wniosek lub za zgodą rodziców albo pełnoletniego ucznia dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, może zezwolić uczniowi na indywidualny program lub tok nauki oraz wyznaczyć nauczyciela – opiekuna. Odmowa udzielenia zezwolenia następuje w drodze decyzji administracyjnej.

2. Na wniosek lub za zgodą rodziców albo pełnoletniego ucznia dyrektor szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, może zezwolić uczniowi na indywidualny program lub tok nauki realizowany pod opieką nauczyciela przedmiotu głównego tego ucznia. Odmowa udzielenia zezwolenia następuje w drodze decyzji administracyjnej.

3. Uczeń realizujący indywidualny tok nauki jest klasyfikowany na podstawie egzaminów klasyfikacyjnych. Egzaminy klasyfikacyjne są przeprowadzane zgodnie z przepisami art. 44l ustawy o systemie oświaty i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb ustawy o systemie oświaty, a w przypadku zajęć edukacyjnych artystycznych realizowanych w szkole artystycznej – zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 44zq ustawy o systemie oświaty.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb udzielania zezwoleń, o których mowa w ust. 1, oraz organizację indywidualnego programu lub toku nauki, uwzględniając umożliwienie uczniom szczególnie uzdolnionym rozwoju ich uzdolnień oraz ukończenie szkoły w skróconym czasie.

5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb udzielania zezwoleń, o których mowa w ust. 2, oraz organizację indywidualnego programu lub toku nauki, uwzględniając umożliwienie uczniom szczególnie uzdolnionym rozwoju ich uzdolnień oraz ukończenie szkoły w skróconym czasie.

Art. 116. Z tytułu udostępniania rodzicom gromadzonych przez publiczne przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki informacji w zakresie nauczania, wychowania oraz opieki, dotyczących ich dzieci, nie mogą być pobierane od rodziców opłaty, bez względu na postać i sposób przekazywania tych informacji.

Art. 117. 1. Kształcenie ustawiczne jest organizowane i prowadzone w:

- 1) publicznych i niepublicznych szkołach dla dorosłych,
- 2) publicznych i niepublicznych placówkach kształcenia ustawicznego, placówkach kształcenia praktycznego, ośrodkach doksztalcania i doskonalenia zawodowego

– z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Kwalifikacyjne kursy zawodowe mogą być prowadzone przez:

- 1) publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe – w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie obszarów kształcenia, do których są przypisane te zawody;
- 2) niepubliczne szkoły o uprawnieniach szkół publicznych prowadzące kształcenie zawodowe – w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie obszarów kształcenia, do których są przypisane te zawody;
- 3) publiczne i niepubliczne placówki i ośrodki, o których mowa w ust. 1 pkt 2;
- 4) instytucje rynku pracy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową;
- 5) podmioty prowadzące działalność oświatową, o której mowa w art. 170 ust. 2.

3. Kształcenie ustawiczne może być prowadzone jako stacjonarne lub zaoczne, a także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4. Ustawa nie dotyczy kształcenia ustawicznego realizowanego na podstawie art. 170 ust. 2 oraz w formach i na zasadach określonych w odrębnych przepisach, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje publicznych placówek i ośrodków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz ich zadania,
- 2) warunki, organizację i tryb prowadzenia kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych oraz rodzaje tych form,
- 3) warunki organizowania i prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych przez podmioty wymienione w ust. 2,
- 4) sposoby potwierdzania efektów kształcenia uzyskanych w wyniku ukończenia kształcenia realizowanego w poszczególnych formach pozaszkolnych,

5) wzory dokumentów wydawanych po ukończeniu kształcenia realizowanego w poszczególnych formach pozaszkolnych

– uwzględniając możliwość zaliczania potwierdzonych efektów kształcenia przy podejmowaniu dalszego kształcenia w formach pozaszkolnych oraz konieczność dostosowania kształcenia ustawicznego do potrzeb i warunków rynku pracy, zapewnienia dostępności do form kształcenia ustawicznego umożliwiających przekwalifikowanie się oraz uzyskanie nowych kwalifikacji, a także włączenia pracodawców w proces kształcenia ustawicznego.

6. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 5, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może określić warunki i tryb wnoszenia odpłatności za kształcenie ustawiczne prowadzone w formach pozaszkolnych w publicznych placówkach i ośrodkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, tak aby odpłatność nie przekraczała ponoszonych kosztów kształcenia.

Art. 118. 1. Placówki i ośrodki, o których mowa w art. 117 ust. 1 pkt 2, prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, mogą uzyskać akredytację, stanowiącą potwierdzenie spełniania określonych wymogów i zapewniania wysokiej jakości prowadzonego kształcenia. Akredytacja może obejmować całość lub część prowadzonego kształcenia.

2. Akredytację przyznaje kurator oświaty właściwy dla siedziby placówki lub ośrodka, w drodze decyzji administracyjnej wydawanej po przeprowadzeniu przez zespół powołany przez kuratora oświaty oceny działalności danej placówki lub ośrodka w zakresie określonym w ust. 3.

3. Akredytację może uzyskać placówka lub ośrodek, które:

- 1) zapewniają bazę wyposażoną w środki dydaktyczne;
- 2) zatrudniają wykwalifikowaną kadrę;
- 3) opracowują i udostępniają materiały metodyczno-dydaktyczne.

4. W postępowaniu o uzyskanie akredytacji kurator oświaty uwzględnia również wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego nad placówką lub ośrodkiem.

5. Kurator oświaty, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć akredytację, jeżeli stwierdzi niespełnianie przez placówkę lub ośrodek warunków wymaganych do uzyskania akredytacji.

6. Podmiot ubiegający się o uzyskanie akredytacji wnosi opłatę.

7. Z opłat, o których mowa w ust. 6, są zwolnione podmioty, które prowadzą całość kształcenia nieodpłatnie.

8. Przepisy ust. 1–7 stosuje się również do placówek niepublicznych prowadzonych zgodnie z przepisami rozdziału 8, działalności oświatowej, o której mowa w art. 170 ust. 2, a także instytucji rynku pracy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prowadzących działalność edukacyjno-szkoleniową.

9. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przyznawania i cofania akredytacji, skład i sposób działania zespołu, o którym mowa w ust. 2, oraz warunki wynagradzania jego członków, wzory dokumentów stosowanych w postępowaniu o uzyskanie akredytacji, a także wysokość i tryb wnoszenia opłat przez podmioty ubiegające się o akredytację.

10. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 9, powinno uwzględniać w szczególności wdrażanie i upowszechnianie przez podmioty ubiegające się o akredytację nowatorskich rozwiązań programowo-metodycznych i organizacyjnych, mających wpływ na jakość prowadzonego kształcenia, udział w zespole przedstawicieli wojewódzkiego lub powiatowego urzędu pracy oraz organizacji pracodawców, a także ustalać wysokość opłat tak, aby nie przekraczała kwoty 1000 zł waloryzowanej corocznie średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, ustalonym w ustawie budżetowej.

Art. 119. Zadania w zakresie kształcenia i wychowania młodzieży wykonują także Ochotnicze Hufce Pracy organizowane na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 120. 1. Praktyczna nauka zawodu może odbywać się w placówkach kształcenia ustawicznego, placówkach kształcenia praktycznego, warsztatach szkolnych, pracowniach szkolnych, u pracodawców, a także w indywidualnych gospodarstwach rolnych.

2. Praktyczna nauka zawodu odbywa się w podmiotach, o których mowa w ust. 1, na podstawie umowy zawartej pomiędzy szkołą a tym podmiotem. Umowa powinna określać w szczególności sposób ponoszenia kosztów realizowania praktycznej nauki zawodu.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do praktycznej nauki zawodu organizowanej przez szkołę w jej warsztatach oraz pracowniach szkolnych dla uczniów tej szkoły.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb organizowania praktycznej nauki zawodu w warsztatach szkolnych, pracowniach szkolnych, a także w innych podmiotach wymienionych w ust. 1, uwzględniając zakres spraw, które powinny być określone w umowie, o której mowa w ust. 2, w tym prawa i obowiązki podmiotów, o których mowa

w ust. 1, a także kwalifikacje wymagane od osób prowadzących praktyczną naukę zawodu i przysługujące im uprawnienia.

5. Przepisy ust. 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio do młodocianych pracowników odbywających praktyczną naukę zawodu w ramach odbywania przygotowania zawodowego. W przypadku młodocianego pracownika umowę z podmiotem, o którym mowa w ust. 1, zawiera pracodawca, który zatrudnia tego młodocianego.

6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może zawierać porozumienia z organizacjami pracodawców, samorządami gospodarczymi oraz innymi organizacjami pozarządowymi w celu poprawy stanu kształcenia zawodowego, w szczególności realizacji praktycznej nauki zawodu.

Art. 121. Szkoły prowadzące kształcenie zawodowe przekazują pracodawcom, u których jest realizowana praktyczna nauka zawodu w formie praktyk zawodowych, środki na pokrycie dodatków i premii wypłacanych pracownikom za wykonywanie obowiązków opiekunów praktyk zawodowych oraz opłacanych od nich składek na ubezpieczenia społeczne.

Art. 122. 1. Pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia, jeżeli:

- 1) pracodawca lub osoba prowadząca zakład w imieniu pracodawcy albo osoba zatrudniona u pracodawcy posiada kwalifikacje wymagane do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych określone w przepisach w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania;
- 2) młodociany pracownik ukończył naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin, zgodnie z przepisami, o których mowa w pkt 1.

2. Wysokość kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika wynosi:

- 1) w przypadku nauki zawodu – do 8081 zł przy okresie kształcenia wynoszącym 36 miesięcy; jeżeli okres kształcenia jest krótszy niż 36 miesięcy, kwotę dofinansowania wypłaca się w wysokości proporcjonalnej do okresu kształcenia;
- 2) w przypadku przyuczenia do wykonywania określonej pracy – do 254 zł za każdy pełny miesiąc kształcenia.

3. Kwoty dofinansowania określone w ust. 2 podlegają waloryzacji wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli ten wskaźnik w roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym następuje wypłata dofinansowania, wynosi co najmniej 105%.

4. Wskaźnik, o którym mowa w ust. 3, Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

5. Jeżeli umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego została rozwiązana z przyczyn niezależnych od pracodawcy, a młodociany pracownik podjął naukę zawodu na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego u innego pracodawcy – przysługującą kwotę dofinansowania dzieli się między wszystkich pracodawców, proporcjonalnie do liczby miesięcy prowadzonej przez nich nauki zawodu. Dofinansowanie nie przysługuje temu pracodawcy, z którym umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego została rozwiązana z winy pracodawcy.

6. Dofinansowanie przyznaje wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego pracownika, w drodze decyzji, po stwierdzeniu spełnienia warunków określonych w ust. 1.

7. Dofinansowanie jest przyznawane na wniosek pracodawcy złożony w terminie 3 miesięcy od dnia zdania przez młodocianego pracownika egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) kopie dokumentów potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) kopię umowy o pracę z młodocianym pracownikiem zawartej w celu przygotowania zawodowego;
- 3) kopię odpowiednio dyplomu lub świadectwa potwierdzającego zdanie egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, albo zaświadczenie potwierdzające zdanie tego egzaminu.

8. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest finansowane ze środków Funduszu Pracy.

9. Środki, o których mowa w ust. 8, są przekazywane na wyodrębniony rachunek bankowy urzędu wojewódzkiego.

10. Wojewoda otrzymane środki na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy gminy.

11. Dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1, stanowi pomoc *de minimis* udzielaną zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 1) lub rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107

i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 9).

Art. 123. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje i szczegółowe zasady działania placówek publicznych, o których mowa w art. 2 pkt 3, 7 i 8, warunki pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz może określić wysokość i zasady odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach;
- 2) szczegółowe zasady działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych;
- 3) szczegółowe zasady działania publicznych bibliotek pedagogicznych.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, powinno uwzględniać realizację przez placówki zadań i celów edukacyjnych, wychowawczych, rekreacyjnych oraz opiekuńczych i zapewnienie warunków bezpieczeństwa wychowanków, a także określi warunki i zasady działania wolontariuszy.

3. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, powinno uwzględniać warunki zaspokajania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży, pomoc dzieciom i młodzieży w wyborze kierunku dalszego kształcenia i zawodu, realizację zadań profilaktycznych i wspierających rolę wychowawczą i edukacyjną szkoły i rodziny oraz udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży przez wolontariuszy.

4. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, powinno uwzględniać realizację przez biblioteki pedagogiczne zadań w zakresie wspierania procesu kształcenia i doskonalenia nauczycieli oraz pomocy bibliotekom szkolnym.

Art. 124. 1. Placówka artystyczna umożliwia rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych uczniów poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych artystycznych w zakresie edukacji muzycznej, plastycznej lub baletowej.

2. Zajęcia edukacyjne artystyczne w placówce artystycznej są prowadzone zgodnie z przepisami w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 i art. 53 ust. 5.

3. Organizację działania placówki artystycznej w danym roku szkolnym określa arkusz organizacyjny placówki opracowany przez dyrektora placówki artystycznej i zatwierdzony przez organ prowadzący placówkę artystyczną. Szczegółowy zakres edukacji artystycznej,

w tym specjalność, w ramach której placówka prowadzi zajęcia edukacyjne artystyczne, określa statut placówki artystycznej.

4. Ocenianie w placówce artystycznej polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w placówce artystycznej programów zajęć edukacyjnych artystycznych.

5. Ocenianie odbywa się w formach określonych w statucie placówki artystycznej na zakończenie każdego semestru i ma za zadanie wskazanie postępów w rozwoju uzdolnień artystycznych ucznia.

Art. 125. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, ogólne przepisy bezpieczeństwa i higieny obowiązujące w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, z uwzględnieniem w szczególności warunków pracy i nauki w czasie pobytu w szkole, w tym w warsztatach, laboratoriach i pracowniach szkolnych oraz w czasie zajęć z wychowania fizycznego, w czasie zawodów sportowych i wycieczek turystycznych, oraz postępowanie w sprawach wypadków uczniów.

Art. 126. 1. Lokal, w którym jest prowadzony oddział przedszkolny w publicznej albo niepublicznej szkole podstawowej, znajdujący się w użytkowanym budynku istniejącym lub jego części, powinien spełniać wymagania ochrony przeciwpożarowej zapewniające bezpieczne warunki realizacji przez ten oddział przedszkolny zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz pobytu dzieci i innych osób przebywających na terenie oddziału przedszkolnego, określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 4.

2. Organ prowadzący szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, znajdujący się w lokalu, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany uzyskać pozytywną opinię właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej potwierdzającą spełnianie wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 4.

3. Odmowa wydania pozytywnej opinii, o której mowa w ust. 2, następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, wymagania ochrony przeciwpożarowej, jakie musi spełniać lokal, o którym mowa w ust. 1,

uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości edukacji, wychowania i opieki nad dziećmi.

Art. 127. 1. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawne, niedostosowane społecznie i zagrożone niedostosowaniem społecznym, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki odpowiednio w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i szkołach lub oddziałach integracyjnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych, innych formach wychowania przedszkolnego i ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 7.

2. Indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym lub indywidualnym nauczaniem obejmuje się dzieci i młodzież, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do przedszkola lub szkoły.

3. Uczniowi objętemu kształceniem specjalnym dostosowuje się odpowiednio program wychowania przedszkolnego i program nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Dostosowanie następuje na podstawie opracowanego dla ucznia indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego uwzględniającego zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w ust. 10.

4. W zależności od rodzaju niepełnosprawności, w tym stopnia niepełnosprawności intelektualnej, dzieciom i młodzieży, o których mowa w ust. 1, organizuje się kształcenie i wychowanie, które stosownie do potrzeb umożliwia naukę w dostępnym dla nich zakresie, usprawnianie zaburzonych funkcji, rewalidację i resocjalizację oraz zapewnia specjalistyczną pomoc i opiekę.

5. W publicznych i niepublicznych: przedszkolach i szkołach podstawowych, w tym specjalnych, innych formach wychowania przedszkolnego, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych, ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych oraz poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradniach specjalistycznych, które spełniają warunki określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 19 pkt 1, mogą być tworzone zespoły wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w celu pobudzania psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka, od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole, prowadzonego bezpośrednio z dzieckiem i jego rodziną.

6. Dyrektorzy podmiotów, o których mowa w ust. 5, mogą organizować wczesne wspomaganie rozwoju dziecka w porozumieniu z organami prowadzącymi.

7. Gmina może zorganizować bezpłatne dowożenie dziecka objętego wczesnym wspomaganie rozwoju i jego opiekuna z miejsca zamieszkania dziecka do szkoły lub placówki, w której to wspomaganie jest prowadzone, a w razie potrzeby także bezpłatną opiekę nad dzieckiem w czasie dowożenia.

8. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka organizuje się w jednym podmiocie, o którym mowa w ust. 5, który ma możliwość realizacji wskazań zawartych w opinii, o której mowa w ust. 10.

9. Na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 5, organizującego wczesne wspomaganie rozwoju danego dziecka, na podstawie opinii, o której mowa w ust. 10, organ lub osoba prowadząca ten podmiot może zawierać porozumienia z innymi organami lub osobami prowadzącymi podmioty, o których mowa w ust. 5, w celu realizacji części wskazań zawartych w tej opinii. Porozumienie określa w szczególności:

- 1) liczbę godzin zajęć w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju, którymi obejmowane jest dane dziecko w podmiotach, o których mowa w ust. 5, zawierających porozumienie, z uwzględnieniem liczby godzin określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 19 pkt 1;
- 2) podmiot zobowiązany do przekazywania danych o zajęciach w ramach wczesnego wspomaganie, organizowanych dla tego dziecka, zgodnie z przepisami o systemie informacji oświatowej;
- 3) sposób rozliczeń między podmiotami, o których mowa w ust. 5, zawierającymi porozumienie.

10. Opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka oraz orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania, a także o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych zgodnie z przepisami o ochronie zdrowia psychicznego wydają zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym w poradniach specjalistycznych. Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego określa zalecane formy kształcenia specjalnego, z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności, w tym stopnia niepełnosprawności intelektualnej.

11. Opinie w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom, wydają również niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym niepubliczne specjalistyczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne założone zgodnie z art. 168 oraz zatrudniające pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.

12. Od orzeczeń, o których mowa w ust. 10, rodzice dziecka mogą złożyć w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia odwołanie do kuratora oświaty.

13. Starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, na wniosek rodziców, zapewnia mu odpowiednią formę kształcenia, uwzględniając rodzaj niepełnosprawności, z zastrzeżeniem ust. 14.

14. Jeżeli orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zaleca kształcenie dziecka odpowiednio w przedszkolu specjalnym albo w przedszkolu lub szkole podstawowej, ogólnodostępnych lub integracyjnych, odpowiednią formę kształcenia, na wniosek rodziców, zapewnia jednostka samorządu terytorialnego właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, do której zadań własnych należy prowadzenie przedszkoli lub szkół.

15. Jeżeli powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka nie prowadzi szkoły specjalnej lub ośrodka, o którym mowa w art. 2 pkt 7, odpowiednich ze względu na rodzaj niepełnosprawności, starosta tego powiatu kieruje dziecko do najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę lub ośrodek, który dysponuje wolnymi miejscami. Starosta najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę lub ośrodek, który dysponuje wolnymi miejscami, nie może odmówić przyjęcia dziecka do szkoły lub ośrodka.

16. Dyrektor szkoły, której uczeń posiada orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, organizuje takie nauczanie w porozumieniu z organem prowadzącym.

17. Dyrektor przedszkola lub szkoły podstawowej, w której są zorganizowane oddziały przedszkolne, organizuje indywidualne obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne w porozumieniu z organem prowadzącym.

18. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, skład zespołów orzekających, tryb ich powołania, szczegółowe zasady działania tych zespołów, tryb postępowania odwoławczego oraz wzory orzeczeń i opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Rozporządzenie powinno uwzględniać jak najpełniejszą

realizację potrzeb dziecka lub ucznia, a także zapewnić możliwość dostosowania form wychowania przedszkolnego, form kształcenia oraz działań w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, do aktualnych możliwości psychofizycznych dziecka lub ucznia.

19. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw zdrowia oraz zabezpieczenia społecznego, warunki organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci, o których mowa w ust. 5, w tym kwalifikacje wymagane od osób prowadzących wczesne wspomaganie, uwzględniając w szczególności przygotowanie do pracy z małymi dziećmi o zaburzonym rozwoju psychoruchowym, a także formy współpracy z rodziną dziecka;
- 2) warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży, o których mowa w ust. 1, w innych formach wychowania przedszkolnego, przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach integracyjnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych oraz w ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 7, uwzględniając szczególne potrzeby psychofizyczne i edukacyjne tych dzieci, rodzaje niepełnosprawności wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, szczegółowy zakres indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego oraz tryb jego opracowywania, a także zatrudnienie specjalistów do realizacji potrzeb dzieci i młodzieży, o których mowa w ust. 1.

20. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb organizowania indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania, o których mowa w ust. 2, uwzględniając w szczególności wymiar godzin zajęć edukacyjnych realizowanych bezpośrednio z uczniem.

Art. 128. 1. Podmiot leczniczy, a także jednostka pomocy społecznej, w których zorganizowana jest szkoła specjalna, zapewniają korzystanie z pomieszczeń dla prowadzenia zajęć edukacyjnych i wychowawczych. Warunki korzystania z pomieszczeń oraz ponoszenia kosztów ich utrzymania określa umowa zawarta pomiędzy podmiotem, w którym zorganizowana jest szkoła, a organem prowadzącym szkołę.

2. W związku z organizowaniem kształcenia i specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych dla ucznia przyjętego do podmiotu leczniczego, podmiot leczniczy przekazuje szkole specjalnej lub oddziałowi specjalnemu zorganizowanym w podmiocie leczniczym dane uczniów, o których mowa w art. 25 pkt 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r.

o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2016 r. poz. 186, 823, 960 i 1070), niezbędne do prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia oraz ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, organizację kształcenia oraz warunki i formy realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w szkołach, o których mowa w ust. 1, uwzględniając szczególne potrzeby psychofizyczne dzieci i młodzieży.

Art. 129. Dzieciom i młodzieży pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, a także dzieciom i młodzieży niedostosowanym społecznie organizuje się opiekę i wychowanie na zasadach określonych w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz w przepisach o pomocy społecznej.

Rozdział 6

Przyjmowanie do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, publicznych szkół i publicznych placówek

Art. 130. 1. Dzieci, młodzież oraz osoby pełnoletnie przyjmuje się odpowiednio do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, publicznych innych form wychowania przedszkolnego i publicznych placówek, o których mowa w art. 2 pkt 3–5 i 8, oraz do klas I szkół wszystkich typów po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego.

2. O przyjęciu dziecka do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej i publicznej innej formy wychowania przedszkolnego oraz dzieci, młodzieży i osób pełnoletnich do publicznych szkół wszystkich typów, w tym do klas I, oraz do publicznych placówek, o których mowa w art. 2 pkt 3, 4 i 8, w trakcie roku szkolnego, decyduje odpowiednio dyrektor przedszkola lub szkoły, a w przypadku publicznej innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną także osoba kierująca tą inną formą wychowania przedszkolnego, z wyjątkiem przypadków przyjęcia dzieci i młodzieży zamieszkałych w obwodzie publicznej szkoły podstawowej, które są przyjmowane z urzędu.

3. Jeżeli przyjęcie ucznia, o którym mowa w ust. 2, wymaga przeprowadzenia zmian organizacyjnych pracy szkoły powodujących dodatkowe skutki finansowe, dyrektor szkoły może przyjąć ucznia po uzyskaniu zgody organu prowadzącego.

4. Postępowanie rekrutacyjne jest prowadzone na wniosek rodzica kandydata lub na wniosek kandydata pełnoletniego.

5. Do klasy I publicznej szkoły podstawowej, której ustalono obwód, dzieci i młodzież zamieszkałe w tym obwodzie przyjmuje się z urzędu.

6. Dziecko, któremu organ wykonawczy gminy wskazał, jako miejsce realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, oddział przedszkolny w szkole podstawowej innej niż szkoła, w obwodzie której dziecko mieszka, na wniosek rodziców, jest przyjmowane do klasy I tej szkoły podstawowej bez przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego.

7. Postępowanie rekrutacyjne może być prowadzone z wykorzystaniem systemów informatycznych.

8. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się także do dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy ubiegają się o przyjęcie do publicznego przedszkola i publicznej szkoły ogólnodostępnej.

Art. 131. 1. Do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego przyjmuje się kandydatów zamieszkałych na obszarze danej gminy.

2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek, o którym mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w publicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

- 1) wielodzietność rodziny kandydata;
- 2) niepełnosprawność kandydata;
- 3) niepełnosprawność jednego z rodziców kandydata;
- 4) niepełnosprawność obojga rodziców kandydata;
- 5) niepełnosprawność rodzeństwa kandydata;
- 6) samotne wychowywanie kandydata w rodzinie;
- 7) objęcie kandydata pieczęcią zastępczą.

3. Kryteria, o których mowa w ust. 2, mają jednakową wartość.

4. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dane publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w danej publicznej szkole podstawowej albo dana publiczna inna forma

wychowania przedszkolnego nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny, zwłaszcza potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi, oraz lokalnych potrzeb społecznych. Organ prowadzący określa dokumenty niezbędne do potwierdzenia tych kryteriów.

5. Na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego może być brane pod uwagę kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata. Kryterium dochodu określa organ prowadzący w stosunku procentowym do kwoty, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1518 i 1579). Spełnianie tego kryterium jest potwierdzane oświadczeniem rodzica kandydata.

6. Organ prowadzący określa nie więcej niż 6 kryteriów, o których mowa w ust. 4 i 5, oraz przyznaje każdemu kryterium określoną liczbę punktów, przy czym każde kryterium może mieć różną wartość.

7. Kandydaci zamieszkali poza obszarem danej gminy mogą być przyjęci do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego na terenie tej gminy, jeżeli po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego zgodnie z ust. 1–6, dana gmina nadal dysponuje wolnymi miejscami w tym przedszkolu, tym oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub tej innej formie wychowania przedszkolnego. W przypadku większej liczby kandydatów zamieszkałych poza obszarem danej gminy przeprowadza się postępowanie rekrutacyjne. Przepisy ust. 2–6 stosuje się odpowiednio.

8. Przepisy ust. 1–7, 9 i 10 stosuje się odpowiednio do postępowania rekrutacyjnego do publicznego przedszkola integracyjnego i oddziału integracyjnego w publicznym przedszkolu ogólnodostępnym, w przypadku dzieci nieposiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego ze względu na niepełnosprawność.

9. Pod pojęciem dochodu, o którym mowa w ust. 5, rozumie się dochód, o którym mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, z tym że w przypadku przychodów podlegających opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c i art. 30e ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób

fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.⁵⁾), pomniejsza się je o koszty uzyskania przychodu, zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

10. Przy obliczaniu dochodu członka rodziny, o którym mowa w ust. 9, bierze się pod uwagę przeciętny miesięczny dochód z 3 miesięcy wybranych spośród ostatnich 6 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku, o którym mowa w art. 149.

Art. 132. 1. Laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8 ustawy o systemie oświaty, są przyjmowani w pierwszej kolejności do publicznej szkoły ponadpodstawowej, publicznej szkoły ponadpodstawowej integracyjnej lub oddziału integracyjnego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej, jeżeli spełniają odpowiednio warunki, o których mowa w art. 134 ust. 1 i art. 135 ust. 1.

2. Laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8 ustawy o systemie oświaty, są przyjmowani w pierwszej kolejności do publicznej szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w art. 143 ust. 1, publicznej szkoły ponadpodstawowej sportowej, publicznej szkoły ponadpodstawowej mistrzostwa sportowego, oddziału sportowego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej lub oddziału mistrzostwa sportowego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej, jeżeli spełniają odpowiednio warunki, o których mowa w art. 134 ust. 1, art. 135 ust. 1, art. 137 ust. 1 i 4 oraz art. 143 ust. 1.

3. Laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8 ustawy o systemie oświaty, są przyjmowani w pierwszej kolejności do publicznej szkoły ponadpodstawowej dwujęzycznej, oddziału dwujęzycznego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej lub oddziału

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1278, 1342, 1448, 1529 i 1540, z 2013 r. poz. 21, 888, 985, 1027, 1036, 1287, 1304, 1387 i 1717, z 2014 r. poz. 223, 312, 567, 598, 773, 915, 1052, 1215, 1328, 1563, 1644, 1662 i 1863, z 2015 r. poz. 73, 211, 251, 478, 693, 699, 860, 933, 978, 1197, 1217, 1259, 1296, 1321, 1322, 1333, 1569, 1595, 1607, 1688, 1767, 1784, 1844, 1893, 1925, 1932 i 1992 oraz z 2016 r. poz. 188, 195, 615, 780, 823, 929, 1010, 1206 i 1550.

międzynarodowego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej, jeżeli spełniają odpowiednio warunki, o których mowa w art. 134 ust. 1, art. 138 ust. 4 i art. 140 ust. 1, z tym że warunek uzyskania pozytywnego wyniku sprawdzianu kompetencji językowych, o którym mowa w art. 140 ust. 1, nie dotyczy laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej oraz laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim z języka obcego nowożytnego, który będzie drugim językiem nauczania w szkole lub oddziale, o przyjęcie do których ubiega się laureat lub finalista.

Art. 133. 1. Do klasy I publicznej szkoły podstawowej, której ustalono obwód, przyjmuje się na podstawie zgłoszenia rodziców dzieci i młodzież zamieszkałe w tym obwodzie.

2. Kandydaci zamieszkali poza obwodem publicznej szkoły podstawowej mogą być przyjęci do klasy I po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego, jeżeli dana publiczna szkoła podstawowa nadal dysponuje wolnymi miejscami. W postępowaniu rekrutacyjnym są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny oraz lokalnych potrzeb społecznych, oraz może być brane pod uwagę kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata, o którym mowa w art. 131 ust. 5. Przepisy art. 131 ust. 9 i 10 stosuje się.

3. Kryteriom, o których mowa w ust. 2, organ prowadzący przyznaje określoną liczbę punktów oraz określa dokumenty niezbędne do ich potwierdzenia, z tym że spełnianie kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata potwierdza się oświadczeniem.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się również do postępowania rekrutacyjnego do klasy I publicznej szkoły podstawowej prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, którym ustalono obwód.

5. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do postępowania rekrutacyjnego do klasy I publicznej szkoły podstawowej prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, którym nie ustalono obwodu, w przypadku większej liczby kandydatów niż liczba wolnych miejsc w tej szkole.

6. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do postępowania rekrutacyjnego do klasy I publicznej szkoły podstawowej integracyjnej lub oddziału integracyjnego w publicznej szkole podstawowej ogólnodostępnej, w przypadku dzieci nieposiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego ze względu na niepełnosprawność.

Art. 134. 1. Do klasy I publicznej szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a–c, przyjmuje się kandydatów, którzy:

- 1) posiadają świadectwo ukończenia szkoły podstawowej;
- 2) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – posiadają zaświadczenie lekarskie zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu, wydane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1184).

2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, niż liczba wolnych miejsc w szkole, o której mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

- 1) wyniki egzaminu ósmoklasisty;
- 2) wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej oceny z języka polskiego i matematyki oraz z dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalonych przez dyrektora danej szkoły jako brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do danego oddziału tej szkoły;
- 3) świadectwo ukończenia szkoły podstawowej z wyróżnieniem;
- 4) szczególne osiągnięcia wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej:
 - a) uzyskanie wysokiego miejsca nagrodzonego lub uhonorowanego zwycięskim tytułem w zawodach wiedzy, artystycznych i sportowych, organizowanych przez kuratora oświaty albo organizowanych co najmniej na szczeblu powiatowym przez inne podmioty działające na terenie szkoły, z wyjątkiem tytułu laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz tytułu laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, o których mowa w art. 132,
 - b) osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, w tym na rzecz środowiska szkolnego, w szczególności w formie wolontariatu;
- 5) w przypadku kandydatów ubiegających się o przyjęcie do oddziałów wymagających szczególnych indywidualnych predyspozycji – wyniki sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, o którym mowa w ust. 5.

3. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego przyjmuje się kandydatów z problemami zdrowotnymi, ograniczającymi możliwości wyboru kierunku kształcenia ze względu na stan zdrowia, potwierdzonymi opinią publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej.

4. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana szkoła, o której mowa w ust. 1, nadal dysponuje wolnymi miejscami, na trzecim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

5. Jeżeli program nauczania realizowany w szkole lub oddziale wymaga od kandydatów szczególnych indywidualnych predyspozycji, na wniosek dyrektora szkoły ponadpodstawowej, pozytywnie zaopiniowany przez kuratora oświaty, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wyrazić zgodę na przeprowadzenie sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną, jeżeli organ prowadzący wyrazi zgodę na dodatkowe godziny zajęć edukacyjnych w zakresie realizacji programu nauczania wymagającego od ucznia szczególnych indywidualnych predyspozycji.

6. Przepisy ust. 1–5 stosuje się odpowiednio do postępowania rekrutacyjnego do klasy I publicznej szkoły ponadpodstawowej integracyjnej lub oddziału integracyjnego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej, w przypadku kandydatów nieposiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego ze względu na niepełnosprawność.

Art. 135. 1. Do klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia przyjmuje się kandydatów, którzy:

- 1) posiadają świadectwo ukończenia branżowej szkoły I stopnia;
- 2) posiadają zaświadczenie o zawodzie nauczonym w branżowej szkole I stopnia, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I stopnia, którą kandydat ukończył, oraz w branżowej szkole II stopnia, do której ubiega się o przyjęcie;
- 3) posiadają zaświadczenie lekarskie zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu, wydane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy.

2. Do klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia przyjmuje się kandydatów, którzy ukończyli branżową szkołę I stopnia w roku szkolnym bezpośrednio poprzedzającym rok szkolny, na który ubiegają się o przyjęcie do publicznej branżowej szkoły II stopnia.

3. W przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających ubieganie się o przyjęcie do klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia na rok szkolny bezpośrednio następujący po roku szkolnym, w którym kandydat ukończył branżową szkołę I stopnia, albo w przypadku gdy kandydat nie został przyjęty do klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia

na rok szkolny bezpośrednio następujący po roku szkolnym, w którym kandydat ukończył branżową szkołę I stopnia, z powodu braku wolnych miejsc, kandydat ten może ubiegać się o przyjęcie do klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia w kolejnym roku szkolnym następującym po roku szkolnym, o którym mowa w ust. 2.

4. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, niż liczba wolnych miejsc w szkole, o której mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

- 1) wymienione na świadectwie ukończenia branżowej szkoły I stopnia oceny z języka polskiego i matematyki oraz z dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących ustalonych przez dyrektora danej szkoły jako brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do danego oddziału tej szkoły;
- 2) świadectwo ukończenia branżowej szkoły I stopnia z wyróżnieniem;
- 3) szczególne osiągnięcia wymienione na świadectwie ukończenia branżowej szkoły I stopnia:
 - a) uzyskanie wysokiego miejsca nagrodzonego lub uhonorowanego zwycięskim tytułem w zawodach wiedzy, artystycznych i sportowych, organizowanych przez kuratora oświaty albo organizowanych co najmniej na szczeblu powiatowym przez inne podmioty działające na terenie szkoły, z wyjątkiem tytułu laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz tytułu laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, o których mowa w art. 132,
 - b) osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, w tym na rzecz środowiska szkolnego, w szczególności w formie wolontariatu;
- 4) w przypadku kandydatów ubiegających się o przyjęcie do oddziałów wymagających szczególnych indywidualnych predyspozycji – wyniki sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, o którym mowa w ust. 7.

5. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego przyjmuje się kandydatów z problemami zdrowotnymi, ograniczającymi możliwości wyboru kierunku kształcenia ze względu na stan zdrowia, potwierdzonymi opinią publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej.

6. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana szkoła, o której mowa w ust. 1, nadal

dysponuje wolnymi miejscami, na trzecim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

7. Jeżeli program nauczania realizowany w szkole lub oddziale wymaga od kandydatów szczególnych indywidualnych predyspozycji, na wniosek dyrektora branżowej szkoły II stopnia, pozytywnie zaopiniowany przez kuratora oświaty, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wyrazić zgodę na przeprowadzenie sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną, jeżeli organ prowadzący wyrazi zgodę na dodatkowe godziny zajęć edukacyjnych w zakresie realizacji programu nauczania wymagającego od ucznia szczególnych indywidualnych predyspozycji.

8. Przepisy ust. 1–7 stosuje się odpowiednio do postępowania rekrutacyjnego do klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia integracyjnej lub oddziału integracyjnego w publicznej branżowej szkole II stopnia ogólnodostępnej, w przypadku kandydatów nieposiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego ze względu na niepełnosprawność.

Art. 136. 1. Na semestr pierwszy klasy I publicznej szkoły policealnej przyjmuje się kandydatów, którzy:

- 1) posiadają wykształcenie średnie lub średnie branżowe;
- 2) posiadają zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 2;
- 3) w przypadku kandydatów ubiegających się o przyjęcie do szkoły realizującej program nauczania wymagający szczególnych indywidualnych uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie – uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2.

2. Jeżeli program nauczania realizowany w szkole wymaga od kandydatów szczególnych indywidualnych uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie, na wniosek dyrektora szkoły, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po pozytywnym zaopiniowaniu wniosku przez ministra właściwego w zakresie zawodu, może wyrazić zgodę na przeprowadzenie sprawdzianu uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie. Sprawdzenie ten jest przeprowadzany na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.

3. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w szkole, o której mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

- 1) w przypadku kandydata niepełnoletniego – kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2;

- 2) w przypadku kandydata pełnoletniego:
 - a) wielodzietność rodziny kandydata,
 - b) niepełnosprawność kandydata,
 - c) niepełnosprawność dziecka kandydata,
 - d) niepełnosprawność innej osoby bliskiej, nad którą kandydat sprawuje opiekę,
 - e) samotne wychowywanie dziecka przez kandydata.

4. Kryteria, o których mowa w ust. 3, mają jednakową wartość.

5. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana szkoła, o której mowa w ust. 1, nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego jest brana pod uwagę kolejność zgłoszeń.

Art. 137. 1. Do klasy I publicznej szkoły podstawowej sportowej, publicznej szkoły podstawowej mistrzostwa sportowego, oddziału sportowego w publicznej szkole podstawowej ogólnodostępnej lub oddziału mistrzostwa sportowego w publicznej szkole podstawowej ogólnodostępnej lub do klasy wyższej niż I w tych szkołach, w przypadku gdy szkolenie w danym sporcie rozpoczyna się w tej klasie, przyjmuje się kandydatów, którzy:

- 1) posiadają bardzo dobry stan zdrowia, potwierdzony orzeczeniem lekarskim wydanym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;
- 2) posiadają pisemną zgodę rodziców na uczęszczanie kandydata do szkoły lub oddziału;
- 3) uzyskali pozytywne wyniki prób sprawności fizycznej, na warunkach ustalonych przez polski związek sportowy właściwy dla danego sportu, w którym jest prowadzone szkolenie sportowe w danej szkole lub danym oddziale.

2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w szkole i oddziale, o których mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę wyniki prób sprawności fizycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

3. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

4. Do klasy I publicznej szkoły ponadpodstawowej sportowej, publicznej szkoły ponadpodstawowej mistrzostwa sportowego, oddziału sportowego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej lub oddziału mistrzostwa sportowego w publicznej szkole

ponadpodstawowej ogólnodostępnej przyjmuje się kandydatów, którzy spełniają odpowiednio warunki, o których mowa w ust. 1 i art. 134 ust. 1.

5. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 4, niż liczba wolnych miejsc w szkołach i oddziałach, o których mowa w ust. 4, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę wyniki prób sprawności fizycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

6. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie odpowiednio następujące kryteria:

- 1) wyniki egzaminu ósmoklasisty;
- 2) wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej oceny z języka polskiego i matematyki oraz z dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalonych przez dyrektora danej szkoły jako brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do danego oddziału tej szkoły;
- 3) świadectwo ukończenia szkoły podstawowej z wyróżnieniem;
- 4) szczególne osiągnięcia wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej:
 - a) uzyskanie wysokiego miejsca nagrodzonego lub uhonorowanego zwycięskim tytułem w zawodach wiedzy, artystycznych i sportowych, organizowanych przez kuratora oświaty albo organizowanych co najmniej na szczeblu powiatowym przez inne podmioty działające na terenie szkoły, z wyjątkiem tytułu laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz tytułu laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, o których mowa w art. 132,
 - b) osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, w tym na rzecz środowiska szkolnego, w szczególności w formie wolontariatu.

7. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego, na trzecim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

Art. 138. 1. Do klasy I oddziału międzynarodowego w publicznej szkole podstawowej ogólnodostępnej przyjmuje się kandydatów, którzy uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu predyspozycji językowych przeprowadzanego na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.

2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek, o którym mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w oddziale, o którym mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego jest brany pod uwagę wynik sprawdzianu predyspozycji językowych, o którym mowa w ust. 1.

3. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych przez kandydatów na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

4. Do przyjmowania kandydatów do oddziału międzynarodowego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej stosuje się odpowiednio przepisy art. 140.

Art. 139. 1. Do oddziału dwujęzycznego w publicznej szkole podstawowej przyjmuje się w pierwszej kolejności ucznia tej szkoły, który:

- 1) otrzymał promocję do klasy VII;
- 2) uzyskał pozytywny wynik sprawdzianu predyspozycji językowych przeprowadzanego na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.

2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w oddziale, o którym mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

- 1) wynik sprawdzianu predyspozycji językowych, o którym mowa w ust. 1 pkt 2;
- 2) wymienione na świadectwie promocyjnym do klasy VII szkoły podstawowej oceny z języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego;
- 3) świadectwo promocyjne do klasy VII szkoły podstawowej z wyróżnieniem.

3. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu oddział, o którym mowa w ust. 1, nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

4. W przypadku wolnych miejsc do oddziałów dwujęzycznych w publicznych szkołach podstawowych, na trzecim etapie postępowania rekrutacyjnego mogą być przyjęci kandydaci niebędący uczniami tej szkoły, którzy przystąpili do postępowania rekrutacyjnego. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio.

Art. 140. 1. Do klasy I publicznej szkoły ponadpodstawowej dwujęzycznej lub oddziału dwujęzycznego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej przyjmuje się kandydatów, którzy spełniają warunki, o których mowa w art. 134 ust. 1, oraz uzyskali

pozytywny wynik sprawdzianu kompetencji językowych przeprowadzanego na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.

2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek, o którym mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w szkole i oddziale, o których mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

- 1) wyniki egzaminu ósmoklasisty;
- 2) wynik sprawdzianu kompetencji językowych, o którym mowa w ust. 1;
- 3) wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej oceny z języka polskiego, matematyki, języka obcego nowożytnego, przy czym w przypadku oceny z języka obcego nowożytnego uwzględnia się ocenę wyższą, oraz z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalonych przez dyrektora danej szkoły jako brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do danego oddziału tej szkoły;
- 4) świadectwo ukończenia szkoły podstawowej z wyróżnieniem;
- 5) szczególne osiągnięcia wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej:
 - a) uzyskanie wysokiego miejsca nagrodzonego lub uhonorowanego zwycięskim tytułem w zawodach wiedzy, artystycznych i sportowych, organizowanych przez kuratora oświaty albo organizowanych co najmniej na szczeblu powiatowym przez inne podmioty działające na terenie szkoły, z wyjątkiem tytułu laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz tytułu laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, o których mowa w art. 132,
 - b) osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, w tym na rzecz środowiska szkolnego, w szczególności w formie wolontariatu.

3. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

Art. 141. 1. Do publicznej szkoły podstawowej dla dorosłych i na semestr pierwszy klasy I publicznej szkoły ponadpodstawowej dla dorosłych przyjmuje się kandydatów, którzy:

- 1) ukończyli sześcioletnią szkołę podstawową albo klasę VI lub VII ośmioletniej szkoły podstawowej – w przypadku ubiegania się o przyjęcie do szkoły podstawowej dla dorosłych;

- 2) ukończyli gimnazjum albo ośmioletnią szkołę podstawową – w przypadku ubiegania się o przyjęcie do liceum ogólnokształcącego dla dorosłych;
- 3) posiadają wykształcenie średnie lub średnie branżowe oraz zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 2 – w przypadku ubiegania się o przyjęcie do szkoły policealnej dla dorosłych;
- 4) posiadają wykształcenie średnie lub średnie branżowe i zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 2, oraz uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2 – w przypadku ubiegania się o przyjęcie do szkoły policealnej dla dorosłych realizującej program nauczania wymagający szczególnych indywidualnych uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie.

2. Jeżeli program nauczania realizowany w szkole policealnej dla dorosłych wymaga od kandydatów szczególnych indywidualnych uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie, na wniosek dyrektora szkoły, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po pozytywnym zaopiniowaniu wniosku przez ministra właściwego w zakresie zawodu, może wyrazić zgodę na przeprowadzenie sprawdzianu uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie. Sprawdzenie ten jest przeprowadzany na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.

3. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w szkole, o której mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie:

- 1) w przypadku kandydatów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 36 ust. 16 – kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2;
 - 2) w przypadku kandydata pełnoletniego – kryteria, o których mowa w art. 136 ust. 3 pkt 2.
4. Kryteria, o których mowa w ust. 3, mają jednakową wartość.

5. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana szkoła, o której mowa w ust. 1, nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego jest brana pod uwagę kolejność zgłoszeń.

6. Kandydat, który nie posiada dokumentu potwierdzającego ukończenie klasy VI sześciolletniej szkoły podstawowej albo klasy VI lub VII ośmioletniej szkoły podstawowej, może być przyjęty do publicznej szkoły podstawowej dla dorosłych na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej przeprowadzonej przez komisję rekrutacyjną.

7. Kandydatów, którzy posiadają świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej albo branżowej szkoły I stopnia, można przyjąć do klasy II publicznego liceum ogólnokształcącego dla dorosłych. Przepisy ust. 3–5 stosuje się.

Art. 142. 1. Do publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych mogą być przyjmowani kandydaci, którzy uzyskali pozytywny wynik postępowania rekrutacyjnego.

2. Do pierwszego etapu postępowania rekrutacyjnego dopuszcza się kandydatów, którzy do wniosku o przyjęcie do publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej dołączyli zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia kształcenia w danej publicznej szkole lub publicznej placówce artystycznej, wydane przez lekarza medycyny pracy.

3. Publiczna szkoła artystyczna prowadząca kształcenie zawodowe może, w zależności od zakresu kształcenia, zażądać zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia kształcenia w danym zawodzie, specjalności lub specjalizacji, wydanego przez lekarza specjalistę właściwego ze względu na zakres kształcenia w danym zawodzie, specjalności lub specjalizacji. W tym przypadku przepisu ust. 2 w zakresie wymogu dołączenia do wniosku do publicznej szkoły artystycznej zaświadczenia lekarza medycyny pracy nie stosuje się.

4. Na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę wyniki badania przydatności albo egzaminu wstępnego w zakresie uzdolnień, predyspozycji lub praktycznych umiejętności.

5. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

- 1) w przypadku kandydata niepełnoletniego – kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2;
- 2) w przypadku kandydata pełnoletniego – kryteria, o których mowa w art. 136 ust. 3 pkt 2.

6. Kryteria, o których mowa w ust. 5, mają jednakową wartość.

7. Dla kandydata ubiegającego się o przyjęcie do publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej do klasy wyższej niż I albo roku kształcenia wyższego niż I przeprowadza się egzamin kwalifikacyjny, który ma na celu sprawdzenie, czy predyspozycje i poziom umiejętności kandydata odpowiadają programowi klasy albo roku kształcenia w publicznej szkole lub publicznej placówce artystycznej, do której kandydat ma być przyjęty. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się.

8. W celu przeprowadzenia egzaminu kwalifikacyjnego dyrektor publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej powołuje komisję kwalifikacyjną, wyznacza jej przewodniczącego oraz określa zadania członków tej komisji.

9. W przypadku przechodzenia ucznia z jednej publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej do innej publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej lub w przypadku wniosku kandydata o przyjęcie do publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej w trakcie roku szkolnego przepisy ust. 2, 3, 7 i 8 stosuje się odpowiednio.

10. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki przyjmowania kandydatów do poszczególnych typów publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych oraz dokumenty potwierdzające spełnianie tych warunków,
- 2) sposób, szczegółowy tryb i terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego do poszczególnych typów publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych, w tym zakres, szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania badania przydatności i egzaminu wstępnego, o których mowa w ust. 4, egzaminu kwalifikacyjnego, o którym mowa w ust. 7, oraz skład i szczegółowe zadania odpowiednio komisji rekrutacyjnej i komisji kwalifikacyjnej,
- 3) szczegółowe warunki przechodzenia uczniów z jednych typów publicznych szkół artystycznych do innych typów publicznych szkół artystycznych
– uwzględniając konieczność zapewnienia przyjmowania kandydatów do wybranych publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych na równych i przejrzystych zasadach oceny ich uzdolnień, predyspozycji i praktycznych umiejętności oraz mając na uwadze sprawność postępowania rekrutacyjnego, a także potrzebę uzupełnienia różnic programowych przez uczniów, w tym kontynuowania nauki języka obcego nowożytnego w przypadku prowadzenia przez publiczną szkołę artystyczną kształcenia ogólnego.

11. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może określić, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o przyjęcie do publicznej szkoły i publicznej placówki artystycznej, uwzględniając strukturę organizacyjną publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych.

12. Do postępowania rekrutacyjnego do publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych przepisy art. 149, art. 150 i art. 156–161 stosuje się odpowiednio.

Art. 143. 1. Do klasy I publicznej szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a, prowadzonej przez Ministra Obrony Narodowej przyjmuje się kandydatów, którzy:

- 1) spełniają warunki, o których mowa w art. 134 ust. 1;
- 2) posiadają bardzo dobry stan zdrowia, potwierdzony orzeczeniem lekarskim wydanym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;
- 3) posiadają pisemną zgodę rodziców na uczęszczanie kandydata do szkoły;
- 4) uzyskali pozytywne wyniki prób sprawności fizycznej przeprowadzonych na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.

2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w szkole, o których mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę wyniki prób sprawności fizycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 4.

3. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie odpowiednio następujące kryteria:

- 1) wyniki egzaminu ósmoklasisty;
- 2) wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej oceny z języka polskiego i matematyki oraz z dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalonych przez dyrektora danej szkoły jako brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do danego oddziału tej szkoły;
- 3) świadectwo ukończenia szkoły podstawowej z wyróżnieniem;
- 4) szczególne osiągnięcia wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej:
 - a) uzyskanie wysokiego miejsca nagrodzonego lub uhonorowanego zwycięskim tytułem w zawodach wiedzy, artystycznych i sportowych, organizowanych przez kuratora oświaty albo organizowanych co najmniej na szczeblu powiatowym przez inne podmioty działające na terenie szkoły, z wyjątkiem tytułu laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz tytułu laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, o których mowa w art. 132,
 - b) osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, w tym na rzecz środowiska szkolnego, w szczególności w formie wolontariatu.

4. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego, na trzecim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2 pkt 1 i 3–7. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

Art. 144. 1. Na zajęcia rozwijające zainteresowania lub rozwijające uzdolnienia organizowane w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej przyjmuje się kandydatów zamieszkałych na obszarze danego powiatu.

2. Dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na zajęcia rozwijające uzdolnienia dyrektor placówki, o której mowa w ust. 1, może zorganizować przeprowadzenie badania uzdolnień kierunkowych na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną. W takim przypadku na zajęcia przyjmuje się kandydatów, którzy uzyskali pozytywny wynik badania uzdolnień kierunkowych.

3. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1 lub 2, niż liczba wolnych miejsc na zajęcia, o których mowa w ust. 1, organizowane w placówce, o której mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

4. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny oraz lokalnych potrzeb społecznych, oraz może być brane pod uwagę kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata, o którym mowa w art. 131 ust. 5. Organ prowadzący określa dokumenty niezbędne do potwierdzenia tych kryteriów, z tym że spełnienie kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata potwierdza się oświadczeniem. Przepisy art. 131 ust. 6, 9 i 10 stosuje się.

5. Kandydaci zamieszkali poza obszarem danego powiatu mogą być przyjęci na zajęcia, o których mowa w ust. 1, organizowane w placówce, o której mowa w ust. 1, na terenie tego powiatu, jeżeli po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego zgodnie z ust. 1–4 dany powiat nadal dysponuje wolnymi miejscami na te zajęcia organizowane w tej placówce. Przepisy ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 145. 1. W odniesieniu do publicznych placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania na

pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

- 1) w przypadku kandydata niepełnoletniego – kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2;
- 2) w przypadku kandydata pełnoletniego – kryteria, o których mowa w art. 136 ust. 3 pkt 2;
- 3) kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb wychowanka oraz lokalnych potrzeb społecznych.

2. Na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego może być brane pod uwagę kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata, o którym mowa w art. 131 ust. 5. Przepisy art. 131 ust. 9 i 10 stosuje się.

3. Organ prowadzący placówkę, o której mowa w ust. 1, przyznaje każdemu kryterium, o którym mowa w ust. 1, określoną liczbę punktów, przy czym kryteria, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, mają jednakową wartość, a każdemu kryterium, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 i ust. 2, nie może być przyznana liczba punktów wyższa niż najniższa liczba punktów przyznana za jedno z kryteriów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2. Organ prowadzący określa dokumenty niezbędne do potwierdzenia kryteriów, o których mowa w ust. 1 pkt 3. Spełnianie kryterium, o którym mowa w ust. 2, jest potwierdzane oświadczeniem rodzica kandydata.

4. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych przez kandydatów na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana placówka, o której mowa w ust. 1, nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego jest brana pod uwagę kolejność zgłoszeń.

Art. 146. 1. Jeżeli kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych jest realizowane przez publiczne placówki lub publiczne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 4, jako forma nieodpłatna lub płatna, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego w odniesieniu do danej formy pozaszkolnej kształcenia ustawicznego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 136 ust. 3 pkt 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

2. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana publiczna placówka lub publiczny ośrodek, o których mowa w art. 2 pkt 4, nadal dysponują wolnymi miejscami na daną formę pozaszkolną kształcenia ustawicznego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego przyjmuje się kandydatów według kolejności zgłoszeń.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do form pozaszkolnych prowadzonych przez publiczne placówki i publiczne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 4, na zlecenie innych podmiotów, a także do turnusów dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników.

Art. 147. 1. Na kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez publiczne szkoły, publiczne placówki lub publiczne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 4, przyjmuje się kandydatów, którzy posiadają zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 2.

2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek, o którym mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w publicznej szkole, publicznej placówce lub publicznym ośrodku, o których mowa w art. 2 pkt 4, na dany kwalifikacyjny kurs zawodowy, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego przyjmuje się kandydatów, którzy ukończyli szkołę ponadpodstawową przed ukończeniem 18. roku życia, a w następnej kolejności kandydatów, którzy nie posiadają żadnych kwalifikacji zawodowych.

3. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających kryterium, o którym mowa w ust. 2, niż liczba wolnych miejsc w publicznej szkole, publicznej placówce lub publicznym ośrodku, o których mowa w art. 2 pkt 4, na dany kwalifikacyjny kurs zawodowy lub jeżeli publiczna szkoła, publiczna placówka lub publiczny ośrodek, o których mowa w art. 2 pkt 4, nadal dysponują wolnymi miejscami na dany kwalifikacyjny kurs zawodowy, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie:

- 1) w przypadku kandydatów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 36 ust. 16 – kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2;
- 2) w przypadku kandydata pełnoletniego – kryteria, o których mowa w art. 136 ust. 3 pkt 2;
- 3) w przypadku kandydatów, którzy ukończyli szkołę ponadpodstawową przed ukończeniem 18. roku życia – kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2.

4. Kryteria, o których mowa w ust. 3, mają jednakową wartość.

5. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana publiczna szkoła, publiczna placówka lub publiczny ośrodek, o których mowa w art. 2 pkt 4, nadal dysponują wolnymi miejscami na dany kwalifikacyjny kurs zawodowy, na trzecim etapie postępowania rekrutacyjnego przyjmuje się kandydatów według kolejności zgłoszeń.

6. Organ prowadzący publiczną szkołę, publiczną placówkę lub publiczny ośrodek, o których mowa w art. 2 pkt 4, może przyjąć miejsce zamieszkania kandydata jako kryterium brane pod uwagę przed kryterium, o którym mowa w ust. 2.

7. Przepisy ust. 1–6 nie mają zastosowania do postępowania rekrutacyjnego na kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez publiczne szkoły, publiczne placówki i publiczne ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 4, na zlecenie innych podmiotów.

Art. 148. Kurator oświaty corocznie do końca lutego podaje do publicznej wiadomości wykaz zawodów wiedzy, artystycznych i sportowych, organizowanych przez kuratora oświaty lub inne podmioty działające na terenie szkoły, które mogą być wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej lub świadectwie ukończenia branżowej szkoły I stopnia, o których mowa w art. 134 ust. 2 pkt 4 lit. a, art. 135 ust. 4 pkt 3 lit. a, art. 137 ust. 6 pkt 4 lit. a, art. 140 ust. 2 pkt 5 lit. a i art. 143 ust. 3 pkt 4 lit. a, oraz określa miejsca uznane za wysokie w tych zawodach.

Art. 149. Wniosek o przyjęcie do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych lub kwalifikacyjny kurs zawodowy, zwany dalej „wnioskiem”, składa się odpowiednio do dyrektora:

- 1) wybranego publicznego przedszkola lub wybranej publicznej szkoły, a w przypadku wyboru oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego – odpowiednio do dyrektora publicznego przedszkola lub publicznej szkoły podstawowej;
- 2) publicznej placówki oświatowo-wychowawczej – na wybrane zajęcia w tej placówce;
- 3) publicznej placówki zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania;
- 4) publicznej placówki lub publicznego ośrodka, o których mowa w art. 2 pkt 4, prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych – na wybraną formę pozaszkolną kształcenia ustawicznego;
- 5) publicznej szkoły, publicznej placówki lub publicznego ośrodka, o których mowa w art. 2 pkt 4, prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe – na wybrany kwalifikacyjny kurs zawodowy;
- 6) wybranej publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej.

Art. 150. 1. Wniosek zawiera:

- 1) imię, nazwisko, datę urodzenia oraz numer PESEL kandydata, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 2) imiona i nazwiska rodziców kandydata, a w przypadku kandydata pełnoletniego – imiona rodziców;

- 3) adres miejsca zamieszkania rodziców i kandydata, a w przypadku kandydata pełnoletniego – adres miejsca zamieszkania kandydata;
- 4) adres poczty elektronicznej i numery telefonów rodziców kandydata, a w przypadku kandydata pełnoletniego – adres poczty elektronicznej i numer telefonu kandydata, o ile je posiadają;
- 5) wskazanie kolejności wybranych publicznych przedszkoli, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznych innych form wychowania przedszkolnego albo publicznych szkół w porządku od najbardziej do najmniej preferowanych;
- 6) w przypadku wniosku o przyjęcie do publicznych szkół ponadpodstawowych – wskazanie wybranego oddziału w danej szkole.

2. Do wniosku dołącza się:

- 1) dokumenty potwierdzające spełnianie przez kandydata kryteriów, o których mowa w art. 131 ust. 2, art. 134 ust. 4, art. 135 ust. 6, art. 136 ust. 3, art. 137 ust. 3 i 7, art. 138 ust. 3 i 4, art. 139 ust. 3, art. 140 ust. 3, art. 141 ust. 3, art. 142 ust. 5, art. 143 ust. 4, art. 144 ust. 3, art. 145 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 146 ust. 1 i art. 147 ust. 3, odpowiednio:
 - a) oświadczenie o wielodzietności rodziny kandydata,
 - b) orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność, orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. poz. 721, z późn. zm.⁶⁾),
 - c) prawomocny wyrok sądu rodzinnego orzekający rozwód lub separację lub akt zgonu oraz oświadczenie o samotnym wychowywaniu dziecka oraz niewychowywaniu żadnego dziecka wspólnie z jego rodzicem,
 - d) dokument poświadczający objęcie dziecka pieczęią zastępczą zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 i 1583);
- 2) dokumenty potwierdzające spełnianie przez kandydata kryteriów określonych przez organ prowadzący, o których mowa w art. 131 ust. 4, art. 133 ust. 2, art. 144 ust. 4 i art. 145 ust. 1 pkt 3;

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. poz. 1016, 1243, 1244 i 1707, z 2012 r. poz. 986 i 1456, z 2013 r. poz. 73, 675, 791, 1446 i 1645, z 2014 r. poz. 598, 877, 1198, 1457 i 1873, z 2015 r. poz. 218, 493, 1240, 1273, 1359, 1649 i 1886 oraz z 2016 r. poz. 195 i 1336.

- 3) oświadczenie o dochodzie na osobę w rodzinie kandydata – jeżeli organ prowadzący określił kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata;
- 4) dokumenty potwierdzające spełnianie przez kandydata warunków, o których mowa w art. 132, art. 134 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3, art. 135 ust. 1, 3 i 5, art. 136 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 137 ust. 1 pkt 1 i 2, ust. 4 i ust. 6 pkt 1, art. 138 ust. 4, art. 139 ust. 1 pkt 1, art. 140 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, art. 141 ust. 1 i 7, art. 143 ust. 1 pkt 1–3 i ust. 3 pkt 1 oraz art. 147 ust. 1 i 2, odpowiednio:
 - a) świadectwo ukończenia szkoły, a w przypadku, o którym mowa w art. 141 ust. 1 pkt 1 – dokument potwierdzający ukończenie klasy szóstej szkoły podstawowej,
 - b) zaświadczenie o szczegółowych wynikach egzaminu ósmoklasisty,
 - c) oświadczenie o nieposiadaniu żadnych kwalifikacji zawodowych przez kandydata,
 - d) zaświadczenie o uzyskaniu tytułu laureata lub finalisty ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych lub tytułu laureata konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8 ustawy o systemie oświaty,
 - e) zaświadczenie o zawodzie nauczonym w branżowej szkole I stopnia, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I stopnia, którą kandydat ukończył, oraz w branżowej szkole II stopnia, do której ubiega się o przyjęcie,
 - f) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – zaświadczenie lekarskie zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu, wydane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy,
 - g) opinię wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym publiczną poradnię specjalistyczną, w sprawie pierwszeństwa w przyjęciu ucznia z problemami zdrowotnymi do szkoły ponadpodstawowej,
 - h) orzeczenie lekarskie o bardzo dobrym stanie zdrowia wydane przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,
 - i) pisemną zgodę rodziców, o której mowa w art. 137 ust. 1 pkt 2 i art. 143 ust. 1 pkt 3,
 - j) oświadczenie o wystąpieniu okoliczności, o których mowa w art. 135 ust. 3.

3. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b–d oraz pkt 4 lit. a, b i d–h, są składane w oryginale, notarialnie poświadczonej kopii albo w postaci urzędowo poświadczonego

zgodnie z art. 76a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego odpisu lub wyciągu z dokumentu.

4. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. a i b, mogą być składane w postaci kopii poświadczanej za zgodność z oryginałem przez dyrektora szkoły, którą kandydat ukończył.

5. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b–d oraz pkt 4 lit. d–h, mogą być składane także w postaci kopii poświadczanej za zgodność z oryginałem przez rodzica kandydata lub pełnoletniego kandydata.

6. Oświadczenia, o których mowa w ust. 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

7. Przewodniczący komisji rekrutacyjnej może żądać dokumentów potwierdzających okoliczności zawarte w oświadczeniach, o których mowa w ust. 2, w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego, lub może zwrócić się do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata o potwierdzenie tych okoliczności. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) potwierdza te okoliczności w terminie 14 dni.

8. W celu potwierdzenia okoliczności zawartych w oświadczeniach, wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata korzysta z informacji, które zna z urzędu, lub może wystąpić do instytucji publicznych o udzielenie informacji o okolicznościach zawartych w oświadczeniach, jeżeli instytucje te posiadają takie informacje. Oświadczenie o samotnym wychowywaniu dziecka może być zweryfikowane w drodze wywiadu przeprowadzanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata. Do wywiadu stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rodzinnego wywiadu środowiskowego przeprowadzanego w celu ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. poz. 195 i 1579).

9. Na żądanie wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata, instytucje publiczne i organizacje pozarządowe są obowiązane do udzielenia wyjaśnień oraz informacji co do okoliczności zawartych w oświadczeniach, jeżeli posiadają takie informacje.

10. Do prowadzenia spraw, o których mowa w ust. 8 i 9, wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata może upoważnić kierownika

ośrodka pomocy społecznej, kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy lub inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy.

Art. 151. 1. Zgłoszenie, o którym mowa w art. 133 ust. 1, zawiera:

- 1) imię, nazwisko, datę urodzenia oraz numer PESEL kandydata, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 2) imiona i nazwiska rodziców kandydata;
- 3) adres poczty elektronicznej i numery telefonów rodziców kandydata – o ile je posiadają.

2. Do zgłoszenia dołącza się oświadczenie o miejscu zamieszkania rodziców kandydata i kandydata.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Art. 152. Organ prowadzący publiczne przedszkola, oddziały przedszkolne w publicznych szkołach podstawowych, publiczne inne formy wychowania przedszkolnego, publiczne szkoły lub publiczne placówki może określić wzór wniosku lub wzór zgłoszenia, o których mowa w art. 150 i art. 151.

Art. 153. 1. Postępowanie rekrutacyjne do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych i publicznych innych form wychowania przedszkolnego przeprowadza się co roku na kolejny rok szkolny na wolne miejsca w publicznym przedszkolu, w oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub w publicznej innej formie wychowania przedszkolnego.

2. Rodzice dzieci przyjętych do danego publicznego przedszkola, danego oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub danej publicznej innej formy wychowania przedszkolnego corocznie składają na kolejny rok szkolny deklarację o kontynuowaniu wychowania przedszkolnego w tym przedszkolu, tym oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub tej innej formie wychowania przedszkolnego, w terminie 7 dni poprzedzających termin rozpoczęcia postępowania rekrutacyjnego, określony zgodnie z art. 154 ust. 1 pkt 1, ust. 3 i 6.

3. Postępowanie rekrutacyjne na zajęcia organizowane przez publiczne placówki oświatowo-wychowawcze oraz postępowanie rekrutacyjne do publicznych placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania przeprowadza się odpowiednio na wolne miejsca na dane zajęcia organizowane przez publiczną placówkę oświatowo-wychowawczą lub na wolne miejsca w publicznej placówce zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

4. Rodzice dzieci lub pełnoletni uczestnicy kontynuujący udział w zajęciach organizowanych przez publiczną placówkę oświatowo-wychowawczą oraz rodzice dzieci lub osoby pełnoletnie przyjęte do publicznej placówki zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania składają odpowiednio deklarację o kontynuowaniu uczestnictwa w zajęciach, na które dziecko zostało przyjęte, lub kontynuowaniu pobytu w publicznej placówce zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, w terminie 7 dni poprzedzających termin rozpoczęcia postępowania rekrutacyjnego, ustalony zgodnie z ust. 5.

5. Dyrektor publicznej placówki oświatowo-wychowawczej albo publicznej placówki zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, ustala i podaje do publicznej wiadomości terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego, w tym terminy składania dokumentów.

Art. 154. 1. Terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego, w tym terminy składania dokumentów, do:

- 1) publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, publicznych innych form wychowania przedszkolnego i klas I publicznych szkół podstawowych – określa do końca stycznia organ prowadzący odpowiednio publiczne przedszkole, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego lub publiczną szkołę podstawową;
- 2) publicznych szkół podstawowych dla dorosłych, klas I publicznych szkół ponadpodstawowych i na semestr pierwszy klas I publicznych szkół policealnych – określa do końca stycznia właściwy kurator oświaty.

2. Dyrektor publicznej szkoły do końca lutego, a w przypadku publicznych szkół, w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze rozpoczynają się w pierwszym powszednim dniu lutego – do końca września, podaje do publicznej wiadomości szczegółowy termin:

- 1) przeprowadzenia sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, o którym mowa w art. 134 ust. 5 i art. 135 ust. 7, oraz termin podania do publicznej wiadomości listy kandydatów zawierającej imiona i nazwiska kandydatów, którzy uzyskali pozytywny wynik tego sprawdzianu,
 - 2) przeprowadzenia sprawdzianu uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie, o którym mowa w art. 136 ust. 2 i art. 141 ust. 2, oraz termin podania do publicznej wiadomości listy kandydatów zawierającej imiona i nazwiska kandydatów, którzy uzyskali pozytywny wynik tego sprawdzianu,
 - 3) przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej, o której mowa w art. 141 ust. 6
- biorąc pod uwagę terminy określone przez właściwego kuratora oświaty zgodnie z ust. 1 pkt 2.

3. Organ prowadzący publiczne przedszkole, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego lub publiczną szkołę podstawową do końca stycznia podaje do publicznej wiadomości kryteria brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym i postępowaniu uzupełniającym oraz dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełnienia tych kryteriów, a także liczbę punktów możliwą do uzyskania za poszczególne kryteria, zgodnie z art. 131 ust. 4–6 i art. 133 ust. 2 i 3.

4. Dyrektor publicznej szkoły do końca lutego, a w przypadku publicznych szkół, w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze rozpoczynają się w pierwszym powszednim dniu lutego – do końca września, podaje do publicznej wiadomości odpowiednio informację o:

- 1) języku obcym, który jest językiem nauczania albo drugim językiem nauczania w danej szkole lub oddziale, o których mowa w art. 138 ust. 1 i 4, art. 139 ust. 1 i art. 140 ust. 1;
- 2) sporcie, w którym odbywa się szkolenie sportowe w danej szkole lub danym oddziale, o których mowa w art. 137 ust. 1 i 4;
- 3) obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, o których mowa w art. 134 ust. 2 pkt 2, art. 135 ust. 4 pkt 1, art. 137 ust. 6 pkt 2, art. 139 ust. 2 pkt 2, art. 140 ust. 2 pkt 3 i art. 143 ust. 3 pkt 2, z których oceny wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej albo branżowej szkoły I stopnia będą brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w art. 134 ust. 1, art. 135 ust. 1, art. 137 ust. 4, art. 138 ust. 4, art. 139 ust. 1, art. 140 ust. 1 i art. 143 ust. 1.

5. W przypadku nowo tworzonych publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego i publicznych szkół terminy oraz informacje, o których mowa w ust. 2–4, należy podać do publicznej wiadomości nie później niż do dnia rozpoczęcia składania wniosków o przyjęcie odpowiednio do nowo tworzonych publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego lub publicznych szkół, a także oddziałów przedszkolnych w nowo tworzonych publicznych szkołach podstawowych, w postępowaniu rekrutacyjnym albo postępowaniu uzupełniającym, ustalonego zgodnie z ust. 1.

6. W przypadku wystąpienia na danym terenie stanu nadzwyczajnego, w szczególności sytuacji zagrażającej życiu lub zdrowiu obywateli, uniemożliwiającego przeprowadzenie postępowania rekrutacyjnego lub postępowania uzupełniającego w terminach określonych w ust. 1–5, dyrektor przedszkola lub szkoły, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, ustala terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego, w tym terminy składania dokumentów, oraz szczegółowe terminy, o których mowa w ust. 2 i 5, i podaje je do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie w widocznym miejscu w siedzibie przedszkola lub szkoły oraz na jej stronie internetowej.

7. Dyrektor publicznej szkoły, publicznej placówki lub publicznego ośrodka, o których mowa w art. 2 pkt 4, prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, ustala i podaje do publicznej wiadomości terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego na kwalifikacyjne kursy zawodowe, w tym terminy składania dokumentów.

8. Dyrektor publicznej placówki lub publicznego ośrodka, o których mowa w art. 2 pkt 4, prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, ustala i podaje do publicznej wiadomości terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego na pozaszkolne formy kształcenia, w tym terminy składania dokumentów.

9. W przypadku publicznych szkół policealnych oraz publicznych szkół dla dorosłych komisja rekrutacyjna, w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły, rozpatruje w postępowaniu uzupełniającym wniosek kandydata złożony po terminie określonym zgodnie z ust. 1 pkt 2, jeżeli szkoła nadal dysponuje wolnymi miejscami.

Art. 155. W celu zapewnienia dziecku podczas pobytu w publicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, publicznej szkole i publicznej placówce, o której mowa w art. 2

pkt 8, odpowiedniej opieki, odżywiania oraz metod opiekuńczo-wychowawczych rodzic dziecka przekazuje dyrektorowi przedszkola, szkoły lub placówki uznane przez niego za istotne dane o stanie zdrowia, stosowanej diecie i rozwoju psychofizycznym dziecka.

Art. 156. 1. Wniosek o przyjęcie do publicznego przedszkola, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego oraz publicznej szkoły może być złożony do nie więcej niż trzech wybranych publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego albo publicznych szkół, chyba że organ prowadzący dopuści możliwość składania wniosku do więcej niż trzech wybranych publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego albo publicznych szkół.

2. We wniosku, o którym mowa w ust. 1, określa się kolejność wybranych publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego albo publicznych szkół w porządku od najbardziej do najmniej preferowanych.

Art. 157. 1. Postępowanie rekrutacyjne do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, publicznych szkół i publicznych placówek przeprowadza komisja rekrutacyjna powołana przez dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki. Dyrektor wyznacza przewodniczącego komisji rekrutacyjnej.

2. Do zadań komisji rekrutacyjnej należy w szczególności:

- 1) ustalenie wyników postępowania rekrutacyjnego i podanie do publicznej wiadomości listy kandydatów zakwalifikowanych i kandydatów niezakwalifikowanych, o której mowa w art. 158 ust. 1;
- 2) ustalenie i podanie do publicznej wiadomości listy kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych, o której mowa w art. 158 ust. 3;
- 3) przeprowadzenie sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, prób sprawności fizycznej, sprawdzianu predyspozycji językowych, sprawdzianu kompetencji językowych, badania przydatności, sprawdzianu uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie, egzaminu wstępnego lub badania uzdolnień kierunkowych – w przypadkach, o których mowa w art. 134 ust. 5, art. 135 ust. 7, art. 136 ust. 2, art. 137 ust. 1 pkt 3, art. 138 ust. 1 i 4, art. 139 ust. 1 pkt 2, art. 140 ust. 1, art. 141 ust. 2, art. 142 ust. 4, art. 143 ust. 1 pkt 4 i art. 144 ust. 2;
- 4) przeprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej, o której mowa w art. 141 ust. 6;
- 5) sporządzenie protokołu postępowania rekrutacyjnego.

Art. 158. 1. Wyniki postępowania rekrutacyjnego podaje się do publicznej wiadomości w formie listy kandydatów zakwalifikowanych i kandydatów niezakwalifikowanych, zawierającej imiona i nazwiska kandydatów oraz informację o zakwalifikowaniu albo niezakwalifikowaniu kandydata do danego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych lub na kwalifikacyjny kurs zawodowy.

2. Komisja rekrutacyjna przyjmuje kandydata do danego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych lub na kwalifikacyjny kurs zawodowy, jeżeli w wyniku postępowania rekrutacyjnego kandydat został zakwalifikowany oraz złożył wymagane dokumenty.

3. Komisja rekrutacyjna podaje do publicznej wiadomości listę kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych do danego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych lub na kwalifikacyjny kurs zawodowy. Lista zawiera imiona i nazwiska kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych lub informację o liczbie wolnych miejsc.

4. Listy, o których mowa w ust. 1 i 3, podaje się do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie w widocznym miejscu w siedzibie danego publicznego przedszkola, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły lub publicznej placówki. Listy zawierają imiona i nazwiska kandydatów uszeregowane w kolejności alfabetycznej oraz najniższą liczbę punktów, która uprawnia do przyjęcia.

5. Dzień podania do publicznej wiadomości listy, o której mowa w ust. 3, jest określany w formie adnotacji umieszczonej na tej liście, opatrzonej podpisem przewodniczącego komisji rekrutacyjnej.

6. W terminie 7 dni od dnia podania do publicznej wiadomości listy kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych, rodzic kandydata lub kandydat pełnoletni może wystąpić do komisji rekrutacyjnej z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia odmowy przyjęcia kandydata do danego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole

podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kwalifikacyjny kurs zawodowy lub na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych.

7. Uzasadnienie sporządza się w terminie 5 dni od dnia wystąpienia przez rodzica kandydata lub kandydata pełnoletniego z wnioskiem, o którym mowa w ust. 6. Uzasadnienie zawiera przyczyny odmowy przyjęcia, w tym najniższą liczbę punktów, która uprawniała do przyjęcia, oraz liczbę punktów, którą kandydat uzyskał w postępowaniu rekrutacyjnym.

8. Rodzic kandydata lub kandydat pełnoletni może wnieść do dyrektora publicznego przedszkola, publicznej szkoły lub publicznej placówki odwołanie od rozstrzygnięcia komisji rekrutacyjnej, w terminie 7 dni od dnia otrzymania uzasadnienia.

9. Dyrektor publicznego przedszkola, publicznej szkoły lub publicznej placówki rozpatruje odwołanie od rozstrzygnięcia komisji rekrutacyjnej, o którym mowa w ust. 8, w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania. Na rozstrzygnięcie dyrektora danego publicznego przedszkola, publicznej szkoły lub publicznej placówki służy skarga do sądu administracyjnego.

10. Listy, o których mowa w ust. 1 i 3, podane do publicznej wiadomości, są publikowane nie dłużej niż do czasu upłynięcia terminów, o których mowa w ust. 6–8, w postępowaniu rekrutacyjnym lub postępowaniu uzupełniającym przeprowadzanego w danym roku kalendarzowym.

Art. 159. 1. Postępowanie rekrutacyjne:

- 1) do nowo tworzonego publicznego przedszkola, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły lub publicznej placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8, a także oddziału przedszkolnego w nowo tworzonej publicznej szkole podstawowej,
 - 2) na zajęcia rozwijające zainteresowania lub rozwijające uzdolnienia organizowane w nowo tworzonej publicznej placówce oświatowo-wychowawczej,
 - 3) na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych lub na kwalifikacyjny kurs zawodowy, prowadzone odpowiednio w nowo tworzonej publicznej szkole, publicznej placówce lub publicznym ośrodku, o których mowa w art. 2 pkt 4
- przeprowadza komisja rekrutacyjna powołana w innym publicznym przedszkolu, publicznej szkole, publicznej placówce lub publicznym ośrodku, o których mowa w art. 2 pkt 3, 4 i 8, prowadzonych przez ten sam organ prowadzący i wskazanych przez ten organ.

2. Jeżeli osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, która tworzy publiczne przedszkole, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, publiczną szkołę, publiczną placówkę lub publiczny ośrodek, o których mowa w art. 2 pkt 3, 4 i 8, nie prowadzi innego publicznego przedszkola, publicznej szkoły, publicznej placówki lub publicznego ośrodka, o których mowa w art. 2 pkt 3, 4 i 8, postępowanie rekrutacyjne, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza komisja rekrutacyjna powołana przez organ prowadzący.

3. Czynności dyrektora w postępowaniu rekrutacyjnym, o którym mowa w:

- 1) ust. 1 – wykonuje dyrektor publicznego przedszkola, publicznej szkoły, publicznej placówki lub publicznego ośrodka, o których mowa w art. 2 pkt 3, 4 i 8, w których została powołana komisja rekrutacyjna przeprowadzająca to postępowanie rekrutacyjne, w uzgodnieniu z organem prowadzącym nowo tworzone publiczne przedszkole, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, publiczną szkołę, publiczną placówkę lub publiczny ośrodek;
- 2) ust. 2 – wykonuje osoba upoważniona przez organ prowadzący nowo tworzone publiczne przedszkole, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, publiczną szkołę, publiczną placówkę lub publiczny ośrodek, o których mowa w art. 2 pkt 3, 4 i 8.

Art. 160. 1. Dane osobowe kandydatów zgromadzone w celach postępowania rekrutacyjnego oraz dokumentacja postępowania rekrutacyjnego są przechowywane nie dłużej niż do końca okresu, w którym uczeń korzysta z wychowania przedszkolnego w danym publicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formie wychowania przedszkolnego albo uczęszcza do danej publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych lub na kwalifikacyjny kurs zawodowy.

2. Dane osobowe kandydatów nieprzyjętych zgromadzone w celach postępowania rekrutacyjnego są przechowywane w publicznym przedszkolu, publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, publicznej szkole lub publicznej placówce, które przeprowadzały postępowanie rekrutacyjne, przez okres roku, chyba że na rozstrzygnięcie dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki została wniesiona skarga do sądu administracyjnego i postępowanie nie zostało zakończone prawomocnym wyrokiem.

Art. 161. 1. Jeżeli po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w publicznej szkole podstawowej, publiczna inna forma

wychowania przedszkolnego, publiczna szkoła lub publiczna placówka nadal dysponuje wolnymi miejscami, dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki przeprowadza postępowanie uzupełniające.

2. Postępowanie uzupełniające powinno zakończyć się do końca sierpnia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, na który jest przeprowadzane postępowanie rekrutacyjne.

3. Do postępowania uzupełniającego przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio.

Art. 162. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób przeliczania na punkty poszczególnych kryteriów, o których mowa w art. 134 ust. 2 pkt 1–4, art. 135 ust. 4 pkt 1–3, art. 137 ust. 6, art. 138 ust. 4, art. 139 ust. 2 pkt 2 i 3, art. 140 ust. 2 pkt 1 i 3–5 i art. 143 ust. 3, uwzględniając konieczność zapewnienia przyjmowania kandydatów do wybranych szkół na równych i przejrzystych zasadach oceny ich wiedzy, umiejętności i osiągnięć;
- 2) sposób ustalania punktacji w przypadku osób zwolnionych z obowiązku przystąpienia odpowiednio do egzaminu ósmoklasisty lub do danego przedmiotu objętego egzaminem ósmoklasisty, uwzględniając rodzaje obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z których oceny są przeliczane na punkty;
- 3) skład i szczegółowe zadania komisji rekrutacyjnej, o której mowa w art. 157, oraz szczegółowy tryb przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego, uwzględniając konieczność zapewnienia bezstronnego wykonywania zadań przez komisję rekrutacyjną, dokonania weryfikacji spełniania przez kandydata warunków lub kryteriów branych pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym i postępowaniu uzupełniającym oraz właściwego dokumentowania postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego.

Art. 163. 1. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49.

2. Warunki i tryb przyjmowania do szkół, o których mowa w ust. 1, określają przepisy wydane na podstawie art. 112 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 603 i 960).

Art. 164. 1. W przypadku przechodzenia ucznia ze szkoły publicznej lub szkoły niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej jednego typu albo ze szkoły niepublicznej nieposiadającej uprawnień szkoły publicznej do szkoły publicznej innego typu albo tego samego typu, o przyjęciu ucznia do szkoły publicznej decyduje dyrektor szkoły. Przepis art. 130 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Uczeń przechodzący ze szkoły publicznej lub szkoły niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej jest przyjmowany do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr szkoły publicznej innego typu albo tego samego typu, po dokonaniu oceny zakresu kształcenia zrealizowanego w szkole, do której uczeń uczęszczał, na podstawie kopii arkusza ocen ucznia, poświadczonej za zgodność z oryginałem przez dyrektora szkoły, do której uczeń uczęszczał, lub na podstawie zaświadczenia o przebiegu nauczania ucznia, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 7.

3. W przypadku przechodzenia ucznia ze szkoły publicznej lub szkoły niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej jednego typu do szkoły publicznej innego typu można przeprowadzić egzamin klasyfikacyjny. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się zgodnie z art. 44l ustawy o systemie oświaty i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb ustawy o systemie oświaty.

4. Uczeń szkoły niepublicznej nieposiadającej uprawnień szkoły publicznej jest przyjmowany do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr szkoły publicznej po zdaniu egzaminów klasyfikacyjnych. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się zgodnie z art. 44l ustawy o systemie oświaty i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb ustawy o systemie oświaty.

5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki przechodzenia ucznia ze szkoły publicznej lub szkoły niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej jednego typu do szkoły publicznej innego typu albo do szkoły publicznej tego samego typu,
- 2) przypadki, w których uczeń przechodzący ze szkoły publicznej lub szkoły niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej jednego typu do szkoły publicznej innego typu może być przyjęty do klasy programowo wyższej, a w przypadku szkoły policealnej dla młodzieży i szkoły dla dorosłych – na semestr programowo wyższy, niż to wynika z kopii arkusza ocen ucznia lub zaświadczenia o przebiegu nauczania ucznia, o których mowa w ust. 2

– uwzględniając potrzebę uzupełnienia różnic programowych przez uczniów, w tym kontynuowania nauki języka obcego nowożytnego.

Rozdział 7

Kształcenie osób przybywających z zagranicy

Art. 165. 1. Osoby niebędące obywatelami polskimi korzystają z nauki i opieki w publicznych przedszkolach lub publicznych innych formach wychowania przedszkolnego, a także w niepublicznych przedszkolach, o których mowa w art. 90 ust. 1b ustawy o systemie oświaty, oddziałach przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych, o których mowa w art. 90 ust. 1ba ustawy o systemie oświaty, i niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 90 ust. 1c ustawy o systemie oświaty, a podlegające obowiązkowi szkolnemu korzystają z nauki i opieki w publicznych szkołach podstawowych, publicznych szkołach artystycznych oraz w publicznych placówkach, w tym placówkach artystycznych, na warunkach dotyczących obywateli polskich.

2. Osoby niebędące obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi nauki, korzystają z nauki i opieki w publicznych szkołach ponadpodstawowych na warunkach dotyczących obywateli polskich do ukończenia 18 lat lub ukończenia szkoły ponadpodstawowej.

3. Na warunkach dotyczących obywateli polskich z nauki w publicznych szkołach dla dorosłych, publicznych szkołach policealnych, publicznych szkołach artystycznych, publicznych placówkach i publicznych kolegiach pracowników służb społecznych oraz z kształcenia ustawicznego w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych korzystają:

- 1) obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, a także członkowie ich rodzin posiadający prawo pobytu lub prawo stałego pobytu;
- 2) osoby pochodzenia polskiego w rozumieniu przepisów o repatriacji;
- 3) osoby, którym udzielono zezwolenia na pobyt stały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) osoby posiadające ważną Kartę Polaka;
- 5) osoby, dla których uprawnienie takie wynika z umów międzynarodowych;
- 6) osoby, którym nadano status uchodźcy, oraz członkowie ich rodzin;
- 7) osoby posiadające zgodę na pobyt tolerowany;

- 8) osoby, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych, oraz członkowie ich rodzin;
- 9) osoby, którym udzielono ochrony uzupełniającej, oraz członkowie ich rodzin;
- 10) osoby korzystające z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 11) osoby, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej;
- 12) osoby, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt czasowy w związku z okolicznością, o której mowa w art. 127, art. 159 ust. 1, art. 176 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 lub 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1650, z późn. zm.⁷⁾);
- 13) osoby, które ubiegają się o udzielenie ochrony międzynarodowej, oraz członkowie ich rodzin;
- 14) osoby, które posiadają kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, wizę Schengen lub wizę krajową wydaną w celu wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Za członków rodzin osób, o których mowa w ust. 3:

- 1) pkt 1 – uważa się osoby, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1525, z 2015 r. poz. 1274 oraz z 2016 r. poz. 904);
- 2) pkt 6, 8, 9 i 13 – uważa się małżonka oraz małoletnie dzieci tych osób niepozostające w związku małżeńskim i będące na ich utrzymaniu, a w przypadku małoletnich osób, o których mowa w pkt 6 i 9, także ich wstępnego w linii prostej lub osobę pełnoletnią odpowiedzialną za małoletniego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Osoby niebędące obywatelami polskimi niewymienione w ust. 3 mogą korzystać z nauki w publicznych szkołach dla dorosłych, publicznych szkołach policealnych, publicznych szkołach artystycznych, publicznych placówkach i publicznych kolegiach

⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 463 i 1004, z 2015 r. poz. 1274, 1607 i 1767 oraz z 2016 r. poz. 65, 753 i 904.

pracowników służb społecznych oraz z kształcenia ustawicznego w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych:

- 1) jako stypendyści otrzymujący stypendium przyznane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 2) jako stypendyści otrzymujący stypendium przyznane przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, przez dyrektora szkoły lub placówki;
- 3) na warunkach odpłatności.

6. Wysokość odpłatności za korzystanie z nauki w publicznych szkołach, placówkach i kolegiach pracowników służb społecznych oraz za kształcenie ustawiczne w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych, o której mowa w ust. 5 pkt 3, oraz sposób wnoszenia opłat ustala organ prowadzący, uwzględniając przewidywane koszty kształcenia lub koszty udzielanych świadczeń oraz możliwość całkowitego lub częściowego zwolnienia z tej odpłatności.

7. Osoby niebędące obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, mają prawo do dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego. Dodatkową naukę języka polskiego dla tych osób organizuje organ prowadzący szkołę.

8. Osoby, o których mowa w ust. 7, mają prawo do pomocy udzielanej przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia, zatrudnioną w charakterze pomocy nauczyciela przez dyrektora szkoły. Pomocy tej udziela się nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.

9. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 7, przysługuje także osobom będącym obywatelami polskimi, podlegającym obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki; osoby te korzystają z uprawnienia, o którym mowa w ust. 7, nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.

10. Osoby, o których mowa w ust. 7 i 9, mogą korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania organizowanych przez organ prowadzący szkołę, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy.

11. Dla osób, o których mowa w ust. 7 i 9, które wymagają dostosowania procesu kształcenia do ich potrzeb i możliwości edukacyjnych, a także dostosowania formy organizacyjnej wspomagającej efektywność ich kształcenia, organ prowadzący szkołę może

zorganizować oddział przygotowawczy w szkole, w której te osoby realizują naukę zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego.

12. Do oddziału przygotowawczego, na wniosek rodzica, za zgodą organu prowadzącego szkołę, w której utworzono ten oddział, w ramach posiadanych środków, mogą uczęszczać uczniowie innej szkoły, z uwzględnieniem przepisów art. 39 ust. 2–4.

13. Okres nauki ucznia w oddziale przygotowawczym trwa do zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych w roku szkolnym, w którym uczeń został zakwalifikowany do oddziału przygotowawczego, z tym że okres ten w zależności od postępów w nauce ucznia i jego potrzeb edukacyjnych może zostać skrócony albo przedłużony nie dłużej niż o jeden rok szkolny.

14. Oddziału przygotowawczego nie organizuje się w szkołach artystycznych, szkołach specjalnych, szkołach sportowych, szkołach mistrzostwa sportowego i szkołach dla dorosłych.

15. Dla osób niebędących obywatelami polskimi, podlegających obowiązkowi szkolnemu, placówka dyplomatyczna lub konsularna kraju ich pochodzenia działająca w Polsce albo stowarzyszenie kulturalno-oświatowe danej narodowości mogą organizować w szkole, w porozumieniu z dyrektorem szkoły i za zgodą organu prowadzącego, naukę języka i kultury kraju pochodzenia. Szkoła udostępnia nieodpłatnie pomieszczenia i pomoce dydaktyczne.

16. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki i tryb przyjmowania do publicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół, w tym szkół artystycznych, placówek oraz na kształcenie ustawiczne w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych osób niebędących obywatelami polskimi oraz obywateli polskich, którzy pobierali naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, a także rodzaje dokumentów potwierdzających poziom wykształcenia i stan zdrowia tych osób oraz sposób kwalifikowania do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr, uwzględniając odpowiednio warunki i tryb przyjmowania, o których mowa w rozdziale 6, a także uwzględniając brak znajomości języka polskiego przez kandydata lub brak możliwości przedłożenia przez kandydata dokumentów stwierdzających ukończenie za granicą szkoły lub kolejnego etapu edukacji;

- 2) warunki tworzenia, organizacji oraz działania oddziału przygotowawczego, o którym mowa w ust. 11, uwzględniając dostosowanie procesu kształcenia do potrzeb i możliwości edukacyjnych uczniów, w szczególności poprzez odpowiednią organizację zajęć dydaktycznych oraz naukę języka polskiego;
- 3) sposób organizacji dodatkowej nauki języka polskiego i dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania, o których mowa w ust. 7, 9 i 10, a także sposób organizacji nauki języka i kultury kraju pochodzenia, o której mowa w ust. 15, z uwzględnieniem wymiaru godzin zajęć i minimalnej liczby osób, dla których organizuje się naukę języka i kultury kraju pochodzenia;
- 4) wysokość stypendium dla osób, o których mowa w ust. 5 pkt 1, oraz przypadki, w których stypendium może być obniżone lub zawieszona, biorąc pod uwagę wysokość stypendium Prezesa Rady Ministrów, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 90k ustawy o systemie oświaty.

Art. 166. 1. W przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi, jeżeli przyjęcie osób, o których mowa w art. 165 ust. 7 i 9, podlegających obowiązkowi szkolnemu wymaga przeprowadzenia zmian organizacyjnych pracy szkoły, w której obwodzie te osoby mieszkają, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej szkołę podstawową może wskazać jako miejsce realizacji obowiązku szkolnego:

- 1) inną publiczną szkołę podstawową prowadzoną przez tę jednostkę samorządu terytorialnego;
- 2) publiczną szkołę podstawową prowadzoną przez inną jednostkę samorządu terytorialnego, po zawarciu porozumienia z tą jednostką samorządu terytorialnego.

2. W przypadku braku możliwości wskazania jako miejsca realizacji obowiązku szkolnego szkół, o których mowa w ust. 1, na wniosek organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej szkołę podstawową, w której obwodzie mieszkają osoby, o których mowa w art. 165 ust. 7 i 9, kurator oświaty wskazuje szkołę podstawową, w której te osoby będą realizować obowiązek szkolny.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, przepisów art. 130 ust. 2 i 5 nie stosuje się, a przepisy art. 39 ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 167. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wspierać działania z zakresu międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży, w tym poprzez ich

dofinansowanie, z uwzględnieniem rocznych i wieloletnich planów współpracy zagranicznej ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Rozdział 8

Szkoły i placówki niepubliczne

Art. 168. 1. Osoby prawne i fizyczne mogą zakładać szkoły i placówki niepubliczne po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązana do prowadzenia odpowiedniego typu publicznych szkół i placówek.

2. Osoby prawne i fizyczne mogą zakładać niepubliczne szkoły artystyczne po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, może powierzyć specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, prowadzenie ewidencji niepublicznych szkół artystycznych i wydawanie decyzji, o których mowa w ust. 12, art. 169 ust. 2, art. 176 ust. 4 i art. 179.

4. Zgłoszenie do ewidencji powinno zawierać:

- 1) oznaczenie osoby zamierzającej prowadzić szkołę lub placówkę, jej miejsca zamieszkania lub siedziby;
- 2) określenie odpowiednio typu i rodzaju szkoły lub placówki oraz daty rozpoczęcia jej funkcjonowania, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – nazw zawodów, w jakich szkoła będzie kształcić, zgodnych z nazwami zawodów występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 46 ust. 1, lub klasyfikacji zawodów i specjalności ustalanej na potrzeby rynku pracy przez ministra właściwego do spraw pracy;
- 3) wskazanie miejsca prowadzenia szkoły lub placówki oraz informację o warunkach lokalowych zapewniających:
 - a) możliwość prowadzenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych,
 - b) realizację innych zadań statutowych,
 - c) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – możliwość realizacji praktycznej nauki zawodu,
 - d) bezpieczne i higieniczne warunki nauki i pracy, spełniające wymagania określone w przepisach w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, przepisach o ochronie środowiska, przepisach o Państwowej

Inspekcji Sanitarnej, przepisach techniczno-budowlanych i przepisach o ochronie przeciwpożarowej; spełnienie tych wymagań potwierdza się przez dołączenie do zgłoszenia odpowiednio pozytywnej opinii właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego oraz pozytywnej opinii komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej;

- 4) statut szkoły lub placówki;
- 5) dane dotyczące kwalifikacji pracowników pedagogicznych i dyrektora, przewidzianych do zatrudnienia w szkole lub placówce;
- 6) zobowiązanie do przestrzegania wymagań określonych w:
 - a) art. 14 ust. 3 – w przypadku szkoły podstawowej, a także szkoły ponadpodstawowej, której z dniem rozpoczęcia działalności mają być nadane uprawnienia szkoły publicznej,
 - b) art. 14 ust. 4 – w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne, której z dniem rozpoczęcia działalności mają być nadane uprawnienia szkoły publicznej;
- 7) dane niezbędne do wpisania szkoły lub placówki do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej.

5. Szkoła, o której mowa w ust. 4 pkt 6 lit. a, może zostać wpisana do ewidencji, jeżeli osoba zgłaszająca szkołę do ewidencji przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodach, dla których zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 46 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw zdrowia – także opinię tego ministra o spełnieniu wymagań określonych w art. 14 ust. 3.

6. Szkoła, o której mowa w ust. 4 pkt 6 lit. b, może zostać wpisana do ewidencji, jeżeli organ, o którym mowa w ust. 2, stwierdzi spełnianie wymagań określonych w art. 14 ust. 4 oraz jeżeli osoba zgłaszająca szkołę do ewidencji przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty o spełnieniu wymagań określonych w art. 14 ust. 4 w zakresie kształcenia ogólnego.

7. Niepubliczna placówka, o której mowa w art. 2 pkt 7, może zostać wpisana do ewidencji, jeżeli osoba zgłaszająca tę placówkę do ewidencji przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty o spełnieniu wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 123 ust. 1 pkt 1.

8. Niepubliczny młodzieżowy ośrodek wychowawczy może zostać wpisany do ewidencji, jeżeli osoba zgłaszająca ten ośrodek do ewidencji przedstawi ponadto opinię instytucji

odpowiedzialnej za wskazywanie staroście ośrodka, do którego ma być skierowany nieletni, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 81 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2016 r. poz. 1654), z której wynika, że istnieje zapotrzebowanie na miejsca w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych.

9. Organ, o którym mowa w ust. 1, dokonuje wpisu do ewidencji w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia oraz z urzędu doręcza zgłaszającemu zaświadczenie o wpisie do ewidencji, a kopię zaświadczenia przekazuje właściwemu kuratorowi oświaty oraz organowi podatkowemu.

10. Organ, o którym mowa w ust. 2, dokonuje wpisu do ewidencji w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia oraz z urzędu doręcza zgłaszającemu zaświadczenie o wpisie do ewidencji, a kopię zaświadczenia przekazuje organowi podatkowemu, a w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne również właściwemu kuratorowi oświaty.

11. Zaświadczenie o wpisie do ewidencji, o którym mowa w ust. 9 i 10, zawiera:

- 1) nazwę organu, który dokonał wpisu do ewidencji szkoły lub placówki;
- 2) datę i numer wpisu do ewidencji;
- 3) nazwę oraz odpowiednio typ i rodzaj szkoły lub placówki;
- 4) osobę prawną lub fizyczną prowadzącą szkołę lub placówkę;
- 5) adres szkoły lub placówki;
- 6) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – nazwy zawodów, w jakich szkoła kształci.

12. Organ, o którym mowa w ust. 1 i 2, wydaje decyzję o odmowie wpisu do ewidencji, jeżeli:

- 1) zgłoszenie nie zawiera danych wymienionych w ust. 4 albo podane w nim dane są błędne i mimo wezwania nie zostało uzupełnione albo poprawione w wyznaczonym terminie;
- 2) statut szkoły lub placówki jest sprzeczny z obowiązującym prawem i mimo wezwania nie został zmieniony.

13. Osoba prowadząca szkołę lub placówkę jest obowiązana zgłosić organowi, o którym mowa w ust. 1 i 2, w ciągu 14 dni zmiany w danych zawartych w zgłoszeniu, powstałe po wpisie do ewidencji. Przepisy ust. 4–12 stosuje się odpowiednio.

Art. 169. 1. Wpis do ewidencji podlega wykreśleniu w przypadkach:

- 1) niepodjęcia działalności przez szkołę lub placówkę w terminie wskazanym w zgłoszeniu do ewidencji;
- 2) prawomocnego orzeczenia sądu zakazującego osobie fizycznej, prowadzącej szkołę lub placówkę, prowadzenia działalności oświatowej;

- 3) stwierdzenia, w trybie nadzoru pedagogicznego, że działalność szkoły lub placówki lub organu prowadzącego tę szkołę lub placówkę jest niezgodna z przepisami niniejszej ustawy, ustawy o systemie oświaty, wydanych na ich podstawie rozporządzeń lub statutem, a w szkole podstawowej oraz szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej – również w przypadku gdy nie jest wypełnione zobowiązanie, o którym mowa w art. 168 ust. 4 pkt 6, jeżeli szkoła lub placówka lub osoba prowadząca szkołę lub placówkę w wyznaczonym terminie nie zastosowała się do polecenia organu sprawującego nadzór pedagogiczny, o którym mowa w art. 180 ust. 2;
 - 4) dokonania wpisu z naruszeniem prawa;
 - 5) zaprzestania działalności przez szkołę lub placówkę przez okres dłuższy niż trzy miesiące.
2. Wykreślenie z ewidencji następuje w drodze decyzji, w terminie określonym w decyzji i jest równoznaczne z likwidacją szkoły lub placówki.

Art. 170. 1. Prowadzenie szkoły lub placówki, zespołu, o którym mowa w art. 182, oraz innej formy wychowania przedszkolnego nie jest działalnością gospodarczą.

2. Działalność oświatowa nieobejmująca prowadzenia szkoły, placówki, zespołu, o którym mowa w art. 182, lub innej formy wychowania przedszkolnego może być podejmowana na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.⁸⁾).

3. Podmiot prowadzący działalność oświatową, o której mowa w ust. 2, jest obowiązany poinformować osobę korzystającą z tej działalności, a w przypadku osoby niepełnoletniej – jej rodziców, że działalność ta nie stanowi szkoły, placówki, zespołu, o którym mowa w art. 182, lub innej formy wychowania przedszkolnego.

Art. 171. Podmiot prowadzący działalność oświatową, o której mowa w art. 170 ust. 2, jest obowiązany zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki osobom korzystającym z tej działalności, w szczególności opiekę nad osobami niepełnoletnimi.

Art. 172. 1. Szkoła lub placówka działa na podstawie statutu nadanego przez osobę prowadzącą.

2. Statut szkoły lub placówki powinien określać:

- 1) nazwę, typ szkoły lub cel placówki oraz ich siedzibę i zadania;

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 875, 978, 1197, 1268, 1272, 1618, 1649, 1688, 1712, 1844 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 65, 352, 615, 780, 868, 903, 960, 1165, 1228 i 1579.

- 2) osobę prowadzącą szkołę lub placówkę;
- 3) organy szkoły lub placówki oraz zakres ich zadań;
- 4) organizację szkoły lub placówki;
- 5) prawa i obowiązki pracowników oraz uczniów szkoły lub placówki, w tym przypadki, w których uczeń może zostać skreślony z listy uczniów szkoły lub placówki;
- 6) sposób uzyskiwania środków finansowych na działalność szkoły lub placówki;
- 7) zasady przyjmowania uczniów do szkoły lub placówki – z tym że statut uwzględnia warunki, o których mowa w:
 - a) art. 134 ust. 1, art. 135 ust. 1–3 oraz art. 136 ust. 1 – w przypadku szkoły ponadpodstawowej, w tym dwujęzycznej, sportowej i mistrzostwa sportowego,
 - b) art. 141 ust. 1, 6 i 7 – w przypadku szkół dla dorosłych;
- 8) w przypadku niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach szkoły publicznej – także zasady przeprowadzania sprawdzianu uzdolnień, predyspozycji lub praktycznych umiejętności niezbędnych do podjęcia kształcenia w danej szkole artystycznej, danym zawodzie, specjalności lub specjalizacji, o którym mowa w art. 14 ust. 4 pkt 3;
- 9) w przypadku ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 7 – wysokość opłat wnoszonych przez wychowanka ośrodka za pobyt i wyżywienie, termin i sposób wnoszenia tych opłat, jeżeli ośrodek pobiera opłaty.

3. Przepisy ust. 2 pkt 5 i 6 oraz art. 102 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do statutu niepublicznego przedszkola i oddziału przedszkolnego w niepublicznej szkole podstawowej, z tym że czas pracy niepublicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych ustala organ prowadzący.

4. Osoba prowadząca szkołę lub placówkę może ją zlikwidować z końcem roku szkolnego. W tym przypadku osoba prowadząca szkołę lub placówkę jest obowiązana co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji zawiadomić o zamiarze i przyczynach likwidacji: rodziców uczniów, organ, o którym mowa w art. 168 ust. 1 i 2, oraz gminę, na której terenie jest położona szkoła lub placówka.

5. Dokumentację przebiegu nauczania zlikwidowanej szkoły przekazuje się organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny, w terminie jednego miesiąca od dnia zakończenia likwidacji. Po zakończeniu likwidacji wpis do ewidencji ulega wykreśleniu.

Art. 173. 1. Przepisy art. 106 ust. 1–3, 5 i 6 stosuje się odpowiednio do szkół niepublicznych.

2. Przepisy art. 108 stosuje się do przedszkoli niepublicznych.

Art. 174. 1. Do niepublicznych placówek, o których mowa w art. 2 pkt 7 i 8, stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 123 ust. 1 pkt 1, z wyjątkiem przepisów określających wysokość i zasady odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach.

2. Niepubliczne młodzieżowe ośrodki wychowawcze mogą pobierać opłaty wyłącznie za wyżywienie wychowanków w ośrodku w wysokości kosztów surowca przeznaczonego na wyżywienie.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, do opłat nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki.

4. Organ prowadzący młodzieżowy ośrodek wychowawczy może zwolnić rodziców z całości lub części opłat, o których mowa w ust. 2. Organ prowadzący może upoważnić do udzielania zwolnień dyrektora młodzieżowego ośrodka wychowawczego.

5. Do niepublicznych placówek, o których mowa w art. 2 pkt 7, stosuje się także odpowiednio przepisy art. 127 ust. 1 i 4 oraz przepisy wydane na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 oraz ust. 20.

Art. 175. Do niepublicznych przedszkoli, szkół podstawowych, innych form wychowania przedszkolnego, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz poradni psychologiczno-pedagogicznych stosuje się przepisy art. 127 ust. 5, 6, 8 i 9 oraz przepisy wydane na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 1.

Art. 176. 1. Niepublicznej szkole podstawowej i niepublicznej szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, założonym zgodnie z art. 168 ust. 1–10, przysługują uprawnienia szkoły publicznej z dniem rozpoczęcia działalności.

2. Kurator oświaty w ciągu 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności przez szkołę podstawową lub szkołę ponadpodstawową, która uzyskała uprawnienia szkoły publicznej z dniem rozpoczęcia działalności, jest obowiązany sprawdzić spełnianie warunków określonych w art. 14 ust. 3. W przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne, która uzyskała uprawnienia szkoły publicznej z dniem rozpoczęcia działalności, specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, jest obowiązana sprawdzić spełnianie warunków określonych w art. 14 ust. 4 w ciągu 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności przez szkołę.

3. Organ jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 168 ust. 1, na wniosek osoby prowadzącej szkołę niepubliczną nieposiadającą uprawnień szkoły publicznej nadaje tej szkole uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli osoba ta przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodach, dla których zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 46 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw zdrowia – także opinię tego ministra, o spełnieniu wymagań określonych w art. 14 ust. 3.

4. Organ, o którym mowa w art. 168 ust. 2, na wniosek osoby prowadzącej niepubliczną szkołę artystyczną nieposiadającą uprawnień szkoły publicznej, złożony nie wcześniej niż po zakończeniu przez szkołę pierwszego roku kształcenia, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej – pierwszego semestru kształcenia, nadaje tej szkole uprawnienia szkoły publicznej po stwierdzeniu, że szkoła ta spełnia warunki określone w art. 14 ust. 4, a w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne – także po przedstawieniu przez osobę prowadzącą pozytywnej opinii kuratora oświaty.

Art. 177. Przepisy art. 127 ust. 1–3 oraz przepisy wydane na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 stosuje się odpowiednio do przedszkoli niepublicznych, niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek niepublicznych.

Art. 178. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może, w drodze decyzji, nadać uprawnienia szkoły publicznej szkole niespełniającej warunków określonych w art. 14 ust. 3, w szczególności, jeżeli uzna ją za eksperymentalną.

2. Osoba prowadząca szkołę, o której mowa w ust. 1, składa wniosek o nadanie szkole uprawnień szkoły publicznej do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania za pośrednictwem kuratora oświaty, który dołącza swoją opinię.

3. Wniosek o uznanie szkoły za eksperymentalną powinien zawierać w szczególności:

- 1) określenie celu, założeń i sposobu realizacji eksperymentu;
- 2) opinię instytucji naukowej dotyczącą założeń eksperymentu wraz ze zgodą tej instytucji na sprawowanie opieki nad przebiegiem eksperymentu i dokonanie jego oceny;
- 3) zgodę rady pedagogicznej;

- 4) w przypadku eksperymentu dotyczącego kształcenia w zawodzie nieumieszczonym w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 46 ust. 1, także uzasadnienie potrzeby kształcenia w tym zawodzie wraz z opiniami:
- a) wojewódzkiej lub powiatowej rady rynku pracy wydanymi po uzyskaniu stanowiska wojewódzkiego lub powiatowego urzędu pracy,
 - b) organu samorządu gospodarczego lub innej organizacji gospodarczej właściwej dla danego zawodu albo organizacji pracodawców,
 - c) instytucji naukowej lub stowarzyszenia zawodowego właściwego dla danego zawodu w zakresie oceny merytorycznej zawartości programu nauczania przewidzianego dla danego zawodu,
 - d) ministra właściwego dla danego zawodu w zakresie ewentualnego wprowadzenia tego zawodu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, nadając uprawnienia, o których mowa w ust. 1, określa niezbędne warunki funkcjonowania szkoły, uwzględniając w szczególności założenia i sposób realizacji eksperymentu, wskazane we wniosku.

5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio do niepublicznych szkół artystycznych, niespełniających warunków określonych w art. 14 ust. 4, z tym że uprawnienia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz kuratora oświaty wymienione w ust. 1, 2 i 4 przysługują odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1.

Art. 179. 1. Uprawnienia szkoły publicznej mogą zostać cofnięte przez organ, który je nadał, a w przypadku niepublicznej szkoły artystycznej – przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, jeżeli w trybie nadzoru pedagogicznego zostanie stwierdzone niespełnianie warunków, o których mowa odpowiednio w art. 14 ust. 3 albo 4, lub warunków określonych zgodnie z art. 178 ust. 4. Cofnięcie uprawnień następuje w drodze decyzji administracyjnej i w przypadku szkoły podstawowej i szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej jest równoznaczne z ich likwidacją z końcem roku szkolnego, w którym decyzja stała się ostateczna.

2. W przypadku cofnięcia uprawnień szkoły publicznej niepublicznej szkole artystycznej ponowny wniosek o nadanie tej szkole uprawnień szkoły publicznej może zostać złożony nie wcześniej niż po upływie roku kształcenia, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej – semestru kształcenia.

3. Organ prowadzący szkołę niepubliczną jest obowiązany niezwłocznie poinformować rodziców ucznia lub pełnoletniego ucznia o cofnięciu tej szkole uprawnień szkoły publicznej.

Art. 180. 1. Nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami niepublicznymi sprawują właściwi kuratorzy oświaty. Nadzór pedagogiczny nad niepublicznymi szkołami i placówkami artystycznymi oraz placówkami, o których mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, z wyjątkiem nadzoru nad nauczaniem przedmiotów ogólnokształcących w niepublicznych szkołach artystycznych, który sprawują właściwi kuratorzy oświaty. Przepisy art. 44 ust. 1 i 2, art. 55 oraz przepisy wydane na podstawie art. 44 ust. 3 i art. 60 ust. 10 stosuje się odpowiednio.

2. Jeżeli niepubliczna szkoła lub placówka lub organ prowadzący tę szkołę lub placówkę prowadzi działalność z naruszeniem przepisów niniejszej ustawy, ustawy o systemie oświaty, wydanych na ich podstawie rozporządzeń lub statutu, organ sprawujący nadzór pedagogiczny może polecić usunięcie uchybień w wyznaczonym terminie.

Art. 181. 1. Podjęcie przez osobę prawną lub fizyczną prowadzenia wychowania przedszkolnego w niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego wymaga uzyskania wpisu do ewidencji prowadzonej przez gminę właściwą ze względu na miejsce prowadzenia tych form. Przepisy art. 168, art. 169, art. 170 ust. 1 i 2, art. 172 i art. 180 stosuje się odpowiednio, z tym że zgłoszenie do ewidencji zamiast statutu powinno zawierać projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.

2. Podjęcie przez osobę prawną lub fizyczną, która prowadzi niepubliczne przedszkole lub niepubliczną szkołę podstawową, prowadzenia wychowania przedszkolnego w niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego wymaga dokonania zmiany we wpisie do ewidencji odpowiednio przedszkola lub szkoły podstawowej w trybie określonym w art. 168 ust. 13, z tym że zgłoszenie zamiast zmiany statutu powinno zawierać projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.

3. Przekształcenie niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, prowadzonej przez osobę prawną lub osobę fizyczną, w niepubliczne przedszkole wymaga dokonania zmiany we wpisie do ewidencji prowadzonej przez gminę właściwą ze względu na miejsce prowadzenia przedszkola w trybie określonym w art. 168 ust. 13, z tym że do zgłoszenia do ewidencji dołącza się statut przedszkola.

Art. 182. Osoba fizyczna lub osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego, prowadząca szkoły publiczne, szkoły niepubliczne lub placówki, może dla celów organizacyjnych połączyć je w zespół i określić zasady działania zespołu. Połączenie nie narusza odrębności szkół lub placówek w zakresie określonym w ustawie, w szczególności w zakresie uzyskiwania zezwolenia, cofania zezwolenia, wpisywania do ewidencji i wykreślenia z niej, uzyskiwania i utraty uprawnień szkoły publicznej oraz uzyskiwania dotacji.

Rozdział 9

Placówki doskonalenia nauczycieli

Art. 183. 1. W celu doskonalenia zawodowego nauczycieli mogą być tworzone placówki doskonalenia nauczycieli, zwane dalej „placówkami doskonalenia”.

2. Do zadań placówek doskonalenia, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14, należy także podejmowanie działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty, zgodnie z polityką oświatową państwa, w zakresie określonym w statutach tych placówek.

3. Ministrowie prowadzący placówki doskonalenia, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14, mogą powierzać tym placówkom wykonywanie zadań związanych z podnoszeniem jakości edukacji, zapewniając środki na ich realizację.

4. Doskonalenie zawodowe nauczycieli prowadzą również nauczyciele, którym powierzono zadania doradców metodycznych.

5. Niepubliczne placówki doskonalenia mogą zakładać i prowadzić osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne. W zakresie nieuregulowanym w przepisach wydanych na podstawie art. 188 ust. 1 do niepublicznych placówek doskonalenia stosuje się przepisy rozdziału 8.

Art. 184. 1. Placówki doskonalenia są obowiązane uzyskać akredytację stanowiącą potwierdzenie, że dana placówka zapewnia wysoką jakość prowadzonych form doskonalenia nauczycieli.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do publicznych placówek doskonalenia, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14.

3. Akredytację przyznaje kurator oświaty właściwy dla siedziby placówki, w drodze decyzji administracyjnej, wydawanej po przeprowadzeniu przez zespół powołany przez kuratora oświaty oceny działalności danej placówki w zakresie określonym w ust. 4.

4. Akredytację może uzyskać placówka doskonalenia, która:

- 1) prowadzi działalność zgodnie z przepisami prawa;
- 2) organizuje i prowadzi formy doskonalenia zawodowego nauczycieli:
 - a) zaspokajające potrzeby nauczycieli, szkół i placówek korzystających z oferty placówki doskonalenia,
 - b) sprzyjające rozwojowi zawodowemu nauczycieli, szkół i placówek korzystających z oferty placówki doskonalenia;
- 3) w planowaniu swojej pracy uwzględnia wnioski z analizy badań nauczycieli, szkół i placówek korzystających z oferty placówki doskonalenia;
- 4) wykorzystuje zasoby własne i środowiska lokalnego na rzecz rozwoju;
- 5) opracowała i stosuje system zapewniania jakości oraz systematycznie go doskonali;
- 6) zatrudnia wykwalifikowaną kadrę;
- 7) zapewnia wykwalifikowaną kadrę do realizacji form doskonalenia zawodowego nauczycieli;
- 8) zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki realizacji form doskonalenia zawodowego nauczycieli;
- 9) zapewnia nowoczesną bazę dydaktyczną;
- 10) prowadzi działalność informacyjną i upowszechnia problematykę doskonalenia nauczycieli.

5. Placówka doskonalenia ubiegająca się o uzyskanie akredytacji wnosi opłatę.

6. Z opłat, o których mowa w ust. 5, zwolnione są placówki, które prowadzą całość kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli nieodpłatnie.

7. Akredytację przyznaje się na okres 5 lat.

8. Przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 7, kurator oświaty przeprowadza kolejną ocenę działalności danej placówki w zakresie określonym w ust. 4.

Art. 185. 1. Organ lub osoba zamierzające założyć placówkę doskonalenia są obowiązani uzyskać wstępną akredytację. Wstępną akredytację może otrzymać nowo tworzona placówka, która przedstawi statut zgodny z przepisami prawa oraz spełnia warunki, o których mowa w art. 184 ust. 4 pkt 6 i 8. Do uzyskania wstępnej akredytacji stosuje się odpowiednio art. 184 ust. 3, 5 i 6.

2. Uzyskanie wstępnej akredytacji jest warunkiem niezbędnym do utworzenia placówki doskonalenia.

3. W przypadku placówki doskonalenia, która uzyskała wstępną akredytację, o której mowa w ust. 1, kurator oświaty dokonuje oceny działalności tej placówki w zakresie określonym w art. 184 ust. 4 nie później niż w okresie 2 lat od jej utworzenia.

Art. 186. 1. Kurator oświaty, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć akredytację, jeżeli stwierdzi niespełnianie przez placówkę doskonalenia warunków wymaganych do uzyskania akredytacji.

2. Placówka doskonalenia, której cofnięto akredytację, jest obowiązana:

- 1) w terminie 30 dni od dnia cofnięcia akredytacji wprowadzić roczny program naprawczy;
- 2) w terminie 30 dni od dnia zakończenia rocznego programu naprawczego poddać się ocenie działalności przeprowadzanej przez kuratora oświaty w zakresie określonym w art. 184 ust. 4.

3. Kurator oświaty przeprowadza ocenę działalności placówki doskonalenia, która zrealizowała program naprawczy, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, w zakresie określonym w art. 184 ust. 4.

4. Placówka doskonalenia, która zrealizowała program naprawczy, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, ulega likwidacji, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 188 ust. 1, jeżeli kurator oświaty stwierdzi w wyniku przeprowadzonej oceny, o której mowa w ust. 3, niespełnianie przez placówkę doskonalenia warunków wymaganych do uzyskania akredytacji.

Art. 187. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przyznawania i cofania akredytacji, skład i sposób działania zespołu, o którym mowa w art. 184 ust. 3, warunki wynagradzania jego członków, niebędących pracownikami kuratorium oświaty, oraz wysokość i tryb wnoszenia opłat przez placówki doskonalenia ubiegające się o akredytację, uwzględniając wykaz dokumentów, które placówka doskonalenia jest obowiązana przedstawić kuratorowi oświaty, wymagania dotyczące członków zespołu, zadania przewodniczącego zespołu, sposób oceniania placówki doskonalenia nauczycieli, w tym przeprowadzania wizyty akredytacyjnej, oraz sposób dokumentowania przebiegu prac zespołu.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno uwzględniać w szczególności udział w zespole niezależnych specjalistów w dziedzinie doskonalenia i kształcenia nauczycieli, niebędących pracownikami kuratorium oświaty, oraz ustalać wysokość wynagrodzenia tych specjalistów tak, aby łączna kwota kosztów wynagrodzeń członków zespołu, niebędących pracownikami kuratorium oświaty, wraz z pochodnymi, nie przekraczała

łącznej kwoty opłat wniesionych z tytułu akredytacji w danym roku, a także ustalać wysokość opłaty wnoszonej przez placówkę doskonalenia ubiegającą się o akredytację tak, aby nie przekraczała ona kwoty 1000 zł waloryzowanej corocznie wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Art. 188. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministrem właściwym do spraw rolnictwa oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki i tryb tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz organizację i sposób działania placówek doskonalenia, w tym zakres ich działalności obowiązkowej,
- 2) zadania doradców metodycznych, warunki i tryb powierzania nauczycielom zadań doradcy metodycznego

– z uwzględnieniem konieczności zapewnienia nauczycielom dostępu do form doskonalenia i doksztalcania umożliwiających podnoszenie wiedzy ogólnej i umiejętności zawodowych, a także możliwość prowadzenia niektórych form doskonalenia i doksztalcania przez szkoły wyższe oraz inne jednostki.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, uwzględni ponadto zadania, które mogą być realizowane wyłącznie przez placówki doskonalenia posiadające akredytację oraz publiczne placówki doskonalenia, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14.

3. W zakresie nieuregulowanym odmiennie w przepisach wydanych na podstawie ust. 1 do placówek doskonalenia stosuje się przepisy dotyczące placówek.

Art. 189. Ustawa wchodzi w życie w terminie i na zasadach określonych w ustawie z dnia ... – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. poz. ...).

UZASADNIENIE

Potrzeba i cel wydania nowej ustawy

Obowiązująca od 1991 r. ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty była jedną z najczęściej nowelizowanych ustaw. Liczne, a przy tym obszerne nowelizacje, wprowadzające obok zmian w samej ustawie wiele regulacji epizodycznych i przejściowych, spowodowały brak przejrzystości i tym samym czytelności tego podstawowego dla funkcjonowania oświaty polskiej aktu prawnego. Na potrzebę przygotowania i uchwalenia nowego aktu ustawowego o znaczeniu systemowym w obszarze oświaty wskazywano już w latach ubiegłych. Jednak dotychczas nie podjęto żadnych prac legislacyjnych w tym kierunku.

Przedkładany obecnie projekt ustawy – Prawo oświatowe obejmuje swoim zakresem przedmiotowym część materii regulowanej dotychczas przez ustawę o systemie oświaty. Projektowana ustawa otwiera drogę do dalszych uregulowań prawnych systemu oświaty. Przewiduje się, że oprócz niej przygotowane zostaną dwie odrębne ustawy dotyczące finansowania oświaty oraz sposobu oceniania osiągnięć uczniów, w tym systemu ich egzaminowania.

Omawiana ustawa, wraz z projektem ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe nowelizującej m.in. ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, opisuje zmiany w organizacji oświaty w Polsce zapowiedziane w exposé Prezesa Rady Ministrów Pani Beaty Szydło.

Najważniejszą zmianą w stosunku do obowiązującego stanu prawnego są zawarte w projektowanej ustawie rozwiązania dotyczące nowego ustroju szkolnego oraz związanych z tym modyfikacji w organizacji i funkcjonowaniu szkół i placówek oświatowych. Przewiduje się także zmiany systemowe w wybranych obszarach oświaty, wzmacniające i uzupełniające zmiany ustroju szkolnego.

Wprowadzona w 1999 roku zmiana struktury systemu oświaty, znana przede wszystkim z wprowadzenia gimnazjów, miała na celu wyrównanie szans edukacyjnych oraz podniesienie jakości nauczania. Oddzielone od szkoły podstawowej gimnazja miały kumulować potencjał infrastrukturalny (m.in. miały być dobrze wyposażone) i potencjał kadry nauczycielskiej. W związku z tym zakładano, że powinny mieć one średnio około 300 uczniów. Gimnazjum miało być szkołą średnią pierwszego stopnia programowo związaną ze szkołami ponadgimnazjalnymi (szkołami średnimi drugiego stopnia). Preferowane były dwa modele ustrojowe gimnazjum: samodzielne oraz w zespole ze szkołą średnią drugiego stopnia. W związku z niedokończeniem reformy szkół ponadgimnazjalnych gimnazjum pozostało w silnych związkach ze szkołą podstawową i zaczęło się do niej upodabniać. Obecnie prawie 60% gimnazjów nie osiąga pierwotnie zakładanej minimalnej liczby uczniów, tj. 150, a średnia liczba uczniów gimnazjów dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych) obniżyła się z 271 uczniów w roku szkolnym 2001/2002 do 158 w roku szkolnym 2015/2016. Ponadto, co drugie publiczne gimnazjum funkcjonuje w zespole ze szkołą podstawową. W efekcie w jednym budynku uczą się dzieci od siódmego (szóstego) do szesnastego roku życia.

Jeśli spojrzymy na nierówności w edukacji, rozumiane tylko jako powiązania efektów kształcenia ze statusem społeczno-ekonomicznym uczniów, to na podstawie wyników badania PISA podawanych w międzynarodowych raportach można stwierdzić, że wpływ pochodzenia

społecznego na osiągnięcia uczniów nie zmienił się zasadniczo w dłuższym okresie¹. Co prawda w Polsce zanotowano wybijające się na tle państw OECD ograniczenie różnic między szkołami w osiągnięciach uczniów, ale towarzyszył temu znaczny wzrost takich różnic wewnątrz szkół. To samo zostało stwierdzone w odniesieniu do różnic w osiągnięciach uczniów skorelowanych z pochodzeniem społecznym. W Polsce, wyraźnie na tle OECD, obniżył się wpływ pochodzenia społecznego na różnice między szkołami w osiągnięciach uczniów. Jednak równie wyraźnie zwiększył się ten wpływ wewnątrz szkół. Równoważenie się tych dwóch zjawisk skutkowało tym, że wpływ pochodzenia społecznego na osiągnięcia uczniów w Polsce nie zmienił się w istotnej mierze od roku 2000 (należy przy tym wskazać, że skala tego wpływu w Polsce jest cały czas bliska średniej w OECD). Ponadto, dane z dodatkowego badania PISA prowadzonego jedynie w Polsce w latach 2006, 2009 i 2012² wskazują, że wyraźna poprawa osiągnięć 15-latków nie ma swojego odbicia w podobnej poprawie osiągnięć uczniów starszych. Średni wynik uczniów I klasy szkół ponadgimnazjalnych nie zmienił się istotnie w latach 2006–2012 w trzech podstawowych domenach PISA (rozumienie tekstów, myślenie matematyczne i w przedmiotach przyrodniczych)³. W roku 2012 wynik 15-latków zrównał się z wynikiem uczniów starszych z I klasy szkół ponadgimnazjalnych. Utrzymują się też nadal duże różnice między typami szkół ponadgimnazjalnych w osiągnięciach uczniów.

Obecnie, znaczna liczba gimnazjów w dużych miastach prowadzi selektywny nabór, co skutkuje istotnym zróżnicowaniem wyników egzaminu gimnazjalnego pomiędzy szkołami. Jest to sprzeczne z założeniami reformy z 1999 r., która zakładała, że obwodowe gimnazja będą służyć wyrównywaniu szans edukacyjnych (z badań wynika, że selekcjonowanie uczniów nie sprzyja ani podnoszeniu wyników, ani wyrównywaniu szans). Z kolei na terenach wiejskich duża część gimnazjów funkcjonuje w zespołach ze szkołami podstawowymi.

Przyczyną proponowanych obecnie zmian jest również diagnoza obecnego stanu liceów ogólnokształcących i szkół zawodowych. Liceum zostało właściwie skrócone do dwóch lat, zaś koncentracja godzin na wybranych 2–4 przedmiotach rozszerzonych spowodowała, iż utraciło charakter szkoły ogólnokształcącej. W klasie I liceum ma miejsce kontynuacja edukacji gimnazjalnej, a kolejne półtora roku jest niejako „kursem przygotowawczym” do egzaminu maturalnego. Warto dodać, że 26 z 37 rektorów szkół wyższych wyraziło negatywną ocenę przygotowania absolwentów szkół ponadgimnazjalnych do podjęcia studiów, wskazując na zbyt krótki czas nauki w liceum ogólnokształcącym.

Szkoły zawodowe, zwłaszcza zasadnicze, nie są atrakcyjne dla młodzieży. Są to nadal szkoły drugiego wyboru. Pochodzi z nich także najwięcej bezrobotnych absolwentów. Stopa bezrobocia absolwentów zasadniczych szkół zawodowych w ostatnich latach wynosi stale ponad 40% (46,2% w I kwartale 2016), a absolwentów technikum i szkół policealnych ponad 30% (31,7% w I kwartale 2016). Dla porównania, stopa bezrobocia absolwentów szkół wyższych oscyluje w ostatnich latach wokół 20% (17,9% w I kwartale 2016), mimo że stanowią oni już większość wśród wchodzących na rynek pracy absolwentów.

¹ Dane w tym zakresie dostarczają międzynarodowe raporty PISA, np. raport z cyklu PISA 2009 podsumowujący zmiany w latach 2000-2009 w zakresie umiejętności rozumienia tekstów lub raport z cyklu PISA 2012 podsumowujący wyniki w zakresie myślenia matematycznego z cyklu PISA 2012. Należy jednak dodać, że między 2000 a 2012 r. w większym stopniu poprawiły się wyniki uczniów o niskim statusie społeczno-ekonomicznym niż wyniki uczniów o wysokim statusie.

² Tak zwana opcja krajowa PISA – badanie tymi samymi testami uczniów starszych w szkołach ponadgimnazjalnych w cyklach 2006, 2009, 2012.

³ Pewien wzrost nastąpił w zakresie umiejętności uczniów zasadniczych szkół zawodowych, ale dystans do osiągnięć uczniów liceów ogólnokształcących pozostawał do roku 2012 bardzo widoczny.

Jak wynika z debat przeprowadzonych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej od marca do czerwca br., na słabą efektywność kształcenia zawodowego mają wpływ następujące czynniki:

- 1) brak mechanizmów ograniczający rozpoczęcie i kontynuowanie kształcenia w zawodach nadwyżkowych,
- 2) brak drożności kształcenia dla absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej,
- 3) brak skutecznego doradztwa zawodowego,
- 4) niewydolność systemu egzaminów zewnętrznych i ich niska jakość,
- 5) nieaktualne i niedostosowane treści podstaw programowych do wymagań rynku pracy,
- 6) zbyt duża liczba kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach, szczególnie w zawodach 3-kwalifikacyjnych,
- 7) niedobór kadry dydaktycznej kształcenia zawodowego,
- 8) niedoinwestowanie kształcenia zawodowego.

Ponadto wiele osób podkreśla negatywne postrzeganie zasadniczej szkoły zawodowej – jako szkoły gorszego wyboru.

Zadania systemu kształcenia zawodowego oraz sposób ich realizacji są uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności: idea gospodarki opartej na wiedzy, globalizacja procesów gospodarczych i społecznych, mobilność gospodarcza i zawodowa, nowe techniki i technologie, a także wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników. Pracodawcy oczekują, aby w procesie kształcenia zawodowego doskonalili nie tylko umiejętności merytoryczne w zakresie kwalifikacji czy też zawodu, ale również kompetencje personalne i społeczne, które zapewniają możliwość sprostania wyzwaniom zmieniającego się rynku pracy.

Miarą efektywności kształcenia zawodowego może być m.in. dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy. Absolwenci szkół zawodowych powinni posiadać wysokie kwalifikacje zawodowe odpowiadające potrzebom współczesnego rynku pracy. Dlatego też kształcenie powinno uwzględniać treści dotyczące zarówno nowoczesnych technologii, jak i kompetencje personalne i społeczne.

Absolwenci szkół zawodowych muszą mieć dostęp do różnorodnych ścieżek umożliwiających podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz poziomu wykształcenia. W obecnym systemie kształcenia zawodowego absolwenci zasadniczej szkoły zawodowej mają możliwość podniesienia wykształcenia i kwalifikacji jedynie poprzez ukończenie odpowiednich kwalifikacyjnych kursów zawodowych lub naukę od drugiej klasy w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych. Nowoutworzona branżowa szkoła I stopnia umożliwi otrzymanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i uzyskanie wykształcenia zasadniczego branżowego. Absolwent branżowej szkoły I stopnia będzie przygotowany zarówno do podjęcia pracy jak i do kontynuowania kształcenia w branżowej szkole II stopnia. Brak możliwości uzyskania dyplomu technika po ukończeniu obecnej zasadniczej szkoły zawodowej w systemie szkolnym niejednokrotnie stanowi przeszkodę dla absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej do zdobycia wyższych kwalifikacji. Dlatego też konieczne jest wprowadzenie do systemu szkoły zapewniającej drożność systemu kształcenia zawodowego.

Istotnym wyzwaniem, jakie stoi przed polskim systemem oświaty, jest również niż demograficzny. Liczba uczniów szkół podstawowych w roku 2016 jest mniejsza o 12% (308 tys. uczniów) od tej z roku 2005. Tym samym, liczba uczniów gimnazjów od roku szkolnego 2005/2006 systematycznie spada, zmniejszając się o ok. 33% w roku szkolnym 2016/17. Jednakże, mimo drastycznego spadku liczby uczniów, liczba gimnazjów rośnie. Sytuacja ta doprowadzi do powstania trudności finansowania gimnazjów. Ze względu na niż

demograficzny w ostatnich latach łączono szkoły w zespoły gimnazjów i szkół podstawowych, co było niezgodne z założeniami reformy z 1999 r. – tworzenia gimnazjów jako samodzielnych szkół.

Powyższa diagnoza stanowi podstawę proponowanych zmian w systemie oświaty, w tym zmian struktury szkolnictwa. Celem proponowanej reformy, w obliczu niżu demograficznego, jest przede wszystkim uratowanie potencjału polskiej edukacji, ponowne wprowadzenie cykliczności etapów szkolnych, dokonanie zmian programowych, tak aby stworzyć system oświatowy na miarę XXI wieku.

Proponuje się, aby docelowa struktura szkolnictwa obejmowała:

- 8-letnią szkołę podstawową,
- 4-letnie liceum ogólnokształcące,
- 5-letnie technikum,
- 3-letnią branżową szkołę I stopnia,
- 3-letnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy,
- 2-letnią branżową szkołę II stopnia,
- szkołę policealną.

Istotą rozwiązań ujętych w projekcie jest stworzenie spójnej i drożnej struktury organizacji szkół oraz wydłużenie okresu kształcenia i wychowania w jednej szkole i tej samej grupie rówieśniczej. Rozwiązania mają na celu ograniczenie konieczności częstej adaptacji uczniów do nowych warunków uczenia się (zmiana szkoły i grupy rówieśniczej) i będą sprzyjać uzyskiwaniu lepszych efektów kształcenia.

Planowane rozwiązania w obszarze szkolnictwa zawodowego, tj. w zakresie uzyskiwania wykształcenia średniego branżowego przez absolwentów branżowej szkoły II stopnia, bezpośrednio przyczynią się do systematycznego podnoszenia jakości kształcenia ogólnego i zawodowego oraz kształtowania kompetencji kluczowych absolwentów szkół kształcących w zawodach. Absolwenci branżowej szkoły I stopnia w wybranych zawodach będą mogli kontynuować naukę i podnosić kwalifikacje zawodowe w branżowej szkole II stopnia, co zapewni kontynuację treści kształcenia w ramach obranej ścieżki kształcenia zawodowego. Kształcenie w branżowej szkole II stopnia bezpośrednio przyczyni się do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Z punktu widzenia zadań gminnych zmiany rozpoczną się od roku szkolnego 2017/2018. Wówczas uczniowie kończący klasę VI szkoły podstawowej będą podlegać promocji do klasy VII szkoły podstawowej. Rozpocznie się tym samym wygaszanie gimnazjów – nie będzie prowadzona rekrutacja do gimnazjum.

W roku szkolnym 2018/2019 ostatni rocznik dzieci klas III ukończy gimnazjum. Z dniem 1 września 2019 r. w ustroju szkolnym nie będą funkcjonować gimnazja.

Z punktu widzenia zadań powiatowych, zmiany również rozpoczną się w roku szkolnym 2017/2018 poprzez powstanie branżowych szkół. Wprowadzenie branżowej szkoły I stopnia, w miejsce zasadniczej szkoły zawodowej, planowane jest od 1 września 2017 r. Wprowadzenie branżowej szkoły II stopnia dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia planowane jest od roku szkolnego 2020/2021.

Zmiany w liceach ogólnokształcących i technikum rozpoczną się od roku szkolnego 2019/2020, a zakończą w roku szkolnym 2023/2024.

W roku szkolnym 2019/2020 w klasach I liceów ogólnokształcących, techników i branżowych szkół I stopnia edukację rozpoczną dzieci kończące klasę III gimnazjum i dzieci kończące klasę VIII szkoły podstawowej. Dzieci kończące gimnazjum będą kształciły się w 3-letnich liceach

ogólnokształcących i 4-letnich technikach, natomiast dzieci kończące VIII klasę szkoły podstawowej rozpoczną naukę w 4-letnim liceum ogólnokształcącym lub 5-letnim technikum. Uczniowie będą mogli także kontynuować naukę w I klasie branżowej szkoły I stopnia.

1. Wzmocnienie roli szkoły w budowaniu kompetencji niezbędnych do funkcjonowania we współczesnym świecie (art. 1 pkt 11, pkt 12, pkt 18, pkt 21 i pkt 22)

Głównym obowiązkiem szkoły, rodziny i społeczeństwa XXI wieku jest kształcenie i wychowanie młodego pokolenia w poszanowaniu wartości, odpowiedzialności, współpracy. Istotne jest zarówno kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich, poczucia tożsamości i świadomości narodowej, kulturowej i indywidualnej, jak również umiejętność kreatywnego myślenia, otwartość na poszukiwanie nowych rozwiązań i umiejętność sprawnego poruszania się w zmieniającym się współczesnym świecie. Realizacja tego obowiązku wymaga partnerstwa i odpowiedzialności oraz budowania dobrych relacji między rodzicami, nauczycielami i uczniami.

Obecnie, jak wskazują pedagodzy, w znacznej mierze utracił aktualność tradycyjny model szkoły. W efekcie znacząco osłabił się autorytet szkoły, jako instytucji. W związku z powyższym zaproponowano zmiany w przepisach art. 1 ustawy – Prawo oświatowe, tworzą ramy do lepszego funkcjonowania szkół w dzisiejszym świecie, a tym samym do odbudowy prestiżu społecznego i autorytetu instytucji oświatowych.

Nadanie zadaniom wychowawczym realizowanym w szkołach i placówkach systemu oświaty odpowiedniej rangi wymagało zaakcentowania jego znaczenia – przez wymienienie go wśród szczególnych zadań systemu oświaty. Takie przepisy wskazują jednocześnie na nadrzędną rolę wychowania oraz wspierającą i uzupełniającą rolę profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

W art. 1 w pkt 3 wskazano definicję wychowania, gdzie wychowanie rozumiane jest jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości we wszystkich sferach, wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

W pkt 11 i 12 została podkreślona funkcja wychowawcza szkoły. System oświaty zapewnia kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach wolontariackich, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w szeroko pojętym życiu społecznym. Podkreślono, że system oświaty – zgodnie ze wskazanym w preambule celem kształcenia i wychowania, jakim jest poszanowanie dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata – powinien zapewniać upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy i umiejętności niezbędnych dla aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej. Realizacja tego zadania właściwie przygotowuje społeczeństwo do aktywnego i świadomego odbioru kultury i sztuki, a tym samym zapewni pełniejszą partycypację w osiągnięciach cywilizacyjnych społeczeństwa.

W pkt 18, 21 i 22 została zaakcentowana funkcja szkoły jako kreatora postaw otwartości na wyzwania współczesnego świata i innowacyjności z zachowaniem równowagi pomiędzy korzystaniem z możliwości jakie stwarza współczesna cywilizacja oraz budowaniem świadomości o jej zagrożeniach.

2. Zmiany w kształceniu specjalnym (art. 2 pkt 1, pkt 2 lit. a i b oraz pkt 7, art. 95 ust. 3 i art. 127)

Zmiany w zakresie kształcenia specjalnego mają na celu podwyższenie jakości oddziaływań jednostek systemu oświaty wobec dzieci z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, a także

uporządkowanie prawa oświatowego, zapewnienie czytelności tych regulacji, doprecyzowanie funkcjonujących rozwiązań i ograniczenie trudności interpretacyjnych.

Proponuje się zmiany porządkujące w przepisach art. 2 pkt 1 i 2 lit. a i b projektu polegające na wskazaniu, że system oświaty obejmuje również przedszkola z oddziałami specjalnymi, przedszkola i szkoły integracyjne oraz szkoły podstawowe i ponadpodstawowe z oddziałami specjalnymi. Proponowana zmiana ma charakter porządkujący, bowiem wskazane przedszkola i szkoły funkcjonują obecnie w systemie. W przepisie art. 2 pkt 7 projektu zaproponowano wprowadzenie nazwy „ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze”, zastępującej dotychczasowe opisowe określenie ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Wprowadzenie przepisu ułatwi identyfikację tych placówek w przepisach oświatowych. W konsekwencji przepisy art. 32 ust. 6, art. 38 ust. 5 oraz art. 39 ust. 4 pkt 2 projektu zawierają nazwę wprowadzoną w art. 2 pkt 7.

W przypadku szkół podstawowych specjalnych funkcjonujących w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, przewidziano możliwość tworzenia szkół obejmujących część klas szkoły podstawowej (zgodnie z art. 95 ust. 3 projektu ustawy).

W szkołach specjalnych zorganizowanych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii nie zawsze bowiem tworzone są oddziały obejmujące cały okres edukacji w szkole podstawowej, co wynika ze specyfiki tych ośrodków. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze są przeznaczone dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie, wymagających specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania. Nieletni są w nich umieszczani wyłącznie na podstawie orzeczenia sądu rodzinnego o zastosowaniu środka wychowawczego, zgodnie z przepisami ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, tak więc kształcenie w szkołach przy ośrodkach dotyczy dzieci i młodzieży w wieku od 13. roku życia. Analogiczne rozwiązanie zaproponowano w przypadku szkół specjalnych dla dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym, które przyjmowane są do młodzieżowych ośrodków socjoterapii.

Proponuje się również doprecyzowanie w art. 127 ust. 5 projektu, że zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka organizowane są w publicznych i niepublicznych jednostkach systemu oświaty: przedszkolach, szkołach podstawowych, innych formach wychowania przedszkolnego, specjalnych ośrodkach wychowawczych, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych oraz ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych. Pozwoli to na uspołnienie regulacji z przepisami art. 80 i art. 90 ustawy o systemie oświaty dotyczącymi dotacji dla jednostek systemu oświaty realizujących te zajęcia. Dotychczasowy przepis art. 71b ust. 2a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty wskazywał, że we wszystkich placówkach wskazanych w art. 2 pkt. 5 ustawy o systemie oświaty, a zatem również w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych (MOW) oraz młodzieżowych ośrodkach socjoterapii (MOS), mogą być tworzone zespoły wczesnego wspomagania rozwoju dziecka w celu pobudzania jego psychoruchowego i społecznego rozwoju od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole. Wychowankami MOW i MOS są dzieci i młodzież odpowiednio niedostosowani społecznie lub zagrożeni niedostosowaniem społecznym. Jednostki te nie realizują natomiast zadań związanych ze wspieraniem dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, nie zatrudniają zatem kadry przygotowanej do prowadzenia zajęć wczesnego wspomagania rozwoju dzieci niepełnosprawnych, ani nie posiadają sprzętu niezbędnego do realizacji tego typu zajęć. W placówkach tych nie powstały zespoły wczesnego wspomagania rozwoju dzieci. Zmiana ma zatem charakter porządkujący.

Z uwagi na wątpliwości interpretacyjne proponuje się wskazanie w art. 127 ust. 8, że zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci organizowane są przez jeden zespół działający w jednostce systemu oświaty wskazane w przepisach ust. 5. Jednocześnie w art. 127 ust. 9 projektu zaproponowano, aby w przypadku braku możliwości zapewnienia przez jeden zespół realizacji wszystkich wskazań zawartych w opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, była możliwość realizacji części zaleceń zawartych w opinii przez inną jednostkę systemu oświaty. Udzielanie wsparcia przez jednostki systemu oświaty prowadzone przez różne organy prowadzące odbywa się na podstawie porozumienia zawieranego przez organy prowadzące te jednostki. Porozumienie określa w szczególności liczbę godzin zajęć w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju, którymi obejmowane jest dane dziecko w podmiotach zawierających porozumienie, z uwzględnieniem liczby godzin określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 20 pkt 1, podmiot zobowiązany do przekazywania danych o zajęciach w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju oraz sposób rozliczeń między podmiotami zawierającymi porozumienie.

Sytuacja powyższa powinna mieć charakter wyjątkowy. Pełny zakres wsparcia niezbędnego w procesie wspomaganie rozwoju dziecka w jednostce systemu oświaty powinien być bowiem zapewniony małemu dziecku niepełnosprawnemu przez jeden zespół wczesnego wspomaganie rozwoju, który ma możliwość realizacji wszystkich wskazań zawartych w opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka uwzględnionych w indywidualnym programie opracowanym przez zespół. Środki na ten cel przekazywane są organowi prowadzącemu jednostkę systemu oświaty, w której działa zespół obejmujący dziecko wczesnym wspomaganie rozwoju w części oświatowej subwencji ogólnej.

Ponadto, proponuje się wprowadzenie rozwiązania prawnego umożliwiającego wydawanie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka jedynie przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznych, nie zaś jak dotychczas, również przez zespoły opiniujące działające w niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznych. W toku konsultacji publicznych zgłoszone zostały uwagi wskazujące na niską jakość opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, wydawanych przez zespoły opiniujące niepublicznych poradni wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, w przeciwieństwie do oceny opinii wydawanych przez publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Niska jakość opinii wydawanych przez niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne skutkowałą pobieraniem środków finansowych z podziału części oświatowej rezerwy ogólnej na realizację działań zespołów wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, które nie zawsze były adekwatne do rzeczywistych potrzeb dzieci. W związku z powyższym, w przepisach przejściowych przewidziano, że zachowują moc opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka wydane dotychczas przez zespoły opiniujące działające w niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym w poradniach specjalistycznych, funkcjonujących zgodnie z przepisami art. 71b ust. 3a ustawy o systemie oświaty. Do postępowań dotyczących wydawania opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka przez zespoły opiniujące działające w niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym w poradniach specjalistycznych, wszczętych i niezakończonych do 31 sierpnia 2017 r. będą stosowane przepisy dotychczasowe.

Zmianie uległa również delegacja ustawowa dotycząca wydawania orzeczeń i opinii przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (art. 127 ust. 18 projektu ustawy – Prawo oświatowe), zgodnie z którą w rozporządzeniu zostanie określony m.in. wzór opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Zaproponowano również, że rozporządzenie powinno uwzględniać jak najpełniejszą realizację

potrzeb dziecka lub ucznia, a także zapewnić możliwość dostosowania odpowiednio działań w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, form wychowania przygotowania przedszkolnego oraz form kształcenia do aktualnych możliwości psychofizycznych dziecka lub ucznia. Zrezygnowano natomiast ze wskazania w rozporządzeniu szczegółowych zasad kierowania dzieci i młodzieży do kształcenia specjalnego, indywidualnego rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania. Powyższe kwestie regulują odpowiednio: przepisy art. 127 ust. 13–17 oraz przepisy wydane na podstawie art. 127 ust. 21.

3. Zmiany w kształceniu zawodowym (art. 18)

Wprowadzenie nowych typów szkół ponadpodstawowych prowadzących kształcenie w zawodach

Projekt zakłada wprowadzenie od roku szkolnego 2017/2018 trzyletniej branżowej szkoły I stopnia. Będzie to szkoła dla młodzieży. Kształcenie w branżowej szkole I stopnia będzie odbywało się w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, dla których przewidziano kształcenie w tym typie szkoły. Przewiduje się, że wszystkie zawody przyporządkowane do tego typu szkoły będą zawodami jednokwalifikacyjnymi, a część z nich będzie miała kwalifikację wspólną z zawodem nauczonym na poziomie technikum. Dzięki takiemu rozwiązaniu absolwenci branżowej szkoły I stopnia będą mogli kontynuować naukę w branżowej szkole II stopnia w celu uzyskania dyplomu technika oraz wykształcenia średniego branżowego. Absolwent branżowej szkoły I stopnia będzie mógł również kontynuować naukę w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych od klasy drugiej. Uczniowie branżowej szkoły I stopnia będą przystępować do jednego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (w obecnym systemie uczniowie zasadniczych szkół zawodowych zdają od 1 do 3 egzaminów – w zależności od liczby kwalifikacji wyodrębnionych w nauczonym zawodzie).

Ukończenie branżowej szkoły I stopnia umożliwi uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w danym zawodzie oraz uzyskanie wykształcenia zasadniczego branżowego. Pierwsi absolwenci ukończą branżową szkołę I stopnia w 2020 roku, dlatego też aby umożliwić im kontynuację nauki w szkole prowadzącej kształcenie zawodowe, zakłada się utworzenie od roku szkolnego 2020/2021 dwuletniej branżowej szkoły II stopnia. Szkoła ta również będzie szkołą dla młodzieży. Kształcenie w branżowej szkole II stopnia będzie odbywało się w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, dla których przewidziano kształcenie w tym typie szkoły – będą to zawody kształcone na poziomie technika, które posiadają kwalifikację wspólną z zawodem nauczonym w branżowej szkole I stopnia. Zakłada się, że w zawodach kształconych na poziomie technikum będą wyodrębnione maksymalnie dwie kwalifikacje (obecnie w technikum funkcjonują również zawody trójkwalifikacyjne). Do branżowej szkoły II stopnia będą przyjmowani absolwenci branżowej szkoły I stopnia, którzy kształcili się w zawodzie, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w danej branżowej szkole II stopnia. Jednym z warunków przyjęcia kandydata do branżowej szkoły II stopnia będzie ukończenie przez niego branżowej szkoły I stopnia w roku szkolnym bezpośrednio poprzedzającym rok szkolny, na który ubiega się o przyjęcie do branżowej szkoły II stopnia. Przy czym przewiduje się, że w przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających ubieganie się o przyjęcie do klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia na rok szkolny bezpośrednio następujący po roku szkolnym, w którym kandydat ukończył branżową szkołę I stopnia, albo w przypadku gdy kandydat nie został przyjęty do klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia na rok szkolny bezpośrednio następujący po roku szkolnym, w którym kandydat ukończył branżową szkołę I stopnia, z powodu braku wolnych miejsc, kandydat ten będzie mógł ubiegać się o przyjęcie do klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia w kolejnym roku szkolnym.

Ukończenie branżowej szkoły II stopnia umożliwi uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w danym zawodzie oraz uzyskanie wykształcenia średniego branżowego.

Absolwent tego typu szkoły będzie mógł również przystąpić do egzaminu maturalnego, zdawanego z trzech obowiązkowych przedmiotów tj.: języka polskiego, matematyki oraz języka obcego nowożytnego. Pierwsi absolwenci ukończą branżową szkołę II stopnia w 2022 roku. Uzyskanie świadectwa dojrzałości umożliwi ubieganie się o przyjęcie na studia. Kształcenie zawodowe w pięcioletnim technikum będzie odbywało się w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, dla których przewidziano kształcenie w tym typie szkoły. W zawodach tych będą wyodrębnione nie więcej niż dwie kwalifikacje. Absolwent technikum będzie mógł uzyskać świadectwo dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego oraz uzyskać dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie.

W projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie następujących zmian w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty:

1) w zakresie typów szkół ponadpodstawowych dla młodzieży:

- od roku szkolnego 2017/2018 wprowadza się trzyletnią branżową szkołę I stopnia, której ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w danym zawodzie, a także dalsze kształcenie w branżowej szkole II stopnia kształcącej w zawodzie, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I i II stopnia lub w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych od klasy II;
- od roku szkolnego 2019/2020 wprowadza się pięcioletnie technikum, którego ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego oraz uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie;
- od roku szkolnego 2020/2021 wprowadza się dwuletnią branżową szkołę II stopnia, której ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie stanowiącym kontynuację kształcenia w zawodzie nauczonym na poziomie branżowej szkoły I stopnia, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w danym zawodzie oraz uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;
- do szkoły policealnej, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku, będą mogły uczęszczać osoby posiadające wykształcenie średnie lub średnie branżowe, a ukończenie tej szkoły umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie.

Ponadto w art. 4 projektu ustawy – Prawo oświatowe została zdefiniowana szkoła morska, szkoła żeglugi śródlądowej oraz szkoła rybołówstwa, którą może zakładać i prowadzić odpowiednio minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej oraz minister właściwy do spraw rybołówstwa. Prowadzenie szkół kształcących w zawodach podstawowych dla gospodarki morskiej, żeglugi śródlądowej oraz rybołówstwa będzie mogło być przekazywane w drodze porozumienia zawieranego między właściwym ministrem a jednostką samorządu terytorialnego.

Wprowadzenie nowych poziomów wykształcenia (art. 20)

W zakresie poziomów wykształcenia wprowadza się:

- wykształcenie zasadnicze branżowe;

- wykształcenie średnie branżowe.

Osoby, które ukończą branżową szkołę I stopnia uzyskają wykształcenie zasadnicze branżowe. Wykształcenie będą mogły również uzyskać osoby, które zdadzą egzaminy eksternistyczne z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia oraz ukończą kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczonym w branżowej szkole I stopnia lub posiadają świadectwo potwierdzające kwalifikację wyodrębnioną w zawodzie nauczonym w branżowej szkole I stopnia lub uzyskały dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Osoby, które rozpoczęły naukę w zasadniczej szkole zawodowej uzyskają, po ukończeniu szkoły, wykształcenie zasadnicze zawodowe.

Warunkiem uzyskania wykształcenia średniego branżowego będzie ukończenie branżowej szkoły II stopnia. Wykształcenie to będzie możliwe do uzyskania również w drodze egzaminów eksternistycznych, po spełnieniu wymagań określonych w ustawie. Po ukończeniu branżowej szkoły II stopnia absolwent może uzyskać dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie kształconym na poziomie technika. Ponadto absolwent branżowej szkoły II stopnia będzie mógł przystąpić do matury i uzyskać świadectwo dojrzałości a następnie kształcić się na studiach.

Propozycje w zakresie organizacji szkół dla dorosłych (art. 18 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a i f, art. 95 ust. 1, art. 141)

W systemie będą funkcjonowały następujące typy szkół dla dorosłych: ośmioletnia szkoła podstawowa dla dorosłych, czteroletnie liceum ogólnokształcące dla dorosłych oraz szkoła policealna. Struktura organizacyjna szkoły podstawowej dla dorosłych będzie obejmować wyłącznie klasę VII i VIII.

Do ośmioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych przyjmowani będą kandydaci, którzy ukończyli sześcioletnią szkołę podstawową albo VI lub VII klasę ośmioletniej szkoły podstawowej. Do liceum ogólnokształcącego dla dorosłych będą przyjmowane osoby, które ukończyły gimnazjum albo ośmioletnią szkołę podstawową.

Propozycje w zakresie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (art. 93)

Organ prowadzący szkoły dla dorosłych, szkoły prowadzące kształcenie zawodowe lub placówki (placówka kształcenia ustawicznego, placówka kształcenia praktycznego, ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego) będzie mógł połączyć je w zespół, zwany centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego, przy czym w skład centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego powinna wchodzić co najmniej jedna szkoła prowadząca kształcenie zawodowe oraz co najmniej jedna placówka kształcenia praktycznego. Podniesie to rangę kształcenia praktycznego dzięki pełniejszej współpracy z pracodawcami i organizacjami pracodawców oraz usprawni organizację i realizację kształcenia praktycznego w szkołach zawodowych funkcjonujących na poziomie lokalnym.

Propozycje dotyczące doradztwa zawodowego (art. 47 ust. 1 pkt 3 lit. c i pkt 4, art. 109 ust. 1 pkt 7)

Ze względu na konieczność podkreślenia wagi działań z zakresu doradztwa zawodowego kierowanych do uczniów, w projekcie ustawy wskazano zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, jako jedną z form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Ponadto przewiduje się upoważnienie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do

określenia, w drodze rozporządzenia, treści programowych z zakresu doradztwa zawodowego oraz warunki, sposobu realizacji i organizacji doradztwa zawodowego i edukacyjno-zawodowego w szkołach i placówkach oraz wymagań w zakresie przygotowania osób realizujących doradztwo zawodowe w szkołach i placówkach, uwzględniając rolę doradztwa zawodowego we wspieraniu uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych. Z uwagi na trwające w projekcie pozakonkursowym prace nad opracowywaniem szczegółowych zmian w zakresie doradztwa zawodowego, zakłada się, że rozporządzenie to zostanie wydane nie później niż do dnia 1 września 2018 roku. W roku szkolnym 2017/2018 zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego powinny być realizowane w oparciu o program przygotowany przez nauczyciela realizującego te zadania i dopuszczony do użytku przez dyrektora szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej. Program ten powinien zawierać treści dotyczące informacji o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi.

4. Wprowadzenie i organizacja oddziału przygotowawczego (art. 4 pkt 13 i art. 165 ust. 11–14 i ust. 16)

W ostatnich latach w polskim systemie oświaty stale wzrasta liczba dzieci z rodzin migranckich, które mają trudności w komunikacji wynikające z nieznaności lub słabej znajomości języka polskiego lub mających trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą. Dotyczy to zarówno dzieci cudzoziemców, którzy na przykład jako przedsiębiorcy prowadzą w Polsce działalność gospodarczą, przybyli jako pracownicy migrujący, jak również dzieci osób, które ubiegają się lub uzyskały w Polsce ochronę międzynarodową, czy też dzieci repatriantów, a także dzieci obywateli polskich powracających z zagranicy. Dotychczasowe rozwiązania, takie jak możliwość korzystania w szkole z dodatkowych zajęć z języka polskiego, czy zajęć wyrównawczych z danych przedmiotów nauczania, są w obecnej sytuacji niewystarczające. Organ prowadzący szkołę, na wniosek dyrektora szkoły, może rozważyć utworzenie oddziału przygotowawczego jako nowej formy organizacyjnej utworzonej w celu efektywnego reagowania na potrzeby ucznia przybywającego z zagranicy oraz umożliwienia mu szybkiego włączenia do regularnej nauki szkolnej wraz z uczniami polskimi.

W art. 4 pkt 13 wprowadzono definicję oddziału przygotowawczego.

W art. 165 ust. 11–14 określono warunki i zasady zorganizowania oddziału przygotowawczego w szkole, nauki w oddziale przygotowawczym zorganizowanym poza szkołą obwodową, długość trwania nauki w oddziale oraz określono, w jakich typach szkół nie organizuje się oddziałów przygotowawczych. Zaproponowane rozwiązanie umożliwi utworzenie oddziału przygotowawczego przez organ prowadzący szkołę i przyjmowanie uczniów również w trakcie roku szkolnego, co jest istotne w przypadku jednoczesnego napływu do szkoły większej liczby uczniów przybywających z zagranicy, np. dzieci osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub osób ewakuowanych, a także przebywających w ośrodkach dla cudzoziemców lub osób, umieszczonych w ośrodkach strzeżonych Straży Granicznej. Przyjęto, że ograniczona w czasie nauka w oddziale przygotowawczym o niewielkiej liczbie uczniów przyczyni się do szybszej i efektywnej adaptacji ucznia do nowego środowiska, a także przyspieszy skuteczne opanowanie języka polskiego w stopniu umożliwiającym kontynuację nauki w regularnej klasie.

Szczegółowe warunki tworzenia, organizacji i działania oddziału przygotowawczego uwzględniające potrzeby i możliwości uczniów przybywających z zagranicy zostaną określone

w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej, wydanym na podstawie upoważnienia zawartego w art. 165 ust. 16.

5. Zmiany w przekazywaniu przez jednostki samorządu terytorialnego w drodze umowy szkół publicznych do prowadzenia innym podmiotom (art. 9)

W zakresie przepisów dotyczących szkół publicznych prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostką samorządu terytorialnego na podstawie umowy z jednostką samorządu terytorialnego, w projekcie ustawy – Prawo oświatowe zaproponowano cztery zmiany.

Proponuje się, aby zgodnie z projektem ustawy – Prawo oświatowe niedozwolone było przekazanie przez jednostkę samorządu terytorialnego, na podstawie umowy, o której mowa art. 9 ust. 1 projektu, osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej prowadzenia ostatniej szkoły samorządowej prowadzonej przez daną jednostkę samorządu terytorialnego. Brzmienie dotychczasowych przepisów ustawy o systemie oświaty (art. 5 ust. 5g) rodziło wątpliwości prawne i skutkowało występowaniem przypadków całkowitej rezygnacji przez jednostki samorządu terytorialnego z wykonywania zadań oświatowych związanych z prowadzeniem szkół i powierzania wykonywania tych zadań podmiotom zewnętrznym, np. fundacjom, stowarzyszeniom czy osobom fizycznym. Stosownie do art. 5 obowiązującej ustawy o systemie oświaty oraz art. 8 projektowanej ustawy – Prawo oświatowe zakładanie i prowadzenie przedszkoli, szkół i placówek należy do zadań własnych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 9 lutego 2006 r. (sygn. akt I OSK 1372/05), obowiązkowy charakter zadań własnych gminy w postaci prowadzenia szkół podstawowych i przedszkoli powoduje, że gmina nie może z wykonywania tych zadań zrezygnować, czy też przekazać ich do wykonania innemu podmiotowi, nawet fundacji, na której powstanie i działalność będzie wywierała znaczący wpływ. Sąd podkreślił, że jeżeli zadania te miałyby przejść fundacja czy inny podmiot (np. stowarzyszenie), wtedy ona jako odrębna osoba prawna, a nie gmina realizowałaby na własny rachunek i odpowiedzialność zadania oświatowe. Współdziałanie z podmiotami niepublicznymi działającymi w sferze oświaty nie powinno polegać na przekazaniu realizacji obowiązkowych zadań własnych innej osobie prawnej. Zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie edukacji publicznej należy do zadań własnych gminy. Obowiązek zagwarantowania obywatelom powszechnego i równego dostępu do wykształcenia ciąży na władzach publicznych, w tym na jednostkach samorządu terytorialnego. W szczególności obowiązek ten dotyczy zakładania i prowadzenia szkół, w których spełniany jest obowiązek szkolny.

W odpowiedzi na zaistniały stan faktyczny, tj. zidentyfikowany przypadek przekazania przez jednostkę samorządu terytorialnego prowadzenia wszystkich szkół samorządowych podmiotom zewnętrznym, niezbędne jest zatem doprecyzowanie przepisów poprzez jednoznaczne określenie, że jednostka samorządu terytorialnego nie może przekazać osobie fizycznej lub osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego prowadzenia jedynej szkoły prowadzonej przez tę jednostkę, tj. całkowicie odstąpić na rzecz podmiotów prawa prywatnego od bezpośredniego wykonywania przypisanych jej ustawowo publicznych zadań oświatowych.

Pomimo jednoznacznego wskazania przez ustawodawcę w dotychczasowych przepisach (art. 5 ust. 5g ustawy o systemie oświaty), jakie jednostki systemu oświaty mogą być przekazane w drodze umowy (szkoły i przedszkola), w dalszych przepisach regulujących szczegółowe

kwestie umowy oraz przepisach dotyczących nauczycieli mowa jest nie tylko o szkołach, ale także o placówkach. Takie brzmienie przepisów rodziło wątpliwości prawne i spowodowało, jak wynika z informacji przekazanych we wrześniu 2015 r. przez kuratorów oświaty, przekazanie na mocy przywołanego przepisu co najmniej jednej placówki. W projekcie ustawy – Prawo oświatowe zaproponowano doprecyzowanie przepisów znajdujących się obecnie w ustawie o systemie oświaty w art. 5 ust. 5ga–5r (art. 9 ust. 1–10 projektu), poprzez usunięcie wyrazu „placówka”, aby wyeliminować pojawiające się wątpliwości. Takie doprecyzowanie pozwoli na bezwzględne wskazanie, że jednostka samorządu terytorialnego może przekazać osobie fizycznej lub osobie prawnej innej niż jednostka samorządu terytorialnego jedynie szkołę lub przedszkole.

Obowiązujące przepisy nie określają terminu przekazania prowadzenia szkoły w trybie określonym ustawą. W celu zachowania spójności z rozwiązaniami zawartymi w innych przepisach np. dotyczących organizacji roku szkolnego, zatrudniania i zwalniania nauczycieli, gospodarki finansowej szkół, promowania i klasyfikowania uczniów, a także z innych względów związanych z koniecznością zapewnienia niezakłóconego funkcjonowania szkół – w projekcie ustawy zaproponowano doprecyzowanie, zgodnie z którym przekazanie prowadzenia szkoły będzie możliwe jedynie z dniem 1 września danego roku.

Przepisy przejściowe do rozwiązań zaproponowanych w powyższej zmianie zostały zaprojektowane w projekcie ustawy przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe.

Ponadto wprowadzono rozwiązanie, które zobowiązuje osobę przejmującą prowadzenie szkoły na podstawie umowy, tj. osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, do poinformowania pracowników o nowych warunkach pracy i płacy. W przepisie dodane zostanie zdanie drugie, zgodnie z którym art. 261 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881) będzie miał zastosowanie również w przypadku przejmowania prowadzenia szkół.

6. Propozycje w zakresie przeprowadzania procedury likwidacji (przekształcenia) szkoły publicznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego (art. 89)

W projekcie ustawy – Prawo oświatowe przewiduje się doprecyzowanie trybu wydawania przez kuratora opinii w przedmiocie zamiaru likwidacji (przekształcenia) szkoły publicznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego poprzez jednoznaczne wskazanie, że opinia kuratora oświaty (w przypadku publicznej szkoły artystycznej – opinia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego) jest wydawana w formie postanowienia w ciągu 30 dni od dnia doręczenia kuratorowi (ministrowi) wystąpienia jednostki samorządu terytorialnego o wydanie tej opinii. Dotychczasowy stan prawny w tym zakresie podlegał zmianom oraz był źródłem wątpliwości interpretacyjnych co do podstawy prawnej wydawania opinii. Ustawą z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 35), przywrócono wymóg uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty w przedmiocie zamiaru likwidacji (przekształcenia) szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego, stanowiąc, że opinia ta wydawana jest w drodze zaskarżalnego postanowienia (przysługuje na nie zażalenie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania). Jednocześnie, nie dookreślono wprost, że opinia kuratora oświaty jest wydawana w terminach określonych w kodeksie postępowania administracyjnego. Skutkuje to wydawaniem przez kuratorów oświaty opinii w oparciu o podstawę prawną ujętą w art. 89 ustawy o samorządzie gminnym oraz w terminie określonym w tym przepisie, tj. w ciągu 14 dni od dnia otrzymania wniosku jednostki samorządu terytorialnego o wydanie opinii. Wydanie przez organ nadzoru pedagogicznego opinii w przedmiocie zamiaru likwidacji (przekształcenia) szkoły samorządowej wymaga wnikliwego i wszechstronnego zbadania sprawy, ustalenia i wyjaśnienia

wszystkich okoliczności faktycznych, zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego, włącznie z koniecznością przeprowadzenia wizji lokalnej (w trybie kontroli doraźnej) w szkole zamierzonej do likwidacji oraz w szkole, w której uczniowie likwidowanej szkoły będą kontynuować naukę. Jednocześnie, ustawowy termin powiadomienia kuratora oświaty o zamiarze likwidacji szkoły oraz przedłożenia przez jednostkę samorządu terytorialnego wniosku o wydanie w tej sprawie przez kuratora opinii, tj. na 6 miesięcy przed końcem roku szkolnego, w którym planowana jest likwidacja szkoły (do dnia 28 lutego) powoduje kumulowanie się wniosków o wydanie opinii i konieczność przeprowadzenia przez kuratora nierzadko wielu postępowań w przedmiocie wydania opinii. Nowa regulacja stworzy wystarczające ramy czasowe pozwalające na prawidłowe, tj. dogłębne i staranne przeprowadzenie przez kuratorów oświaty postępowań administracyjnych i skutkować będzie mniejszą liczbą wydawanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania postanowień uchylających postanowienia kuratorów oświaty i przekazujących sprawy do ponownego rozpoznania, ze względu na przesłanki określone w art. 138 § 2 kodeksu postępowania administracyjnego, tj. wydanie postanowień z naruszeniem przepisów postępowania i niewyjaśnienie zakresu sprawy mającego istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie.

7. Propozycje w zakresie tworzenia zespołów szkół lub placówek (art. 91)

W stosunku do obowiązujących dotychczas rozwiązań w zakresie tworzenia zespołów lub placówek utrzymano generalną zasadę zakazu łączenia w zespół szkół tego samego typu. W celu uporządkowania sytuacji prawnej w szczególności dyrektorów i nauczycieli szkół łączonych w zespół wprowadzono możliwość tworzenia zespołów i włączania szkół w zespoły z dniem 1 września, tj. z początkiem nowego roku szkolnego. Analogicznie, rozwiązanie zespołu i wyłączenie z zespołu szkół lub placówek będzie możliwe z dniem 31 sierpnia, tj. z końcem roku szkolnego. Nowe rozwiązania będą obowiązywać od dnia 1 września 2019 r. Uchwały organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego podjęte w przedmiocie łączenia szkół w zespoły przed dniem 1 września 2019 r. tj. w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 pozostaną w mocy.

8. Oddziały międzynarodowe (art. 21–24)

Zmiany w przepisach są konsekwencją wcześniejszych zmian tj. rezygnacji z przeprowadzania sprawdzianu po klasie szóstej szkoły podstawowej oraz zasadniczą zmianą polegającą na wygaśnięciu gimnazjów w systemie edukacji oraz utworzeniu struktury I–VIII klas szkoły podstawowej. Projekt zakłada zatem usunięcie regulacji dotyczących sprawdzianu szóstoklasisty oraz egzaminu gimnazjalnego, w miejsce których zgodnie z nową strukturą systemu oświaty, został wprowadzony egzamin ósmoklasisty. Oznacza to, że zezwolenie na utworzenie oddziału międzynarodowego w szkole podstawowej może zostać udzielone, jeżeli program nauczania ustalony przez zagraniczną instytucję edukacyjną, który ma być realizowany w tym oddziale, umożliwi uzyskanie przez uczniów wiadomości i umiejętności umożliwiających im przystąpienie do egzaminu ósmoklasisty.

Ponadto, w przepisie art. 21 ust. 1 wskazano, że oddziały międzynarodowe nie będą tworzone w szkołach artystycznych. Uczniowie szkół artystycznych realizują dodatkową podstawę programową kształcenia zawodowego w zawodach szkolnictwa artystycznego, wymagającą od nich osiągnięcia wielu efektów bazujących między innymi na kreatywności, a także na wypracowaniu niezbędnych umiejętności warsztatowych. Jest to zatem szkoła silnie wyspecjalizowana w zakresie zawodu, w którym kształci dany typ. Stanowi to jednocześnie znaczne obciążenie, w tym także czasowe, dla uczniów zarówno w zakresie zdobywania wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych. Dodatkowo kształcenie to w znacznej mierze oparte jest o zajęcia indywidualne, a w niektórych typach szkół nie występuje

organizacja kształcenia w formie oddziałów. Dlatego brak jest uzasadnienia dla tworzenia w takich szkołach oddziałów międzynarodowych.

9. Oddziały dwujęzyczne (art. 2 pkt 2 lit. a, art. 25 i art. 139)

W projekcie wprowadzono przepis, który jest skutkiem zmian strukturalnych systemu oświaty umożliwiający utworzenie oddziału dwujęzycznego w szkole podstawowej. W dotychczasowym stanie prawnym oddziały dwujęzyczne nie mogły być tworzone w szkole podstawowej, jedynie w gimnazjum oraz w szkole ponadgimnazjalnej (razem 6 lat nauczania dwujęzycznego). Oddziały będą tworzone w taki sposób, aby szkoły podstawowe nowego systemu (klasy I–VIII), mogły zacząć takie kształcenie od klasy VII. W ten sposób zostanie zachowana liczba lat edukacji dwujęzycznej tj. 6 lat – 2 lata w szkole podstawowej (kl. VII–VIII) oraz 4 lata w liceum ogólnokształcącym (art. 2 pkt 2 lit. a i art. 25 projektu).

Zgodnie z projektowanymi przepisami, każda szkoła podstawowa będzie mogła utworzyć taki oddział (lub oddziały), do którego będą przyjmowani w pierwszej kolejności uczniowie tej właśnie szkoły. Warunkiem będzie otrzymanie promocji do klasy VII oraz uzyskanie pozytywnego wyniku sprawdzianu predyspozycji językowych przeprowadzanego na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną. W przypadku większej liczby chętnych do takiego oddziału uczniów – spełniających powyższe warunki – niż liczba wolnych miejsc w oddziale, będą brane pod uwagę łącznie wyniki sprawdzianu predyspozycji językowych, wymienione na świadectwie promocyjnym do klasy VII szkoły podstawowej oceny z języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego oraz świadectwo promocyjne do klasy VII szkoły podstawowej z wyróżnieniem.

W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po jego zakończeniu w oddziale są nadal wolne miejsca, pod uwagę są brane łącznie kryteria wskazane w art. 131 ust. 2 ustawy (wielodzietność rodziny ucznia, niepełnosprawność ucznia, rodzica, rodzeństwa, samotne wychowywanie ucznia, objęcie pieczę zastępczą).

Dodatkowo, projektowane przepisy dopuszczają możliwość przyjmowania do klasy VII oddziału dwujęzycznego w danej szkole uczniów niebędących uczniami tej szkoły podstawowej, w przypadku dalszego posiadania wolnych miejsc (art. 139 ust. 4 projektu).

Przepisy dotyczące oddziałów dwujęzycznych nie będą dotyczyły szkół artystycznych. Brak jest uzasadnienia dla tworzenia w takich szkołach oddziałów dwujęzycznych, ponieważ uczniowie tych szkół realizują dodatkową podstawę programową kształcenia zawodowego w zawodach szkolnictwa artystycznego, wymagającą od nich osiągnięcia wielu efektów. Jest to zatem szkoła silnie wyspecjalizowana w zakresie zawodu, w którym kształci dany typ. Stanowi to jednocześnie znaczne obciążenie, w tym także czasowe, dla uczniów zarówno w zakresie zdobywania wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych. Dodatkowo kształcenie to w znacznej mierze oparte jest o zajęcia indywidualne, a w niektórych typach szkół nie występuje organizacja kształcenia w formie oddziałów.

10. Program wychowawczo-profilaktyczny (art. 26)

Wprowadzenie nowej regulacji określającej zawartość merytoryczną programu wychowawczo-profilaktycznego, który połączy dotychczas odrębnie opracowywane programy w jeden spójny dokument zawierający działania wychowawcze i profilaktyczne. Program ten będzie obejmował treści i działania zarówno o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, jak i skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców treści i działania o charakterze profilaktycznym.

Połączenie szkolnego programu wychowawczego i szkolnego programu profilaktyki w jeden całościowy program wychowawczo-profilaktyczny z jednej strony integruje działania podejmowane w szkole w tych obszarach, z drugiej zmniejsza szkolną biurokrację przez wyeliminowanie jednego z dwóch, dotychczas równolegle przygotowywanych w szkołach, dokumentów. Przepis ten realizuje często formułowaną potrzebę zintegrowanego spojrzenia na działania wychowawcze i profilaktyczne. Umiejętne wzmacnianie i uzupełnianie wychowania oparte o diagnozę potrzeb danego środowiska profilaktyką jest warunkiem skuteczności tych oddziaływań i wymaga ujęcia całościowego, a nie fragmentarycznych działań skupionych na cząstkowym zagrożeniu, czy problemie.

Zmiana definicji podstawy programowej w art. 4 pkt 24 projektu ustawy – Prawo oświatowe. W definicji podstawy programowej wychowania przedszkolnego i podstawie programowej kształcenia ogólnego rozszerzono zakres zadań o treści wychowawczo-profilaktyczne dla szkoły i uwzględniono zajęcia do realizacji z wychowawcą.

11. Wychowanie fizyczne (art. 28)

Zmiany mają charakter dostosowawczy w związku ze zmianą struktury szkolnictwa. Dotychczasowe wskazania obowiązkowego wymiaru prowadzonych zajęć wychowania fizycznego dla uczniów odnosiły się do szkoły podstawowej (kl. IV–VI), gimnazjum (po 4 godziny tygodniowo) oraz szkoły ponadgimnazjalnej (3 godziny tygodniowo). W projekcie zachowany odpowiednio te wymiary – dla uczniów klas IV–VIII szkół podstawowych – 4 godziny lekcyjne, a dla uczniów szkół ponadpodstawowych – 3 godziny lekcyjne, w ciągu tygodnia.

12. Zmiany w wychowaniu przedszkolnym (art. 31, art. 92, art. 126)

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, z dniem 1 września 2019 r. oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych mają stać się – z mocy prawa – przedszkolami, które będą funkcjonowały, w ramach zespołów szkolno-przedszkolnych. Zniesienie instytucji oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej miało spowodować uproszczenie struktury jednostek prowadzących wychowanie przedszkolne oraz powstanie czytelnej sytuacji w zakresie statusu nauczycieli prowadzących w nich zajęcia, w szczególności ich czasu pracy oraz wymiaru urlopu.

Jednostki samorządu terytorialnego oraz inne podmioty będące organami prowadzącymi szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi zwracały uwagę na problemy z dostosowaniem się do obowiązujących w tym zakresie przepisów.

Z jednej strony nadal podnoszono problem braku dostatecznego czasu, a także środków finansowych, na przygotowanie lokali zajmowanych przez oddziały przedszkolne do spełnienia warunków umożliwiających przekształcenie ich w przedszkola.

Z drugiej zaś strony, postulowano o wprowadzenie możliwości wcześniejszego przekształcenia oddziałów przedszkolnych w przedszkola, pod warunkiem dostosowania lokalu do wymagań określonych w przepisach oświatowych. Ponadto podkreślano, że oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych stały się istotnym uzupełnieniem sieci miejsc wychowania przedszkolnego, zwłaszcza w kontekście przywrócenia obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego dla dzieci 6-letnich oraz konieczności zapewnienia miejsc wychowania przedszkolnego każdemu dziecku w wieku 3–5 lat, którego rodzice chcą, aby korzystało z edukacji przedszkolnej.

Biorąc powyższe pod uwagę, proponuje się pozostawienie w systemie oświaty oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Jednocześnie w celu zapewnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej oraz bezpieczeństwa podczas realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, proponuje się zobowiązanie organów prowadzących do dostosowania lokali, w których znajdują się oddziały przedszkolne, do wymagań ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 126 ustawy. Dostosowanie to powinno nastąpić do dnia 31 sierpnia 2022 r. Niezależnie od tego, utrzymane zostało w mocy rozwiązanie umożliwiające przekształcenie oddziału przedszkolnego/oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej w przedszkola funkcjonujące w zespole ze szkołą podstawową. Rozwiązaniu temu nadano jednak charakter fakultatywny. Jednocześnie zrezygnowano z określenia terminu, w jakim to przekształcenie mogłoby nastąpić. Ponadto, w związku z uchYLENIEM dotychczasowego art. 14 ust. 4b w ustawie o systemie oświaty, w art. 31 ust. 11 zmieniono odesłanie, dotyczące określenia miejsc wychowania przedszkolnego, w których realizowany jest obowiązek i prawo do wychowania przedszkolnego.

13. Realizacja obowiązku szkolnego (art. 35)

W związku ze zmianą ustroju szkolnego zmienił się czas trwania obowiązku szkolnego. Dziecko jest objęte obowiązkiem szkolnym od 7. roku życia do ukończenia VIII klasy szkoły podstawowej, nie dłużej niż do ukończenia przez ucznia 18. roku życia. Zatem od dnia 1 września 2019 r. obowiązek szkolny spełnia się przez uczęszczanie do szkoły podstawowej – publicznej albo niepublicznej.

Do dnia 1 września 2019 r. (tj. w latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019) obowiązek szkolny trwa do ukończenia gimnazjum i 8-klasowej szkoły podstawowej. Tym samym w wymienionych wyżej latach szkolnych (2016/2017, 2017/2018, 2018/2019) obowiązek szkolny spełnia się przez uczęszczanie do szkoły podstawowej i gimnazjum – publicznych albo niepublicznych.

Przepisy dotyczące obowiązku gminy w zakresie zapewnienia transportu lub pokrycia kosztów przejazdu komunikacją publiczną, od 1 września 2019 r. dotyczą uczniów 8-klasowej szkoły podstawowej. W latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019 obejmują uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum.

14. Realizacja obowiązku nauki (art. 36 i art. 37)

W dotychczasowych przepisach obowiązek nauki spełnia się po ukończeniu gimnazjum przez uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadgimnazjalnej lub przez realizowanie, zgodnie z odrębnymi przepisami, przygotowania zawodowego u pracodawcy.

W związku ze zmianą ustroju szkolnego od 1 września 2019 r. obowiązek nauki będzie spełniany po ukończeniu 8-klasowej szkoły podstawowej. W latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019 obowiązek nauki będzie realizowany zarówno po ukończeniu 8-klasowej szkoły podstawowej, jak i gimnazjum. Obowiązek nauki w wymienionych latach szkolnych będzie spełniany zarówno w szkołach ponadgimnazjalnych lub u pracodawcy, jak i w szkołach ponadpodstawowych (zgodnie z planowaną reformą: w 4-letnim liceum ogólnokształcącym, 5-letnim technikum lub w 2-stopniowej branżowej szkole).

W związku z możliwością rozpoczęcia nauki w klasie pierwszej szkoły podstawowej przez dzieci sześciolatnie, wskazano w projekcie ustawy możliwości spełniania obowiązku nauki

przez uczniów, którzy ukończą szkołę ponadpodstawową przed ukończeniem 18. roku życia. Uczeń, który ukończy szkołę ponadpodstawową przed ukończeniem 18. roku życia będzie mógł również spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie do szkoły wyższej lub na kwalifikacyjne kursy zawodowe.

W projekcie ulegają doprecyzowaniu przepisy dotyczące tzw. edukacji domowej.

Wniosek rodziców dotyczący pozwolenia na realizację obowiązku wychowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą składa się odpowiednio do dyrektora publicznego lub niepublicznego przedszkola, szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowej usytuowanej na terenie województwa, w którym zamieszkuje dziecko. Do wniosku należy dołączyć wymaganą dokumentację, w tym opinię publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Dodatkowo w związku ze zgłaszanymi potrzebami ze strony rodziców kształcących dzieci w edukacji domowej zostanie rozszerzony zakres wsparcia dla dzieci w edukacji domowej poprzez wskazanie prawa dzieci do korzystania z pomocy dydaktycznych służących realizacji podstawy programowej znajdujących się w zasobach szkoły oraz prawa do konsultacji umożliwiających przygotowanie do rocznych egzaminów klasyfikujących. W związku ze zmianami w zakresie organizacji kształcenia w edukacji domowej planuje się dostosowanie poziomu finansowania w algorytmie podziału subwencji.

Uczniowie, którzy rozpoczęli realizację obowiązku wychowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą kontynuują ją na podstawie dotychczasowych przepisów. Nowe przepisy (tj. szkoła na terenie województwa, które dziecko zamieszkuje, opinia publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej) dotyczą decyzji dyrektorów szkół i przedszkoli udzielanych na podstawie wniosków składanych na rok szkolny 2017/2018.

15. Dowóz uczniów i wychowanków (art. 39)

Zaproponowano doprecyzowanie art. 39 ust. 4 pkt 1, przepisu dotyczącego zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127, poprzez wskazanie, że bezpłatny transport i opieka w czasie przewozu jest zapewniany do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym niepełnosprawny uczeń kończy 21. rok życia. Zatem, nie zmieniły się obowiązki gminy w zakresie zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu uczniom niepełnosprawnym objętym kształceniem specjalnym uczęszczającym do obecnych szkół podstawowych i gimnazjów – w przyszłości tylko szkół podstawowych. Zachowano również wiek do którego gmina obowiązana jest zapewnić bezpłatny dowóz do najbliższej szkoły ponadpodstawowej uczniom z niepełnosprawnością ruchową, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

Natomiast przepis art. 39 ust. 4 pkt 2 dotyczący obowiązku zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu wychowankom ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, doprecyzowano poprzez wskazanie wieku uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, bowiem uczniowie ci mogą kształcić się do 24. roku życia. Zatem zapewnianie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu uczniom z niepełnosprawnościami sprzężonymi nie może trwać dłużej niż realizacja kształcenia specjalnego. Natomiast uczestnikom zajęć rewalidacyjno-wychowawczych gmina jest zobowiązana przepisami prawa, tak jak dotychczas zapewnić bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu do 25. roku życia.

Ponadto konieczne było doprecyzowanie terminu realizacji obowiązku zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu, poprzez dookreślenie, że realizacja tego obowiązku trwa do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym wychowankowie ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych kończą wiek wskazany w przepisach

16. Innowacje i eksperymenty (art. 1 pkt 18, art. 8, art. 45, art. 55 ust. 1 pkt 4, art. 68 ust. 1 pkt 9, art. 86 ust. 1)

Zgodnie z obecnymi przepisami minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa w drodze rozporządzenia warunki prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez szkoły i placówki, uwzględniające możliwość wprowadzania nowych rozwiązań programowych, organizacyjnych i metodycznych w zakresie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, a także wprowadzania odmiennych od powszechnie obowiązujących warunków działania i organizacji szkół i placówek.

Dotychczasowe przepisy wydane na podstawie ww. delegacji ograniczały działalność innowacyjną w szkołach i placówkach.

W proponowanych w projekcie zmianach, planuje się zrezygnować z ww. upoważnienia, a kwestie dotyczące prowadzenia przez szkoły i placówki działalności innowacyjnej przenieść na poziom ustawy. Działalność innowacyjna ma być integralnym elementem działalności szkoły, a poprzez zniesienie wymogów formalnych, warunkujących według obecnie obowiązujących przepisów, realizację planowanej innowacji, wyzwolić kreatywność uczniów i nauczycieli.

Zaproponowane regulacje prawne dotyczące działalności innowacyjnej określają:

- konieczność zapewnienia przez system oświaty kształtowania u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym, w tym poprzez stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych,
- obowiązek tworzenia przez szkoły i placówki warunków do rozwoju aktywności, w tym kreatywności uczniów,
- możliwość wspierania nauczycieli, w ramach nadzoru pedagogicznego, w realizacji zadań służących poprawie istniejących lub wdrożeniu nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu nowatorskich działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów oraz nauczycieli.
- obowiązek stwarzania przez dyrektora szkoły warunków do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym, oprócz działalności wychowawczej lub rozszerzania i wzbogacania form działalności dydaktycznej, wychowawczej, i opiekuńczej szkoły lub placówki, jest również rozszerzanie i wzbogacanie form działalności innowacyjnej,
- warunki, na jakich w szkole lub placówce mogą działać z wyjątkiem partii i organizacji politycznych, stowarzyszenia i inne organizacje, a w szczególności organizacje harcerskie, których celem statutowym, oprócz działalności wychowawczej albo rozszerzania i wzbogacania form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej szkoły lub placówki, jest również rozszerzanie i wzbogacanie form działalności innowacyjnej,
- obowiązek określenia w statucie szkoły dla dzieci i młodzieży organizacji współdziałania ze stowarzyszeniami lub innymi organizacjami w zakresie działalności innowacyjnej,

- wśród podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły również zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności w celu kształtowania ich aktywności i kreatywności.

Zmiany w stosunku do obecnego stanu prawnego polegają na:

- zniesieniu konieczności zgłaszania innowacji pedagogicznej kuratorowi oświaty i organowi prowadzącemu,
- zniesieniu wymagań formalnych warunkujących rozpoczęcie działalności innowacyjnej w szkole lub placówce.

W dodanych do ustawy przepisach określone zostały zasady prowadzenia przez publiczne szkoły i placówki działalności eksperymentalnej.

Zaproponowane regulacje prawne zostały przeniesione z obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki (Dz. U. z 2002 r. poz. 506, z późn. zm.) i określają:

- czym jest eksperyment pedagogiczny,
- co jest celem eksperymentu pedagogicznego,
- warunki, jakie muszą być spełnione, aby w szkole lub placówce mógł być realizowany eksperyment pedagogiczny:
 - obowiązek uzyskania opieki instytucji naukowej nad eksperymentem,
 - realizowany w szkole lub placówce eksperyment pedagogiczny nie może prowadzić do zmiany typu szkoły i naruszać uprawnień ucznia do bezpłatnej nauki, wychowania i opieki w zakresie ustalonym w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, a także w zakresie uzyskania wiadomości i umiejętności niezbędnych do ukończenia danego typu szkoły oraz warunków i sposobu przeprowadzania egzaminów, określonych w odrębnych przepisach,
- zasady prowadzenia rekrutacji do szkół, placówek lub oddziałów, w których jest przeprowadzany eksperyment pedagogiczny,
 - zasięg eksperymentu pedagogicznego na terenie szkoły,
 - tryb uzyskania zgody ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na prowadzenie eksperymentu w szkole,
 - co powinien zawierać wniosek o wyrażenie zgody na prowadzenie eksperymentu pedagogicznego w szkole,
 - obowiązek przekazania ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania przez dyrektora szkoły prowadzącej eksperyment sprawozdania z jego realizacji, wraz z opinią jednostki naukowej, która sprawuje opiekę nad eksperymentem,
 - obowiązek dołączenia do ww. sprawozdania opinii kuratora.

W odniesieniu do przepisów dotychczas obowiązujących, w ustawie nie przewiduje się zasadniczych zmian w zakresie prowadzenia działalności eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki. Zmiany w stosunku do obecnego stanu prawnego polegają na:

- jednoznacznym określeniu, czym jest eksperyment pedagogiczny,
- jednoznacznym określeniu, co jest celem eksperymentu pedagogicznego,
- rezygnacji z konieczności przekazania do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oceny eksperymentu dokonanej przez jednostkę naukową, która sprawuje opiekę nad przebiegiem eksperymentu oraz oceny eksperymentu dokonanej przez właściwego kuratora oświaty,

- rezygnacji z konieczności przekazania informacji o ocenie eksperymentu dokonanej przez jednostkę naukową, która sprawuje opiekę nad przebiegiem eksperymentu do organu prowadzącego szkołę i organu sprawującego nadzór pedagogiczny,
- możliwości ustalenia, w przypadku wyrażenia zgody przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na prowadzenie w danej szkole eksperymentu pedagogicznego, innych zasad rekrutacji, niż określone w ustawie.

Jednocześnie w projekcie zawarto propozycje zapisów umożliwiające prowadzenie działalności eksperymentalnej przez szkoły i placówki artystyczne. Kompetencje Ministra Edukacji Narodowej przypisano w tym zakresie Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Przygotowanie uczniów do innowacyjnego, kreatywnego działania wpłynie na proces samorealizacji na rynku pracy. Przyczyni się również do realizacji Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju.

Przedstawione w projekcie propozycje przewidują również, w ramach upowszechniania wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowania właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych, uwzględnienie również zagrożeń związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych.

17. Zmiany dotyczące podstawy programowej i ramowych planów nauczania (art. 4 pkt 24, art. 47)

W definicji podstawy programowej wprowadza się zmianę polegającą na doprecyzowaniu, że zestawy celów, które uczniowie muszą osiągać w toku swojej edukacji, określonych w podstawie programowej, odnoszą się do kształcenia. Zmiana ma charakter doprecyzowujący i uspoźniający – w przepisach wykonawczych dotyczących podstawy programowej kształcenia ogólnego znajduje się odniesienie do celów kształcenia. Pojęcie „celów kształcenia” w obecnym stanie prawnym jest przywołane w definicji podstawy programowej kształcenia w zawodach.

Obowiązujące upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do wydania rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania nie zawierają wytycznych. Proponuje się więc, aby upoważnienie zawierało wytyczne ustawowe, a także informację na temat treści kryjących się pod pojęciem ramowych planów nauczania (nie ma ustawowej definicji tego pojęcia). Obecnie takie informacje znajdują się wyłącznie w § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204, z późn. zm.).

Jako wytyczną proponuje się odwołanie do celów i treści podstawy programowej. Dla godzin do dyspozycji dyrektora wytyczną są potrzeby i zainteresowania uczniów na poszczególnych etapach edukacyjnych. W przypadku kształcenia zawodowego godziny do dyspozycji dyrektora będą mogły być przeznaczone na realizację zajęć związanych z dostosowaniem kształcenia do potrzeb rynku pracy. W ramowym planie nauczania zostaną przewidziane godziny z zakresu doradztwa zawodowego, które jest szczególnie ważne w dobie obecnego rozwoju gospodarki i zapotrzebowania rynku pracy.

Nowa delegacja pozwoli zatem na określenie w rozporządzeniu, dla poszczególnych typów szkół, informacji zawierających tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, maksymalny tygodniowy wymiar i przeznaczenie godzin, które organ prowadzący może

dodatkowo przyznać w danym roku szkolnym na realizację zajęć edukacyjnych, w szczególności dodatkowych zajęć edukacyjnych, zajęć z języka migowego, lub na zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, tygodniowy wymiar i przeznaczenie godzin do dyspozycji dyrektora szkoły oraz warunki i sposób realizacji zajęć edukacyjnych.

Projektowana treść delegacji jest równocześnie realizacją uwag wnoszonych m.in. przez Rządowe Centrum Legislacji, które wskazywało na brak poprawnej legislacyjnie i adekwatnej do treści merytorycznej, delegacji do zakresu treści zawartych w rozporządzeniu.

18. Sprawowanie i organizacja nadzoru pedagogicznego (art. 51–56 i art. 169 ust. 1 pkt 3, i art. 180)

Projektowane rozwiązania tworzą warunki do zmian w sposobie sprawowania nadzoru pedagogicznego i wzmocnienia jego funkcji wspomagającej. Zmiany w nadzorze pedagogicznym są powszechnie oczekiwane i było to wielokrotnie podnoszone w trakcie debat poświęconych nadzorowi pedagogicznemu, organizowanych w pierwszej połowie 2016 r. w województwach przez kuratorów oświaty oraz w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Wskazywano, że szkoły i placówki oświatowe, w obliczu stale zmieniających się przepisów prawa oraz rosnących wymagań lokalnych społeczności – uczniów i ich rodziców, w szczególności oczekują przede wszystkim fachowej pomocy ze strony organów nadzoru pedagogicznego. Wskazywano na konieczność jasnego określenia celów realizacji poszczególnych form nadzoru pedagogicznego, zdefiniowania celów ewaluacji, a także wprowadzenia zmian, które spowodują, że wyniki ewaluacji nie będą służyły do tworzenia rankingów. Wskazywano na doświadczenia wynikające z funkcjonowania na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat różnych modeli nadzoru pedagogicznego, które pokazują, że działalność diagnostyczna i wspomagająca szkoły i placówki, prowadzona w ramach tego nadzoru, stwarza możliwości skutecznego oddziaływania na nadzorowane jednostki. Czynności diagnostyczne i wspomagające realizowane w szkołach i placówkach przez organy nadzoru pedagogicznego sprzyjają podejmowaniu przez szkoły i placówki działań służących podnoszeniu jakości ich pracy.

Jednocześnie podkreślano konieczność stworzenia takich warunków dla realizacji zadań nadzoru pedagogicznego, aby wizytatorzy mieli możliwość specjalizacji tematycznej, byli znawcami i autorytetami w danej specjalności lub typie szkoły, kompetentnymi doradcami. Przepisy powinny również dawać organom nadzoru różne możliwości organizowania sposobu realizacji zadań przez wizytatorów, w tym umożliwiać tworzenie rejonów wizytacyjnych.

Podnoszono, że zdominowanie, w wyniku zmian w przepisach prawa wprowadzonych w 2009 r., nadzoru pedagogicznego działaniami kontrolnymi i prowadzoną ewaluacją nie przyniosło oczekiwanego rezultatu w postaci wzmocnienia skuteczności nadzoru.

Część oczekiwanych regulacji stanowi materię przepisów wykonawczych do ustawy, natomiast projektowane przepisy ustawy powinny stworzyć warunki do tej zmiany.

Szkoły i placówki, tak jak dotychczas, będą zobowiązane do podejmowania niezbędnych działań w celu tworzenia optymalnych warunków realizacji działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej, zapewnienia każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju, podnoszenia jakości pracy szkoły lub placówki i jej rozwoju organizacyjnego, o których mowa obecnie w przepisach art. 21a ustawy o systemie oświaty.

Zmiana przepisów upoważniających ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określania w rozporządzeniu wymagań wobec szkół i placówek, polegająca na odstąpieniu od ich opisu na poziomie podstawowym i wysokim, umożliwi przyjęcie w nadzorze pedagogicznym rozwiązań, które pozwolą szkołom i placówkom zobowiązanim do realizacji tych wymagań uzyskać potrzebne wsparcie ze strony organów nadzoru pedagogicznego. Wytyczne zawarte w przepisie art. 44 ust. 3 projektu ustawy, upoważniającym ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia wymagań wobec szkół i placówek, zostały sformułowane w sposób, który nie zawęży działań organu sprawującego nadzór pedagogiczny wyłącznie do sfery oceniającej.

Konsekwencją zmiany przepisów dotyczących wymagań wobec szkół i placówek, zawartych dotychczas w art. 21a ustawy o systemie oświaty (art. 44 projektu ustawy) jest odstąpienie, od określania – w przypadku niespełniania przez szkołę lub placówkę na poziomie podstawowym wymagań dotyczących efektów w zakresie kształcenia, wychowania i opieki oraz realizacji celów i zadań statutowych – sankcji w postaci przeprowadzenia w szkole lub placówce przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny ponownego badania spełniania wymagań, nie później niż w terminie 3 lat od dnia przekazania dyrektorowi szkoły lub placówki wyników nadzoru pedagogicznego, w którym stwierdzono niespełnianie tych wymagań. Regulacja zawarta obecnie w przepisach art. 34 ust. 2b ustawy o systemie oświaty nie została uwzględniona w projektowanej ustawie. Podobnie nie została uwzględniona dotychczasowa regulacja art. 89 ust. 2 ustawy o systemie oświaty, zawierająca normę w tym zakresie w odniesieniu do szkół i placówek niepublicznych.

Na wzmocnienie skuteczności nadzoru pedagogicznego wpłynie projektowane rozwiązanie w zakresie dotyczącym poleceń wydawanych dyrektorom szkół i placówek oraz organom prowadzącym przez organ nadzoru pedagogicznego. W świetle projektowanego brzmienia przepisu art. 56 organ nadzoru pedagogicznego będzie mógł polecić, w drodze decyzji, organowi prowadzącemu oraz dyrektorowi szkoły lub placówki publicznej usunięcie uchybień polegających na prowadzeniu działalności niezgodnej z przepisami, nie tylko ustawy – Prawo oświatowe lub ustawy o systemie oświaty, ale także rozporządzeń wydanych na ich podstawie. Nieusunięcie przez szkołę lub placówkę prowadzoną przez jednostkę samorządu terytorialnego, a także samą jednostkę samorządu terytorialnego ww. uchybień będzie skutkowało zawiadomieniem, przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, o tym fakcie wojewody sprawującego nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego.

Ponadto, na podstawie projektowanych rozwiązań – w części dotyczącej nadzoru pedagogicznego nad szkołami i placówkami niepublicznymi (art. 180) – kurator oświaty będzie mógł wydać szkole lub placówce niepublicznej polecenie usunięcia uchybień polegających na prowadzeniu działalności z naruszeniem przepisów ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty, wydanych na ich podstawie rozporządzeń lub statutu. Brak realizacji w wyznaczonym terminie polecenia wydanego na podstawie art. 180 ust. 2 będzie skutkowało, stosownie do treści art. 169 ust. 1 pkt 3, wykreśleniem wpisu szkoły lub placówki z ewidencji prowadzonej przez właściwą jednostkę samorządu terytorialnego.

W projektowanej ustawie doprecyzowano przepisy dotyczące nadzoru pedagogicznego nad publicznymi i niepublicznymi szkołami prowadzącymi kształcenie w zawodach podstawowych dla: żegluga morskiej, żegluga śródlądowej oraz rybołówstwa. W projektowanych przepisach art. 54 ustawy wskazano zakres współdziałania – w ramach nadzoru pedagogicznego sprawowanego nad ww. szkołami – kuratora oświaty odpowiednio z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw żegluga śródlądowej oraz ministrem właściwym do spraw rybołówstwa.

W związku z przewidzianym w projekcie ustawy wprowadzeniem obowiązkowej akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli, przyjęto rozwiązanie polegające na wyłączeniu tych placówek z dniem 1 września 2019 r. spod nadzoru pedagogicznego kuratora oświaty. Kurator – jako organ przyznający akredytację będzie oceniał czy placówka spełnia wymagania niezbędne do uzyskania akredytacji. Zakłada się, że funkcjonujące obecnie placówki doskonalenia nauczycieli, które nie uzyskały dotąd akredytacji będą miały na to czas do 31 sierpnia 2019 r.

Organ nadzoru pedagogicznego dokonuje oceny zgodności zatrudnienia nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami. Z tego powodu w projektowanej ustawie przewidziano prawo wglądu przez osoby wykonujące czynności nadzoru pedagogicznego do znajdujących się w szkole lub placówce dokumentów nauczycieli potwierdzających kwalifikacje do prowadzenia przydzielonych im zajęć oraz dokumentów osób, o których mowa w art. 15, potwierdzających przygotowanie do prowadzenia danych zajęć.

19. Zmiany dotyczące powierzania stanowiska dyrektora publicznej szkoły lub placówki (art. 63)

W zakresie przepisów dotyczących powierzania stanowiska dyrektora szkoły i placówki publicznej wprowadza się regulację stanowiącą, że przed upływem kadencji dyrektora, organ prowadzący szkołę lub placówkę będzie zobowiązany do zorganizowania konkursu na to stanowisko.

Ponadto proponuje się, aby przy odwołaniu dyrektora szkoły lub placówki w przypadkach szczególnie uzasadnionych, kurator oświaty, a w przypadku szkół artystycznych – minister do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego miał 21 dni na wydanie opinii w tej sprawie.

20. Zmiany dotyczące społecznych organów w systemie oświaty (art. 84 ust. 2–5)

Do kompetencji rady rodziców należy uchwalanie, w porozumieniu z radą pedagogiczną programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły lub placówki. Jest to program zawierający zarówno zadania wychowawcze, jak i profilaktyczne szkoły, których realizacja wymagała dotychczas opracowania i uchwalenia w szkole dwóch odrębnych dokumentów. Proponuje się, aby program wychowawczo-profilaktyczny realizowała każda szkoła, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, a także każda placówka. Obowiązek ten dotyczyć będzie również szkół artystycznych, które w dotychczasowym stanie prawnym były wyłączone z opracowania i realizacji programów profilaktyki.

W każdej szkole, w tym również w szkole artystycznej, powinny być wdrażane oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne, zmierzające jednocześnie do wspierania prawidłowego rozwoju oraz zapobiegania zaburzeniom w rozwoju i prawidłowym funkcjonowaniu dziecka.

W odniesieniu do funduszy gromadzonych z dobrowolnych składek rodziców oraz z innych źródeł dodano w art. 84 przepis umożliwiający radzie rodziców przechowywanie tych funduszy na odrębnym rachunku bankowym.

21. Organizacja wolontariatu w szkołach i placówkach (art. 1 pkt 12, art. 85 ust. 6 i 7, art. 98 ust. 1 pkt 21)

Obecne przepisy nie regulują szczegółowo działań szkoły lub placówki w obszarze wolontariatu. W projekcie ustawy wprowadza się przepis określający obowiązek zawarcia w statucie szkoły sposobu organizacji i realizacji zadań z zakresu wolontariatu. Dodatkowo

umożliwiono samorządowi uczniowskiemu, w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub placówki, podejmowanie działań z zakresu wolontariatu. Dla sprawnej koordynacji tych zadań samorząd uczniowski może ze swojego składu wyłonić radę wolontariatu. Wolontariat szkolny rozwija kompetencje społeczne i interpersonalne uczniów, w tym szacunek do drugiego człowieka, uwrażliwia na potrzeby osób potrzebujących, empatię oraz aktywizuje współpracę z organizacjami pozarządowymi. Promowanie idei wolontariatu oraz angażowanie się w projekty wolontarystyczne dzieci i młodzieży szkolnej powinno odbywać się według określonych i przyjętych przez szkołę zasad. Rada wolontariatu może pełnić funkcję społecznego organu szkoły, który wybiera, opiniuje oferty działań, diagnozuje potrzeby społeczne w środowisku szkolnym lub otoczeniu szkoły. W przestrzeni wychowawczej związanej ze szkołą funkcjonuje wiele podmiotów, organizacji pozarządowych, które prezentują oferty projektów wolontarystycznych. Sposób organizacji i realizacji działań w zakresie wolontariatu określi statut szkoły.

22. Statut szkoły, przedszkola (art. 98–99, art. 100, art. 102, art. 110, art. 112 i art. 114)

Ze względu na ważność spraw, które są regulowane w statucie szkoły oraz wagi tego dokumentu w aspekcie funkcjonowania szkoły, zasadne jest, aby treści zawarte w statucie danej szkoły wynikały wprost z regulacji opisanych na poziomie ustawy. Stąd, przeniesienie treści z obecnego rozporządzenia w sprawie statutów na poziom projektowanej ustawy. Dodatkowo, również przez środowiska oświatowe był podnoszony postulat zmiany dotychczasowej, nieprecyzyjnej delegacji ustawowej w tym zakresie.

Proponuje się zatem uchylenie delegacji do wydania rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, pozostawiając jednocześnie upoważnienie do wydania ramowych statutów publicznych placówek.

Bez zmiany pozostaje rozwiązanie dające kompetencje kuratora oświaty do uchylenia statutu przedszkola, szkoły i placówki, jeżeli statut lub niektóre jego postanowienia są sprzeczne z prawem (art. 114).

Projekt zakłada wprowadzenie na poziomie przepisów ustawy regulacji określających obowiązkowe treści, które szkoła musi uregulować w swoim statucie. Treści te, w większości zostały przeniesione z obowiązującego rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznych szkół. Jednak, dotychczasowe rozwiązania zostały doprecyzowane i rozwinięte, tak by nie budziły zastrzeżeń interpretacyjnych oraz by były czytelne dla wszystkich odbiorców, do których należą przede wszystkim uczniowie i ich rodzice oraz nauczyciele.

Statut szkoły, tak jak dotychczas, musi zawierać m.in. nazwę i typ szkoły, imię szkoły, o ile zostało nadane oraz nazwę i siedzibę organu prowadzącego szkołę.

Natomiast został rozszerzony przepis dotyczący zawarcia w statucie organizacji pracy szkoły. Projekt zakłada przeniesienie z rozporządzenia w sprawie ramowych statutów przepisów określających konieczność opisanie w statucie szkoły organizacji oddziałów sportowych, mistrzostwa sportowego, dwujęzycznych, integracyjnych i specjalnych. Wprowadzono ponadto zapis dotyczący określenia organizacji nauczania języka mniejszości narodowych lub grup etnicznych, jeżeli szkoła takie oddziały lub nauczanie prowadzi – postulat wprowadzenia tej regulacji jest odpowiedzią na oczekiwania społeczności, których regulacja dotyczy.

Do projektu ustawy, jako ważne elementy organizacji pracy szkoły, które powinny być regulowane w statucie szkoły zostały wprowadzone kwestie dotyczące organizacji wczesnego

wspomagania rozwoju dziecka, a także organizacji zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, jeżeli szkoła takie wspomaganie lub zajęcia prowadzi.

W projekcie wskazano, że przedmiotem zapisów statutu będą również: zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników szkoły, zadania nauczyciela wychowawcy i nauczyciela bibliotekarza – którzy spełniają szczególną rolę w wykonywaniu przez szkołę funkcji wychowawczej oraz kreowaniu aktywności kulturowej w aspekcie rozbudzania i rozwijania zainteresowań czytelniczych uczniów. Przepis określa ponadto, że w zadaniach nauczycieli i innych pracowników szkoły powinny zostać uwzględnione zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę oraz zadania dotyczące sposobu i form wykonywania zadań z dostosowaniem ich do wieku i potrzeb uczniów oraz warunków środowiskowych szkoły.

Projektowany przepis dotyczący praw i obowiązków uczniów zobowiązuje do określenia w statucie trybu składania zastrzeżeń do przyznanej nagrody, co jest konsekwencją zgłaszanych przez uczniów i ich rodziców w tej sprawie pytań i wątpliwości.

Wprowadzony został nowy zapis związany z określeniem w statucie sposobu organizacji i realizacji działań w zakresie wolontariatu. Zapewnienie możliwości udziału uczniów w działaniach sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym i kształtowaniu postaw prospołecznych jest ważnym zadaniem szkoły. Zadanie to powinno zostać ujęte w statucie szkoły, jako podstawowej regulacji określającej zakres działań realizowanych w szkole. W związku z powyższym ustawa wskazuje, że w statucie szkoły zostanie określony sposób organizacji i realizacji działań w zakresie wolontariatu (art. 98 ust. 1 pkt 21).

Ponadto, z rozporządzenia w sprawie ramowych statutów szkół publicznych przeniesione zostały do projektu ustawy zagadnienia, zobowiązujące szkoły do zawarcia w statucie regulacji dotyczących:

- umieszczenia w statucie szkoły szczegółowych warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego uczniów,
- szczegółowej organizacji praktycznej nauki zawodu w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe,
- organizacji zajęć w ramach kształcenia zawodowego,
- organizacji kształcenia pracowników młodocianych,
- organizacji pracowni szkolnych oraz warsztatów szkolnych,
- określenie formy kształcenia (stacjonarnej lub zaocznej) w przypadku szkoły dla dorosłych,
- organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego,
- rodzaju kar stosowanych wobec uczniów oraz trybu odwoływania się od kary,
- form opieki i pomocy uczniom,
- organizacji biblioteki szkolnej, internatu i świetlicy,
- przypadków, w których dyrektor szkoły podstawowej może wystąpić do kuratora oświaty z wnioskiem o przeniesienie ucznia do innej szkoły.

Z obowiązującego rozporządzenia w sprawie ramowych statutów szkół publicznych na poziom ustawy przeniesiono również rozwiązania dotyczące organizacji współdziałania szkoły z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami, jak też organizacji i form współdziałania szkoły z rodzicami oraz zasad uczęszczania na wybrane zajęcia edukacyjne przez osoby przygotowujące się do egzaminów eksternistycznych w szkołach dla dorosłych. Na poziom ustawy przeniesiono także przepis, w myśl którego cele i zadania szkoły określone w statucie muszą uwzględniać treści wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Odzwierciedleniem rangi funkcji wychowawczej szkoły i postrzegania spraw uczniów jako ważnych w kształtowaniu u uczniów postaw odpowiedzialności i szacunku do innych osób, jest wprowadzenie odrębnego artykułu dotyczącego konieczności określenia w statucie obowiązków ucznia. W punkcie dotyczącym właściwego zachowania podczas zajęć edukacyjnych zrezygnowano z zapisu dotyczącego przygotowywania się do zajęć edukacyjnych i udziału w nich uznając, że ocenianie przygotowania ucznia do poszczególnych zajęć edukacyjnych i udziału w nich, to zakres oceny z danego przedmiotu, a nie ocena zachowania.

W zapisie dotyczącym przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły, zrezygnowano z wyrażenia dotyczącego dbania o schludny wygląd, kierując się zgłaszanym w tej kwestii przez uczniów, rodziców i nauczycieli wątpliwościami dotyczącymi zakresu pojęcia „schludny”, jako bardzo szeroko rozumiany i nieprecyzyjny.

Doprecyzowany został przepis dotyczący korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły. Uznając, że w tej kwestii szkoły przyjmują bardzo różne rozwiązania począwszy od regulacji mówiących o nieprzynoszeniu takich urządzeń poza wyznaczonymi terminami, a skończywszy na nieograniczonej możliwości korzystania z nich poza zajęciami edukacyjnymi i podczas przerw, wprowadzony został zapis obligujący uczniów do przestrzegania warunków wnoszenia i korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych.

Przepis mówiący o usprawiedliwianiu nieobecności na zajęciach edukacyjnych rozszerzono o zapis dotyczący określenia w statucie form usprawiedliwiania nieobecności przez osoby pełnoletnie. Brak takiej regulacji powodował, że szkoły niejednokrotnie nie uznawały w tej kwestii praw przysługujących uczniom pełnoletnim.

Przepis dotyczący właściwego zachowania wobec nauczycieli i innych pracowników szkoły pozostał niezmienny.

Kolejny projektowany przepis dotyczący spraw regulowanych w statucie zawiera ważne kwestie dotyczące organizacji biblioteki szkolnej, szczególnie w kontekście upowszechniania i promowania czytelnictwa wśród uczniów szkoły. Proponuje się, aby organizacja biblioteki uwzględniała m.in. zadania w zakresie tworzenia warunków do efektywnego posługiwania się technologią informacyjną, rezygnując z zapisów mówiących o tworzeniu warunków do poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł. Wprowadzony został przepis określający, że do zadań biblioteki należy gromadzenie i udostępnianie podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych oraz innych materiałów bibliotecznych. Przepis dotyczący organizowania różnorodnych działań rozwijających wrażliwość kulturową i społeczną uczniów został rozbudowany o działania w zakresie podtrzymywania tożsamości narodowej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych, etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym. Wynika to ze zgłaszanych w tym zakresie postulatów przez przedstawicieli wymienionych w tym zapisie społeczności. Ponadto, zaproponowano przepis, który jest odpowiedzią na postulaty wielu środowisk bibliotekarskich, aby inwentaryzacja księgozbioru biblioteki szkolnej przebiegała z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 27 ust. 6 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2012 r. poz. 642 i 908 oraz z 2013 r. poz. 829). Obecnie inwentaryzacja jest to spis z natury, wiążący się z wieloma utrudnieniami w pracy bibliotekarza. Jako ważne uznano kwestie dotyczące rozbudzania i rozwijania indywidualnych zainteresowań uczniów oraz wyrabiania i pogłębiania u uczniów nawyku czytania i uczenia się, umieszczając je także w tym artykule.

Statuty przedszkoli

W artykule 102 uregulowano sprawy, które muszą znaleźć się w statucie przedszkola. Określono, że statut przedszkola, będący podstawowym dokumentem regulującym organizację i funkcjonowanie przedszkola, w szczególności powinien zawierać nazwę i typ przedszkola oraz nazwę i siedzibę organu prowadzącego. Ponadto statut powinien określać cele i zadania przedszkola wynikające z przepisów prawa, w szczególności w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, organizowania opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi, umożliwiania dzieciom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, a także sposób realizacji zadań przedszkola, z uwzględnieniem wspomagania indywidualnego rozwoju dziecka oraz wspomagania rodziny w wychowaniu dziecka i przygotowaniu go do nauki w szkole, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych – ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności.

Uwzględniając konieczność realizacji zasad bezpieczeństwa oraz Praw Dziecka, statut musi określać sposób sprawowania opieki nad dziećmi w czasie zajęć w przedszkolu oraz w czasie zajęć poza przedszkolem, a także szczegółowe zasady przyprawiania i odbierania dzieci z przedszkola przez rodziców (prawnych opiekunów) lub upoważnioną przez nich osobę zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo.

Statut musi także zawierać informacje dotyczące funkcjonujących w przedszkolu organów przedszkola oraz ich szczegółowych kompetencji.

Również w statucie przedszkola powinien być ustalony zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników, w tym zadań związanych z:

- zapewnieniem bezpieczeństwa dzieciom w czasie zajęć organizowanych przez przedszkole,
- planowaniem i prowadzeniem pracy wychowawczo-dydaktycznej oraz odpowiedzialnością za jej jakość,
- prowadzeniem obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowaniem tych obserwacji,
- współpracą ze specjalistami świadczącymi pomoc psychologiczno-pedagogiczną, opiekę zdrowotną i inną,
- współdziałaniem z rodzicami (prawnymi opiekunami) w sprawach wychowania i nauczania dzieci, z uwzględnieniem prawa rodziców do znajomości zadań wynikających w szczególności z programu wychowania przedszkolnego realizowanego w danym oddziale i uzyskiwania informacji dotyczących dziecka, jego zachowania i rozwoju. Statut powinien przy tym określać formy tego współdziałania oraz częstotliwość organizowania kontaktów z rodzicami. Z powyższego wynika, że kontakty te nie muszą mieć wyłącznie charakteru spotkań. W dobie rozwoju technologii informacyjnych nauczyciel może ustalić np. kontakty internetowe z wykorzystaniem powszechnie dostępnych komunikatorów.

Zgodnie z proponowanym brzmieniem przepisu, statut powinien także określać prawa i obowiązki dzieci, w tym przypadki, w których dyrektor przedszkola może skreślić dziecko z listy uczniów.

W związku z utrzymaniem w systemie oświaty oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, powyższe przepisy powinny być również stosowane w przypadku tych oddziałów, z zastrzeżeniem, że informacje te zawarte będą w statucie szkoły podstawowej, w której są oddziały przedszkolne.

Ponieważ dokonując wpisu do ewidencji niepublicznych przedszkoli, szkół i placówek prowadzonych przez gminę wymaga się od organu prowadzącego przedstawienia statutu, w projektowanych przepisach określono, że stosuje się je odpowiednio także do niepublicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych. Zawarte

w art. 102 regulacje pozwolą organom prowadzącym niepubliczne przedszkole lub oddział przedszkolny w niepublicznej szkole podstawowej na uchwalenie statutu zawierającego najważniejsze z punktu widzenia prawidłowości funkcjonowania tych instytucji regulacje.

Art. 110 – wprowadzony przepis jest konsekwencją przeniesienia niektórych przepisów dotychczas regulowanych jedynie w rozporządzeniu w sprawie ramowych statutów szkół. Dotyczy on zasad opracowania oraz zatwierdzania arkusza organizacji szkoły w danym roku szkolnym. Wprowadzenie tej regulacji do ustawy niewątpliwie podnosi rangę tego dokumentu jako podstawowego dokumentu gwarantującego funkcjonowanie szkoły zgodnie z przepisami prawa oświatowego (opiniowanego dodatkowo przez kuratora oświaty oraz zakładowe organizacje związkowe będące jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego zrzeszających nauczycieli). Dodatkowe kwestie związane z arkuszem organizacji szkoły zostaną przedstawione w nowym rozporządzeniu określającym szczegółową organizację publicznych szkół (art. 111).

W związku z rezygnacją z rozporządzenia w sprawie ramowych statutów, a następnie przeniesienie części jego najważniejszych zapisów na poziom ustawy, wynikła potrzeba zaprojektowania nowej delegacji dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowej organizacji publicznego przedszkola oraz publicznej szkoły. Regulacje zawarte w rozporządzeniu w sprawie ramowych statutów, które nie znalazły się w obecnym projekcie ustawy, ale ze względu na charakter spraw, których dotyczą, powinny być uregulowane w akcie prawnym, zostaną określone w rozporządzeniu. Projekt zakłada, że rozporządzenie określi elementy tworzące nazwę szkoły i przedszkola, sposób używania nazwy oraz tryb nadawania imienia. Projektowany zapis dotyczący trybu nadawania imienia szkole i przedszkolu jest nowym elementem wprowadzonym do projektu i jest odpowiedzią na oczekiwania społeczne wynikające z różnych interpretacji obecnego, nieprecyzyjnego zapisu. Określone zostaną warunki i sposób używania nazwy na pieczęciach, tablicach urzędowych, sztandarze, świadectwie i legitymacji szkolnej. Wskazana zostanie liczba uczniów w oddziale klas I–III szkoły podstawowej, co jest nowym elementem dostosowującym przepisy statutowe do zmian w ustawie. Liczba uczniów w oddziale szkoły specjalnej i integracyjnej, oddziale specjalnym i integracyjnym w szkole ogólnodostępnej dotychczas wymieniana była w rozporządzeniu w sprawie ramowych statutów szkół. Za elementy ważne do określenia w akcie wykonawczym uznano również określenie form organizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz szczegółowe warunki i tryb tworzenia klas łączonych.

Obecnie w rozporządzeniu w sprawie ramowych statutów szkół publicznych znajduje się przepis określający czas trwania zajęć edukacyjnych. Zostanie on rozszerzony o określenie czasu trwania zajęć rewalidacyjnych, prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Rozszerzenie zapisu ma charakter porządkujący.

W rozporządzeniu określone zostaną normy dotyczące liczby uczniów w grupie wychowawczej w internacie i tygodniowego wymiaru zajęć opiekuńczych i wychowawczych z jedną grupą w internacie.

Ponadto w obecnym systemie prawnym brakuje regulacji określających minimalny standard warunków pobytu uczniów w internatach organizowanych przez publiczne szkoły. Zatem delegacja obejmie również określenie szczegółowych standardów opieki i wychowania w internatach. Standardy te będą obejmowały wszystkie istotne elementy funkcjonowania internatów, co ujednotoczy system opieki nad uczniami oraz ułatwi organom prowadzącym

zapewnienie opieki nad uczniami w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

W planowanym rozporządzeniu określona zostanie m.in. liczba uczniów pozostających pod opieką jednego nauczyciela wychowawcy w świetlicy.

Rozporządzenie wskaże również jakie obowiązkowe informacje powinny być zawarte w arkuszu organizacji szkoły i przedszkola oraz terminy opracowywania i zatwierdzania arkusza. Podstawowe informacje dotyczące arkusza organizacji zawiera przytoczony wcześniej art. 110 projektu. Odnosząc się do przedszkola publicznego określona zostanie także szczegółowa organizacja pracy przedszkola, w tym zwłaszcza organizacja i liczebność poszczególnych oddziałów przedszkolnych.

Statuty placówek

Konsekwencją uchylecia w ustawie o systemie oświaty art. 60 jest nowy art. 112 projektu, dotyczący obowiązkowych treści statutu placówki.

W projekcie ustawy zaproponowano obowiązkowe treści, które placówka musi zawrzeć w swoim statucie. Treści te w większości zostały przeniesione z obowiązującego obecnie rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznych szkół i placówek. Zgodnie z proponowanymi szczegółowymi zapisami, statut musi zawierać m.in. nazwę i rodzaj placówki, cele i zadania, organy placówki oraz ich kompetencje, zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników placówki organizację placówki.

23. Świetlice (art. 105)

Obecnie podstawę funkcjonowania świetlic szkolnych określa art. 67 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. W związku ze zmianą ustroju szkolnego, tj. wygaszaniem gimnazjów, proponuje się zastosowanie przepisu porządkującego. Dla uczniów gimnazjów, którzy realizować będą obowiązek szkolny w gimnazjach w latach 2017–2019 przewiduje się przepis przejściowy w projekcie ustawy wprowadzającej przepisy ustawy – Prawo oświatowe.

24. Internaty (art. 107)

Obecnie podstawą tworzenia i działania internatów są przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. poz. 624, z późn. zm.) – załączniki nr 1–6. Przepisy te zawierają regulacje dotyczące liczby wychowanków w grupie wychowawczej (w tym także w grupie wychowawczej obejmującej wychowanków niepełnosprawnych), tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczych i wychowawczych z jedną grupą wychowawczą oraz możliwość zatrudnienia w internacie wychowawcy – opiekuna nocnego. Szczegółową organizację internatu określa statut szkoły. Brak jednolitych przepisów dotyczących funkcjonowania internatu powodował wykorzystanie rozwiązań dotyczących innych placówek systemu oświaty (najczęściej burs) i był przyczyną różnic w sposobie ich funkcjonowania w skali kraju, na co wskazywała Najwyższa Izba Kontroli we wnioskach pokontrolnych.

Podstawą do przeniesienia części regulacji na poziom ustawy jest potrzeba jednolitego uregulowania kwestii określających prawa uczniów korzystających z internatu oraz określenie kompetencji dyrektora i organu prowadzącego szkołę, w której zorganizowano internat, w zakresie jego organizacji. Projekt przepisu zakłada wzmocnienie funkcji opiekuńczej internatu oraz doprecyzowanie przepisów dotyczących m.in. rekrutacji uczniów korzystających z internatu oraz opłat wnoszonych za jego korzystanie. Doprecyzowanie rozwiązań w zakresie

funkcjonowania internatów pozwoli na wzmocnienie opieki wychowawczej nad uczniami i zapewnienie im warunków bezpieczeństwa.

Zadania internatu, organizację pracy w internacie, liczbę uczniów w grupie wychowawczej i tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczych i wychowawczych z jedną grupą wychowawczą w internacie zostaną uregulowane w rozporządzeniu określającym szczegółową organizację publicznych szkół i przedszkoli.

25. Rekrutacja do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, publicznych szkół i placówek (art. 130 i n.)

W związku z wprowadzaną zmianą struktury szkolnictwa w systemie oświaty zaproponowane w niniejszym projekcie zmiany przepisów dotyczących rekrutacji zmierzają do określenia na poziomie ustawowym:

- kryteriów rekrutacji do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, publicznych szkół i placówek, w tym wskazania grup kandydatów o szczególnym statusie uprzywilejowania, wynikającym z Konstytucji RP, ze względu na sytuację osobistą lub rodzinną albo szczególne zdolności czy osiągnięcia,
- zasad przeprowadzania rekrutacji do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, publicznych szkół i placówek, w szczególności wskazania hierarchii poszczególnych kryteriów,
- procedury przeprowadzania rekrutacji, w tym procedury odwoławczej w przypadku odmowy przyjęcia kandydata do publicznego przedszkola, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej szkoły czy placówki oraz zasad ujawniania i przetwarzania danych osobowych uczestników procesu rekrutacji.

Należy podkreślić, że projektowane w wyżej wymienionych obszarach rozwiązania podobnie jak w obecnie obowiązujących przepisach kształtują definicję „zasady powszechnej dostępności publicznych przedszkoli, szkół i placówek”, jako podstawę do ubiegania się o przyjęcie do wybranego przedszkola, szkoły albo placówki na równych, przejrzystych i możliwych do spełnienia warunkach, lecz bez gwarancji, że osoba zainteresowana zostanie przyjęta do wybranej jednostki (o ile nie jest to szkoła podstawowa z wyznaczonym obwodem, a uczeń mieszka w obwodzie szkoły).

Należy zaznaczyć, że w zakresie przyjmowania dzieci i młodzieży oraz osób pełnoletnich do szkół i placówek, mamy do czynienia z trzema różnymi sytuacjami, a mianowicie:

- przyjęciem z urzędu do szkoły podstawowej z wyznaczonym obwodem dzieci zamieszkałych w obwodzie danej szkoły,
- kierowaniem dzieci i młodzieży do określonych rodzajów przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek, oraz
- rekrutacją, tj. postępowaniem, które sprowadza się do wyłonienia kandydata do przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, szkoły lub placówki w sytuacji konkurencji o miejsce w tej szkole lub placówce.

Kryteria rekrutacji

Podstawowym rozwiązaniem, które zaproponowano w projekcie jest zachowanie dotychczasowych kryteriów rekrutacyjnych, które określają szczegółowo na poziomie ustawy trzy grupy kryteriów, które powinny być brane pod uwagę przy przyjmowaniu uczniów do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych oraz publicznych szkół i placówek – w różnym zakresie i różnej kolejności w zależności od typu i rodzaju jednostki systemu oświaty, do której przeprowadzana jest rekrutacja.

Pierwsza z nich uwzględnia zakres potrzeb – wskazanych w Konstytucji RP. Druga grupa kryteriów, to kryteria określone przez organy prowadzące, które powinny zapewniać jak najpełniejszą realizację potrzeb dziecka i jego rodziny oraz lokalnych potrzeb społecznych. Trzecia grupa kryteriów uwzględnia indywidualne zdolności kandydatów, ich predyspozycje i zainteresowania, które powinny być wzięte pod uwagę przy dokonywaniu rekrutacji do tych szkół i placówek, w których wymagane są specjalne predyspozycje (np. szkoły artystyczne, dwujęzyczne, sportowe i mistrzostwa sportowego, placówki oświatowo-wychowawcze, poszczególne typy szkół ponadpodstawowych). Ponadto w przypadku szkół ukierunkowanych na rozwój nieprzeciętnych uzdolnień przewiduje się zachować dotychczasowe zasady, tj. przeprowadzenie dodatkowych sprawdzianów, które pozwolą na zdiagnozowanie intelektualnych i fizycznych możliwości i predyspozycji kandydatów.

Rekrutacja do publicznych przedszkoli i publicznych innych form wychowania przedszkolnego

W tym zakresie nie przewiduje się żadnych zmian, z tym, że dodano, iż postępowanie rekrutacyjne odbywa się również do oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych. Dotychczas brak było takiej regulacji. Mimo tego postępowanie rekrutacyjne do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych było przeprowadzane. Proponowana w projekcie zmiana ma na celu uporządkowanie stanu prawnego w tym zakresie.

Rekrutacja do publicznych szkół podstawowych

W nowej regulacji zachowane zostaje dotychczasowe rozwiązanie gwarantujące miejsce w szkole z wyznaczonym obwodem kandydatom zamieszkałym w obwodzie tej szkoły. Wobec tych kandydatów nie przeprowadza się postępowania rekrutacyjnego – są oni przyjmowani do publicznej szkoły podstawowej z wyznaczonym obwodem z urzędu. Tak jak dotychczas w przypadku, gdyby o przyjęcie do szkoły z wyznaczonym obwodem ubiegali się kandydaci zamieszkali poza obwodem tej szkoły, o ile szkoła dysponuje wolnymi miejscami, przewiduje się przeprowadzenie postępowania rekrutacyjnego.

Rekrutacja do publicznych szkół ponadpodstawowych

Propozycje zawarte w projekcie są w znacznej mierze powtórzeniem obecnie obowiązujących rozwiązań. W stosunku do obecnych rozwiązań zmianie uległ rodzaj szkoły, którą zobowiązany jest ukończyć uczeń, tj. w nowo tworzonym systemie oświaty dotychczasową sześcioletnią

szkołę podstawową zastąpi ośmioletnia szkoła podstawowa, a dotychczasową szkołę ponadgimnazjalną zastąpi szkoła ponadpodstawowa.

Rekrutacja do publicznych szkół sportowych/oddziałów sportowych i publicznych szkół mistrzostwa sportowego/oddziałów mistrzostwa sportowego

W propozycji zawartej w projekcie ustawy przewiduje się, zachować dotychczasowe etapy postępowania rekrutacyjnego. Tak jak dotychczas, kandydat ubiegający się o przyjęcie do ww. szkół i oddziałów powinien posiadać zgodę rodziców oraz orzeczenie lekarskie o zdolności do uprawiania danego sportu oraz uzyskać pozytywne wyniki prób sprawności fizycznej. W przypadku, gdyby kandydatów spełniających ww. warunki było więcej niż miejsc, rozpoczyna się postępowanie rekrutacyjne.

Zachowane zostało także prawo kandydatów posiadających tytuł laureata i finalisty olimpiady przedmiotowej i laureata konkursu przedmiotowego do przyjęcia w pierwszej kolejności do ponadpodstawowych szkół sportowych oraz mistrzostwa sportowego i oddziałów sportowych/mistrzostwa sportowego w szkołach ponadpodstawowych, przy czym muszą oni przystąpić do prób sprawności fizycznej i uzyskać pozytywny wynik tych prób, posiadać zgodę rodziców oraz dobry stan zdrowia potwierdzony orzeczeniem lekarskim.

Rekrutacja do publicznych oddziałów dwujęzycznych w publicznych szkołach ogólnodostępnych

W wyniku zmian wprowadzonych w systemie oświaty od roku szkolnego 2017/2018 dotychczasowe gimnazja dwujęzyczne zostaną zastąpione oddziałami dwujęzycznymi w klasie VII i VIII szkoły podstawowej ogólnodostępnej. Dotychczasową dwujęzyczną szkołę ponadgimnazjalną zastąpi dwujęzyczna szkoła ponadpodstawowa.

Warunkiem przyjęcia do wyżej wymienionych szkół będzie przystąpienie odpowiednio do sprawdzianu predyspozycji językowych i sprawdzianu kompetencji językowych na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną. Przy czym pierwszeństwo w przyjęciu do oddziału dwujęzycznego w szkole podstawowej będą mieli uczniowie szkoły, w której prowadzona jest rekrutacja do oddziału dwujęzycznego. W przypadku kandydatów ubiegających się o przyjęcie do publicznej szkoły ponadpodstawowej dwujęzycznej przewiduje się, że laureaci lub finaliści olimpiad przedmiotowych oraz laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim będą przyjmowani do ww. szkół i oddziałów po uzyskaniu pozytywnego wyniku sprawdzianu kompetencji językowych, z tym że warunek uzyskania pozytywnego wyniku sprawdzianu kompetencji językowych, nie dotyczy laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej oraz laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim z języka obcego nowożytnego, który będzie drugim językiem nauczania w szkole lub oddziale, o przyjęcie do których ubiega się laureat lub finalistą.

Rekrutacja do publicznych oddziałów międzynarodowych

W projekcie zachowano odrębną procedurę postępowania rekrutacyjnego – zgodną z dotychczas obowiązującymi przepisami, w ramach której do tych szkół będą przyjmowani kandydaci, którzy uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu predyspozycji językowych na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną. W przypadku oddziałów międzynarodowych w publicznych szkołach ponadpodstawowych w procesie rekrutacji stosując warunki i tryb określone w ustawie dla szkół dwujęzycznych.

Przebieg postępowania rekrutacyjnego oraz sposób dokumentowania spełnienia kryteriów istotnych przy rekrutacji

Nowe przepisy ustawy utrzymują dotychczasowy zakres danych. Zakres załączników wymaganych we wniosku, zakres informacji objętych wnioskiem oraz tryb składania i rozpatrywania wniosku, a także rodzaje dokumentów dołączanych do tego wniosku, potwierdzających spełnianie odpowiednio warunków lub kryteriów branych pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym albo postępowaniu uzupełniającym określać będzie rozporządzenie.

Szczegółowe zadania komisji rekrutacyjnej zostaną określone w rozporządzeniu. W projekcie ustawy zachowano upoważnienie dla organów prowadzących i kuratorów oświaty do określenia szczegółowych terminów przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego, a także terminów składania dokumentów wykazu zawodów wiedzy, artystycznych i sportowych, które mogą być wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej.

W projekcie ustawy zachowano także upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia szczegółowego trybu przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego oraz składu i szczegółowych zadań komisji rekrutacyjnej, a ponadto wymieniony minister w drodze rozporządzenia określi sposób przeliczania na punkty poszczególnych kryteriów związanych z oceną osiągnięć edukacyjnych na poprzednim etapie edukacyjnym, branych pod uwagę przy rekrutacji do szkół i oddziałów dwujęzycznych, oddziałów międzynarodowych, szkół i oddziałów sportowych, szkół mistrzostwa sportowego i szkół ponadpodstawowych.

26. Akredytacja placówek doskonalenia nauczycieli (art. 183 i n.)

Zmiany dotyczące warunków funkcjonowania publicznych i niepublicznych placówek doskonalenia nauczycieli – wprowadzenie obowiązkowej akredytacji tych placówek.

Zgodnie z przepisami art. 5 ust. 6 i 6a ustawy o systemie oświaty obowiązek prowadzenia publicznych placówek doskonalenia nauczycieli należy do samorządu województwa, natomiast samorządy gminy i powiatu mogą prowadzić publiczne placówki doskonalenia nauczycieli. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ma obowiązek prowadzić placówkę doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego publiczne placówki doskonalenia nauczycieli dla nauczycieli szkół artystycznych, a minister właściwy do spraw rolnictwa może prowadzić publiczne placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych (zgodnie z przepisami art. 5 ust. 3b pkt 2 lit. b i ust. 3c oraz 3d pkt 2 ww. ustawy).

Osoby fizyczne i prawne mogą prowadzić niepubliczne placówki doskonalenia nauczycieli, zgodnie z art. 77a ust. 3 ustawy.

Zgodnie z przepisami art. 77a ust. 4–12 ustawy publiczne i niepubliczne placówki doskonalenia nauczycieli mogą uzyskać akredytację stanowiącą potwierdzenie, że dana placówka zapewnia wysoką jakość prowadzonych form doskonalenia nauczycieli. Akredytacji nie podlegają placówki doskonalenia nauczycieli prowadzone przez ww. ministrów. Akredytację przyznaje kurator oświaty właściwy ze względu na siedzibę placówki, w drodze decyzji administracyjnej, wydanej po przeprowadzeniu, przez zespół akredytacyjny, oceny działalności danej placówki w zakresie spełniania następujących warunków: zapewniania wykwalifikowanej kadry, opracowywania i wdrażania programów doskonalenia nauczycieli oraz przeprowadzania ich ewaluacji, prowadzenia działalności informacyjnej i upowszechniania problematyki

doskonalenia nauczycieli, zapewniania nowoczesnej bazy dydaktycznej. Akredytacja jest przyznawana bezterminowo. Kurator oświaty, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć akredytację, jeżeli stwierdzi niespełnianie przez placówkę doskonalenia ww. warunków wymaganych do uzyskania akredytacji. Akredytacja jest odpłatna. Z opłaty zwolnione są placówki doskonalenia nauczycieli, które prowadzą całość kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli nieodpłatnie. Szczegółowe warunki i tryb przyznawania i cofania akredytacji, skład i sposób działania zespołu akredytacyjnego oraz warunki wynagradzania jego członków (z uwzględnieniem udziału w zespole niezależnych specjalistów w dziedzinie doskonalenia i kształcenia nauczycieli), wzory dokumentów stosowanych w postępowaniu o uzyskanie akredytacji, a także wysokość i tryb wnoszenia opłat przez placówki ubiegające się o akredytację, są określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 grudnia 2003 r. w sprawie akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. poz. 2248, z 2014 r. poz. 840 oraz z 2016 r. poz. 484 i 485).

Projektowana zmiana ma na celu stworzenie mechanizmów pozwalających kuratorowi oświaty skutecznie dbać o jakość wszystkich usług oferowanych przez placówki doskonalenia nauczycieli poprzez wprowadzenie obowiązku posiadania akredytacji przez publiczne i niepubliczne placówki doskonalenia nauczycieli, z wyjątkiem placówek doskonalenia nauczycieli prowadzonych przez ministrów. Planuje się przyznawanie akredytacji na czas określony – 5 lat. Tak jak dotychczas akredytację będzie przyznawał kurator oświaty właściwy ze względu na siedzibę placówki, w drodze decyzji administracyjnej, wydanej po przeprowadzeniu, przez zespół akredytacyjny oceny działalności danej placówki w zakresie wymagań określonych ustawą. Przed upływem okresu 5 lat kurator oświaty będzie zobowiązany przeprowadzić kolejną ocenę działalności placówki doskonalenia nauczycieli. Projektowane przepisy uwzględniają wymagania jakie musi spełnić placówka doskonalenia nauczycieli, aby mogła uzyskać akredytację. Akredytację będzie mogła uzyskać placówka doskonalenia nauczycieli, która:

- 1) prowadzi działalność zgodnie z przepisami prawa;
- 2) organizuje i prowadzi formy doskonalenia zawodowego nauczycieli zaspokajające potrzeby nauczycieli, szkół i placówek korzystających z oferty placówki doskonalenia oraz sprzyjające rozwojowi zawodowemu nauczycieli, szkół i placówek korzystających z oferty placówki doskonalenia;
- 3) w planowaniu swojej pracy uwzględnia wnioski z analizy badań nauczycieli, szkół i placówek korzystających z oferty placówki doskonalenia;
- 4) wykorzystuje zasoby własne i środowiska lokalnego na rzecz rozwoju;
- 5) opracowuje i stosuje system zapewniania jakości oraz systematycznie go doskonali;
- 6) zatrudnia wykwalifikowaną kadrę;
- 7) zapewnia wykwalifikowaną kadrę do realizacji form doskonalenia zawodowego nauczycieli;
- 8) zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki realizacji form doskonalenia zawodowego nauczycieli;
- 9) zapewnia nowoczesną bazę dydaktyczną;
- 10) prowadzi działalność informacyjną i upowszechnia problematykę doskonalenia nauczycieli.

W celu utworzenia nowej placówki doskonalenia nauczycieli konieczne będzie uzyskanie wstępnej akredytacji, której warunkiem będzie przygotowanie statutu zgodnego z prawem, zatrudnienie wykwalifikowanej kadry i zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków realizacji form doskonalenia zawodowego nauczycieli. Kurator oświaty będzie zobowiązany dokonać oceny działalności nowo utworzonej placówki doskonalenia nauczycieli w pełnym ww. zakresie w okresie do 2 lat od jej utworzenia.

Niespełnienie przez placówkę doskonalenia warunków wymaganych do uzyskania akredytacji będzie skutkowało cofnięciem akredytacji. W terminie 30 dni od dnia cofnięcia akredytacji placówka doskonalenia nauczycieli będzie zobowiązana wprowadzić roczny program naprawczy i w terminie 30 dni od dnia zakończenia programu naprawczego poddać się ocenie działalności przeprowadzonej przez kuratora oświaty w pełnym ww. zakresie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej oceny działalności placówki doskonalenia nauczycieli kurator oświaty stwierdzi, że pomimo wprowadzenia programu naprawczego placówka doskonalenia nauczycieli nadal nie spełnia warunków do uzyskania akredytacji, placówka ta z mocy ustawy ulega likwidacji.

Placówki doskonalenia nauczycieli posiadające wstępną akredytację lub placówki z cofniętą akredytacją, które są w trakcie realizacji rocznego programu naprawczego nie będą mogły realizować zadań, które są określone wyłącznie dla akredytowanych placówek doskonalenia.

Akredytacja placówek doskonalenia nauczycieli będzie odpłatna. Odpłatność będzie wynosiła 1000 zł i będzie waloryzowana corocznie wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi w drodze rozporządzenia:

- szczegółowe warunki i tryb przyznawania i cofania akredytacji,
- skład i sposób działania zespołu akredytacyjnego,
- wymagania dotyczące członków zespołu akredytacyjnego,
- zadania przewodniczącego zespołu akredytacyjnego,
- warunki wynagradzania jego członków, gdzie łączna suma kosztów wynagrodzeń członków komisji akredytacyjnej, wraz z pochodnymi nie będzie mogła przekraczać sumy opłat wniesionych z tytułu akredytacji, a wynagrodzenie członków zespołu akredytacyjnego będzie przysługiwać wyłącznie niezależnym specjalistom, niebędących pracownikami kuratorium oświaty,
- wykaz dokumentów, które placówka doskonalenia jest obowiązana przedstawić kuratorowi oświaty,
- ustalanie sposobu oceniania placówki doskonalenia nauczycieli, w tym sposobu przeprowadzania wizyty akredytacyjnej,
- dokumentowanie przebiegu prac zespołu akredytacyjnego,
- cofanie akredytacji,
- udział w zespole niezależnych specjalistów w dziedzinie doskonalenia i kształcenia nauczycieli, a także ustalenie wysokości opłat tak, aby nie przekraczały kwoty 1000 zł waloryzowanych corocznie wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Przepisy dotyczące akredytacji wejdą w życie wraz z wejściem w życie ustawy. Funkcjonujące obecnie placówki doskonalenia nauczycieli, które dotychczas nie posiadają akredytacji będą miały czas na jej uzyskanie do 31 sierpnia 2019 r.

27. Zmiany dotyczące szkół i placówek niepublicznych (art. 168 i n.)

Zaproponowano nową regulację w art. 168 ust. 7 projektu, wskazującą, że niepubliczna placówka, o której mowa w art. 2 pkt 7 projektu ustawy, może zostać wpisana do ewidencji, jeżeli osoba zgłaszająca tę placówkę do ewidencji przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty o spełnieniu wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 123 ust. 1 pkt 1. Natomiast w przypadku niepublicznego młodzieżowego ośrodka wychowawczego wpisu do ewidencji można dokonać, jeżeli osoba zgłaszająca ten ośrodek do ewidencji przedstawi ponadto opinię organu odpowiedzialnego za wskazywanie miejsc nieletnim kierowanym do młodzieżowych ośrodków wychowawczych, określonego w przepisach

wydanych na podstawie art. 81 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. poz. 178 oraz z 2011 r., poz. 654, 887 i 1134), z której wynika, że istnieje zapotrzebowanie na miejsca w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych. Zweryfikowanie wymagań określonych we wskazanych przepisach przed wpisem do ewidencji wyeliminuje sytuacje, w których niepubliczne placówki systemu oświaty rozpoczynają swoją działalność w sposób niezgodny z przepisami prawa oświatowego i realizują zadania niebędące zadaniami jednostek systemu oświaty.

Proponuje się również zmiany dotyczące funkcjonowania placówek niepublicznych, wskazane w art. 169 ust. 1 projektu ustawy, że wpis do ewidencji podlega wykreśleniu, na wniosek kuratora oświaty, w przypadku gdy placówka prowadzi swoją działalność z naruszeniem przepisów ustawy lub stwierdzenia, w trybie nadzoru pedagogicznego, że działalność szkoły lub placówki lub organu prowadzącego tę szkołę lub placówkę jest niezgodna z przepisami ustawy, wydanych na jej podstawie rozporządzeń lub statutem, a w szkole podstawowej oraz szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej – również w przypadku gdy nie jest wypełnione zobowiązanie, o którym mowa w art. 168 ust. 4 pkt 6, jeżeli szkoła lub placówka lub osoba prowadząca szkołę lub placówkę w wyznaczonym terminie nie zastosowała się do polecenia organu sprawującego nadzór pedagogiczny, o którym mowa w art. 180 ust. 2. Wniosek złożony w tej sprawie przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest wiążący dla jednostki samorządu terytorialnego, która dokonała wpisu do ewidencji. W obowiązującym stanie prawnym kuratorzy oświaty nie mają narzędzi prawnych do wnioskowania o wykreślenie z wpisu do ewidencji placówek tych placówek, które prowadzą swoją działalność z naruszeniem przepisów ustawy i nie osiągają efektów kształcenia lub wychowania w placówce, w tym nie zapewniają warunków bezpiecznego pobytu dzieciom i młodzieży przebywającym w tych placówkach. Proponowane rozwiązania wzmocnią rolę nadzoru pedagogicznego nad niepublicznymi placówkami systemu oświaty, jak również przyczynią się do zwiększenia efektywności kształcenia i działań wychowawczych.

W art. 172 ust. 2 pkt 9 projektu ustawy proponuje się wskazanie, że statut niepublicznego młodzieżowego ośrodka wychowawczego, młodzieżowego ośrodka socjoterapii, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego i ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego określa wysokość opłat za pobyt i wyżywienie wnoszonych przez rodziców wychowanka oraz termin i sposób wnoszenia tych opłat, jeśli ośrodek pobiera opłaty. W przypadku młodzieżowego ośrodka wychowawczego może to być wyłącznie opłata za wyżywienie. Uregulowanie zasad odpłatności w statucie placówki jest szczególnie istotne dla zapewnienia rodzicom wychowanków dostępu do pełnej informacji w tym zakresie.

Natomiast w art. 174 ust. 2–4 projektu ustawy proponuje się wskazanie, że opłaty za wyżywienie wychowanków pobierane przez niepubliczne młodzieżowe ośrodki wychowawcze nie mogą być wyższe niż wysokość kosztów surowca przeznaczonego na wyżywienie wychowanków w ośrodku (ośrodek może też nie pobierać opłat za posiłki). Do opłat za posiłki nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki w przypadku, gdy posiłki przygotowywane są w stołówce MOW lub kosztów usługi (przygotowania i dowiezienia posiłku) w przypadku, gdy ośrodek korzysta z cateringu.

Do młodzieżowych ośrodków wychowawczych kierowani są bowiem nieletni na podstawie postanowienia sądu rodzinnego o zastosowaniu środka wychowawczego w postaci umieszczenia w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014 r. poz. 382, z późn. zm.). Nieletni, wobec którego sąd rodzinny orzekł o umieszczeniu w młodzieżowym ośrodku wychowawczym kierowany jest przez starostę do ośrodka wskazanego przez Ośrodek

Rozwoju Edukacji, który zapewnia wykonanie postanowienia sądu i realizację obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki. Rodzice nie dokonują zatem wyboru ośrodka, w którym wykonywane jest postanowienie sądu, a zobowiązani są do pokrywania kosztów pobytu ich dziecka w tej placówce. W przypadku placówek publicznych rodzice, o ile nie są zwolnieni z opłat przez sąd, wnoszą opłatę za posiłki w stołówce ośrodka równą wysokości kosztów surowca przeznaczonego na wyżywienie. Niepubliczne młodzieżowe ośrodki wychowawcze mają obecnie dowolność co do ustalenia niniejszych kosztów, co powoduje nierówność w traktowaniu rodziców wychowanków w stosunku do tych, którzy zostali umieszczeni w publicznym ośrodku.

Jednocześnie niepubliczne MOW otrzymują na wychowanków dotację z budżetu powiatu w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na jednego wychowanka tego rodzaju placówki w części oświatowej subwencji ogólnej dla danej jednostki samorządu terytorialnego. Kwota ta jest wyliczana na podstawie najwyższej spośród wag określonych w algorytmie podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. Waga na wychowanków w roku 2016 MOW $P_{43} = 10$ przekłada się na kwotę ponad 50 tys. zł rocznie. Dotacje są przeznaczone na dofinansowanie realizacji zadań szkoły lub placówki w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej. Dotacje mogą być wykorzystane wyłącznie na pokrycie wydatków bieżących placówki, do których można zaliczyć wydatki związane z zapewnieniem wyżywienia wychowankom przebywającym w MOW, służących realizacji zadań tej placówki w zakresie opieki.

28. Wspieranie współpracy szkół w Polsce ze szkołami polonijnymi (art. 47 ust. 3 pkt 2 lit. e)

Rozszerzenie katalogu zadań obejmujących wspomaganie wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub nauczanych w innych formach przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą, poprzez dodanie w art. 47 ust. 3 pkt 2 projektowanej ustawy – Prawo oświatowe nowego zadania, przyczyni się do rozwoju bezpośredniej współpracy ww. ośrodków ze szkołami w Polsce.

Realizacja powyższego zadania sprzyjać będzie aktywizacji środowisk oświatowych w Polsce i polskich środowisk oświatowych za granicą. Wspólnie realizowane projekty edukacyjne umożliwią integrację dzieci i młodzieży z kraju z dziećmi i młodzieżą polską zamieszkałą za granicą, zapoznanie polskiej młodzieży szkolnej z dziedzictwem kulturowym i historycznym Polonii i Polaków za granicą, a także doskonalenie wśród dzieci i młodzieży polskiego pochodzenia zamieszkałych za granicą znajomości języka polskiego i wiedzy o współczesnej Polsce. Partnerstwa szkół będą mogły również sprzyjać podnoszeniu kompetencji zawodowych nauczycieli polonijnych dzięki wymianie doświadczeń z nauczycielami szkół w Polsce.

29. Kształcenie dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą (art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. a i pkt 2 lit. c, art. 36 ust. 11 i art. 47 ust. 5)

Zapisy dotyczące organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą proponowane w projekcie ustawy – Prawo oświatowe mają charakter porządkujący i systematyzujący. Odzwierciedlają działania określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą (Dz.U. z 2014 r. poz. 454 j.t.), wydanym na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2015 r. poz. 2156 tj.).

Celem ww. działań jest podtrzymywanie tożsamości narodowej, językowej i kulturowej dzieci i młodzieży polskiej za granicą.

W związku z tymi działaniami, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania zakłada i prowadzi szkolne punkty konsultacyjne przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej, które umożliwiają uczniom uczęszczającym do szkół działających w systemach oświaty innych krajów uzupełnianie wykształcenia w zakresie szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego, zgodnie z ramami programowymi kształcenia uzupełniającego i planami nauczania dla szkolnych punktów konsultacyjnych. Dąży się do tego, aby kształcenie uzupełniające w zakresie języka polskiego i wiedzy o Polsce było podstawową formą organizacji kształcenia dzieci i młodzieży polskiej za granicą.

Ponadto, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może zakładać i prowadzić szkoły i zespoły szkół – dla dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą – w Polsce oraz przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej, które:

– prowadzą kształcenie zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego, określoną w przepisach w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół lub

– umożliwiają uczniom uczęszczającym do szkół działających w systemach oświaty innych krajów uzupełnianie wykształcenia w zakresie szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego, zgodnie z ramami programowymi kształcenia uzupełniającego i planami nauczania dla szkolnych punktów konsultacyjnych.

Ponadto, zapis proponowany w art. 36 ustawy uzupełnia katalog form, w których może być spełniany obowiązek szkolny i obowiązek nauki.

30. Pozostałe zmiany

1. W przepisach ustawy zaproponowano regulacje dostosowujące rozwiązania systemu oświaty do specyfiki szkolnictwa artystycznego, m.in.:

- wyłączenia w szkołach artystycznych oddziału jako podstawowej jednostki organizacyjnej szkoły,
- wyłączenie konieczności ustalania przez dyrektora szkoły prowadzącej kształcenie artystyczne, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, zawodów, w których kształci szkoła, po zasięgnięciu opinii powiatowej i wojewódzkiej rady rynku pracy co do zgodności z potrzebami rynku pracy; minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określając w przepisach wykonawczych typy szkół artystycznych, wskazuje jednocześnie zawód, w jakim szkoła danego typu prowadzi kształcenie. Założenie więc szkoły określonego typu przesądza o tym, w jakim zawodzie będzie odbywało się kształcenie w tej szkole; brak jest zatem uzasadnienia dla podejmowania przez dyrektora szkoły artystycznej jakichkolwiek ustaleń w tym zakresie z organem prowadzącym,
- brak możliwości utworzenia w szkole artystycznej filii – szkoły artystyczne wymagają specjalistycznej bazy dydaktycznej oraz pedagogów o specyficznych kwalifikacjach; ze względu na jakość kształcenia artystycznego, jak i jego wysokie koszty finansowe – niezasadne jest tworzenie niewielkich ośrodków szkolnych.

Właściwą formą organizacyjną dla kształcenia artystycznego w małych ośrodkach są placówki artystyczne – ogniska plastyczne, muzyczne lub baletowe; dotychczasowe przepisy nie przewidywały możliwości tworzenia przez szkoły artystyczne filii.

2. Doprecyzowano przepis dotyczący zatrudniania w szkole lub placówce osób pracujących z dziećmi, ale niebędących nauczycielami poprzez wprowadzenie zastrzeżenia, tak aby jasne były relacje między podstawą prawną zatrudniania ww. osób (na mocy art. 15 ustawy oraz Kodeks pracy) oraz pracowników administracyjnych (przepisy o pracownikach samorządowych).

3. Art. 16 projektu będący konsekwencją zmiany w ustawie – Karta Nauczyciela w zakresie sposobu ujawniania informacji o niekaralności oraz braku ukarania karą dyscyplinarną nauczycieli lub osób pracujących w szkole lub placówce bezpośrednio z dziećmi; dotychczas osoba zatrudniana w szkole lub placówce musiała sama dostarczyć dokument potwierdzający spełnianie przez nią tego wymagania, po zmianie informacje takie będzie mógł uzyskać pracodawca (dyrektor szkoły) bezpośrednio z właściwego rejestru.

4. W art. 170 i projektu ustawy – Prawo oświatowe wprowadzono nowe regulacje dotyczące działalności oświatowej prowadzonej jako działalność gospodarcza. Zgodnie z dotychczasowymi rozwiązaniami ustawy o systemie oświaty, zachowanymi w omawianym projekcie (art. 170 ust. 1 i 2), prowadzenie przedszkola, szkoły i placówki nie jest działalnością gospodarczą. Przedmiotem takiej działalności, prowadzonej na zasadach określonych w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.), może być natomiast działalność oświatowa niepolegająca na prowadzeniu wymienionych jednostek oświatowych. W celu zapobieżenia wprowadzaniu w błąd osób korzystających z usług podmiotów prowadzących działalność oświatową będącą działalnością gospodarczą, w art. 170 ust. 3 zobowiązano te podmioty do informowania osób korzystających z tej działalności, a w przypadku osób niepełnoletnich – ich rodziców, że działalność ta nie stanowi szkoły, placówki, zespołu w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo oświatowe. Do działalności oświatowej będącej działalnością gospodarczą dotychczas nie miały zastosowania obowiązki organów prowadzących szkoły i placówki oświatowe, m.in. związane z odpowiedzialnością za bezpieczeństwo uczniów i innych osób przebywających w szkole lub placówce. Praktyka wskazuje jednak, że brak takiej jednoznacznej regulacji przyczynia się do powstawania zagrożenia bezpieczeństwa uczniów, szczególnie niepełnoletnich, a nawet tragicznych wypadków. W związku z tym, w art. 168 projektowanej ustawy proponuje się jednoznacznie zobowiązać podmiot prowadzący działalność oświatową będącą działalnością gospodarczą, do zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki osobom korzystającym z tej działalności, w szczególności opieki nad osobami niepełnoletnimi.

5. Obecne brzmienie art. 10 ust. 1 pkt 4 projektu ustawy przewidujące, iż do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę należy m. in. zapewnienie obsługi finansowej, w tym w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2–6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (dotychczas art. 5 ust. 7 pkt 3 ustawy o systemie oświaty) było powodem wątpliwości interpretacyjnych. Organem prowadzącym szkołę lub placówkę – oprócz osoby prawnej – może być osoba fizyczna (księgi rachunkowe zobowiązane są prowadzić jednostki wymienione w art. 2 ww. ustawy o rachunkowości). Oznacza to, że – z punktu widzenia przepisów o rachunkowości – obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych wynika z formy organizacyjno-prawnej, w jakiej prowadzona jest jednostka. Osoby fizyczne zobowiązane są więc do prowadzenia ksiąg rachunkowych – zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 –

dopiero po przekroczeniu kwoty przychodów za poprzedni rok obrotowy w wysokości 1 200 000 euro. W związku z powyższym doprecyzowano brzmienie dotychczasowych przepisów art. 10 ust. 4.

6. W art. 122 w ust. 11 wskazano, że dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1 tego artykułu, stanowi pomoc *de minimis* udzielaną zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013), w przypadku gdy pracodawca jest przedsiębiorcą. Dzięki takiemu rozwiązaniu pracodawcy niebędący przedsiębiorcami, zatrudniający młodocianych w celu przygotowania zawodowego, będą mogli uzyskać dofinansowanie, które nie będzie kwalifikowane jako pomoc *de minimis*. Przy dotychczasowym zapisie pojawiały się wątpliwości, czy dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych może być udzielane bez rygoru pomocy *de minimis*.

Nazwa projektu Ustawa – Prawo oświatowe Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Anna Zalewska, Minister Edukacji Narodowej Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Alina Sarnecka, tel. (22) 3474 467 Grzegorz Pochopień, tel. (22) 3474 186	Data sporządzenia 04.11.2016 Źródło: Exposé PRM Nr w wykazie prac UA24

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

(łącznie dla ustawy – Prawo oświatowe oraz Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe)

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W myśl reformy systemu oświaty z 1999 r., wprowadzenie do polskiego systemu edukacyjnego nowego typu szkoły, tj. samodzielnie funkcjonującego gimnazjum, miało być metodą na wyrównanie szans edukacyjnych uczniów oraz podniesienie jakości nauczania. Wprowadzenie gimnazjum miało być wstępem do reformowania kształcenia średniego i zasadniczego. Gimnazjum miało kumulować potencjał kadry nauczycielskiej i potencjał materialny szkoły. Miało być też programowo związane ze szkołami ponadgimnazjalnymi, jako pierwszy stopień kształcenia średniego. Jednak wdrożenie nowego typu szkoły spotkało się z negatywną oceną znacznej części społeczeństwa. W związku z niedokończeniem reformy szkół ponadgimnazjalnych, gimnazjum pozostało w silnych związkach ze szkołą podstawową i zaczęło się do niej upodabniać (obecnie prawie 60% gimnazjów nie osiąga pierwotnie zakładanej liczby uczniów). Równocześnie niepokojąca jest diagnoza obecnego stanu kształcenia w liceach ogólnokształcących i szkołach zawodowych. Uczelnie informują, że muszą uruchamiać tzw. lata zerowe, gdyż potrzebują studentów z pogłębioną wiedzą ogólną. Szkoły zawodowe, zwłaszcza zasadnicze, nie są atrakcyjne dla znacznej części młodzieży i pochodzi z nich najwięcej bezrobotnych absolwentów (ze stopą bezrobocia ponad 40% w przypadku absolwentów szkół zasadniczych i ponad 30% w przypadku absolwentów technikum i szkół policealnych). Niezrealizowanie założeń reformy oraz niezadowolająca diagnoza obecnego stanu liceów ogólnokształcących i szkół zawodowych stanowią podstawę proponowanej nowej struktury szkół oraz zmian w podstawach programowych.

Zgodnie z zaleceniami Rady Ministrów opracowania nowej ustawy systemowej dotyczącej oświaty, projektowane zmiany zostaną ujęte w projekcie ustawy o charakterze systemowym oraz zastępującym w zasadniczym zakresie obowiązującą ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Obowiązująca od 1991 r. ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty była jedną z najczęściej nowelizowanych ustaw. Liczne, a przy tym obszerne nowelizacje, wprowadzające obok zmian w samej ustawie wiele regulacji epizodycznych i przejściowych, spowodowały brak przejrzystości i tym samym czytelności tego podstawowego dla funkcjonowania oświaty polskiej aktu prawnego. Na potrzebę przygotowania i uchwalenia nowego aktu ustawowego o znaczeniu systemowym w obszarze oświaty wskazywano już w latach ubiegłych. Jednak dotychczas nie podjęto żadnych prac legislacyjnych w tym kierunku.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Istotną zmianą w stosunku do stanu obecnego są rozwiązania dotyczące nowego ustroju szkolnego oraz związane z tym modyfikacje w organizacji i funkcjonowaniu szkół i placówek oświatowych.

Przewiduje się także inne zmiany systemowe w wybranych obszarach oświaty, wzmacniające i uzupełniające zmiany ustroju szkolnego.

Przedkładany obecnie projekt ustawy – Prawo oświatowe obejmuje swoim zakresem przedmiotowym część materii regulowanych dotychczas przez ustawę o systemie oświaty, które zostały usystematyzowane.

Projekt ustawy wprowadzającej ustawę – Prawo oświatowe opisuje mechanizmy i tryb wdrażania nowych regulacji zawartych w ustawie – Prawo oświatowe. Projekt zawiera również niezbędne zmiany w innych ustawach, stanowiące konsekwencję wprowadzenia nowego ustroju szkolnego. Ustrój szkolny z obecnego systemu 6-letniej szkoły podstawowej, 3-letniego gimnazjum, 3-letniego liceum ogólnokształcącego, 4-letniego technikum i 3-letniej zasadniczej szkoły zawodowej ulegnie przekształceniu. Proponuje się, aby docelowa struktura szkolnictwa obejmowała:

- 8-letnią szkołę podstawową,
- 4-letnie liceum ogólnokształcące,
- 5-letnie technikum,
- 3-letnią branżową szkołę pierwszego stopnia,
- 3-letnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy,
- 2-letnią branżową szkołę drugiego stopnia,
- szkołę policealną.

W konsekwencji zmiany ustroju szkolnego konieczne są dostosowania w zakresie:

- organizacji kształcenia w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, w tym funkcjonowania oddziałów dwujęzycznych (możliwość tworzenia od 7 klasy szkoły podstawowej), międzynarodowych, sportowych oraz szkół dla dorosłych,
- określenia czasu trwania obowiązku szkolnego oraz zapisów dotyczących form spełniania obowiązku szkolnego i obowiązku nauki,
- mechanizmów rekrutacyjnych do szkół,
- podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego,
- podstawy programowej kształcenia w zawodach,
- podręczników do kształcenia ogólnego, w tym w zakresie dotacji podręcznikowej,
- ramowych planów nauczania,
- druków szkolnych i świadectw,
- systemu egzaminacyjnego, w tym wprowadzenie egzaminu ósmoklasisty.

Ponadto wprowadzone zostają rozwiązania przejściowe i wdrażające:

- umożliwiające przekształcenie struktury szkolnej w sposób efektywny dla organów prowadzących szkoły publiczne, jednocześnie gwarantujących właściwe warunki realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki uczniom szkół ulegających wygaszeniu lub przekształceniu,
- gwarantujące właściwe zarządzanie szkołami w okresie przejściowym przez powierzenie przeprowadzenia procesu przekształceń przez doświadczoną oświatową kadrę kierowniczą, dotychczasowych dyrektorów, bez potrzeby przeprowadzania w tym okresie zmian w kadrach kierowniczych (dotychczasowi dyrektorzy pełnią funkcje do zakończenia kadencji, z możliwością przedłużenia przez organ prowadzący powierzenia pełnienia funkcji, w przypadkach szkół w ramach których będą funkcjonowały oddziały gimnazjalne aż do ich wygaśnięcia),
- umożliwiające płynne przechodzenie nauczycieli ze szkół starego systemu do szkół nowego systemu bez konieczności rozwiązywania i ponownego zawierania umów o pracę oraz ochrona miejsc pracy nauczycieli,
- przepisy przejściowe w zakresie stosowania polityki kadrowej nauczycieli, w tym m.in.
 - wprowadzenie warunku przyznawania średniej liczby godzin ponadwymiarowych w szkole ponadpodstawowej w roku szkolnym 2019/2020 w wysokości nie wyższej niż w roku szkolnym 2016/2017,
 - zachowanie dotychczasowych warunków korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez dzieci/uczniów, utrzymanie liczby dzieci przypadającej na jeden etat pedagoga, psychologa, logopedę w wysokości nie wyższej niż w roku szkolnym 2016/2017,
- przedłużenie utrzymania mocy statutów szkół,
- wprowadzenie ram czasowych na dostosowanie uchwał samorządów w związku z przekształceniami szkół,
- przepisy przejściowe w zakresie dostosowania sieci szkół do zmiany struktury szkolnej,
- zmiana zezwoleń udzielonych przez właściwe organy jednostek samorządu terytorialnego na prowadzenie szkół publicznych,
- przekształcanie szkół publicznych przekazanych przez jednostki samorządu terytorialnego do prowadzenia innym osobom prawnym lub osobom fizycznym na podstawie umowy, o której mowa w art. 5 ust. 5g ustawy o systemie oświaty,
- zagwarantowanie ciągłości dotowania szkół przekształcanych w związku ze zmianą struktury szkolnej,
- zmiana zakresu trwania obowiązku szkolnego i nauki,
- dostosowanie przepisów dotyczących egzaminów eksternistycznych do zmian ustrojowych.

Inne zmiany systemowe w wybranych obszarach oświaty, wzmacniające i uzupełniające zmiany ustroju szkolnego – projekt ustawy Prawo oświatowe i projekt ustawy wprowadzającej ustawę – Prawo oświatowe:

- zmiany w zakresie zasięgania informacji z Centralnego Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych,
- zmiany w zakresie zapewnienia darmowych podręczników:
 - wprowadzenie możliwości otrzymania dotacji na podręczniki dla klas I – III szkoły podstawowej w wysokości 75 zł (razem z dotacją na podręcznik do języka obcego), do tej pory uczniowie mogli korzystać z darmowych podręczników stworzonych przez MEN, po zmianach dyrektorzy będą mieli wybór,
 - podwyższenie dotacji na podręczniki dla klas V–VI w związku ze zmianą podstawy programowej,
 - określenie harmonogramu udzielania dotacji na darmowe podręczniki,
- zmiana zasad przeprowadzenia egzaminu maturalnego,
- wprowadzenie nowych poziomów wykształcenia i możliwości uzyskania świadectwa dojrzałości po ukończeniu branżowej szkoły II stopnia oraz określenie zasad jego uzyskania,
- uwzględnienie kwalifikacji uzyskanych po ukończeniu 8-klasowej szkoły podstawowej oraz branżowej szkoły I i II stopnia w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji,
- zmiana zasad organizowania części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,
- wprowadzenie oddziału przygotowawczego dla uczniów nieznających lub słabo znających język polski,
- zmiany w zakresie przekazywania szkół publicznych do prowadzenia innemu podmiotowi polegające na

- wprowadzeniu terminu przekazania wyłącznie z końcem roku szkolnego oraz na wprowadzeniu wymogu, że szkoła nie może być jedyną tego typu prowadzoną przez samorząd,
- włączenie placówki kształcenia praktycznego do nowopowstającego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego,
 - wprowadzenie od klasy 7 szkoły podstawowej i od klasy pierwszej branżowej szkoły I stopnia godzin doradztwa zawodowego,
 - zmiany w zakresie wychowania przedszkolnego:
 - pozostawienie w systemie oświaty formy placówek wychowania przedszkolnego, jakimi są oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych,
 - przesunięcie ostatecznego terminu na dostosowanie wymogów wobec oddziałów przedszkolnych do wymogów ochrony przeciwpożarowej,
 - zmiany w zakresie edukacji domowej polegające na:
 - możliwości uzyskania zgody na taką formę wyłącznie w szkole na terenie województwa, w którym mieszka uczeń,
 - konieczności uzyskania opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej,
 - rozszerzeniu zakresu wsparcia dla dzieci w edukacji domowej poprzez wskazanie prawa dzieci do korzystania z pomocy dydaktycznych służących realizacji podstawy programowej znajdujących się w zasobach szkoły oraz prawa do konsultacji umożliwiających przygotowanie do rocznych egzaminów klasyfikujących,
 - przeniesienie na poziom ustawy przepisów dotyczących innowacji i eksperymentów, zmiany w przypadku innowacji polegają na:
 - zmianie określenia, czym jest działalność innowacyjna,
 - zniesieniu konieczności zgłaszania innowacji pedagogicznej kuratorowi oświaty i organowi prowadzącemu,
 - zniesieniu wymagań formalnych warunkujących rozpoczęcie działalności innowacyjnej w szkole lub placówce,
 - zmiany w zakresie prowadzenia działalności eksperymentalnej polegają na:
 - jednoznacznym określeniu, czym jest eksperyment pedagogiczny,
 - jednoznacznym określeniu, co jest celem eksperymentu pedagogicznego,
 - rezygnacji z konieczności przekazania do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oceny eksperymentu dokonanej przez jednostkę naukową, która sprawuje opiekę nad przebiegiem eksperymentu oraz oceny eksperymentu dokonanej przez właściwego kuratora oświaty,
 - rezygnacji z konieczności przekazania informacji o ocenie eksperymentu dokonanej przez jednostkę naukową, która sprawuje opiekę nad przebiegiem eksperymentu do organu prowadzącego szkołę i organu sprawującego nadzór pedagogiczny,
 - możliwości ustalenia, w przypadku wyrażenia zgody przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na prowadzenie w danej szkole eksperymentu pedagogicznego, innych zasad rekrutacji, niż określone w ustawie,
 - zmiany dostosowujące brzmienie delegacji do określania ramowych planów nauczania,
 - nowe rozwiązania w zakresie nadzoru pedagogicznego,
 - uregulowanie kwestii związanych z wolontariatem w szkołach i placówkach,
 - doprecyzowanie delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół,
 - zmiana zakresu działalności biblioteki szkolnej,
 - zmiany w zakresie organizacji wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka polegające na wskazaniu warunku prowadzenia zajęć wyłącznie przez jeden zespół wczesnego wspomaganie rozwoju w jednostkach systemu oświaty wskazanych w ustawie, jednocześnie dopuszczono możliwość zawierania porozumień w celu realizacji wszystkich wskazań zawartych w opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka,
 - zmiana umożliwiająca wydawanie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka jedynie przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznych, nie zaś jak dotychczas, również przez zespoły opiniujące działające w niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznych,
 - wprowadzenie delegacji do określenia warunków pobytu uczniów w internatach,
 - zmiana przepisów w zakresie akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli,
 - uregulowanie przekazywania przez Ministra Obrony Narodowej bezpłatnych świadczeń dla uczniów Ogólnokształcącego Liceum Lotniczego,
 - rozwiązanie dotyczące powołania przez ministra właściwego do spraw zdrowia placówki doskonalenia zawodowego nauczycieli, kształcących w zawodach, dla których zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 7, z późn. zm.) ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw zdrowia.

Ponadto dokonano szeregu zmian doprecyzowujących, ujednolicających nazewnictwo lub dostosowujących do większych zmian.

Sprawy związane z ustrojem szkolnym są uregulowane przepisami ustawy i zmiany w tym zakresie mogą zostać dokonane jedynie poprzez wprowadzenie zmian legislacyjnych w odpowiednich ustawach.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Struktury systemów edukacji w Europie na podstawie publikacji *Eurydice The Structure of the European Education Systems 2015/2016 Schematic Diagrams*.

Systemy edukacji w Europie są zróżnicowane. W odniesieniu do edukacji obowiązkowej diagramy Eurydice pokazują trzy różne modele:

Długa pojedyncza struktura. Powszechna, obowiązkowa edukacja ogólnokształcąca dla wszystkich uczniów, która trwa od początku do końca obowiązku szkolnego bez możliwości przejścia pomiędzy edukacją podstawową a średnią I stopnia. Spośród ponad czterdziestu systemów edukacji prezentowanych w publikacji Eurydice w roku szkolnym 2015/2016 piętnaście systemów stosowało rozwiązanie tzw. długiej szkoły powszechnej. Obecność długiej szkoły powszechnej obserwujemy w dwóch typach krajów – są to kraje skandynawskie (Finlandia, Szwecja, Dania, Norwegia i Islandia) i niektóre postkomunistyczne kraje środkowoeuropejskie (np. Bułgaria, Chorwacja, Słowenia) oraz dwa kraje bałtyckie (Łotwa i Estonia). Na Łotwie, Węgrzech, w Czechach i Słowacji edukacja obowiązkowa jest prowadzona w ramach jednolitej struktury do wieku w granicach 14-16 lat, aczkolwiek uczniowie w wieku 10-13 lat w tych krajach mogą kontynuować naukę w innych typach placówek prowadzących kształcenie na poziomie szkoły średniej I i II stopnia.

Wspólna podstawa programowa. Po pomyślnym ukończeniu szkoły podstawowej (ISCED 1) uczniowie przechodzą na kolejny poziom edukacji do tzw. szkoły średniej I stopnia (ISCED 2), gdzie uczą się według jednej wspólnej podstawy programowej kształcenia ogólnego. Do grupy tej należy około połowa systemów edukacji krajów analizowanych w publikacji Eurydice; m.in.: Irlandia, Grecja, Hiszpania, Francja, Włochy, Cypr, Belgia – trzy strefy językowe, Portugalia, Rumunia, Wielka Brytania (Anglia, Walia, Irlandia Północna i Szkocja) oraz Turcja. Polska zalicza się do tej grupy krajów przed planowaną obecnie reformą struktury edukacji.

Zróżnicowana edukacja średnia I stopnia. Po pomyślnym ukończeniu szkoły podstawowej, od uczniów wymaga się podążania odrębnymi ścieżkami edukacyjnymi lub określonymi typami kształcenia zarówno na początku bądź podczas kształcenia na poziomie średnim. Model reprezentowany przez najmniejszą grupę państw (np. Austria, Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Niemcy, Szwajcaria).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Szkoły	31,5 tys., w tym gimnazja 7 684	SIO- według danych na dzień 30 września 2015 r.	Zmiany organizacyjne
Uczniowie i słuchacze	5 182 tys., w tym uczniowie gimnazjów 1 085 275	SIO- według danych na dzień 30 września 2015 r.	Wydłużenie okresu kształcenia i wychowania w jednej szkole i tej samej grupie rówieśniczej. Wyższe efekty kształcenia. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych.
Jednostki samorządu terytorialnego	2 810		– zmiany w zakresie organizacji szkół, –zmiany w zakresie przekazywania szkół publicznych do prowadzenia innemu podmiotowi polegające na wprowadzeniu terminu przekazania wyłącznie z końcem roku szkolnego oraz na wprowadzeniu wymogu, że szkoła nie może być jedyna tego typu prowadzona przez samorząd.
Nauczyciele zatrudnieni na podstawie Karty Nauczyciela w szkołach i placówkach	493 tys.	SIO – według danych na dzień 30 września 2015 r.	– zmiany w zakresie organizacji szkół, – przejściowe zmiany w zakresie przepisów dotyczących zatrudniania, – zmiany w zakresie korzystania z Centralnego

			Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych.
Organy prowadzące szkoły lub placówki niebędące jednostkami samorządu terytorialnego	3 888		Zmiany w zakresie organizacji szkół.
Uczniowie przybywający z zagranicy, którzy wymagają dostosowania procesu kształcenia do potrzeb i możliwości edukacyjnych, a także dostosowania formy organizacyjnej wspomagającej efektywność ich kształcenia	4 106	SIO – według danych na dzień 30 września 2015 r.	Możliwość nauki w oddziale przygotowawczym.
Kandydaci na studia wyższe			Możliwość ubiegania się o przyjęcie na studia w oparciu o wyniki egzaminu dojrzałości lub egzaminu maturalnego, w tym również w oparciu o wyniki tych egzaminów i wyniki egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie.
Uczniowie kształceni w ramach edukacji domowej	Ok. 7 tys.	SIO – według danych na dzień 30 września 2015 r.	Zmiany w zakresie edukacji domowej.
Ministerstwo Zdrowia			Założenie i prowadzenie przez Ministra Zdrowia publicznej placówki doskonalenia przedmiotów zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym w zakresie nauczania w zawodach, dla których zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw zdrowia (14 zawodów).
Nauczyciele szkół kształcących w zawodach medycznych			W zakresie możliwości stałego aktualizowania swojej wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania przez związki zawodowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1881, z późn. zm.) i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”;
- 4) Związek Zawodowy Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 5) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 6) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 7) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. J. Popiełuszki”;
- 8) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 9) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 10) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 11) NSZZ Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 12) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa;
- 13) Komisję Krajową Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”;
- 14) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 15) Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność”;

- 16) Konfederację Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce;
- 17) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 18) Federację Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki;
- 19) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 20) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich;
- 21) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 22) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
- 23) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 24) Konfederację Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 25) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 26) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 27) Federację Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych;
- 28) Business Centre Club;
- 29) Konfederację Lewiatan;
- 30) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 31) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 32) Federację Inicjatyw Oświatowych;
- 33) Fundację Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego;
- 34) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 35) Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych;
- 36) Fundację Rodzice Szkole;
- 37) Międzynarodowy Zespół Placówek Oświatowych;
- 38) Rzecznika Praw Obywatelskich;
- 39) Rzecznika Praw Dziecka;
- 40) Urząd do Spraw Cudzoziemców;
- 41) Fundację Polskie Forum Migracyjne;
- 42) Fundację na rzecz Różnorodności Społecznej;
- 43) Stowarzyszenie Vox Humana;
- 44) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 45) Alians Ewangeliczny;
- 46) Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej;
- 47) Konferencję Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych;
- 48) Fundację Rozwoju Systemu Edukacji;
- 49) Polską Izbę Książki;
- 50) Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich;
- 51) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 52) Polską Radę Ekumeniczną;
- 53) Radę Szkół Katolickich;
- 54) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Muzycznych I i II Stopnia;
- 55) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli;
- 56) Radę do spraw Szkolnictwa Artystycznego;
- 57) Towarzystwo Wiedzy Powszechnej – Zarząd Główny;
- 58) Unię Metropolii Polskich;
- 59) Unię Miasteczek Polskich;
- 60) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 61) Związek Miast Polskich;
- 62) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dwujęzyczności Bilinguis;
- 63) Związek Powiatów Polskich;
- 64) Związek Województw RP;
- 65) Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich.

Projekt rozporządzenia wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji został przesłany do wszystkich ministerstw i ww. partnerów społecznych.

Projekt został również skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz Radę Dialogu Społecznego.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego na posiedzeniu w dniu 26 października 2016 r. negatywnie zaopiniowała projekt ustawy.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces

Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979, z 2015 r. poz. 1063 oraz z 2016 r. poz. 494).

Podsumowanie konsultacji publicznych i opiniowania zostało opisane w raporcie z konsultacji.

Projekt ustawy nie wdraża prawa UE.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych (łącznie dla ustawy – Prawo oświatowe oraz Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe)

(ceny stałe z 2017 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	378,6	430,5	530,1	265,4	237,4	266,2	251,6	229,9	240,2	238,8	274,3	3 342,9
budżet państwa	0	0	0,049	0,052	0	0	0,049	0,052	0	0	0	0,2
JST	378,6	430,5	530,1	265,3	237,4	266,2	251,5	229,9	240,2	238,8	274,3	3 342,7
pozostałe jednostki (oddzielnie)												0,0
Wydatki ogółem	508,7	421,9	426,0	223,1	174,1	60,4	190,9	272,1	167,0	254,9	303,0	3 002,1
budżet państwa	130,1	-8,6	-104,1	-42,2	-63,3	-205,8	-60,6	42,2	-73,2	16,1	28,7	-340,6
JST saldo	378,6	430,5	530,1	265,3	237,4	266,2	251,5	229,9	240,2	238,8	274,3	3 342,7
<i>w tym zwiększone wydatki</i>	394,6	496,5	755,1	755,3	724,4	762,2	773,5	758,9	751,2	742,8	753,3	7 667,7
<i>w tym gminy</i>	389,2	474,5	688,9	577,7	377,4	395,4	395,4	395,4	395,4	395,4	395,4	4 880,1
<i>w tym powiaty</i>	5,4	22,0	66,1	177,6	347,0	366,8	378,1	363,5	355,8	347,4	357,9	2 787,6
<i>w tym oszczędności</i>	16,0	66,0	225,0	490,0	487,0	496,0	522,0	529,0	511,0	504,0	479,0	4 325,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)												0,0
Saldo ogółem	-130,1	8,6	104,1	42,3	63,3	205,8	60,6	-42,1	73,2	-16,1	-28,7	340,8
budżet państwa	-130,1	8,6	104,1	42,3	63,3	205,8	60,6	-42,1	73,2	-16,1	-28,7	340,8
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0

(łącznie dla ustawy – Prawo oświatowe oraz Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe)

Źródła finansowania	Zmiany dotyczące podręczników Źródłem finansowania zmian związanych z zapewnieniem dla uczniów szkół podstawowych bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych jest budżet państwa – rezerwa celowa poz. 26 „Środki na zadania w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych”. W projekcie budżetu państwa na rok 2017 została ona zaplanowana w wysokości 862 662 tys. zł. Reforma systemu oświaty polegająca na wprowadzeniu 8-letniej szkoły podstawowej i wygaszaniu gimnazjów połączona ze zmianami programowymi, które będą wdrażane sukcesywnie począwszy od roku szkolnego 2017/2018 wymaga zapewnienia w roku szkolnym 2017/2018 nowych podręczników dla uczniów klas I, IV i VII szkół podstawowych, w związku z niezbędną dla nich nową podstawą programową. Ponadto od roku szkolnego 2017/2018 w miejsce podręczników do zajęć z zakresu edukacji polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej w klasach I szkół podstawowych zapewnianych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania planowane jest uruchomienie dotacji na wyposażenie klas I w podręczniki lub materiały edukacyjne (wysokość dotacji 75 zł na ucznia, w tym na podręcznik lub materiał edukacyjny do języka obcego). W roku szkolnym 2018/2019 system dotacji obejmie klasy I i II szkół podstawowych, a docelowo od roku szkolnego 2019/2020 system dotacji obejmie klasy I-III szkół podstawowych. Ponadto, w związku z planowaną nową organizacją nauczania w klasach V-VIII szkoły podstawowej, od roku szkolnego 2018/2019 planowane jest zwiększenie kwoty dotacji na wyposażenie klas V-VI w podręczniki lub materiały edukacyjne z obecnych 140 zł do 180 zł na ucznia.

Dotacja na wyposażenie w podręczniki lub materiały edukacyjne klas VII i VIII szkoły podstawowej wyniesie 250 zł, tak jak w obecnej I i II klasie gimnazjum.

W tabelach poniżej zostały podane kwoty dotacji na ucznia na materiały ćwiczeniowe oraz na podręczniki i materiały edukacyjne w poszczególnych klasach szkoły podstawowej i gimnazjum według nowego harmonogramu.

Tabela 1. Kwoty dotacji na ucznia na materiały ćwiczeniowe według nowego harmonogramu (w zł).

Rok	SP klasa I	SP klasa II	SP klasa III	SP klasa IV	SP klasa V	SP klasa VI	SP klasa VII/ Gimnazjum klasa I	SP klasa VIII/ Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III
2017	50	50	50	25	25	25	25	25	25
2018	50	50	50	25	25	25	25	25	25
2019	50	50	50	25	25	25	25	25	25
2020	50	50	50	25	25	25	25	25	25
2021	50	50	50	25	25	25	25	25	25
2022	50	50	50	25	25	25	25	25	25
2023	50	50	50	25	25	25	25	25	25
2024	50	50	50	25	25	25	25	25	25
2025	50	50	50	25	25	25	25	25	25
2026	50	50	50	25	25	25	25	25	25
2027	50	50	50	25	25	25	25	25	25

Tabela 2. Kwoty dotacji na ucznia na podręczniki i materiały edukacyjne według nowego harmonogramu (w zł).

Rok	SP klasa I	SP klasa II	SP klasa III	SP klasa IV	SP klasa V	SP klasa VI	SP klasa VII/ Gimnazjum klasa I	SP klasa VIII/ Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III
2017	75			140		140	250		250
2018		75			180			250	
2019			75			180			
2020	75			140			250		
2021		75			180			250	
2022			75			180			
2023	75			140			250		
2024		75			180			250	
2025			75			180			
2026	75			140			250		
2027		75			180			250	

Szacunek kosztów potrzebnych na sfinansowanie wyposażenia uczniów w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe jest iloczynem liczby uczniów (powiększonych o liczbę oddziałów) oraz dotacji na ucznia w kolejnych latach według powyższego harmonogramu. Dodatkowo w kosztach uwzględniono wzrost liczby uczniów w drugim i trzecim roku cyklu użytkowania podręczników, w których zgodnie z harmonogramem dotacja jest przekazywana dla tych szkół, w których w odpowiednich klasach wystąpił wzrost liczby uczniów. Dodatkowo w kosztach uwzględniono zwiększone kwoty dotacji na uczniów niepełnosprawnych, rezerwę wynikającą z możliwych zmian w prognozie populacji liczby uczniów, a także przechodzące koszty związane z zapewnieniem podręcznika do klas I-III przez ministra właściwego ds. oświaty i wychowania (głównie koszt druku i dystrybucji płatny w roku 2017).

W tabelach poniżej zostały podane szacunkowe koszty dotacji na materiały ćwiczeniowe, na podręczniki i materiały edukacyjne.

Tabela 3. Szacunek kosztów dotacji na materiały ćwiczeniowe (w mln zł).

Rok	SP klasa I	SP klasa II	SP klasa III	SP klasa IV	SP klasa V	SP klasa VI	SP klasa VII/ Gimnazjum klasa I	SP klasa VIII/ Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III	SUMA
2017	20,6	10,5	25,1	12,5	9,0	8,6	9,4	8,8	9,0	113,5
2018	19,0	20,6	10,5	12,5	12,5	9,0	8,6	9,4	8,8	111,0
2019	19,3	19,0	20,6	5,3	12,5	12,5	9,0	8,6	0,0	106,9
2020	18,5	19,3	19,0	10,3	5,3	12,5	12,5	9,0	0,0	106,5
2021	18,7	18,5	19,3	9,5	10,3	5,3	12,5	12,5	0,0	106,6
2022	18,2	18,7	18,5	9,7	9,5	10,3	5,3	12,5	0,0	102,6
2023	18,8	18,2	18,7	9,2	9,7	9,5	10,3	5,3	0,0	99,6
2024	18,9	18,8	18,2	9,3	9,2	9,7	9,5	10,3	0,0	103,9
2025	19,0	18,9	18,8	9,1	9,3	9,2	9,7	9,5	0,0	103,5
2026	19,0	19,0	18,9	9,4	9,1	9,3	9,2	9,7	0,0	103,6
2027	19,0	19,0	19,0	9,5	9,4	9,1	9,3	9,2	0,0	103,5

Tabela 4. Szacunek kosztów dotacji na podręczniki i materiały edukacyjne (w mln zł).

Rok	SP klasa I	SP klasa II	SP klasa III	SP klasa IV	SP klasa V	SP klasa VI	SP klasa VII/ Gimnazjum klasa I	SP klasa VIII/ Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III	SUMA
2017	32,5	0,0	0,0	73,8	0,0	51,1	98,9	0,0	93,8	350,2
2018	0,0	32,5	0,0	0,0	94,9	0,0	0,0	98,9	0,0	226,3
2019	0,0	0,0	32,5	0,0	0,0	94,9	0,0	0,0	0,0	127,4
2020	29,2	0,0	0,0	60,7	0,0	0,0	131,9	0,0	0,0	221,8
2021	0,0	29,2	0,0	0,0	78,0	0,0	0,0	131,9	0,0	239,1
2022	0,0	0,0	29,2	0,0	0,0	78,0	0,0	0,0	0,0	107,3
2023	29,8	0,0	0,0	54,6	0,0	0,0	108,4	0,0	0,0	192,7
2024	0,0	29,8	0,0	0,0	70,2	0,0	0,0	108,4	0,0	208,3
2025	0,0	0,0	29,8	0,0	0,0	70,2	0,0	0,0	0,0	99,9
2026	30,1	0,0	0,0	55,6	0,0	0,0	97,5	0,0	0,0	183,1
2027	0,0	30,1	0,0	0,0	71,5	0,0	0,0	97,5	0,0	199,0

Tabela 5. Szacunek kosztów dotacji na podręczniki na wzrost liczby uczniów w drugim i trzecim roku cyklu użytkowania podręczników (w mln zł).

Rok	SP klasa I	SP klasa II	SP klasa III	SP klasa IV	SP klasa V	SP klasa VI	SP klasa VII/ Gimnazjum klasa I	SP klasa VIII/ Gimnazjum klasa II	Gimnazjum klasa III	SUMA
2017	0,0	0,3	0,9	0,0	3,9	0,0	0,0	1,8	0,0	7,0
2018	0,6	0,0	0,3	1,7	0,0	4,3	1,8	0,0	1,8	10,6
2019	1,1	0,6	0,0	0,6	2,2	0,0	5,9	1,8	0,0	12,3
2020	0,0	1,1	0,6	0,0	0,8	2,2	0,0	5,9	0,0	10,7
2021	0,8	0,0	1,1	1,1	0,0	0,8	3,1	0,0	0,0	7,0
2022	0,6	0,8	0,0	2,1	1,4	0,0	1,1	3,1	0,0	9,2
2023	0,0	0,6	0,8	0,0	2,7	1,4	0,0	1,1	0,0	6,7
2024	0,7	0,0	0,6	1,6	0,0	2,7	2,0	0,0	0,0	7,6
2025	0,7	0,7	0,0	1,1	2,0	0,0	3,8	2,0	0,0	10,3
2026	0,0	0,7	0,7	0,0	1,4	2,0	0,0	3,8	0,0	8,6
2027	0,6	0,0	0,7	1,3	0,0	1,4	2,8	0,0	0,0	6,8

Tabela 6. Szacunek kosztów dotacji na uczniów niepełnosprawnych, rezerwa wynikająca z możliwych zmian w prognozie populacji liczby uczniów, a także przechodzące koszty związane z zapewnieniem podręcznika do klas I-III przez ministra właściwego ds. oświaty i wychowania (w mln zł).

Rok	SUMA
2017	30,8
2018	45,0
2019	31,9
2020	43,8
2021	45,6
2022	28,3
2023	38,7
2024	41,4
2025	27,7
2026	38,2
2027	40,0

Tabela 7. Łączne koszty dotacji na podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe (w mln zł).

Rok	Koszty zapewnienia darmowego podręcznika
2017	501,5
2018	392,9
2019	278,5
2020	382,7
2021	398,3
2022	247,3
2023	337,7
2024	361,2
2025	241,4
2026	333,5
2027	349,3

Łączne dodatkowe koszty w 2017 roku potrzebne na sfinansowanie wyposażenia uczniów w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe wyniosą 129,3 mln zł. Niezbędne środki są zabezpieczone w rezerwie poz. 26.

Należy zauważyć, że powyższa kwota zwróci się już do 2019 roku w postaci oszczędności, wynikających z projektowanych zmian. W latach 2018 i 2019 środki zaplanowane w rezerwie nr 26 na wyposażenie uczniów w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe wynoszą odpowiednio 407,6 mln zł oraz 411,9 mln zł (łącznie 819,5 mln zł). Natomiast wydatki budżetu państwa na ten cel po wprowadzeniu projektowanych zmian wyniosą odpowiednio 392,9 mln zł oraz 278,5 mln zł (łącznie 671,4 mln zł). Oznacza to łączne oszczędności w tych latach w kwocie 148,1 mln zł. W latach 2020-2023 łączne oszczędności wyniosą 413,2 mln zł (głównie w roku 2022 w wysokości 219,7 mln zł), przejściowo, w roku 2024 wydatki budżetu państwa byłyby powiększone o 28,5 mln zł, aby w kolejnym roku spaść o 86,8 mln zł. Łącznie w latach 2017-2027 przewiduje się, że bilans wydatków budżetu państwa będzie dodatni i będzie wynosił ok. 472,8 mln zł.

Powyższe oszczędności wynikają z faktu, że reforma ustroju szkolnego spowoduje docelowo brak konieczności finansowania podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla jednego rocznika (III klasa gimnazjum).

Dla przykładu, w 2019 roku przed projektowanymi zmianami w klasach IV-VI szkoły podstawowej oraz klasach I-III gimnazjum, system zakładał finansowanie wyposażenia uczniów w podręczniki lub materiały edukacyjne uczniów klasy V szkoły podstawowej oraz klasy II gimnazjum, a także finansowanie wyposażenia uczniów w materiały ćwiczeniowe łącznie dla 9 klas. Po wprowadzeniu projektowanych zmian, zgodnie z harmonogramem, w 2019 roku zostaną sfinansowane podręczniki jedynie dla VI klasy szkoły podstawowej, a także materiały ćwiczeniowe łącznie dla 8 klas.

Do wyliczenia limitów kwot dotacji na podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe wykorzystano powyższe dane, z uwzględnieniem przepisu dotyczącego weryfikacji maksymalnych kwot dotacji celowej dokonywanej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania co trzy lata. Limity kwot dotacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Limity kwot dotacji na podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe.

Rok	Kwota (w mln zł)	Inflacja skumulowana	Limit (w mln zł)
2017	501,5	1,00	502
2018	392,9	1,03	404
2019	278,5	1,03	286
2020	382,7	1,03	393
2021	398,3	1,10	439
2022	247,3	1,10	273
2023	337,7	1,10	373
2024	361,2	1,19	429
2025	241,4	1,19	287
2026	333,5	1,19	396
2027	349,3	1,28	447

Jak wspomniano, źródłem finansowania zmian związanych z zapewnieniem dla uczniów szkół podstawowych bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych jest budżet państwa – rezerwa celowa poz. 26 „Środki na zadania w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych”. Z rezerwy tej finansowane są również inne zadania. Przewidywane rozliczenie rezerwy celowej poz. 26 przedstawia poniższa tabela.

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Wysokość rezerwy celowej poz. 26	862,7	862,7	862,7	862,7	862,7	862,7	862,7	862,7	862,7	862,7	862,7
Wydatki związane z zapewnieniem darmowych podręczników	501,5	392,9	278,5	382,7	398,3	247,3	337,7	361,2	241,4	333,5	349,3
Wydatki na stypendia i zasiłki szkolne	338,2	371,1	404,0	404,0	404,0	404,0	404,0	404,0	404,0	404,0	404,0
Wydatki na "Wyprawkę szkolną"	18,0	17,0	17,0	15,0	14,0	14,0	15,0	16,0	16,0	16,0	16,0
Wydatki na pozostałe działania finansowane z rezerwy	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Bilans środków z rezerwy celowej	0,0	76,7	158,1	55,9	41,4	192,3	100,9	76,5	196,2	104,1	88,4

Egzaminy zewnętrzne

Projektowane zmiany będą również wymagały dodatkowego finansowania systemu egzaminów zewnętrznych. Źródłem pokrycia zwiększonych wydatków będzie budżet państwa.

Uzasadnienie zwiększonych wydatków w roku szkolnym 2018/2019

W roku szkolnym 2018/2019 koszty przeprowadzania egzaminów zewnętrznych wzrosną ze względu na konieczność jednoczesnego przeprowadzenia egzaminów dla dwóch roczników uczniów:

- trzecioklasistów kończących jako ostatni rocznik gimnazjum,
- ósmoklasistów kończących jako pierwszy rocznik ośmioletnią szkołę podstawową.

Uzasadnienie zwiększonych wydatków od roku szkolnego 2018/2019

Zwiększenie kosztów przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty – w stosunku do obecnych kosztów związanych z przeprowadzaniem egzaminu gimnazjalnego – wynika z potrzeby zmiany formatu arkuszy egzaminacyjnych w taki sposób, aby zawierały one zarówno zadania zamknięte (czyli takie, w których zdający wybiera poprawną odpowiedź spośród kilku podanych opcji), jak i zadania otwarte (czyli takie, w których zdający samodzielnie formułuje odpowiedź na postawione pytanie lub tworzy wypowiedź pisemną). W trzech spośród sześciu arkuszy w przeprowadzanym obecnie egzaminie gimnazjalnym (tj. arkuszu z historii i wiedzy o społeczeństwie, przedmiotów przyrodniczych oraz języków obcych na poziomie podstawowym) znajdują się wyłącznie zadania zamknięte, natomiast w trzech (tj. arkuszu z języka polskiego, matematyki i języków obcych na poziomie rozszerzonym) – zadania zamknięte i otwarte, jednakże udział tych drugich w wyniku sumarycznym, wynoszący w przypadku arkuszy z języka polskiego i matematyki – odpowiednio – 35% oraz 30% – należy uznać za niewystarczający dla pogłębionego sprawdzenia wiadomości i umiejętności uczniów kończących III klasę gimnazjum. W przypadku arkuszy z języków obcych na obu poziomach udział punktów za zadania otwarte w wyniku sumarycznym wynosi 25%. Wykorzystanie w tym samym arkuszu obu rodzajów zadań, tj. zamkniętych i otwartych, stwarza optymalną możliwość pomiaru wiadomości i umiejętności zdających, bowiem wady jednego rodzaju zadań są niwelowane przez wykorzystanie zadań drugiego rodzaju. Dla przykładu ograniczony zakres umiejętności, jakie można obiektywnie sprawdzić przy wykorzystaniu zadań zamkniętych może zostać poszerzony dzięki wykorzystaniu zadań otwartych. Z drugiej strony pewien nieunikniony poziom subiektywizmu w ocenie rozwiązań zadań otwartych (choć oczywiście w odpowiedni sposób ograniczany dzięki szkoleniom egzaminatorów i wykorzystaniu zasad oceniania) może być ograniczany dzięki wykorzystaniu w arkuszu zadań zamkniętych, całkowicie obiektywnych w procesie oceniania, gdyż ocena nie jest w żaden sposób zależna od egzaminatora. Wprowadzenie zoptymalizowanej oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności przez zdających wiąże się z koniecznością wynagradzania egzaminatorów za sprawdzenie prac egzaminacyjnych, a działania operacyjne muszą być poprzedzone przygotowaniem materiałów szkoleniowych oraz szkoleniami dla egzaminatorów, mającymi na celu przygotowanie ich do pracy. Tylko taka sekwencja działań umożliwi przygotowanie nauczycieli do pełnienia obowiązków egzaminatorów w sposób zapewniających rzetelność oceny.

Uzasadnienie wprowadzenia matury dla absolwentów branżowej szkoły II stopnia

Wprowadzenie możliwości przystąpienia do egzaminu maturalnego przez absolwentów branżowej szkoły II stopnia służy przede wszystkim uelastycznieniu różnych ścieżek przebiegu procesu edukacyjnego. Przed absolwentem branżowej szkoły II stopnia – już w momencie zakończenia procesu kształcenia w szkole – stają co najmniej 3 możliwości, zależne wyłącznie od jego aspiracji edukacyjnych oraz możliwości bądź potrzeb życiowych. Oprócz podjęcia pracy w wyuczonym zawodzie, absolwent będzie miał również możliwość uzyskania świadectwa dojrzałości, umożliwiającego podjęcie studiów pierwszego stopnia lub studiów jednolitych (pod warunkiem przystąpienia do egzaminu maturalnego z przedmiotów obowiązkowych i posiadania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe na poziomie technika).

Poniższa tabela przedstawia dodatkowe wydatki w poszczególnych latach (w mln zł).

wyszczególnienie/rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
egzamin ósmoklasisty	0,270	1,370	25,000	3,647	3,217	7,492	7,492	7,492	7,492	7,492
matura w branżowej szkole II stopnia	-	-	-	-	-	2,450	2,450	2,450	2,450	2,450
matura w LO i T	-	-	-	0,250	2,100	1,700	1,500	1,500	1,500	1,500
egzaminy zawodowe	0,505	2,025	1,025	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
egzaminy eksternistyczne	0,030	0,030	-	0,100	-	-	-	-	-	-
SUMA	0,805	3,425	26,025	2,997	4,317	10,642	10,442	10,442	10,442	10,442

Określając wysokość nieprzekraczalnego limitu wydatków budżetu państwa w horyzoncie dziesięcioletnim, (art. 307 projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe) ustalono ten limit w odniesieniu do całości zadań związanych z przeprowadzaniem egzaminu gimnazjalnego, egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych.

W roku 2017, w projekcie ustawy budżetowej, zaplanowano 202 519 tys. zł z przeznaczeniem na system egzaminów zewnętrznych. Zmiany wprowadzane niniejszą ustawą nie powodują konieczności zwiększenia wydatków ponad zaplanowane w projekcie ustawy budżetowej. Limit wydatków w art. 307 projektu ustawy – Prawo oświatowe na rok 2017 jest wyższy i wynosi 219 mln zł. Umożliwić to ma ewentualne przesunięcia środków w ramach cz. 30 – Oświata i wychowanie, gdyby konieczne było zwiększenie wydatków związanych z przeprowadzaniem egzaminów zewnętrznych.

Zwiększenie wydatków na system egzaminów zewnętrznych następujące po roku 2017, wynikające z projektowanych zmian (określone w tabeli powyżej), będzie istotnie niższe niż wysokość wolnych środków pozostających w rezerwie celowej budżetu państwa poz. 26 „Środki na zadania w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych”, przy założeniu pozostawienia jej w najbliższych latach na poziomie przewidzianym dla roku 2017.

Akredytacja placówek doskonalenia nauczycieli

Obecnie w systemie oświaty funkcjonuje 426 placówek doskonalenia nauczycieli, w tym 101 placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i 325 placówek prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne. Obecnie w skali kraju akredytację posiada 79 placówek doskonalenia nauczycieli, w tym 52 placówki publiczne. Obecnie akredytacja jest dobrowolna i na organ prowadzący placówkę doskonalenia nauczycieli nałożony jest obowiązek uiszczenia opłaty za procedurę akredytacyjną (kwota 760 zł waloryzowana corocznie wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych).

Zakładając ok. 1000 zł za jeden proces akredytacji (obecnie określany koszt procedury akredytacyjnej) koszt przeprowadzenia procesu akredytacyjnego dla wszystkich 426 placówek doskonalenia nauczycieli wyniesie łącznie ok. 426.000 zł (426 placówek doskonalenia nauczycieli x 1000 zł). Przy czym zgodnie z założeniami projektu te placówki, które obecnie posiadają akredytację utrzymują status akredytowanych placówek doskonalenia nauczycieli do 1 września 2020 r. Pozostałe (nieakredytowane placówki doskonalenia nauczycieli) muszą uzyskać akredytację do 1 września 2019 r. Nie uzyskanie do tego terminu akredytacji będzie równoznaczne z likwidacją placówki. Zatem w pierwszych dwóch latach funkcjonowania nowych przepisów procedurą akredytacyjną będą objęte tylko te placówki, które nie mają przyznanej akredytacji, tj. 347 placówek, w tym 49 publicznych placówek doskonalenia nauczycieli.

Zadania oświatowe jednostek samorządu terytorialnego

Środki przewidziane dla jednostek samorządu terytorialnego na zadania oświatowe w roku 2016 są wystarczające do sfinansowania zadań związanych z projektowanymi zmianami. Łączna liczba dzieci

pozostających w systemie oświaty, po reformach ustrojowych, pozostanie bez zmian.

Punktem wyjścia do oceny sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego i budżetu państwa jest prognoza liczby uczniów w szkołach i placówkach wychowania przedszkolnego w latach 2016-2027. Prognoza opiera się o dane dotyczące liczby ludności w kraju z podziałem na wiek wg GUS oraz uwzględnia informacje na temat liczby dzieci urodzonych w latach 2016-2027 spójne z uzasadnieniem do programu 500+. W zakresie objętym sprawozdawczością systemu informacji oświatowej (SIO), prognoza opiera się o dane SIO. Założono, że populacja dzieci rozpoczynających edukację w szkole podstawowej wynosić będzie 95% populacji danego rocznika wg GUS (wskaźnik taki jest obserwowany od wielu lat) oraz pewna liczba dzieci sześciolatków. W tym zakresie, szacuje się, że w roku szkolnym 2016/2017 18% dzieci sześciolatków rozpocznie dobrowolnie edukację szkolną. W latach przyszłych nie zakłada się tak wysokiego wskaźnika, gdyż wynikał on w dużej mierze z ustabilizowanych już poglądów rodziców, których dzieci rozpoczęły obowiązkową edukację przedszkolną w wieku 5 lat oraz efektu małej liczby dzieci w klasach I w roku szkolnym 2016/2017 i wiążącym się z nim efektem spodziewanej łatwiejszej ścieżki edukacyjnej dziecka (mniejsze oddziały klasowe, mniej dzieci podczas rekrutacji do szkół ponadpodstawowych i wyższych, mniejsza liczba dzieci wchodząca w danym roku na rynek pracy itp.). Założono, że w roku szkolnym 2017/2018 odsetek dzieci sześciolatków rozpoczynających naukę w klasach I szkoły podstawowej będzie wynosił 14%, aby ustabilizować się na poziomie 10% w kolejnych latach. Warto wspomnieć, że przed reformą dotyczącą obowiązku szkolnego dla dziecka sześciolatka (przed 2009 r.), odsetek tych dzieci w szkołach podstawowych nie przekraczał 1%. Wtedy jednak wymagana była opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej i odsetek dzieci w wieku od 3 do 5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym był o wiele niższy (52,7% w roku szkolnym 2008/2009 i 84,1% w roku szkolnym 2015/2016).

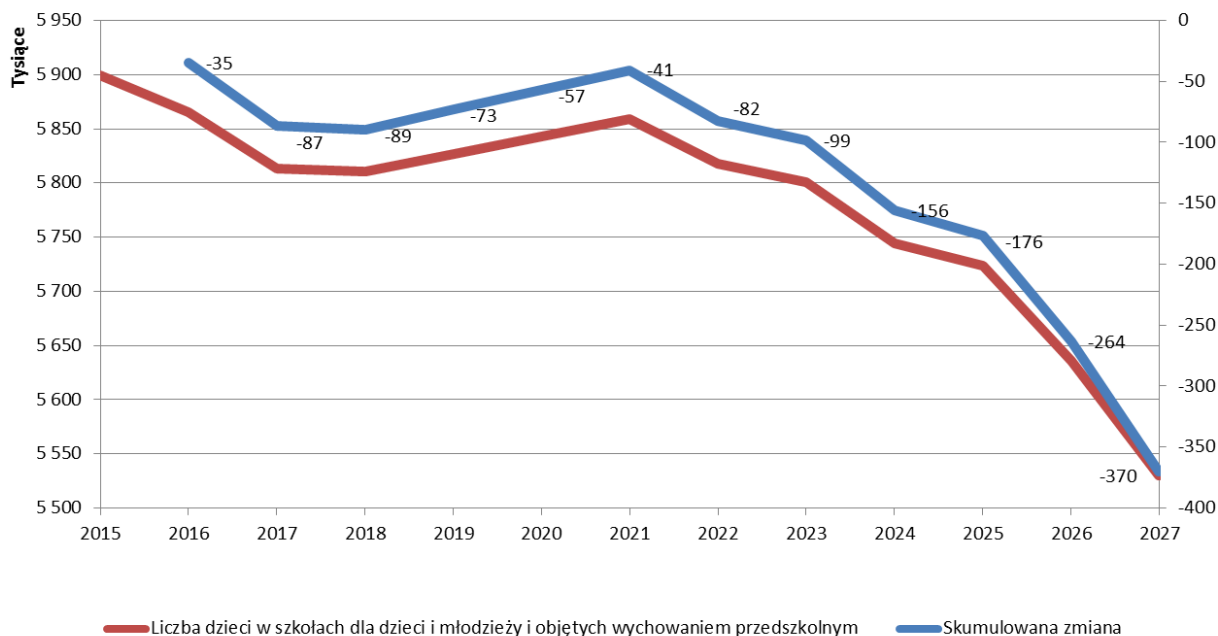
Prognozując liczbę uczniów założono, że liczba uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych lub ponadpodstawowych będzie większa o 2,5% od liczby uczniów kończących gimnazja, co znajduje potwierdzenie w danych statystycznych i wynika w dużej mierze z powtarzania klasy I w tych szkołach. Ponadto, w oparciu o analizę danych SIO, założono, że liczba uczniów szkół ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych w kolejnych klasach w danym roku szkolnym będzie malała w stosunku do liczby uczniów w klasach poprzednich, w poprzednim roku szkolnym: w liceach o 2%, w technikum i branżowych szkołach II stopnia o 8%, w zasadniczych szkołach zawodowych o 11%, a w branżowych szkołach I stopnia o 10%.

Założono ponadto, że uczniowie kończący gimnazjum lub 8-letnią szkołę podstawową będą wybierali licea ogólnokształcące tak jak obecnie (44% uczniów) natomiast 20% uczniów wybierających obecnie technikum, będzie uczniami branżowej szkoły I stopnia (i następnie II stopnia). Oznacza to, że 30% uczniów będzie wybierało technikum (obecnie 38%), a 25% branżową szkołę I stopnia (obecnie 17% uczniów wybiera zasadniczą szkołę zawodową). Założono, że spośród uczniów, którzy wybrali branżową szkołę I stopnia, wszyscy uczniowie, którzy do tej pory wybierali technikum będą uczniami branżowej szkoły II stopnia. Ponadto 30% uczniów, którzy do tej pory wybierali zasadniczą szkołę zawodową będzie zainteresowanych kontynuacją nauki na drugim stopniu. Łącznie więc 52% uczniów, którzy rozpoczęli branżową szkołę I stopnia (tych, którzy do tej pory wybierali technikum i tych którzy wybierali zasadniczą szkołę zawodową) będzie kontynuowało naukę w szkole branżowej II stopnia.

W zakresie wychowania przedszkolnego założono wzrost wskaźnika uprzedzszkolnienia dzieci w wieku od 3 do 5 lat do poziomu 90% w roku szkolnym 2020/2021.

Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym wraz z liczbą uczniów w szkołach dla dzieci i młodzieży wynosi, wg stanu na 30 IX 2015 r., ok. 5 900 tys. We wrześniu 2017 r. spadnie w stosunku do września 2015 r. o 87 tys. Wzrośnie przejściowo w stosunku do roku 2017 w latach 2018-2021, nie przekraczając jednak liczby uczniów i wychowanków z roku 2015 (będzie niższa o 41 tys.). Od roku 2022 liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym wraz z liczbą uczniów w szkołach dla dzieci i młodzieży będzie spadała. Wiąże się to ze zmianami demograficznymi oraz ze skróceniem edukacji z 12 do 11 lat dla dzieci, które zakończą naukę na branżowej szkole I stopnia. Do roku 2027 liczba dzieci zmniejszy się o 370 tys. (do poziomu 5 530 tys.), co odpowiada obecnie jednemu rocznikowi uczniów.

Wykres. Liczba uczniów w szkołach dla dzieci i młodzieży i dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym oraz zmiana tej liczby w stosunku do września 2015 r.

W rozbiciu na typy szkół i placówek sytuacja przedstawia się następująco:

Tabela 9. Liczba uczniów w szkołach dla dzieci i młodzieży i dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w podziale na typy szkół i placówek (w tys.).

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Wychowanie przedszkolne	1 141	1 346	1 283	1 280	1 280	1 308	1 313	1 328	1 331	1 329	1 322	1 310	1 294
Szkoła podstawowa	2 481	2 294	2 668	3 029	3 021	3 027	3 020	2 865	2 714	2 870	2 857	2 858	2 851
Gimnazjum	1 076	1 063	711	351	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liceum ogólnokształcące	501	486	477	476	641	633	630	694	754	687	691	632	573
Technikum	506	497	465	440	527	491	484	520	557	499	504	501	473
Zasadnicza szkoła zawodowa	179	165	105	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Branżowa szkoła I stopnia	0	0	92	175	343	331	323	283	321	273	248	221	255
Branżowa szkoła II stopnia	0	0	0	0	0	39	75	115	110	74	90	105	73
Pozostałe szkoły ponadgimnazjalne	16	14	12	11	15	14	14	12	14	12	11	9	11
Razem	5 900	5 865	5 813	5 810	5 827	5 843	5 859	5 818	5 801	5 744	5 723	5 636	5 530

Tabela 10. Zmiana liczby uczniów w szkołach dla dzieci i młodzieży i dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w podziale na typy szkół i placówek w stosunku do września roku poprzedniego (w tys.).

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Wychowanie przedszkolne	206	-63	-3	0	29	4	16	3	-2	-7	-12	-16
Szkoła podstawowa	-187	374	361	-8	6	-7	-155	-151	156	-13	0	-7
Gimnazjum	-12	-353	-359	-351	0	0	0	0	0	0	0	0
Liceum ogólnokształcące	-15	-8	-2	166	-9	-2	64	60	-67	4	-59	-59
Technikum	-9	-32	-25	87	-36	-7	36	38	-58	5	-3	-28
Zasadnicza szkoła zawodowa	-14	-60	-56	-50	0	0	0	0	0	0	0	0
Branżowa szkoła I stopnia	0	92	83	169	-13	-8	-40	38	-48	-25	-27	34
Branżowa szkoła II stopnia	0	0	0	0	39	36	40	-5	-36	17	15	-32
Pozostałe szkoły ponadgimnazjalne	-3	-2	-1	4	0	0	-2	2	-2	-1	-1	2
Razem	-35	-52	-3	16	16	16	-41	-17	-57	-21	-87	-106

Głównym efektem zmian w liczbie uczniów w poszczególnych typach szkół, wynikającym z wprowadzanych tym projektem zmian, będzie zwiększenie się liczby dzieci w szkołach podstawowych w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 wraz z odpowiednim zmniejszeniem się liczby dzieci w gimnazjach oraz zwiększeniem się liczby dzieci w szkołach ponadpodstawowych (obecnie ponadgimnazjalnych) w roku szkolnym 2019/2020. Pozostałe zmiany w liczbie uczniów między poszczególnymi typami szkół, widoczne w tabelach powyżej, są konsekwencją wprowadzenia obowiązku szkolnego dla dziecka sześciolatniego, a następnie powrotu do obowiązku szkolnego dla dziecka siedmioletniego.

Warto też mieć na uwadze fakt, że od 2019 r. liczba dzieci trzyletnich w placówkach wychowania przedszkolnego wynika z prognoz demograficznych uwzględniających spodziewany efekt programu 500+. Efekt ten dla szkół podstawowych, w zakresie klas I, występuje, od roku 2023.

Dla potrzeb oceny sytuacji budżetów jednostek samorządu terytorialnego w zakresie części oświatowej subwencji ogólnej, kluczowe znaczenie ma liczba uczniów jaka była przyjęta do kalkulacji wysokości części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2016. Określając wysokość kwoty subwencji oświatowej

brano pod uwagę, że wszystkie dzieci sześciolatnie rozpoczną obowiązek szkolny we wrześniu 2015 r. oraz wrześniu 2016 r. Ostatecznie jednak, już po określeniu wysokości części oświatowej subwencji ogólnej na poziomie 41 496 952 tys. zł, we wrześniu 2015 r. ok. 91 tys. dzieci sześciolatków nie rozpoczęło edukacji szkolnej, a od września 2016 r. obowiązek szkolny został przywrócony dla dziecka siedmioletniego. Szacuje się, że we wrześniu 2016 r. rozpoczęło naukę w klasach I szkół podstawowych ok. 203 tys. dzieci, z tego 73 tys. dzieci sześciolatków. Dla potrzeb analizy pod kątem finansowania poprzez część oświatową subwencji ogólnej istotne znaczenie ma średnia liczba uczniów w roku budżetowym. Liczona jest ona jako liczba dzieci wg stanu na wrzesień roku poprzedniego z wagą 8/12 oraz liczba dzieci wg stanu na wrzesień roku budżetowego z wagą 4/12.

Tabela 11. Liczba uczniów w szkołach dla dzieci i młodzieży w roku budżetowym w odniesieniu do liczby dzieci przyjętej przy kalkulacji części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2016 (w tys.).

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Liczba dzieci objętych subwencją oświatową w szkołach dla dzieci i młodzieży	4 851	4 523	4 530	4 536	4 543	4 538	4 527	4 483	4 452	4 411	4 376	4 296
Zmiana liczby uczniów r/r		-328	7	6	7	-5	-11	-45	-31	-41	-34	-80
% zmiana liczby uczniów r/r		-6,8%	0,2%	0,1%	0,2%	-0,1%	-0,2%	-1,0%	-0,7%	-0,9%	-0,8%	-1,8%
Zmiana liczby uczniów w stosunku do roku 2016		-328	-321	-315	-308	-313	-324	-368	-400	-441	-475	-555
% zmiana liczby uczniów w stosunku do roku 2016		-6,8%	-6,6%	-6,5%	-6,4%	-6,4%	-6,7%	-7,6%	-8,2%	-9,1%	-9,8%	-11,4%

Liczba uczniów uwzględniana obecnie przy kalkulacji wysokości części oświatowej subwencji ogólnej w szkołach dla dzieci i młodzieży spadnie, o 328 tys. w roku 2017 w stosunku do roku 2016. (Prognoza uwzględnia SIO z 10 IX 2016 r.). Do roku 2027 liczba uczniów spadnie o 555 tys. (11,4%). W odpowiedzi na ten spadek oraz w celu wzmocnienia finansowego gmin po decyzji o objęciu obowiązkiem szkolnym dzieci od siódmego roku życia, planowane jest objęcie wsparciem poprzez część oświatową subwencji ogólnej dziecka sześciolatniego objętego wychowaniem przedszkolnym. Wsparcie takie będzie realizowane poprzez odrębną zmianę ustawową, ale ze względu na istotny wpływ na finansowanie po zmianie ustroju szkolnego, będzie brany pod uwagę również w niniejszej analizie.

Tabela 12. Liczba uczniów w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz dzieci sześciolatków objętych wychowaniem przedszkolnym w roku budżetowym w odniesieniu do liczby dzieci przyjętej przy kalkulacji części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2016 (w tys.).

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Liczba dzieci objętych subwencją oświatową w szkołach dla dzieci i młodzieży i dzieci sześciolatków objętych wychowaniem przedszkolnym	4 851	4 857	4 862	4 868	4 865	4 860	4 846	4 810	4 780	4 740	4 707	4 625
Zmiana liczby uczniów r/r		6	5	6	-3	-5	-14	-36	-30	-40	-34	-82
% zmiana liczby uczniów r/r		0,1%	0,1%	0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,3%	-0,7%	-0,6%	-0,8%	-0,7%	-1,7%
Zmiana liczby uczniów i dzieci w stosunku do roku 2016		6	11	17	14	9	-5	-41	-71	-111	-144	-226
% zmiana liczby uczniów i dzieci w stosunku do roku 2016		0,1%	0,2%	0,3%	0,3%	0,2%	-0,1%	-0,8%	-1,5%	-2,3%	-3,0%	-4,7%

Planowana wysokość kwoty subwencji oświatowej na dziecko sześciolatnie objęte wychowaniem przedszkolnym jest niższa od wysokości części oświatowej subwencji ogólnej dla dziecka sześciolatniego w szkole podstawowej (odpowiednio 5,1 tys. zł. i 7,7 tys. zł). Tak znaczna różnica powoduje, że dla analizy liczby dzieci objętych subwencją oświatową właściwsze byłoby liczenie dziecka sześciolatniego objętego wychowaniem przedszkolnym skorygowanego odpowiednim wskaźnikiem (subwencja na ucznia szkoły podstawowej w stosunku do planowanej subwencji na dziecko sześciolatnie w placówkach wychowania przedszkolnego).

Tabela 13. Liczba uczniów w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz dzieci sześciolatków objętych wychowaniem przedszkolnym w roku budżetowym w odniesieniu do liczby dzieci przyjętej przy kalkulacji części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2016 skorygowana o planowaną wysokość części oświatowej subwencji ogólnej dla dziecka sześciolatniego nie uczącego się w szkole podstawowej (w tys.).

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Liczba dzieci objętych subwencją oświatową w szkołach dla dzieci i młodzieży i dzieci sześciolletnich objętych wychowaniem przedszkolnym	4 851	4 745	4 751	4 757	4 757	4 752	4 739	4 701	4 670	4 630	4 596	4 515
Zmiana liczby uczniów r/r		-106	6	6	0	-5	-13	-39	-30	-40	-34	-81
% zmiana liczby uczniów r/r		-2,2%	0,1%	0,1%	0,0%	-0,1%	-0,3%	-0,8%	-0,6%	-0,8%	-0,7%	-1,7%
Zmiana liczby uczniów i dzieci w stosunku do roku 2016		-106	-100	-94	-94	-99	-112	-150	-181	-221	-255	-336
% zmiana liczby uczniów i dzieci w stosunku do roku 2016		-2,2%	-2,1%	-1,9%	-1,9%	-2,0%	-2,3%	-3,1%	-3,7%	-4,6%	-5,3%	-6,9%

Powyższa tabela pokazuje efektywne zmniejszenie się liczby uczniów/wychowanków nawet po objęciu subwencją oświatową dziecka sześciolletniego w placówkach wychowania przedszkolnego.

Ocena wpływu projektowanej zmiany na budżet państwa, w postaci wydatków w ramach części oświatowej subwencji ogólnej, zostanie dokonana na bazie prognozowanej na kolejne lata liczby uczniów w poszczególnych typach szkół i średniej wysokości kwoty części oświatowej subwencji na ucznia w tych szkołach. Wysokość kwoty części oświatowej na ucznia uwzględnia średnią wynikającą z odpowiedniego zsumowania wszystkich kwot na ucznia, w tym, proporcjonalnie do udziału uczniów niepełnosprawnych w danych typach szkół, wynikających z niepełnosprawności ucznia.

Tabela 14. Średnia kwota części oświatowej subwencji ogólnej w roku 2016 i zakładane do analizy kwoty dla branżowej szkoły. Szkoły dla dzieci i młodzieży.

Wyszczególnienie	Średnia kwota subwencji oświatowej na ucznia/dziecko (w zł)
Dziecko sześciolletnie objęte wychowaniem przedszkolnym	5 115
Szkoła podstawowa	7 683
Gimnazjum	7 429
Liceum ogólnokształcące	6 346
Technikum	7 306
Zasadnicza szkoła zawodowa	7 709
Branżowa szkoła I stopnia	7 587
Branżowa szkoła II stopnia	7 306

Na potrzeby analizy założono, że branżowa szkoła II stopnia będzie finansowana tak jak technikum. Branżowa szkoła I stopnia będzie finansowana jak zasadnicza szkoła zawodowa (różnica w tabeli powyżej wynika z innego rozkładu uczniów niepełnosprawnych w zasadniczych szkołach zawodowych niż w technikum). Dzieci sześciolletnie objęte wychowaniem przedszkolnym objęte będą subwencją w średniej wysokości 4,3 tys. zł (w tabeli powyżej średnia kwota uwzględnia również subwencję na dzieci niepełnosprawne). Bardzo wyraźnie natomiast trzeba podkreślić, że planowana jest również zmiana w sposobie podziału subwencji oświatowej mająca na celu racjonalizację dochodów jednostek samorządu terytorialnego i adekwatne do zadań kierowanie strumienia finansowego. Zmiana ta planowana jest począwszy od roku 2018 i będzie głęboko konsultowana z jednostkami samorządu terytorialnego. Dla potrzeb niniejszej analizy oparto się o obecnie funkcjonujące rozwiązanie w podziale środków między jednostki samorządu terytorialnego.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2017, część oświatowa subwencji ogólnej wzrosła w stosunku do roku 2016 o 413 mln zł. Jednocześnie, co trzeba zaznaczyć, zmniejszono o 352 mln zł w stosunku do maksymalnego limitu przewidzianego w ustawie o systemie oświaty na rok 2017, środki w ramach rezerwy celowej służącej zwiększeniu dostępności wychowania przedszkolnego jako konsekwencja objęcia dziecka sześciolletniego w placówkach wychowania przedszkolnego subwencją oświatową i co za tym idzie brak potrzeby finansowania takiego dziecka poprzez dotację celową z budżetu państwa, jak to ma miejsce obecnie. W rzeczywistości, zmniejszenie rezerwy celowej służącej zwiększeniu dostępności wychowania przedszkolnego, w stosunku do środków przekazanych jednostkom samorządu terytorialnego w roku 2016, wyniosło ok. 189 mln zł. Oznacza to, że łączne środki planowane do przekazania jednostkom samorządu terytorialnego w ramach części oświatowej subwencji ogólnej i rezerwy celowej na dofinansowanie zadań z

zakresu wychowania przedszkolnego są o ok. 224 mln zł wyższe od środków przewidzianych do przekazania w roku 2016.

Podwyższenie wieku obowiązku szkolnego z 6 do 7 lat spowodowało zmniejszenie się liczby uczniów w szkołach. Spadek liczby uczniów w szkołach dla dzieci i młodzieży w stosunku do zakładanego przy określaniu wysokości części oświatowej subwencji ogólnej wynosi 328 tys., co jest głównie konsekwencją mniejszej liczby uczniów rozpoczynających naukę w wieku 6 lat. Zmniejszenie się subwencji oświatowej z tego tytułu można szacować na poziomie 2 249 mln zł w roku 2017.

Jest rzeczą zrozumiałą, że dokonując oceny zadań jednostek samorządu terytorialnego nie można brać pod uwagę jedynie prostego przemnożenia uczniów odpowiednimi kwotami. Zmniejszenie liczby uczniów w szkołach, które nastąpi w roku 2017, w stosunku do przyjętej liczby uczniów przy kalkulacji wysokości części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2016, wynika przede wszystkim z faktu objęcia obowiązkiem szkolnym dzieci od siódmego roku życia. W roku 2016 szacuje się, że edukację w klasach I szkół podstawowych rozpocznie 203 tys. dzieci, z czego 73 tys. dzieci sześciolletnich. W liczbie dzieci w klasach I szkół podstawowych zawiera się ok. 38 tys. dzieci, które będą kontynuowały naukę w klasie I. Należy się przede wszystkim spodziewać tworzenia małolicznych oddziałów, których koszty funkcjonowania nie będą odbiegały znacząco od kosztów funkcjonowania oddziału bardziej licznego. Ankiety przeprowadzone w szkołach podstawowych w drugiej połowie września br. wskazują, że należy się spodziewać ok. 2,9 tys. więcej oddziałów klas I niż wynikałoby to z proporcjonalnego przeliczenia liczbą uczniów, tj. 14,2 tys. oddziałów. Średnia wielkość oddziału klasowego wynosić będzie ok. 14,3 uczniów, wobec średniej dla pozostałych klas przekraczającej 18. Dodatkowo 38 tys. dzieci kontynuujących naukę w klasie I i 10 tys. dzieci kontynuujących naukę w klasie II nie przełoży się w sposób pełny na zmniejszenie kosztów prowadzenia oddziałów klas, które zostały pomniejszone o kontynuujących naukę uczniów. Łączny efekt związany z małolicznymi oddziałami klas I szkół podstawowych w roku szkolnym 2016/2017 szacować należy, w latach budżetowych 2017-2023, na poziomie od 270 mln zł do 521 mln zł.

Łącznie więc efekt zmniejszenia się liczby uczniów w szkołach dla dzieci i młodzieży i co z tym idzie zmniejszenia się zadań oświatowych, szacować można na poziomie 1 712 mln zł. O taką kwotę mogłaby być zmniejszona część oświatowa subwencji ogólnej w roku 2017, gdyby nie podejmowano innych działań w zakresie organizacji i finansowania systemu oświaty.

Główną zmianą w zasadach finansowania na rok 2017 i kolejne jest planowane w odrębnej zmianie ustawowej (zmiana ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw) objęcie dzieci sześciolletnich w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego subwencją oświatową. Kwota tego wsparcia wynosić ma 4 300 zł średnio na dziecko, nie licząc kwot przekazywanych do tej pory na te dzieci w subwencji oświatowej w związku z posiadanymi orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego (średnio 815 zł w przeliczeniu na każde dziecko). Łączny efekt takiego wsparcia szacuje się w roku 2017 na poziomie 1 436 mln zł.

Ponadto, w projekcie ustawy budżetowej na rok 2017, zaplanowano podwyższenie kwoty bazowej dla nauczycieli o 1,3%, tj. na poziomie średniorocznej dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych na rok 2017. Spowoduje to wzrost wynagrodzeń średnich ustalanych na podstawie art. 30 ustawy – Karta Nauczyciela o 1,3%. Szacuje się, że koszt wzrostu wynagrodzeń nauczycieli w takiej wysokości spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa w wysokości 418 mln zł.

Kształcenie zawodowe

Nowym typem szkoły będzie branżowa szkoła I i II stopnia. Zakłada się, że 30% uczniów, którzy do tej pory wybierali zasadniczą szkołę zawodową, będzie zainteresowanych kontynuacją nauki w branżowej szkole II stopnia. Oznacza to, że w szkole tej, w klasie I w 2020 r., będzie się uczyć 18,1 tys. uczniów, którzy do tej pory wybierali zasadnicze szkoły zawodowe.

Zakładając finansowanie tych uczniów poprzez część oświatową subwencji ogólnej w kwocie takiej jak dla techników (średnio 7 306 zł) subwencją przekazana jednostkom samorządu terytorialnego na prowadzenie branżowych szkół II stopnia (w zakresie uczniów, którzy do tej pory wybierali zasadnicze szkoły zawodowe) wyniosłaby ok. 264 mln zł w dwuletnim cyklu.

Źródłem finansowania tych wydatków od roku szkolnego 2022/2023 będzie skrócenie się łącznej długości

nauki dzieci, które zakończą edukację na branżowej szkole I stopnia. W obecnym systemie dzieci, które kończyły zasadniczą szkołę zawodową miały za sobą 12 lat nauki. W nowym systemie dzieci, które zakończą edukację na branżowej szkole I stopnia będą miały za sobą 11 lat nauki. Zmniejszenie wydatków z tego tytułu, licząc według średniej wysokości subwencji oświatowej na dziecko w gimnazjum (7 429 zł), wyniosłoby 447 mln zł rocznie. Ostatecznie więc subwencja oświatowa na prowadzenie branżowych szkół II stopnia, w zakresie uczniów, którzy do tej pory wybierali zasadnicze szkoły zawodowe, w wysokości 264 mln zł, jest mniejsza niż ograniczenie wydatków poczynione na zmniejszonej liczbie lat nauki (447 mln zł). Pozostaje nawet pewna oszczędność w wysokości ok 183 mln zł.

W zakresie uczniów, którzy zamiast uczęszczać do technikum wybiorą dwustopniowe kształcenie w branżowej szkole, efekt dla finansowania poprzez część oświatową subwencji ogólnej będzie neutralny.

W okresie przejściowym, w roku szkolnym 2020/2021, finansowanie branżowej szkoły II stopnia, w przypadku uczniów, którzy do tej pory wybierali zasadnicze szkoły zawodowe, w kwocie 132 mln zł, będzie odbywało się z uwzględnieniem spadającej liczby uczniów w całym systemie oświaty. Podobnie w roku szkolnym 2021/2022, finansowanie w kwocie 264 mln zł również jest niższe niż zmniejszone zadania jednostek samorządu terytorialnego, związane ze zmniejszającą się liczbą uczniów. Efekt ten jest uwzględniony w symulacjach pokazanych powyżej, uwzględniających zmiany liczby uczniów.

Proponuje się dodatkowo pokrycie kosztów doradztwa zawodowego dla dzieci klas VII i VIII szkół podstawowych w wymiarze po 10 godzin rocznie na każdy oddział klasowy w klasie VII i VIII oraz po 10 godzin w całym cyklu nauczania dla każdego oddziału liceum ogólnokształcącego, technikum i branżowej szkoły. Wydatki z tym związane wyniosą od 8 mln zł w roku 2017 do 46 mln zł w roku 2020 i latach następnych. Zostały one obliczone z uwzględnieniem średniego wynagrodzenia nauczyciela zatrudnionego na zasadach określonych w Karcie Nauczyciela.

Oddziały przygotowawcze

Efektywne wsparcie dostosowania procesu kształcenia do potrzeb i możliwości edukacyjnych uczniów przybywających z zagranicy, którzy nie znają języka polskiego i mają trudności adaptacyjne, musi się wiązać z limitowaniem wielkości oddziału oraz musi zostać wsparte dodatkowymi środkami finansowymi. Zakłada się, że na realizację zadań związanych ze specyfiką funkcjonowania oddziału szkolnego dla uczniów przybywających z zagranicy i nieznających lub słabo znających język polski zostanie przeznaczona kwota ok. 1 590 zł na ucznia (co odpowiada środkom naliczanym algorytmem podziału subwencji wagą o wartości 0,3). Wraz ze zwiększonymi środkami przeznaczonymi na dodatkowe zajęcia z języka polskiego środki te w znaczącej części sfinansują funkcjonowanie oddziału przygotowawczego.

Zakłada się, że z kształcenia w oddziałach przygotowawczych będą korzystać te same dzieci, które korzystają z dodatkowej nauki języka polskiego, oraz że oddziały przygotowawcze będą organizowane w szkołach, gdzie liczba uczniów nieznających lub słabo znających język polski będzie równa lub większa niż 10. Łączna liczba uczniów korzystających z dodatkowej nauki języka polskiego w takim przypadku wynosi 2 395 uczniów. W szkole, w której liczba uczniów jest mniejsza niż 10, oddziały przygotowawcze nie będą powstawać. Uczniowie będą się rozkładać na klasy/oddziały po ok. 1-3 uczniów, co umożliwi nauczycielom dostosowanie metod i form ich realizacji do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów.

Szacowane skutki finansowe stworzenia dodatkowych oddziałów przygotowawczych w szkołach, dla uczniów nieznających lub słabo znających język polski obecnie korzystających z systemu wynoszą ok. 4 mln zł.

Jeśli w obwodzie, w którym uczeń zamieszkuje, nie został zorganizowany oddział przygotowawczy, przewiduje się, że uczeń ten będzie mógł uczęszczać do takiego oddziału zorganizowanego w szkole, która znajduje się poza obwodem. W takim przypadku proponuje się, aby koszty dowozu ucznia ponosiła jednostka samorządu terytorialnego właściwa do miejsca zamieszkania ucznia.

Skutki finansowe dla organów prowadzących w przypadku dowożenia uczniów z własnego obwodu do innej szkoły, gdzie utworzono oddział przygotowawczy są niewspółmiernie małe w stosunku do oszczędności uzyskanych w związku z brakiem konieczności dowożenia uczniów do gimnazjów, które zostaną wykazane w dalszej części analizy.

Edukacja domowa

Zmiany w zakresie edukacji domowej polegające na:

- wydawaniu zgody na taką formę kształcenia wyłącznie przez dyrektora szkoły na terenie województwa, na którym dziecko zamieszkuje,
- konieczności posiadania opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- rozszerzeniu zakresu wsparcia dla dzieci w edukacji domowej poprzez wskazanie prawa dzieci do korzystania z pomocy dydaktycznych służących realizacji podstawy programowej znajdujących się w zasobach szkoły oraz prawa do konsultacji umożliwiających przygotowanie do rocznych egzaminów klasyfikujących

nie powodują skutków finansowych dla sektora finansów publicznych. Obecnie na uczniów w edukacji domowej nalicza się subwencje dla samorządu, który prowadzi lub dotuje szkołę, do której ci uczniowie są zapisani. Skala uczniów edukacji domowej ok. 7 tys. nie spowoduje znaczącego zwiększenia zakresu zadań dla publicznych poradni, gdyż część uczniów już do tej pory korzystała z usług poradni publicznych. Ww. opisane zmiany mogą spowodować nieznaczne ograniczenia skali korzystania z edukacji domowej. Zakłada się, że oszczędności z tego tytułu wystarczą na sfinansowanie rozszerzenia zakresu wsparcia dla tej grupy uczniów. Ponadto jeszcze do roku 2015 włącznie uczniowie objęci edukacją domową byli finansowani w wysokości równej uczniom nie korzystającym z tej formy spełniania obowiązku szkolnego lub nauki. W związku ze zmianami w zakresie organizacji kształcenia w edukacji domowej planuje się dostosowanie poziomu finansowania w algorytmie podziału subwencji.

Efekty w szkołach policealnych i w szkołach dla dorosłych oraz podsumowanie dotyczące części oświatowej subwencji ogólnej

Liczba słuchaczy szkół policealnych i szkół dla dorosłych w ostatnich latach spada. Spada również udział tych słuchaczy w populacji osób w wieku od 19 do 21 lat. Przyjmując nawet wskaźniki niezakładające spadku do populacji, liczba słuchaczy będzie dalej malała, co przełoży się na spadek zadań oświatowych i co za tym idzie oszczędności w łącznej kwocie subwencji oświatowej. Spadek liczby słuchaczy w liceach ogólnokształcących dla dorosłych wiązać również należy z możliwością kształcenia w branżowej szkole II stopnia. Uczniowie branżowej szkoły I stopnia będą w znacznej części wybierali kontynuację nauki w branżowej szkole II stopnia jako alternatywę dla czteroletniego liceum dla dorosłych. Efekt finansowy tych zmian w roku 2017 szacowany jest na poziomie 53 mln zł.

Przekazanie kilku szkół do prowadzenia przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Efekt przekazania kilku szkół rolniczych prowadzonych do tej pory przez jednostki samorządu terytorialnego do prowadzenia przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w roku 2017 wyniesie 5,4 mln zł. Część oświatowa subwencji ogólnej została pomniejszona o tę kwotę. Samorządy terytorialne prowadzące do tej pory te szkoły nie będą ponosiły już wydatków z nimi związanych.

Podsumowanie efektów

Tabela 15. Podsumowanie efektów finansowych wynikających ze zmian w szkołach w stosunku do 2016 r.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. Wzrost subwencji w stosunku do 2016 r.	413	413	413	413	413	413	413	413	413	413	413
2. Oszczędności	2 308	2 237	2 220	2 268	2 332	2 507	2 979	3 209	3 436	3 652	4 122
w tym związane ze zmianą liczby uczniów (w tym brakiem obowiązku szkolnego 6-latka)	2 249	2 127	2 072	2 091	2 124	2 268	2 729	2 977	3 242	3 514	4 058
w tym wynikające ze zmniejszenia się słuchaczy w szkołach dla dorosłych	53	105	142	171	202	233	245	227	188	133	58
w tym związane z przekazaniem szkół do prowadzenia Ministrowi Rolnictwa	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
3. Zwiększone wydatki	2 390	2 399	2 370	2 309	2 324	2 331	2 244	1 966	1 962	1 956	1 960
w tym waloryzacja wynagrodzeń nauczycieli o 1,3%	418	418	418	418	418	418	418	418	418	418	418
w tym objęcie subwencją 6-latka poza szkołą	1 436	1 427	1 427	1 386	1 383	1 370	1 408	1 413	1 417	1 419	1 413
w tym dodatkowe wsparcie macolicego rocznika klas I w r. szk. 2016/2017	521	505	450	405	405	405	270	0	0	0	0
w tym nowa formuła doradztwa zawodowego	8	34	44	46	46	46	46	46	46	46	46
w tym dodatkowe godziny kształcenia w branżowych szkołach	3	11	27	50	68	87	99	84	76	68	78
w tym oddziały przygotowawcze	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
4. Kwota pozostająca w subwencji na wsparcie reformy (poz. 1+2-3)	331	251	262	372	421	589	1 147	1 656	1 886	2 109	2 575

Pozycja „2. Oszczędności; w tym związane ze zmianą liczby uczniów (w tym brakiem obowiązku szkolnego 6-latka)” oprócz efektu braku obowiązku szkolnego dla dziecka sześciolatniego, uwzględniana również zmiany demograficzne oraz efekt krótszej edukacji dla dzieci kończących branżową szkołę I stopnia po 8 klasach szkoły podstawowej.

Część oświatowa subwencji ogólnej w wysokości określonej na rok 2016, powiększona o 413 mln zł jest wystarczająca do sfinansowania zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego. W roku 2017, uwzględnivszy subwencjonowanie dziecka sześciolatniego w placówkach wychowania przedszkolnego kwotą niższą niż w szkole podstawowej, ok. 331 mln zł będzie wspierało dodatkowo jednostki samorządu terytorialnego (odpowiednio 251 mln zł w roku 2018 i 262 mln zł w roku 2019) we wdrażaniu reformy. Od roku 2023, zmniejszająca się liczba dzieci w systemie oświaty, przy niezmięionej subwencji oświatowej, będzie umożliwiała dokonywanie dalszych głębokich zmian służących zwiększeniu jakości nauczania.

Dowożenie uczniów

Zagęszczenie się obwodów szkolnych spowoduje oszczędności gmin na dowożeniu uczniów do szkół (gimnazjów i szkół podstawowych). Jednostki samorządu terytorialnego przeznaczyły na ten cel w roku 2015 kwotę 850 mln zł. Z drugiej strony zwiększą się nieco wydatki związane z dowożeniem dzieci niepełnosprawnych do szkół ponadpodstawowych.

W przypadku gimnazjów, które funkcjonują w ramach zespołu szkół wraz ze szkołą podstawową zakłada się, że gimnazjum zostanie połączone z tą szkołą, natomiast część uczniów, którzy byli dowożeni do gimnazjów będzie kontynuować naukę w szkołach podstawowych w pobliżu swojego miejsca zamieszkania. Może to ograniczyć zakres potrzeb dowożenia uczniów, gdyż część uczniów będzie kontynuowała naukę w klasach VII i VIII w swoich szkołach podstawowych macierzystych w pobliżu swojego miejsca zamieszkania i nie będzie konieczności dowożenia ich do gimnazjum. W przypadku gimnazjów samodzielnych zakłada się, że zostaną one przekształcone co do zasady w szkoły podstawowe. Zakłada się, że w wielu przypadkach spowoduje to zagęszczenie sieci szkół co wpłynie na skrócenie drogi wielu dzieci z domu do szkoły. Obecnie w systemie edukacji funkcjonuje prawie dwa razy więcej szkół podstawowych niż gimnazjów. W wyniku zmian w zakresie ustroju szkolnego liczba szkół podstawowych dodatkowo zwiększy się. W efekcie dzieci w wieku gimnazjalnym będą korzystać ze znacznie gęstszej sieci szkół niż to miało miejsce w przypadku korzystania z gimnazjów.

W przeprowadzonej analizie założono, że istnieje liniowy związek pomiędzy liczbą dzieci dowożonych do szkół podstawowych i gimnazjów a wydatkami ponoszonymi przez gminy na dowożenie tych uczniów do szkół. Do analizy została wykorzystana liczba uczniów dowożonych na podstawie danych SIO według stanu na 30 września 2015 roku, oraz wydatki na dowożenie na podstawie sprawozdań

jednostek samorządu terytorialnego RB-28. Na podstawie analizy oszacowano, że w okresie przejściowym w latach 2017-2019 oszczędności z tytułu dowożenia wyniosą ok. 217 mln zł. W roku 2017 będzie to kwota 16 mln zł, w 2018 – 66 mln zł, a w 2019 – 135 mln zł. Jest to związane z faktem, że w okresie przejściowym w kolejnych latach stopniowo będą powstawały klasy VII i VIII szkół podstawowych, i będą wygaszane klasy I, II i III gimnazjum. Docelowo od roku 2020 szacuje się, że oszczędności z tytułu dowożenia wyniosą corocznie ok. 230 mln zł. Powyższa analiza nie zakłada zagęszczenia sieci szkół podstawowych, które niewątpliwie nastąpi. Oszczędności gmin będą zatem jeszcze większe. Z drugiej strony, w okresie przejściowym wiele oddziałów gimnazjów może jeszcze funkcjonować w dotychczasowych budynkach, a indywidualne decyzje samorządów dotyczące sieci szkół mogą mieć wpływ na zakres dowożenia.

Zmniejszenie kosztów kształcenia w przeliczeniu na ucznia

W związku z likwidacją jednego (pośredniego) typu szkoły – gimnazjum i stworzenia szkół podstawowych 8-letnich w miejsce 6-letnich, liceów ogólnokształcących 4-letnich w miejsce 3-letnich, techników 5-letnich w miejsce 4-letnich, koszty stałe prowadzenia szkół rozłożą się na większą liczbę uczniów.

Na podstawie przeprowadzonej analizy dla szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących zostały oszacowane koszty stałe w powyższych typach szkół (niezależne od liczby uczniów) oraz koszty zmienne (zależne od liczby uczniów). Koszty całkowite stanowią sumę kosztów stałych i kosztów zmiennych.

W wyniku wprowadzenia dodatkowych dwóch klas w szkole podstawowej oraz jednej dodatkowej klasy w liceum ogólnokształcącym, koszty stałe w tych szkołach rozłożą się na większą liczbę uczniów. W rezultacie koszty stałe na ucznia w tych szkołach spadną o 25%. Koszty zmienne na ucznia pozostaną bez zmian, gdyż są to koszty zależne od liczby uczniów. W związku z tym po wprowadzeniu projektowanych zmian koszty całkowite na ucznia w szkołach podstawowych i liceach ogólnokształcących spadną o ok. 5%. Szczegółowe dane prezentują poniższe tabele.

Należy także dodać, że w szkołach podstawowych koszty stałe stanowią obecnie 22% kosztów całkowitych, a po wprowadzeniu zmian zmniejszą się do 17% kosztów całkowitych. W liceach ogólnokształcących będzie to odpowiednio spadek z 20% do 16%.

Należy jednak zauważyć, że w szkołach podstawowych skala tego efektu zostanie zmniejszona w wyniku przenoszenia części oddziałów lub klas V-VIII ze szkół podstawowych do budynków gimnazjów. W przypadku szkół podstawowych efekt spadku kosztów stałych na ucznia będzie zachodził w tych szkołach, w których przy utrzymaniu danej średniej liczby oddziałów na klasę, zostaną wprowadzone dwie dodatkowe klasy. Przykładowo koszty stałe na ucznia spadną, jeżeli w szkole podstawowej z jednym oddziałem każdej klasy liczba klas zwiększy się z 6 do 8. Natomiast w szkołach podstawowych, z których część oddziałów będzie przenoszona do budynków gimnazjów, efekt taki nie będzie zachodził.

Tabela 16. Koszty stałe, koszty zmienne i koszty całkowite na ucznia szkoły podstawowej.

Rodzaj kosztów	Przed zmianą (zł)	Po zmianie (zł)	Różnica (zł)	Różnica (%)
Koszty całkowite na ucznia	8 898	8 409	-489	-5,5%
Koszty stałe na ucznia	1 957	1 468	-489	-25%
Koszty zmienne na ucznia	6 941	6 941	0	0%

**publiczne, prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego, dla dzieci i młodzieży, ogólnodostępne, samodzielne*

Tabela 17. Koszty stałe, koszty zmienne i koszty całkowite na ucznia liceum ogólnokształcącego.

Rodzaj kosztów	Przed zmianą (zł)	Po zmianie (zł)	Różnica (zł)	Różnica (%)
Koszty całkowite na ucznia	7 476	7 108	-369	-4,9%
Koszty stałe na ucznia	1 476	1 107	-369	-25%
Koszty zmienne na ucznia	6 001	6 001	0	0%

**publiczne, prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego, dla dzieci i młodzieży, ogólnodostępne, samodzielne*

W przeprowadzonej analizie założono, że wysokość wydatków na licea ogólnokształcące w kolejnych latach można oszacować jako iloczyn prognozowanej średniorocznej liczby uczniów w kolejnych latach, wysokości subwencji oświatowej na ucznia i udziału wydatków bieżących do subwencji oświatowej. Jak wynika z analizy w wyniku spadku kosztów stałych na ucznia w liceach

ogólnokształcących, koszty całkowite na ucznia spadną o ok. 5%, co w kolejnych latach generuje następujące możliwe do osiągnięcia oszczędności z tego tytułu:

Tabela 18. Oszczędności w wydatkach ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego na licea ogólnokształcące w wyniku spadku kosztów stałych na ucznia.

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Oszczędności (w mln zł)	90	270	267	276	302	309	291	284	259

Wydatki związane z finansowaniem większej liczby oddziałów klas VII i VIII szkół podstawowych niż klas I i II gimnazjów

Przyczyny większej liczby oddziałów klas VII i VIII zostały wyjaśnione w pkt 9 Wpływ na rynek pracy. Do oceny skutków finansowych tego efektu założono, że w pierwszych latach nie będzie całkowitego efektu przełożenia się wprost liczby klas VI na klasy VII i później na VIII. Jest to związane z projektowanym w przepisach pięcioletnim okresem przejściowym. Założono, że w roku 2017 75% oddziałów klas VII powstanie wprost jako kontynuacja klas VI w poprzednim roku szkolnym, a pozostałe oddziały klas VII będą tworzone w sposób bardziej elastyczny. W kolejnych latach założono wzrost tego wskaźnika o 5 p. proc. rocznie, tak aby po okresie przejściowym wszystkie oddziały klas VII (i później VIII) były kontynuacją tych samych oddziałów klas VI rok wcześniej. Określając zwiększone wydatki jednostek samorządu terytorialnego, związane z prowadzeniem większej liczby oddziałów, uwzględniono przewidziane już w modelu większe finansowanie klas VII i VIII niż I i II gimnazjów, które jest efektem głównie działania wyższej wagi wiejskiej w szkołach podstawowych niż w gimnazjach. Uwzględnivszy ten efekt zwiększone wydatki będą wynosiły dla roku 2017 33 mln zł (klasa VII przez 4 miesiące roku 2017), w 2018 r. 169 mln zł, w 2019 r. 244 mln zł, w 2020 r. 144 mln zł. W kolejnych latach przyjęto wartości jak dla 2020 r.

Podsumowanie dla jednostek samorządu terytorialnego

Ostatecznie, sumując wszystkie efekty związane ze zmianami, w tym zadanie nie objęte subwencjonowaniem (dowożenie uczniów), należy stwierdzić, że poziom finansowania przewidziany dla roku 2017 jest wystarczający, aby pokryć wydatki bieżące systemu oświaty w nowym jej ustroju oraz wystarczające aby pokryć wydatki bieżące w trakcie transformacji ustroju. W zakresie koniecznych dostosowań do nowego systemu, należy stwierdzić, że pozostają możliwe do wykorzystania środki zarówno w części oświatowej subwencji ogólnej (przy założeniu jej podobnego udziału w wydatkach bieżących jednostek samorządu terytorialnego objętych subwencją) jak i wynikające ze zmniejszonego finansowania dowożenia uczniów oraz zmniejszonych wydatków w przeliczeniu na ucznia w liceach ogólnokształcących. W roku 2017 jest to 313 mln zł, w roku 2018 – 148 mln zł, w roku 2019 – 243 mln zł. W kolejnych latach kwota istotnie wzrasta.

Tabela 19. Podsumowanie łącznych efektów finansowych wynikających ze zmian w stosunku do 2016 r.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. Kwota pozostająca w subwencji na wsparcie reformy	331	251	262	372	421	589	1 147	1 656	1 886	2 109	2 575
2. Oszczędności na dowożeniu uczniów	16	66	135	230	230	230	230	230	230	230	230
3. Oszczędności ze zwiększenia się liczby uczniów w liceach ogólnokształcących			90	270	267	276	302	309	291	284	259
4. Dodatkowe wydatki związane z większą liczbą oddziałów klas VII i VIII (nie uwzględnione w obliczeniach subwencyjnych, patrz tabela 15)	33	169	244	144	144	144	144	144	144	144	144
Łączne dodatkowe środki pozostające w jst na wsparcie reformy, w tym dostosowanie szkół (1+2+3-4)	313	148	243	728	774	951	1 535	2 051	2 264	2 480	2 920

Bezpośrednie koszty reformy dla jednostek samorządu terytorialnego

Niezależnie od podejścia opartego na wykazaniu, że łączne środki są wystarczające do sfinansowania zadań związanych z projektowanymi zmianami dokonano podsumowania wydatków jednostek samorządu terytorialnego bezpośrednio związanych z reformą. Wydatki te, jak wykazano będą pokryte przez odpowiednio wysoką część oświatową subwencji ogólnej lub oszczędnościami w wydatkach jednostek samorządu terytorialnego (w tym na dowożeniu uczniów do szkół).

Tabela 20. Podsumowanie wydatków jst bezpośrednio związanych z reformą

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Dodatkowe oddziały klas VII-VIII *	66	299	437	324	342	360	360	360	360	360	360
Branżowa szkoła II stopnia **				88	264	264	264	264	264	264	264
Nowa formuła doradztwa zawodowego	8	34	44	46	46	46	46	46	46	46	46
Dodatkowe godziny kształcenia ogólnego w branżowych szkołach	3	11	27	50	68	87	99	84	76	68	78
Oddziały przygotowawcze	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Działania dostosowawcze	313	148	243	243							
Łącznie	395	496	755	755	724	762	774	759	751	743	753

* część wydatków związanych ze zwiększoną liczbą oddziałów klas VII i VIII została już uwzględniona w wyliczeniach przedstawionych w tabeli 15 poprzez odpowiednie pomniejszenie pozycji „2. Oszczędności; w tym związane ze zmianą liczby uczniów (w tym brakiem obowiązku szkolnego 6-latka)”. Wynika to z uwzględnienia w symulacjach wyższej wagi wiejskiej (1,4) dla szkół podstawowych niż dla gimnazjów (1,27). Dla przykładu, w roku 2017 jest to kwota 33 mln zł, a dla roku 2018 – 130 mln zł. Pozostała część została wykazana w tabeli 19, w pozycji „4. Dodatkowe wydatki związane z większą liczbą oddziałów klas VII i VIII (nieuwzględnione w obliczeniach subwencyjnych, patrz tabela 15)”.

** całość wydatków związanych z finansowaniem branżowych szkół II stopnia została uwzględniona w wyliczeniach przedstawionych w tabeli 15 poprzez odpowiednie pomniejszenie pozycji „2. Oszczędności; w tym związane ze zmianą liczby uczniów (w tym brakiem obowiązku szkolnego 6-latka)”. Warto wspomnieć, że w tej pozycji oprócz efektu braku obowiązku szkolnego dla dziecka sześciolatniego uwzględniane są również zmiany demograficzne oraz efekt krótszej edukacji dla dzieci kończących branżową szkołę I stopnia po 8 klasach szkoły podstawowej.

Przez działania dostosowawcze, należy rozumieć w szczególności dostosowanie budynków gimnazjów do pełnienia funkcji szkoły podstawowej, wyposażenie pracowni przedmiotowych itp. Zwrócić uwagę należy, że przy pozostawieniu części oświatowej subwencji ogólnej na poziomie roku 2017, począwszy od roku 2020 pozostają środki większe niż wskazane w tabeli 20. Nie zakłada się zmniejszenia subwencji od roku 2020, a więc środki mogą być wykorzystywane na dalsze zwiększanie standardów kształcenia uczniów.

Koszty przekształcenia szkół prowadzonych przez właściwych ministrów

1) Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Koszty przekształceń szkół związane z projektowaną reformą oświaty zostały oszacowane dla ministra właściwego do spraw rolnictwa i rozwoju wsi oraz ministra właściwego do spraw środowiska. Nie przewiduje się konieczności zwiększenia środków finansowych w związku z reformą dla pozostałych ministrów, gdyż realizacja projektowanych zmian w zakresie dotyczącym szkół prowadzonych przez tych ministrów będzie odbywać się w ramach środków zaplanowanych w ich budżetach, bez konieczności ubiegania się o dodatkowe środki na ten cel.

Minister właściwy do spraw rolnictwa i rozwoju wsi oraz minister właściwy do spraw środowiska,

prowadzą zespoły szkół, w skład których wchodzi technikum i zasadnicza szkoła zawodowa. Okres nauki w technikum zostanie wydłużony o 1 rok (z 4 do 5 lat), natomiast 3 letnia zasadnicza szkoła zawodowa zostanie przekształcona w branżową szkołę I stopnia. Powstanie branżowej szkoły II stopnia dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia. W związku z tym w wyniku powyższych przekształceń wzrośnie liczba uczniów w szkołach prowadzonych przez tych ministrów, co wiąże się ze wzrostem kosztów prowadzenia tych szkół.

Do analizy zostały wykorzystane dane z systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września 2015 roku, dotyczące liczby uczniów i kosztów ogólnych w zespołach, składających się z technikum i zasadniczej szkoły zawodowej, prowadzonych przez tych ministrów. Na podstawie analizy regresji liniowej został oszacowany koszt stały (niezależny od liczby uczniów) w ww. zespołach szkół oraz koszt zmienny na jednego ucznia. Przyjęto założenie, że 20% uczniów techników po wprowadzeniu reformy wybierze branżową szkołę oraz 50% uczniów po zakończeniu branżowej szkoły I stopnia będzie kontynuowało naukę w branżowej szkole II stopnia, a finansowanie dotyczy 72% kosztu zmiennego na jednego ucznia.

Koszty związane z finansowaniem dodatkowej liczby uczniów dla poszczególnych ministrów, z uwzględnieniem harmonogramu przekształceń szkół, przedstawia tabela poniżej (w mln zł).

Minister/ Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
MRiRW	0	0	6,0	18,1	19,2	20,2	18,2	17,1	15,1	15,1	15,1
MŚ	0	0	1,4	4,2	4,1	4,2	3,9	3,8	3,4	3,4	3,4

Stosowne środki zostaną przesunięte z części oświatowej subwencji ogólnej w związku z krótszą edukacją dzieci w 8-letnich szkołach podstawowych niż łącznie w 9 klasach (szkoła podstawowa i gimnazjum).

2) Ministerstwo Obrony Narodowej

Roczne sumaryczne koszty świadczeń w postaci bezpłatnego wyżywienia, zakwaterowania, umundurowania i pomocy lekarskiej dla uczniów szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej wynoszą około 4,7 mln zł, niemniej jednak wprowadzenie wymienionych zapisów art. 49 nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla resortu obrony narodowej, ponieważ świadczenia te są już przekazywane uczniom jedynej prowadzonej przez Ministra Obrony Narodowej szkoły ponadgimnazjalnej – Ogólnokształcącego Liceum Lotniczego im. Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury w Dęblinie.

3) Ministerstwo Zdrowia

Koszty związane z zapewnieniem nauczycielom przedmiotów zawodowych, kształcących w zawodach medycznych, doskonalenia zawodowego pokrywane będą z budżetu państwa z części pozostającej w dyspozycji Ministra Zdrowia. Będzie to nowe zadanie, które będzie generowało koszty dla budżetu państwa.

Wydatki budżetu państwa związane z prowadzeniem placówki doskonalenia zawodowego nauczycieli kształcących w zawodach medycznych wyniosą ok. 3 223 264 zł rocznie. Koszty te obrazuje poniższa tabela.

	Etaty	Średnie wynagrodzenie os. rocznie	DWR	poходne od wynagrodzeń	2018	2019
Wynagrodzenia	20	60 000	5 100	18,69%	1 424 280	1 545 344
Wynajem powierzchni					619 920	619 920
Pozostałe koszty utrzymania		opłata eksploatacyjna	ochrona	energia		
		150 000,00	12 000,00	24 000,00	186 000	186 000
pozostałe wydatki biurowe					200 000	200 000
kursy					56 000	672 000
koszty jednorazowe – utworzenie stanowiska pracy					200 000	
RAZEM					2 686 200	3 223 264

Należy wskazać, iż zakłada się, że przedmiotowa placówka rozpocznie działalność w 2018 r. Natomiast szkolenia dla nauczycieli ww. zawodów odbywać się będą od września 2018 r. Zatem, od stycznia do września 2018 r. działalność przedmiotowej placówki związana będzie głównie z pracami organizacyjnymi oraz pracami dotyczącymi opracowania programów kursów dla ww. nauczycieli. Mając na uwadze powyższe, zakłada się, że w 2018 r. (od września do grudnia) przeprowadzonych zostanie 14 kursów dla nauczycieli, których koszt wyniesie ok. 56 000 zł. Jednocześnie, koszty prowadzenia przedmiotowej placówki w 2018 r. obejmą oprócz wynajmu powierzchni biurowej oraz wynagrodzenia dla 20 pracowników, również koszty zakupu wyposażenia niezbędnego do funkcjonowania placówki.

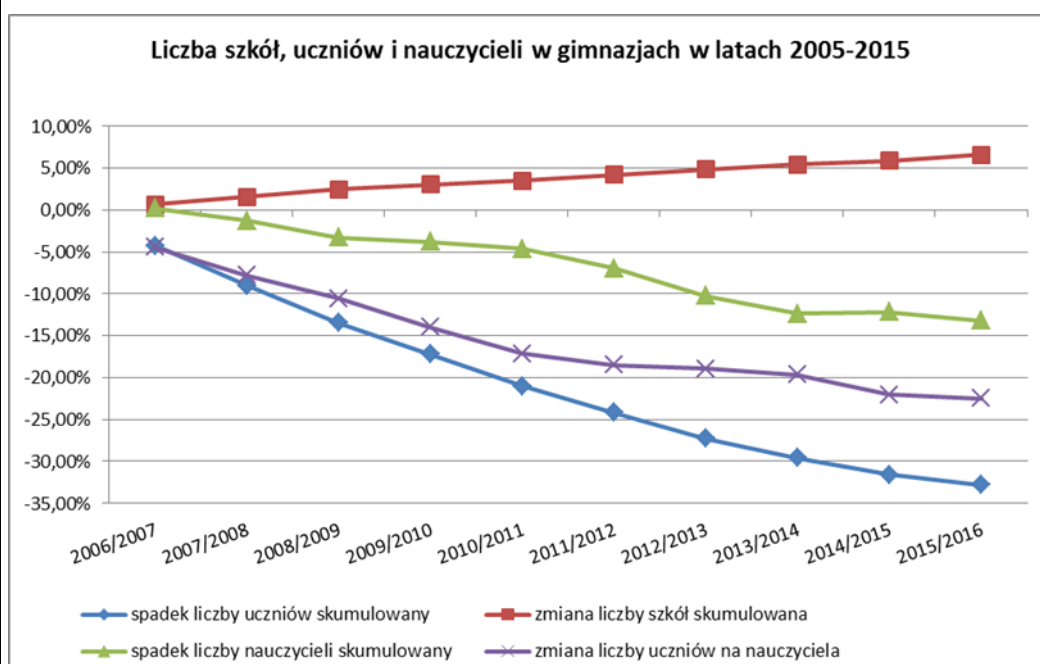
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

W zakresie regulowanym projektem ustawy zmiany będą dotyczyły głównie gimnazjów, poprzez ich stopniowe wygaszanie począwszy od roku szkolnego 2017/2018 a skończywszy na roku szkolnym 2018/2019.

Tabela 21. Szczegółowe informacje o gimnazjach w latach 2005-2015

Lata szkolne	Liczba uczniów gimnazjów	Różnica	spadek liczby uczniów skumulowany	%	Liczba gimnazjów	Różnica	zmiana liczby szkół skumulowana	%	Liczba nauczycieli tablicowych /w etatach/	Różnica	spadek liczby nauczycieli skumulowany	%	liczba uczniów na nauczyciela	zmiana liczby uczniów na nauczyciela
2005/2006	1 596 800	-52 000			7 031	51			114 119,78				13,99	
2006/2007	1 528 800	-68 000	-68 000	-4,26%	7 076	45	45	0,64%	114 309,19	189,41	189	0,17%	13,37	-4,42%
2007/2008	1 453 200	-75 600	-143 600	-8,99%	7 142	66	111	1,58%	112 656,22	-1652,97	-1 464	-1,28%	12,90	-7,81%
2008/2009	1 381 400	-71 800	-215 400	-13,49%	7 204	62	173	2,46%	110 363,36	-2292,86	-3 756	-3,29%	12,52	-10,54%
2009/2010	1 322 100	-59 300	-274 700	-17,20%	7 244	40	213	3,03%	109 819,28	-544,08	-4 301	-3,77%	12,04	-13,96%
2010/2011	1 261 400	-60 700	-335 400	-21,00%	7 278	34	247	3,51%	108 823,55	-995,73	-5 296	-4,64%	11,59	-17,16%
2011/2012	1 210 800	-50 600	-386 000	-24,17%	7 328	50	297	4,22%	106 209,72	-2613,83	-7 910	-6,93%	11,40	-18,53%
2012/2013	1 161 658	-49 142	-435 142	-27,25%	7 373	45	342	4,86%	102 402,51	-3807,21	-11 717	-10,27%	11,34	-18,93%
2013/2014	1 124 300	-37 358	-472 500	-29,59%	7 412	39	381	5,42%	100 017,05	-2385,46	-14 103	-12,36%	11,24	-19,66%
2014/2015	1 092 800	-31 500	-504 000	-31,56%	7 443	31	412	5,86%	100 222,09	205,04	-13 898	-12,18%	10,90	-22,07%
2015/2016	1 073 400	-19 400	-523 400	-32,78%	7 492	49	461	6,56%	99 011,96	-1210,13	-15 108	-13,24%	10,84	-22,52%

1. Od roku szkolnego 2005/2006 liczba uczniów gimnazjów systematycznie spada, zmniejszając się od tego czasu o ok. 33%.
2. Liczba etatów nauczycieli tablicowych w tym samym okresie zmniejszyła się o ok. 13%.
3. Spadek liczby uczniów jest znacznie większy niż spadek liczby nauczycieli.
4. Liczba gimnazjów w każdym kolejnym roku była większa niż w poprzednim. Konsekwencją tego oraz zmniejszającej się liczby uczniów jest zmniejszenie się średniej wielkości gimnazjum z 227 uczniów w roku szkolnym 2005/2006 do 143 obecnie.
5. Średnia liczba uczniów na etat nauczyciela tablicowego systematycznie spada z 14,0 w roku szkolnym 2005/2006 do 10,8 obecnie.

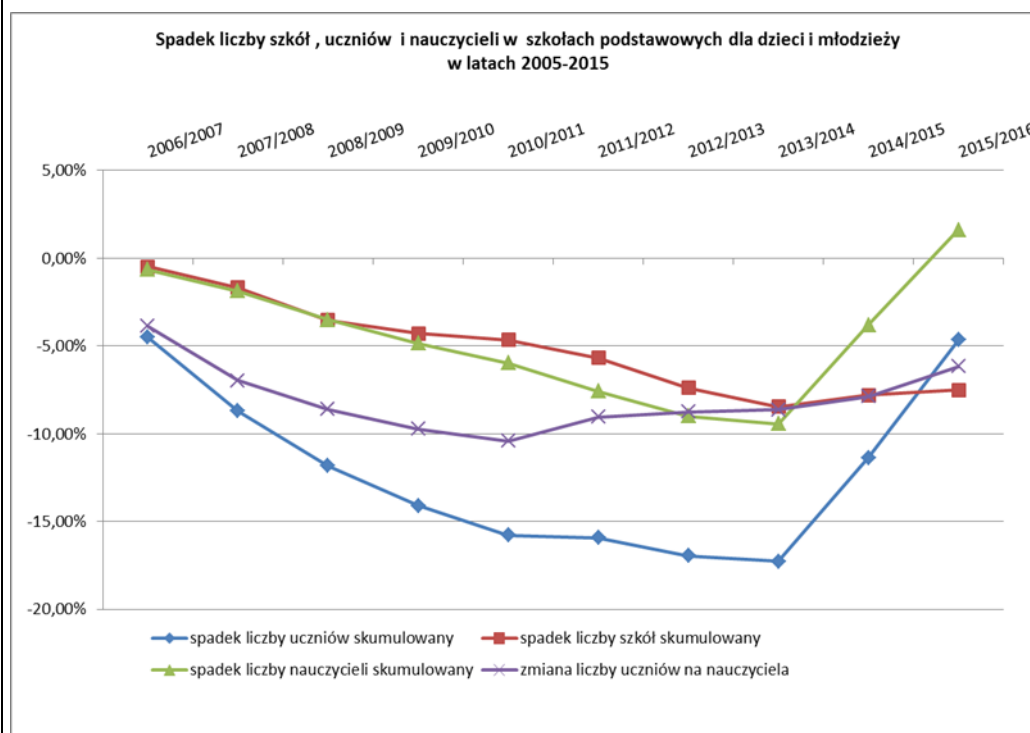
Począwszy od roku szkolnego 2017/2018 liczba klas w szkołach podstawowych będzie rosła z sześciu obecni

do ośmiu klas w roku szkolnym 2018/2019.

Tabela 22. Szczegółowe informacje o szkołach podstawowych w latach 2005-2015

Lata szkolne	Liczba uczniów szkół podstawowych	Różnica	spadek liczby uczniów skumulowany	%	Liczba szkół podstawowych	Różnica	spadek liczby szkół skumulowany	%	Liczba nauczycieli tablicowych /w etatach/	Różnica	spadek liczby nauczycieli skumulowany	%	liczba uczniów na nauczyciela	zmiana liczby uczniów na nauczyciela
2005/2006	2 602 000	-121 700			14 572				187 473,9				13,88	
2006/2007	2 484 800	-117 200	-117 200	-4,50%	14 503	-69	-69	-0,47%	186 258,5	-1 215,4	-1 215	-0,65%	13,34	-3,88%
2007/2008	2 375 200	-109 600	-226 800	-8,72%	14 330	-173	-242	-1,67%	183 973,9	-2 284,5	-3 500	-1,87%	12,91	-6,98%
2008/2009	2 294 400	-80 800	-307 600	-11,82%	14 067	-263	-505	-3,52%	180 882,3	-3 091,6	-6 592	-3,52%	12,68	-8,61%
2009/2010	2 234 900	-59 500	-367 100	-14,11%	13 968	-99	-604	-4,29%	178 395,5	-2 486,8	-9 078	-4,84%	12,53	-9,74%
2010/2011	2 191 600	-43 300	-410 400	-15,77%	13 922	-46	-650	-4,65%	176 265,3	-2 130,2	-11 209	-5,98%	12,43	-10,42%
2011/2012	2 187 500	-4 100	-414 500	-15,93%	13 780	-142	-792	-5,69%	173 264,4	-3 000,9	-14 209	-7,58%	12,63	-9,04%
2012/2013	2 160 785	-26 715	-441 215	-16,96%	13 553	-227	-1 019	-7,39%	170 616,2	-2 648,2	-16 858	-8,99%	12,66	-8,75%
2013/2014	2 152 600	-8 185	-449 400	-17,27%	13 425	-128	-1 147	-8,46%	169 763,4	-852,8	-17 711	-9,45%	12,68	-8,64%
2014/2015	2 305 100	153 500	-295 900	-11,37%	13 525	100	-1 047	-7,80%	180 359,7	10 596,3	-7 114	-3,79%	12,79	-7,88%
2015/2016	2 481 000	174 900	-121 000	-4,65%	13 566	31	-1 016	-7,51%	190 506,6	10 146,9	3 033	1,62%	13,02	-6,17%

1. Liczba uczniów w szkole podstawowej obecnie jest na poziomie roku szkolnego 2006/2007 głównie dzięki obowiązkowi szkolnemu dziecka 6-letniego w latach 2014 i 2015.
2. Liczba nauczycieli tablicowych w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2015/2016 przewyższyła tę roku szkolnego 2005/2006.
3. Średnia liczba uczniów na etat nauczyciela tablicowego wzrosła w ostatnich dwóch latach (efekt obowiązku szkolnego 6-latka) do 13,0 po wielu latach spadków (minimum w roku szkolnym 2010/2011 – 12,4) i przekroczyła tę z roku szkolnego 2007/2008.
4. Średnia liczba uczniów przypadających na szkołę podstawową jest najwyższa od roku szkolnego 2005/2006 i wynosi 183,0. Ostatnie dwa lata to okres pewnego wzrostu liczby szkół podstawowych, ale oczywiście nie tak dużego jak zwiększająca się liczba uczniów, przede wszystkim wynikająca z obowiązku szkolnego 6-latka.

Znaczna liczba szkół podstawowych to szkoły małe, do 70 uczniów. Szkół takich mamy (bez szkół specjalnych i filii) 3 326. Jest to zjawisko występujące głównie na terenach wiejskich (89% szkół, 98% szkół jeś ograniczymy się do szkół prowadzonych przez JST). Większość szkół do 70 uczniów na wsi (64,1%) je prowadzona przez JST. W miastach, szkoły do 70 uczniów to głównie szkoły niepubliczne (83,9%).

Typ organu prowadzącego	Miasto	Wieś	Razem
JST	43	2 089	2 132
Publiczna nie JST	14	511	525
Niepubliczna	296	373	669

Razem	353	2 973	3 326

Typ organu prowadzącego	Miasto	Wieś	Razem
JST	12,2%	70,3%	64,1%
Publiczna nie JST	4,0%	17,2%	15,8%
Niepubliczna	83,9%	12,5%	20,1%
Razem	100,0%	100,0%	100,0%

Zwiększenie wielkości szkół podstawowych do 8 klas ułatwi ich prowadzenie, automatycznie zwiększając liczbę uczniów w tych szkołach.

Gimnazja

Zmiany przewidziane w projekcie ustawy w zakresie wygaszania gimnazjów będą wyzwaniem głównie w zakresie gimnazjów samodzielnych (głównie niebędących w zespole ze szkołami podstawowymi lub liceum ogólnokształcącymi). W przypadku zespołu szkoły podstawowej i gimnazjum liczba pomieszczeń do nauczycieli w budynku zespołu, który do tej pory przeznaczony był dla 9 klas będzie przewyższała potrzeby dla 8 klas szkoły podstawowej. W przypadku zespołu gimnazjum i liceum ogólnokształcącego wygaszenie gimnazjum będzie powodowało możliwość przyjęcia, bez potrzeby znacznych dostosowań, czwartej klasy liceum (w praktyce od roku szkolnego 2019/2020 kiedy pojawią się w liceach dwa roczniki uczniów – po III klasie gimnazjum i po VIII klasie szkoły podstawowej).

Według stanu na 30 IX 2015 r. 61% gimnazjów to szkoły w zespołach, głównie ze szkołami podstawowymi 39% gimnazjów (2 950) to szkoły samodzielne. Gimnazjum samodzielne to zjawisko głównie miejskie. 48% gimnazjów w miastach to szkoły samodzielne. Na wsi zaledwie 29% gimnazjów (ok. 1 tys.) to szkół samodzielne.

W miastach budynki gimnazjów samodzielnych (ok. 1,9 tys. gimnazjów) będą mogły być łatwo wykorzystane jako lokale dla szkół podstawowych. W miastach szkoły podstawowe są duże (średnia liczba oddziałów jednej klasy wynosi 2,61). Ponadto w wielu szkołach funkcjonuje zmianowy system lekcyjny. W związku z tym do budynków gimnazjów samodzielnych będzie mogła zostać przeniesiona część oddziałów klasowych z dużych szkół podstawowych, zwłaszcza tych, w których funkcjonuje zmianowość. Poza tym konieczność przeniesienia oddziałów z części szkół podstawowych będzie wynikać z faktu, że obecnie szkoły funkcjonują w systemie 6-klasowym, a po zmianach docelowo będzie to system 8-klasowy. W związku z tym, że liczba sal lekcyjnych (pojemność budynku szkoły podstawowej) jest ograniczona, w zwiększonym systemie 8-klasowym część oddziałów klasowych z obecnych szkół podstawowych będzie musiała być przeniesiona do budynków gimnazjów. Tym samym nie będzie konieczności likwidowania gimnazjów samodzielnych w miastach. Przykładowo, w szkole podstawowej, w której do tej pory były po 4 oddziały w każdej z 6 klas, tj. łącznie 24 oddziały, by utrzymać taką samą liczbę oddziałów w systemie 8-klasowym, w każdej klasie będą funkcjonowały po 3 oddziały (łącznie 24 oddziały). Zaistnieje więc konieczność przeniesienia po 1 oddziale danej klasy do innego budynku (np. do tej pory samodzielnego gimnazjum). Ponadto, jeżeli w takiej szkole funkcjonował zmianowość (system zmianowy występuje w wielu szkołach w miastach), będzie można utworzyć w takiej szkole po 2 oddziały w systemie 8-klasowym. Tym samym do innego budynku będą przeniesione po 2 oddziały w każdej klasie. W miastach nie będzie więc problemu z wykorzystaniem budynków samodzielnych gimnazjów co oznacza że nie będą one likwidowane.

Inaczej sytuacja samodzielnych gimnazjów przedstawia się na wsi. Na wsi znajduje się ok. 1 tys. gimnazjów samodzielnych. Przewiduje się, że zdecydowana większość budynków gimnazjów samodzielnych będzie służyła jako lokale dla szkół podstawowych. W przypadku około połowy z nich, na terenie gmin istnieją szkoły podstawowe stosunkowo duże, tj. o średniej liczbie oddziałów jednej klasy równej 2 lub więcej. Możliwe więc będzie stworzenie na bazie gimnazjów szkół podstawowych i zagęszczenie obwodów szkolnych. Ponadto, na wsi małe szkoły podstawowe, tj. o średniej liczbie oddziałów jednej klasy poniżej 2, będzie można połączyć z gimnazjum, w ten sposób wykorzystując lokal samodzielnego gimnazjum. Przykładowo, jeżeli na terenie gminy istnieją 2 małe szkoły podstawowe o średniej liczbie uczniów w oddziale do 11 uczniów, to szkoły te będą mogły prowadzić klasy I-IV, a obecny budynek gimnazjum będzie można wykorzystać jako lokal dla klas V-VIII dla uczniów tych dwóch szkół podstawowych ze średnią liczbą uczniów w oddziale do 22 uczniów. W ten sposób samodzielne gimnazjum zostanie połączone ze szkołą podstawową i nie ulegnie likwidacji.

Ponadto na wsi w ok. 22% gmin nie ma przedszkola publicznego. Wskaźnik upowszechnienia wychowania przedszkolnego jest też zdecydowanie niższy na wsi niż w miastach (na wsi 65,1%, w miastach 98,1%). W związku z tym można założyć, że pozostałe lokale po samodzielnych gimnazjach będą mogły zostać wykorzystane jako lokale dla przedszkoli publicznych. Na potrzeby analizy przyjęto założenie, że w gminie w której nie ma przedszkola publicznego na bazie samodzielnego gimnazjum może zostać utworzone jedno przedszkole publiczne, a jeżeli mimo istnienia minimum jednego przedszkola publicznego w gminie wskaźnik upowszechnienia wychowania przedszkolnego jest poniżej średniej, to w takiej gminie na bazie samodzielnego gimnazjum także może zostać utworzone jedno przedszkole publiczne. Tym samym na wsiach zdecydowana większość budynków samodzielnych gimnazjów będzie mogła zostać wykorzystana, co oznacza brak konieczności ich likwidacji.

Ostatecznie, po uwzględnieniu powyższych założeń, w skali całego kraju jedynie w przypadku ok. 2% łącznej liczby gimnazjów (tj. ok. 160 gimnazjów), utrzymanie budynków dawnych gimnazjów wiązać się może z ich niestandardowym wykorzystaniem.

Zmianowość

Zmniejszenie o jeden rocznik liczby uczniów (oddziałów) w szkołach prowadzonych jako zadanie gmin (obecnie szkoły podstawowe i gimnazja – łącznie 9 klas; docelowo 8-klasowa szkoła podstawowa) zmniejszy zjawisko zmienności w szkołach, głównie miejskich. W okresie przejściowym, w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 zmiana systemu może spowodować pewne zwiększenie zjawiska zmienności.

Łączenie szkół

Możliwość oddzielenia klas I-III lub I-IV szkoły podstawowej od głównej lokalizacji szkoły, spowoduje łatwość w tworzeniu lub utrzymaniu szkoły dla najmłodszych dzieci blisko ich miejsca zamieszkania. Jedność szkół dawać będzie poczucie bezpieczeństwa dla dzieci i brak obaw o zerwanie więzi rówieśniczych w przypadku przejścia do klas wyższych w innej siedzibie. Jeśli klasy I-III lub I-IV będą tworzone na bazie obecnej szkoły (klasowej, naturalnym będzie utrzymywanie tam oddziałów przedszkolnych czy punktów przedszkolnych, nawet przedszkoli w formule zespołów szkolno-przedszkolnych. Elastyczność taka właściwa będzie przede wszystkim dla terenów wiejskich.

Pracownie przedmiotowe w zreformowanych szkołach

Niemal wszystkie szkoły podstawowe wyposażone są w pracownie komputerowe. 90% szkół podstawowych posiada pracownie, w tym 88% szkół podstawowych posiada pracownie komputerowe, 16% szkół podstawowych posiada pracownie językowe, a pracownie przedmiotowe 18% szkół podstawowych. W związku z tym można zauważyć, że część zreformowanych szkół podstawowych nie będzie posiadała pracowni fizycznych czy chemicznych, ponieważ nauka tych przedmiotów nie była przewidziana w sześciolletniej szkole podstawowej. Dotyczy to w szczególności tych ośmioletnich szkół podstawowych, które powstają w budynkach szkół podstawowych sprzed reformy. W lepszej sytuacji będą te szkoły, które będą funkcjonować w budynkach dawnych zespołów szkoły podstawowej i gimnazjum i szkół powstających na bazie gimnazjów. Należy jednak zaznaczyć, że problem braku odpowiedniej ilości pracowni przedmiotowych nie dotyczy jedynie szkół podstawowych, ale istnieje także w obecnym systemie w gimnazjach, co pokazuje poniższa tabela: Pracownie przedmiotowe posiada jedynie 27% gimnazjów. Odsetek szkół podstawowych wyposażonych w pracownie przedmiotowe zostanie podniesiony przez doposażenie części szkół w pracownie poprzez wykorzystanie bazy infrastrukturalnej przekształcanych gimnazjów.

Tabela 23. Odsetek szkół podstawowych i gimnazjów posiadających pracownie.

Typ szkoły	Pracownie ogółem	Pracownie komputerowe	Pracownie językowe	Pracownie przedmiotowe
Szkoła podstawowa	90%	88%	16%	18%
Gimnazjum	77%	73%	29%	27%

Dostosowanie zreformowanych szkół podstawowych do kształcenia przedmiotowego

Na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września 2015 przeprowadzono analizę, pozwalającą na ocenę czy liczba etatów nauczycieli do nauczania poszczególnych przedmiotów w szkole podstawowej według nowego ramowego planu nauczania będzie wystarczająca.

Analizę przeprowadzono dla nauczycieli zatrudnionych na podstawie Karty Nauczyciela w szkołach

podstawowych i gimnazjach (ogólnodostępnych, dla dzieci i młodzieży, publicznych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego). Założono, że obecne etaty nauczycieli będą wykorzystane w ramach jednej gminy. W sytuacji, gdy nauczyciel obecnie pełni obowiązki w wielu gminach, założono, że będzie zatrudniony w tej gminie, w której ma większość etatu. Przyjęto tygodniowy czas pracy nauczyciela wynoszący 20,5 godziny (18 godzin pensum; 2,5 godziny ponadwymiarowe).

Liczba godzin potrzebnych do nauczania poszczególnych przedmiotów w poszczególnych klasach szkół podstawowych została oszacowana na poziomie każdej gminy na podstawie tygodniowego wymiaru nauczania tego przedmiotu według nowego ramowego planu nauczania oraz liczby oddziałów w klasach I-VIII szkół podstawowych w danej gminie. Obecnie średnia liczba uczniów w oddziale gimnazjum jest większa niż średnia liczba uczniów w oddziale szkoły podstawowej. W związku z tym liczba oddziałów w klasach VII i VIII szkół podstawowych będzie odpowiednio większa niż liczba oddziałów w klasie I i II gimnazjów. Przyjęto założenie, że średnia liczba uczniów na oddział w klasach VII i VIII szkół podstawowych będzie odpowiadać obecnej średniej liczbie uczniów na oddział w klasach I-VI szkół podstawowych.

Wyniki analizy przedstawia poniższa tabela. Z przeprowadzonej analizy wynika, że przy powyższych założeniach liczba etatów nauczycieli do kształcenia przedmiotowego będzie wystarczająca, zarówno w gminach miejskich, gminach miejsko-wiejskich, jak i w gminach wiejskich. Przykładowo, w skali kraju liczba etatów nauczycieli (mierzonych w godzinach), posiadających kwalifikacje do nauczania fizyki wyniesie 103% liczby godzin fizyki w szkole podstawowej (tj. liczba etatów nauczycieli, mierzonych w godzinach będzie o 3% wyższa niż liczba godzin fizyki w szkole podstawowej). Wskaźnik dla fizyki dla gmin wiejskich i gmin miejsko-wiejskich wynosi 100%, a dla gmin miejskich 108%. Natomiast wskaźnik dla chemii w skali kraju wynosi 124%, dla gmin wiejskich 124%, dla gmin miejsko-wiejskich 121%, a dla gmin miejskich 125%. Oczywiście na poziomie każdej gminy wskaźniki te będą kształtować się w różny sposób, jednak różnice nie będą na tyle duże, by stwierdzić, że istnieje istotny problem z dostosowaniem zreformowanych szkół podstawowych do kształcenia przedmiotowego, w szczególności w zakresie przedmiotów przyrodniczych, zwłaszcza w gminach wiejskich.

Tabela 24. Stosunek liczby etatów nauczycieli (w godzinach) na poziomie każdej gminy do liczby godzin nauczanych przedmiotów w szkole podstawowej w klasach I-VIII według nowego ramowego planu nauczania

Typ gminy/ przedmiot	edukacja wczesnoszkolna	język polski	język obcy nowożytny	muzyka	plastyka	zajęcia artystyczne	historia	wiedza o społeczeństwie	przyroda
gminy wiejskie	113%	129%	126%	107%	107%	115%	136%	194%	163%
gminy miejsko-wiejskie	113%	134%	135%	96%	95%	98%	134%	190%	188%
gminy miejskie	115%	141%	161%	88%	82%	115%	129%	193%	249%
ogółem	114%	135%	143%	97%	94%	111%	133%	193%	202%

Typ gminy/ przedmiot	geografia	biologia	chemia	fizyka	matematyka	zajęcia komputerowe/ informatyka	zajęcia techniczne	wychowanie fizyczne	edukacja dla bezpieczeństwa
gminy wiejskie	127%	149%	124%	100%	114%	192%	266%	93%	224%
gminy miejsko-wiejskie	131%	160%	121%	100%	117%	189%	247%	108%	181%
gminy miejskie	134%	172%	125%	108%	125%	187%	206%	140%	181%
ogółem	131%	161%	124%	103%	119%	189%	237%	116%	195%

Odprawy dla nauczycieli

W projekcie ustawy zostały zaplanowane przepisy, które automatycznie zmieniają status większości nauczycieli gimnazjów w taki sposób, że stają się nauczycielami szkół nowego systemu. Taki zabieg ma na celu ochronę miejsc pracy nauczycieli polegającą na rozlokowaniu ich w nowych typach szkół co przyczyni się do zmniejszenia kosztów związanych z ruchem kadrowym w okresie wdrażania zmian. Zaprojektowano również inne przepisy mające na celu ochronę miejsc pracy nauczycieli, m.in. wprowadzono elastyczność przepisów dotyczących możliwości przenoszenia nauczycieli do pracy w innych szkołach lub na innych stanowiskach zgodnie z posiadanymi przez nich kwalifikacjami. Zakłada się więc, że w związku z planowanym wygaszaniem gimnazjów nie zwiększy się znacząco dotychczasowa skala rozwiązań stosunków pracy, a w konsekwencji nie przewiduje się znaczących skutków finansowych związanych z koniecznością wypłacania odpraw.

Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych

Zmiany w zakresie przesunięcia końcowego terminu z 31 sierpnia 2019 r. na 31 sierpnia 2022 r. w związku

z koniecznością dostosowania lokali, w których znajdują się oddziały przedszkolne, do wymagań ochrony przeciwpożarowej spowodują przesunięcie w czasie wydatków jednostek samorządu terytorialnego. Wydatki tego tytułu zostały oszacowane w momencie wprowadzania przepisów ustanawiających konieczność dostosowania wymagań ochrony przeciwpożarowej w lokalach, w których będą prowadzone przedszkola utworzone w wyniku przekształcenia oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Projektowane przepisy zakładają pozostawienie w systemie oświaty oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych pozostawiając obowiązek ich dostosowania do wymagań ochrony przeciwpożarowej. Stąd szacuje się że poziom skutków finansowych z tego tytułu pozostanie na tym samym poziomie jaki wyliczono w 2014 r. gdy wprowadzano przepisy o przekształcaniu oddziałów przedszkolnych. Szacowano wtedy, że skutki finansowe ewentualnego dostosowania wymagań ochrony przeciwpożarowej w lokalach w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego wyniosą w ciągu trzech lat 26,9 mln zł. Zmiany w projekcie ustawy, w związku ze zmianą ostatecznego terminu, spowodują przesunięcie skutków finansowych o 4 lata do przodu. Trzeba jednak założyć, że część szacowanych wtedy wydatków została już poniesiona przez jednostki samorządu terytorialnego.

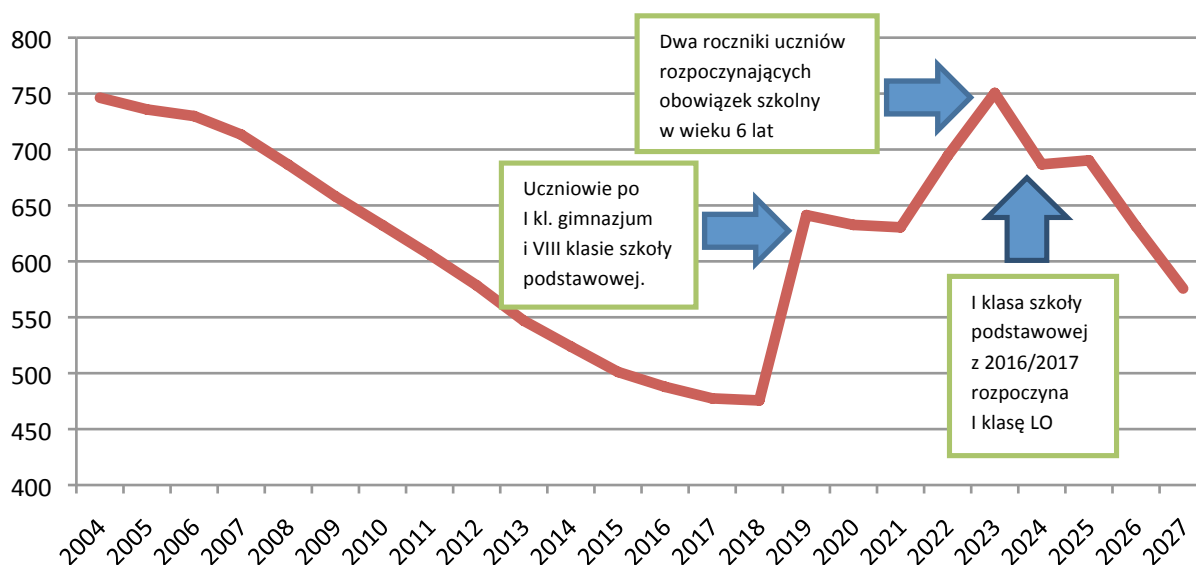
Liczba uczniów w liceach ogólnokształcących

W roku szkolnym 2004/2005 liczba uczniów w liceach ogólnokształcących wynosiła 746 tys. Obecnie wynosi ona 501 tys. (mniej o 245 tys., tj. 33%). Szacuje się, że jeżeli odsetek uczniów wybierających liceum ogólnokształcące nie ulegnie zmianie w stosunku do obecnego, liczba uczniów w liceach w roku szkolnym 2018/2019 spadnie jeszcze do 476 tys.

W roku szkolnym 2019/2020 liczba uczniów wzrośnie do 641 tys., przekraczając nieznacznie poziom z 2010 (jeżeli odsetek uczniów wybierających liceum ogólnokształcące nie ulegnie zmianie w stosunku do obecnego). Ma to związek z rozpoczęciem nauki w klasach I LO jednocześnie uczniów po III klasie gimnazjum i VI klasie szkoły podstawowej. Po trzech latach, od roku szkolnego 2022/2023 liczba uczniów w liceach zwiększy się dodatkowo w wyniku rozpoczęcia nauki przez dzieci, które zostały objęte obowiązkiem szkolnym w wieku lat w latach 2014 i 2015.

Zwiększenie o jedną klasę uczniów liceów ogólnokształcących nie spowoduje istotnych (nie dających się zniwelować) kłopotów z zapewnieniem odpowiednich sal lekcyjnych dla zwiększonej liczby uczniów i tym samym uczenia się na zmiany. Na podstawie analizy samodzielnych liceów ogólnodostępnych dla dzieci i młodzieży publicznych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, które wykazały niezerową liczbę sal lekcyjnych obliczono stosunek liczby oddziałów w poszczególnych liceach w kolejnych latach do liczby dostępnych sal lekcyjnych. W analizie uwzględniono prognozowaną populację uczniów liceów w kolejnych latach, oraz założono, że nie powstaną nowe sale lekcyjne.

Liczba uczniów w tys. w liceach ogólnokształcących w latach 2004-2027

Obecnie liczba oddziałów klasowych stanowi ok 64% liczby pomieszczeń do nauki. Zwiększenie się liczb oddziałów o 1/3 (związane z dodatkową klasą) zwiększy ten wskaźnik w roku szkolnym 2019/2020 do 83% (przy założeniu, że nie powstaną nowe sale), i maksymalnie w roku szkolnym 2023/2024 do 98% (dwa roczniki uczniów rozpoczynających obowiązki szkolny w wieku 6 lat).

Ponadto na podstawie przeprowadzonej analizy oszacowano odsetek liceów, w których liczba pomieszczeń do nauki będzie niewystarczająca dla prognozowanej liczby oddziałów klasowych w poszczególnych liceach w kolejnych latach. Analizę przeprowadzono dla dwóch wskaźników (1,0 oraz 1,3), szacując odsetek liceów w których stosunek liczby oddziałów do liczby dostępnych pomieszczeń do nauki będzie odpowiednio większy od 1,0 oraz od 1,3. Wskaźnik 1,0 oznacza, że liczba oddziałów jest równa liczbie sal. Wskaźnik większy o jeden, oznacza, że liczba oddziałów przekracza (choćby o jeden oddział) liczbę sal. Wskaźnik 1,3 oznacza, że liczba dostępnych pomieszczeń do nauki jest niewystarczająca dla 23% oddziałów (innymi słowy, liczb oddziałów o 30% przekracza liczbę sal).

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że w roku szkolnym 2019/2020 odsetek liceów w których liczba oddziałów będzie większa choćby o jeden oddział od liczby sal (wskaźnik 1,0) wyniesie 28% co jednocześnie oznacza, że 72% liceów będzie dysponować odpowiednią liczbą sal dla wszystkich oddziałów klasowych. Należy jednak wyraźnie podkreślić, że w większości liceów liczba oddziałów, dla których liczba sal będzie niewystarczająca, będzie stanowiła niewielki procent wszystkich oddziałów w danym liceum, dlatego też w dalszej analizie posłużono się danymi dla wskaźnika 1,3.

W latach szkolnych 2016/2017 do 2018/2019 odsetek liceów ze wskaźnikiem 1,3 wyniesie 1-2%. Oznacza to że w 1-2% liceów liczba oddziałów o 30% przekroczy liczbę sal. W roku szkolnym 2019/2020 (uczniowie po szkole podstawowej oraz po wygaszonym gimnazjum rozpoczną naukę w liceum) odsetek liceów, w których liczba oddziałów przekroczy liczbę sal o 30% wyniesie 8%. Na tym poziomie odsetek liceów ze wskaźnikiem 1,3 utrzyma się do roku szkolnego 2022/2023, w którym wyniesie 12%. Nawet w najtrudniejszym roku szkolnym 2023/2024, w którym dwa roczniki uczniów, które rozpoczęły obowiązki szkolny w wieku 6 lat, będą uczyć się w liceum – odsetek liceów ze wskaźnikiem 1,3 nie przekroczy 16%. W kolejnych latach szkolnych odsetek liceów ze wskaźnikiem 1,3 będzie spadał aż do 4% w roku szkolnym 2027/2028.

Ponadto należy jeszcze raz zaznaczyć, że w analizie założono, że nie powstaną nowe sale lekcyjne, nowe licea ogólnokształcące, a także że średnia liczba uczniów na oddział w poszczególnych liceach będzie na obecnym poziomie. W rzeczywistości licea będą mogły zwiększać liczbę dostępnych pomieszczeń (przykładowo tam gdzie liceum znajduje się w zespole z gimnazjum, nie będzie stanowiło to problemu), będą powstawały licea na bazie gimnazjów oraz licea będą mogły zwiększać średnią liczbę uczniów w oddziale klasowym.

Podsumowanie łącznych skutków finansowych projektowanych zmian dla budżetu państwa

Skutki finansowe zmian (wydatki budżetu państwa)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Łącznie
podręczniki	129,3	-14,7	-133,4	-48,5	-70,8	-219,7	-74,3	28,5	-86,8	2,5	15,1	-472,8
egzaminny	0,8	3,4	26,0	3,0	4,3	10,6	10,4	10,4	10,4	10,4	10,4	100,4
akredytacja	0,00	0,00	0,05	0,05	0,00	0,00	0,05	0,05	0,00	0,00	0,00	0,20
Ministerstwo zdrowia	0,00	2,70	3,20	3,20	3,20	3,20	3,20	3,20	3,20	3,20	3,20	31,50
Razem	130,1	-8,6	-104,1	-42,2	-63,3	-205,8	-60,6	42,2	-73,2	16,1	28,7	-340,6

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	1. Zagęszczenie się obwodów szkolnych w związku z zakładany przekształcaniem się gimnazjów w szkoły podstawowe. Nie będzie konieczności dowożenia uczniów, uczniowie w wielu wypadkach będą mieli możliwość kształcenia w pobliżu swojego miejsca zamieszkania. Niewątpliwym efektem pozytywnym będzie zmniejszenie się liczebność oddziałów klas VII i VIII w stosunku do klas I i II gimnazjów. 2. Zmniejszenie o jeden rocznik liczby uczniów (oddziałów) w szkołach prowadzonych jako zadanie gminne (obecnie szkoły podstawowe i gimnazja łącznie 9 klas; docelowo 8-klasowa szkoła podstawowa) zmniejszy zjawisko zmianowości w szkołach, głównie miejskich. 3. Uczniowie rozpoczną o rok wcześniej kształcenie w szkołach ponadgimnazjalnych oraz zostanie wydłużone o rok kształcenie w liceach i technikumach. Będzie to mieć znaczenie dla budżetów rodzin w związku z koniecznością zapewnienia o rok dłużej dojazdów do szkół ponadpodstawowych i konieczność zapewnienia o rok dłużej podręczników do szkół ponadpodstawowych. 4. Rozwój kształcenia zawodowego uczniów – utworzenie branżowej szkoły I i II stopnia (z godzinami do dyspozycji dyrektora), możliwość kontynuacji kształcenia w branżowej szkole II stopnia przez absolwentów branżowej szkoły I stopnia. 5. Wprowadzenie dotacji na podręczniki dla klas I – III szkoły podstawowej – możliwość korzystania przez uczniów z różnego rodzaju podręczników. 6. Wprowadzenie oddziału przygotowawczego dla uczniów nieznających lub słabo znających język polski umożliwi tym uczniom szybszą i efektywną adaptację do nowego środowiska szkolnego i lokalnego. 7. Wprowadzenie godzin doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII szkół podstawowych oraz uczniów technikum, liceum ogólnokształcącego i branżowej szkoły spowoduje, że uczniowie otrzymają profesjonalną pomoc w podjęciu decyzji o przyszłym kierunku rozwoju i kształcenia. W przypadku klasy VII szkoły podstawowej i klasy I branżowej szkoły I stopnia doradztwo zawodowe będzie wprowadzone już od roku szkolnego 2017/2018.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: ...

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: ...

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Liczba oddziałów klasowych i nauczycieli

(analiza i dane dla szkół ogólnodostępnych dla dzieci i młodzieży prowadzonych przez jst)

Od roku szkolnego 2017/2018 obecne klasy VI szkół podstawowych staną się klasami VII szkół podstawowych. W klasach tych uczy się 352 tys. dzieci w 18,0 tys. oddziałów, przy średniej wielkości oddziału wynoszącej 19,5. Gdyby dzieci te poszły

do klasy I gimnazjum, przy średniej wielkości oddziału klasowego w gimnazjum (22,5) powstałoby 15,6 tys. oddziałów a więc o 2,4 tys. mniej. Oznacza to, teoretycznie dodatkowe zapotrzebowanie w roku szkolnym 2017/2018 na ok. 3,9 tys. nauczycieli.

Od roku szkolnego 2018/2019 obecne klasy V szkół podstawowych staną się klasami VII szkół podstawowych. W klasach tych uczy się 323 tys. dzieci w 17,1 tys. oddziałów, przy średniej wielkości oddziału wynoszącej 18,9. Gdyby dzieci te poszły do klasy I gimnazjum, przy średniej wielkości oddziału klasowego w gimnazjum (22,5) powstałoby 14,4 tys. oddziałów a więc o 2,8 tys. mniej. Oznacza to, teoretycznie dodatkowe zapotrzebowanie w roku szkolnym 2017/2018 na ok. 4,8 tys. nauczycieli.

Teoretycznie więc, można oczekiwać zwiększenia zapotrzebowania na etaty nauczycieli o 8,7 tys. etatów.

Z drugiej jednak strony, w pewnym sensie, klasa III gimnazjum, (średni oddział gimnazjum – 22,5), będzie klasą I liceum technikum lub branżowej szkoły, gdzie średni oddział klasowy wynosi 25,8. Spowoduje to zmniejszenie się liczby oddziałów o ok. 2,0 tys. przy roczniku uczniów wynoszącym 350 tys. To zaś spowoduje odpowiednio zmniejszenie się potrzebnej liczby etatów nauczycieli o ok. 3,4 tys.

Łącznie więc istnieje teoretyczna możliwość dodatkowego zatrudnienia ok. 5,3 tys. nauczycieli.

Powyższe wyliczenia należy traktować jako jedną z przesłanek uzasadniającą twierdzenie, że liczba nauczycieli nie będzie spadać w wyniku zmian ustrojowych. W pięcioletnim okresie przejściowym, wiele będzie zależało od indywidualnych decyzji organów prowadzących szkoły. W szczególności nie należy się spodziewać, że już od 1 września 2017 r. w budynkach wszystkich szkół podstawowych będą zawsze uczyły się klasy VII, a klasy VIII rok później. System będzie dążył do takiego stanu. W tym kontekście, wyliczenia powyższe wskazują raczej na efekt, który będzie widoczny po okresie przejściowym.

Zmiany w zakresie utworzenia i prowadzenia przez Ministra Zdrowia publicznej placówki doskonalenia przedmiotów zawodowych

Projektowane przepisy będą miały wpływ na rynek pracy. Przewiduje się, iż w wyniku działania przedmiotowej placówki nauczyciele przedmiotów zawodowych, realizowanych w trakcie kształcenia na poziomie średnim w zawodach medycznych będą lepiej przygotowani do realizacji kształcenia, co przełoży się na jakość tego kształcenia a tym samym w efekcie na jakość udzielanych przez absolwentów tych szkół świadczeń zdrowotnych.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☒ mienie państwowe	☒ zdrowie
☐ inne:		

Omówienie wpływu	Zmiany w zakresie utworzenia i prowadzenia przez Ministra Zdrowia publicznej placówki doskonalenia przedmiotów zawodowych nie będą miały bezpośredniego wpływu na ochronę zdrowia ludności, jednakże poprzez pogłębianie i aktualizowanie wiedzy nauczycieli przyczyni się do odpowiedniego przygotowania uczniów i słuchaczy co przełoży się na podniesienie jakości udzielanych usług zdrowotnych.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Zmiany w zakresie ustroju szkolnego rozpoczną się od roku szkolnego 2017/2018. Harmonogram przedstawia poniższa tabela:

16/2017	1SP	2SP	3SP	4SP	5SP	6SP	1G	2G	3G	Po gimnazjum	1LO	2LO	3LO	
										Po gimnazjum	1T	2T	3T	4
										Po gimnazjum	1ZSZ	2ZSZ	3ZSZ	
17/2018	1SP	2SP	3SP	4SP	5SP	6SP	7SP	2G	3G	Po gimnazjum	1LO	2LO	3LO	
										Po gimnazjum	1T	2T	3T	4
										Po gimnazjum	1BS st. I	2ZSZ	3ZSZ	
18/2019	1SP	2SP	3SP	4SP	5SP	6SP	7SP	8SP	3G	Po gimnazjum	1LO	2LO	3LO	
										Po gimnazjum	1T	2T	3T	4
										Po gimnazjum	1BS st. I	2BS st. I	3ZSZ	
19/2020	1SP	2SP	3SP	4SP	5SP	6SP	7SP	8SP	Po szkole podstawowej	1LO				
									Po gimnazjum	1LO	2LO	3LO		
									Po szkole podstawowej	1T				
									Po gimnazjum	1T	2T	3T	4T	
									Po szkole podstawowej	1BS st. I				
Po gimnazjum	1BS st. I	2BS st. I	3BS st. I											
20/2021	1SP	2SP	3SP	4SP	5SP	6SP	7SP	8SP	Po szkole podstawowej	1LO	2LO			
									Po gimnazjum		2LO	3LO		
									Po szkole podstawowej	1T	2T			
									Po gimnazjum		2T	3T	4T	
									Po szkole podstawowej	1BS st. I	2BS st. I			
Po gimnazjum		2BS st. I	3BS st. I	1BS st. II										
21/2022	1SP	2SP	3SP	4SP	5SP	6SP	7SP	8SP	Po szkole podstawowej	1LO	2LO	3LO		
									Po gimnazjum			3LO		
									Po szkole podstawowej	1T	2T	3T		
									Po gimnazjum			3T	4T	
									Po szkole podstawowej	1BS st. I	2BS st. I	3BS st. I		
Po gimnazjum			3BS st. I	1BS st. II	2BS									
22/2023	1SP	2SP	3SP	4SP	5SP	6SP	7SP	8SP	Po szkole podstawowej	1LO	2LO	3LO	4LO	
									Po szkole podstawowej	1T	2T	3T	4T	
									Po gimnazjum				4T	
									Po szkole podstawowej	1BS st. I	2BS st. I	3BS st. I	1BS st. II	
									Po gimnazjum				1BS st. II	2BS
23/2024	1SP	2SP	3SP	4SP	5SP	6SP	7SP	8SP	Po szkole podstawowej	1LO	2LO	3LO	4LO	
									Po szkole podstawowej	1T	2T	3T	4T	5
									Po szkole podstawowej	1BS st. I	2BS st. I	3BS st. I	1BS st. II	2BS
									Po gimnazjum					2BS
24/2025	1SP	2SP	3SP	4SP	5SP	6SP	7SP	8SP	Po szkole podstawowej	1LO	2LO	3LO	4LO	
									Po szkole podstawowej	1T	2T	3T	4T	5
									Po szkole podstawowej	1BS st. I	2BS st. I	3BS st. I	1BS st. II	2BS

gdzie:

SP – Szkoła Podstawowa

LO – Liceum Ogólnokształcące

G – Gimnazjum

T – Technikum

BS – Branżowa Szkoła

BS I st. – Branżowa Szkoła pierwszego stopnia

BS II st. – Branżowa Szkoła drugiego stopnia

ZSZ – Zasadnicza Szkoła Zawodowa

Zmiana w zakresie akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli – 1 września 2018 r.

Zamiany w zakresie bezpłatnych podręczników – od roku budżetowego 2017.

Proponuje się, aby publiczna placówka doskonalenia przedmiotów zawodowych prowadzona przez Ministra Zdrowia rozpoczęła działalność w 2018 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Liczba szkół podstawowych.

Zmianowość w szkołach podstawowych.

Odsetek dzieci dowożonych do szkół.

Odsetek uczniów kończących technika i branżową szkołę II stopnia.

Zmiana liczby etatów nauczycieli w poszczególnych typach szkół.

Odsetek nauczycieli gimnazjów pozostających nauczycielami w innych typach szkół.

Ewaluacja nastąpi począwszy od roku szkolnego 2019/2020

Zmiana w zakresie akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli – ewaluacja nastąpi w okresie 5 lat od wprowadzeni

przepisów. Miernik – liczba funkcjonujących w systemie oświaty placówek doskonalenia nauczycieli.

W zakresie utworzenia i prowadzenia przez Ministra Zdrowia publicznej placówki doskonalenia przedmiotów zawodowych przegląd kosztów i korzyści projektowanych oddziaływań nastąpi nie wcześniej niż po upływie 5 lat od daty rozpoczęcia działalności placówki (tj. styczeń 2018 r.) przy zastosowaniu następującego miernika: liczba przeszkolonych nauczycieli odsetek uczniów szkół policealnych, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodach medycznych.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji publicznych

Dotyczy projektu ustawy – *Prawo Oświatowe*

I. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

W dniu 16 września 2016 r. projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania przez:

- 1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”;
- 4) Związek Zawodowy Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 5) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 6) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 7) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. J. Popiełuszki”;
- 8) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 9) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 10) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 11) NSZZ Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 12) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa;
- 13) Komisję Krajową Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”;
- 14) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 15) Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 16) Konfederację Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce;
- 17) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 18) Federację Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki;
- 19) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 20) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich;
- 21) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 22) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
- 23) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 24) Konfederację Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 25) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 26) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 27) Federację Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych;
- 28) Business Centre Club;
- 29) Konfederację Lewiatan;
- 30) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 31) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 32) Federację Inicjatyw Oświatowych;
- 33) Fundację Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego;

- 34) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 35) Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych;
- 36) Fundację Rodzice Szkole;
- 37) Międzynarodowy Zespół Placówek Oświatowych;
- 38) Rzecznika Praw Obywatelskich;
- 39) Rzecznika Praw Dziecka;
- 40) Urząd do Spraw Cudzoziemców;
- 41) Fundację Polskie Forum Migracyjne;
- 42) Fundację na rzecz Różnorodności Społecznej;
- 43) Stowarzyszenie Vox Humana;
- 44) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 45) Alians Ewangeliczny;
- 46) Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej;
- 47) Konferencję Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych;
- 48) Fundację Rozwoju Systemu Edukacji;
- 49) Polską Izbę Książki;
- 50) Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich;
- 51) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 52) Polską Radę Ekumeniczną;
- 53) Radę Szkół Katolickich;
- 54) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Muzycznych I i II Stopnia;
- 55) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli;
- 56) Radę do spraw Szkolnictwa Artystycznego;
- 57) Towarzystwo Wiedzy Powszechnej – Zarząd Główny;
- 58) Unię Metropolii Polskich;
- 59) Unię Miasteczek Polskich;
- 60) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 61) Związek Miast Polskich;
- 62) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dwujęzyczności *Bilinguis*;
- 63) Związek Powiatów Polskich;
- 64) Związek Województw RP;
- 65) Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich

Uwagi do projektu zgłosili: Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ Solidarność, Wolny Związek Zawodowy „Solidarność - Oświata”, Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”, Związek Nauczycielstwa Polskiego, Społeczne Towarzystwo Oświatowe, Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty, Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Związek Rzemiosła Polskiego, Fundację Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego, działające w ramach Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej: Stowarzyszenie Rzecznik Praw Rodziców i Stowarzyszenie Edukacji Domowej, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Rada Szkół

Katolickich, Unia Metropolii Polskich, Związek Gmin Wiejskich RP, Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dwujęzyczności *Bilinguis*, Rada Dzieci i Młodzieży Rzeczypospolitej Polskiej przy Ministrze Edukacji Narodowej.

Projekt został również skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz Radę Dialogu Społecznego. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego 26 października 2016 r. negatywnie zaopiniowała projekt ustawy.

W dniu 3 listopada 2016 r. projekt ustawy był przedmiotem obrad Zespołu problemowego ds. usług publicznych Rady Dialogu Społecznego. Strona pracodawców i pracowników zespołu kierunkowo poparła wolę reformowania systemu oświaty, ale wniosła zastrzeżenia do tempa zmian i skutków finansowych. Strony postulują wstrzymanie reformy strukturalnej i kontynuowanie prac nad podniesieniem jakości polskiej oświaty, w tym w szczególności szkolnictwa zawodowego.

Projekt ustawy został udostępniony na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

II. Opinie i uwagi dotyczyły następujących kwestii:

A. Organizacji kształcenia oraz sieci szkół:

W zakresie organizacji kształcenia uwagi dotyczyły:

- a) podstaw programowych i ramowych planów nauczania, w tym nieprzedstawienia konkretnych w kluczowych dla środowiska nauczycieli sprawach - propozycji całościowych zmian w podstawie programowej kształcenia ogólnego i kształcenia zawodowego, całościowej propozycji ramowych planów nauczania na poszczególnych etapach kształcenia i w poszczególnych klasach - zarówno w nowej ośmioletniej szkole podstawowej, jak i czteroletnim liceum ogólnokształcącym oraz branżowych szkołach pierwszego i drugiego stopnia, liczby godzin zarezerwowanych za zajęcia wyrównawcze, rozwijające i pozalekcyjne dla poszczególnych typów szkół, określenia standardów liczebności oddziałów i szkół poszczególnych typów;

Zmiany w zakresie podstawy programowej i ramowych planów nauczania regulowane są na poziomie przepisów aktów wykonawczych do ustawy. Projekty tych dokumentów zostaną przedstawione do publicznych konsultacji i uzgodnień - zgodnie z obowiązującą procedurą - po uchwaleniu ustawy przez Sejm RP.

- b) promocji uczniów w wygaszanych gimnazjach

Uwaga bezzasadna. Brak uzyskania promocji przez ucznia, skutkujący jego powrotem do

szkoły podstawowej - wynikającym z jego trudności m. in. z opanowaniem materiału lub wystąpieniem problemów z zachowaniem, które mogą być wynikiem trudności szkolnych ucznia - nie może być bezpośrednią przyczyną uzasadniająca wydanie mu orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na zagrożenie niedostosowaniem społecznym. Obowiązkiem każdej szkoły jest stosowanie w pracy z uczniami zasady indywidualizacji oraz zapewnienie im pomocy psychologiczno-pedagogicznej, o której mowa w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532), stosownie do rozpoznanych potrzeb uczniów. W tym zakresie szkoła ma obowiązek zorganizowania, np.: zajęć dydaktyczno-wyrównawczych dla uczniów mających trudności w nauce (w szczególności w zakresie spełniania wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego) lub zajęć korekcyjno-kompensacyjnych dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

c) przyjmowania uczniów do szkół nieobwodowych

Uwaga bezzasadna. Podstawowym warunkiem przyjęcia do szkoły podstawowej nie tylko do pierwszej klasy, ale także do innych klas również w trakcie roku szkolnego, jest miejsce zamieszkania ucznia. Uczeń zamieszkały w obwodzie danej szkoły musi być przyjęty z urzędu. Jednostka samorządu terytorialnego prowadząca daną szkołę podstawową może wskazać uczniom niektórych oddziałów danej klasy miejsce realizacji obowiązku szkolnego w innej publicznej szkole podstawowej prowadzonej przez tę jednostkę. Mając na uwadze powyższe, zakres decyzyjności dyrektora szkoły jest bardzo ograniczony.

Dopiero w przypadku pozostałych uczniów o przyjęciu na wolne miejsca w szkole decyduje dyrektor szkoły – art. 130 ust. 2 ustawy - Prawo oświatowe.

Kwestia dwóch (a nawet trzech) roczników uczniów, którzy w tym samym roku szkolnym rozpoczną naukę w klasie I liceum była przedmiotem analizy ekspertów przygotowujących założenia zmian w ustroju szkolnym. Sytuacja ta będzie miała miejsce w roku szkolnym 2019/2020, kiedy naukę w 3-letnim liceum rozpocznie ostatni rocznik gimnazjalistów, a w 4-letnim liceum pierwsi absolwenci 8-klasowej szkoły podstawowej. Obie grupy uczniów będą jednak realizowały odrębne programy nauczania, dlatego nie ma możliwości, aby spotkały się w tej samej klasie. Każda z tych grup uczniów przystąpi do matury po 12 latach nauki (6+3+3 lub 8+4). Uczniowie ci nie będą także rywalizować w rekrutacji na studia, bowiem w roku 2022 absolwentami liceum będą uczniowie z rocznika 2003 i 2004 (sześciolatki), czyli dzieci, które w obecnym roku szkolnym ukończyły klasę VI szkoły podstawowej, a w 2023 z rocznika 2004 i 2005 (sześciolatki), które w tym roku szkolnym ukończyły klasę V szkoły podstawowej. Ponadto, zadaniem rady powiatu jest ustalenie planu sieci publicznych szkół mających siedzibę na obszarze powiatu, tak aby umożliwić młodzieży zamieszkującej na obszarze powiatu realizację obowiązku nauki. W tym celu część gimnazjów zostanie przekształcona w szkoły

ponadpodstawowe. Zauważyć należy, że część gimnazjów funkcjonowało w zespołach szkół, w których funkcjonowała również szkoła ponadgimnazjalna. Tym samym zakres miejsc dostępny w rekrutacji na rok szkolny 2019/2020 w tych szkołach zwiększył się o miejsca dotąd dostępne dla gimnazjalistów.

- d) dookreślenia reprezentacji związków zawodowych w komisji konkursowej wyłaniającej kuratora oświaty

Uwaga nieuwzględniona. W przepisie przewidziano w składzie komisji konkursowej mającej wyłonić kandydata na stanowisko kuratora oświaty, przedstawicieli wojewódzkich struktur związków zawodowych, zrzeszających nauczycieli, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego. Z uwagi na fakt, iż konkurs dotyczy kuratora oświaty – kierownika jednostki organizacyjnej wchodzącej w skład administracji zespolonej w województwie, przyjęcie rozwiązania analogicznego do przyjętego w treści art. 63 ust. 14 pkt 3 u.p.o., dotyczącego składu komisji konkursowej wyłaniającej kandydata na dyrektora szkoły, nie jest uzasadnione.

- e) wykreślenia kary porządkowej jako przesłanki negatywnej powierzenia funkcji dyrektora szkoły

Odnosząc się do kwestii kary porządkowej jako przesłanki negatywnej przy powierzaniu stanowiska dyrektora, należy zauważyć, że przepis ten nie dotyczy dyrektora szkoły tylko dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli prowadzonej przez właściwego ministra. Przepis art. 63 ust. 3 pkt 10 projektu ustawy - Prawo oświatowe jest szczególnym przepisem odnoszącym się wyłącznie do tej grupy dyrektorów i nie ma zastosowania w stosunku do dyrektorów szkół.

- f) przepisów określających zasady sprawowania nadzoru pedagogicznego – powinny one zostać uregulowane w odrębnym rozdziale znajdującym zastosowanie zarówno do szkolnictwa publicznego, jak i niepublicznego. W rozdziałach poświęconych szkołom i placówkom niepublicznym pomocne byłoby wskazanie wszystkich przepisów, które mają zastosowanie do oświaty niepublicznej. Obecnie brakuje w tym zakresie konsekwencji, co nie sprzyja transparentności prawa

Uwaga nieuwzględniona. Przepisy dotyczące nadzoru pedagogicznego wobec szkół i placówek publicznych i niepublicznych zostały umiejscowione w odpowiednich rozdziałach ustawy Prawo oświatowe, tj. Rozdziale 3 dotyczącym funkcjonowania szkół i placówek publicznych oraz Rozdziale 8 – dotyczącym funkcjonowania szkół i placówek niepublicznych. Zakres nadzoru nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami nie jest tożsamy. Wynika to z różnic dotyczących warunków funkcjonowania tych jednostek w systemie oświaty. W tym kontekście umiejscowienie przepisów o nadzorze pedagogicznym w różnych rozdziałach jest uzasadnione.

- g) braku zapisów prawnych umożliwiających rekrutację w przyszłym i kolejnym roku szkolnym klas siódmych szkoły podstawowej w miejsce klas pierwszych, a następnie drugich wygasającego gimnazjum

Uwaga bezzasadna. Ministerstwo Edukacji Narodowej zaproponowało poniższe rozwiązania w przepisach – Prawo oświatowe. Zgodnie z art. 172 ust. 2 pkt 7. projektu ustawy - Prawo oświatowe zasady przyjmowania uczniów do szkoły niepublicznej określa statut szkoły. W przypadku braku uwag dla powyższych rozwiązań, powyższe zasady zostaną zachowane.

- h) zmian w zakresie realizacji edukacji domowej

Uwagi nieuwzględnione. Projektowane rozwiązanie wskazuje, iż wniosek rodziców dotyczący pozwolenia na realizację obowiązku wychowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza przedszkolem/szkołą składa się odpowiednio do dyrektora publicznego lub niepublicznego przedszkola, szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowej usytuowanej na terenie województwa, w którym zamieszkuje dziecko. Do wniosku należy dołączyć wymaganą dokumentację, w tym opinię publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej (art. 37 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy – Prawo oświatowe). Zmiana jest konieczna ze względu na wpływające do MEN informacje, dotyczące wydawania ww. opinii przez niepubliczne jednostki niepozostające w systemie oświaty i niepodlegające tym samym nadzorowi pedagogicznemu właściwego terytorialnie kuratora oświaty. Jednostki te – pomimo używania nazwy np. „poradnia psychologiczna” lub „poradnia psychologiczno-pedagogiczna”, wprowadzają rodziców dzieci w błąd, sugerując działalność oświatową – prowadziły działalność na terenie całego kraju tj. mając siedzibę w innym województwie niż zamieszkuje dziecko i funkcjonuje szkoła, do której rodzice składali wnioski w powyższej sprawie.

Rodzaje publicznych i niepublicznych placówek, w tym poradnie psychologiczno-pedagogiczne, oraz sprawy w jakich te poradnie wydają opinie, są określone w przepisach. Jedną z ww. spraw jest możliwość realizacji przez ucznia obowiązku szkolnego i obowiązku nauki poza szkołą (art. 16 ust. 10 pkt 1 obowiązującej obecnie ustawy).

Publiczne, jak i niepubliczne placówki funkcjonujące w systemie oświaty, w tym poradnie psychologiczno-pedagogiczne, podlegają nadzorowi właściwego kuratora oświaty (art. 89 ust. 1 ww. ustawy).

Ustawodawca jednoznacznie dookreślił, iż prowadzenie m.in. placówki – w tym niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej – nie jest działalnością gospodarczą (art. 83a ust. 1, w związku z art. 31 ust. 1, art. 33, art. 35 ust. 6 ww. ustawy). Bowiem jedynie działalność oświatowa nieobejmująca prowadzenia np. placówki, w tym ww. poradni, może być podejmowana na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn.zm.466) – (art. 83a ust. 2 ww. ustawy).

Uczniowie, którzy rozpoczęli realizację obowiązku wychowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą będą kontynuować ją na podstawie dotychczasowych przepisów. Zakłada się, że projektowane przepisy (tj. szkoła na terenie województwa, w którym dziecko zamieszkuje, opinia publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej) dotyczyć będą decyzji dyrektorów szkół i przedszkoli udzielanych na podstawie wniosków składanych na rok szkolny 2017/2018.

W związku ze zgłaszanymi potrzebami ze strony rodziców kształcących dzieci w edukacji domowej, zaplanowano rozszerzenie zakresu wsparcia dla dzieci w edukacji domowej poprzez wskazanie prawa dzieci do korzystania z pomocy dydaktycznych służących realizacji podstawy programowej znajdujących się w zasobach szkoły oraz prawa do konsultacji umożliwiających przygotowanie do rocznych egzaminów klasyfikujących. Korzystanie z zasobów danej szkoły jest możliwe tylko wtedy, gdy szkoła znajduje się w pobliżu miejsca zamieszkania ucznia.

Odnosząc się do kwestii dzieci polskich, które czasowo przebywają za granicą, należy zauważyć, że obowiązek szkolny (obowiązek nauki) jest przez tych uczniów realizowany poprzez uczęszczanie do szkoły w systemie kraju, w którym przebywają. Dla dzieci, które nie mają możliwości uczęszczania na zajęcia z języka polskiego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oferuje (w szkolnych punktach konsultacyjnych przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych RP oraz w kształceniu na odległość) możliwość realizacji uzupełniającego planu nauczania w zakresie języka polskiego i wiedzy o Polsce.

Co do zasady, uczniowie pozostający w obowiązku szkolnym (tj. uczniowie szkół podstawowych i obecnie gimnazjów) objęci są rejonizacją. Granice obwodów szkół publicznych, mających siedzibę na obszarze gminy, określa rada gminy. Sieć publicznych szkół powinna być zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego. Szkoła obwodowa nie powinna być oddalona od miejsca zamieszkania więcej niż 3 km – w przypadku uczniów klas I-IV szkoły podstawowej oraz 4 km – w przypadku uczniów klasy V i VI szkoły podstawowej i uczniów gimnazjów. Nie ogranicza to oczywiście wyboru rodziców – rodzice mogą zdecydować się na szkołę nieobwodową. W takiej sytuacji dyrektor szkoły nieobwodowej ma obowiązek poinformować dyrektora szkoły obwodowej o spełnianiu obowiązku szkolnego w jego szkole, gmina zaś nie ma obowiązku organizacji transportu bądź pokrycia kosztów przejazdu do szkoły nieobwodowej.

Rodzice dzieci mogą również, zgodnie ze swoją decyzją, tak jak dotychczas korzystać z usług niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych. Według danych z SIO na 30 września 2015 r. w systemie oświaty funkcjonuje 369 niepublicznych poradni. Należy jednak mieć na uwadze, że niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne nie funkcjonują w taki sam sposób jak poradnie publiczne, tj. nie są zobowiązane do wydawania opinii na zasadach określonych w przepisach wykonawczych do ustawy o systemie oświaty, tak jak poradnie publiczne. O terminach, odpłatności i zawartości merytorycznej wydawanych opinii decyduje dyrektor niepublicznej poradni. Oznacza to, że informacje zawarte w opiniach

wydawanych przez niepubliczne poradnie nie zawsze zawierają informacje wskazane w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. poz. 199). Przepisy określają, że opinia zawiera m.in. określenie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka albo pełnoletniego ucznia oraz opis mechanizmów wyjaśniających funkcjonowanie dziecka albo pełnoletniego ucznia, w odniesieniu do problemu zgłaszanego we wniosku o wydanie opinii, stanowisko w sprawie której dotyczy opinia, oraz szczegółowe jego uzasadnienie, wskazania dla nauczycieli dotyczące pracy z dzieckiem albo pełnoletnim uczniem oraz wskazania dla rodziców dotyczące pracy z dzieckiem albo wskazania dla pełnoletniego ucznia, które to wskazania powinien stosować w celu rozwiązania zgłaszanego problemu. Informacje zawarte w opiniach wydawanych przez publiczne poradnie pozwalają na podjęcie odpowiednich działań wobec ucznia tak by zapewnić mu dostosowaną do jego indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych organizację kształcenia oraz, jeśli zachodzi taka potrzeba, pomoc psychologiczno-pedagogiczną. Ww. przepisy określają również termin na wydanie opinii przez publiczną poradnię, która obowiązana jest do wydania opinii w terminie nie dłuższym niż 30 dni, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach w terminie nie dłuższym niż 60 dni, od dnia złożenia wniosku. Opinie wydawane przez publiczne poradnie są bezpłatne. Jednocześnie, warto przypomnieć, że prowadzenie szkoły lub placówki nie jest działalnością gospodarczą (art. 83a uso).

W OSR do projektów ustaw założono, że projektowane zmiany w zakresie edukacji domowej nieznacznie ograniczą skalę korzystania z edukacji domowej. Wprowadzenie konieczności posiadania zezwolenia poradni publicznej i konieczności ograniczenia się do szkoły z terenu województwa w celu skorzystania z edukacji domowej, nie są dla rodziców utrudnieniem w korzystaniu z edukacji domowej. Wręcz przeciwnie, zaproponowane zmiany powodują korzyści finansowe dla niektórych rodziców (brak opłat za uzyskanie zezwolenia poradni publicznej, niższe koszty dojazdu do szkoły na terenie województwa). Nadal rodzice będą mogli korzystać z dużej gamy szkół na terenie swojego województwa.

- i) zmian w systemie edukacji przedszkolnej: zmiana obowiązku szkolnego z 6 na 7 rok życia dziecka, powrót do rocznego obowiązkowego przygotowania szkolnego dla 6 latków oraz cofnięcie obowiązku przedszkolnego dla 5-latków

Uwaga nieuwzględniona. Przywrócenie obowiązku szkolnego dla dzieci w wieku 7 lat było konsekwencją protestów rodziców i brakiem społecznej akceptacji na obniżenie tego wieku do 6 lat. Wprowadzone zmiany wychodzą naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom rodziców dzieci 6 – letnich, którzy protestując przeciwko obniżeniu wieku obowiązku szkolnego – zwracali uwagę na:

- emocjonalne problemy dziecka,
- nieprzygotowanie infrastruktury części szkół na przyjęcie 6-latków,

- nauczanie w oddziałach mieszanych złożonych z uczniów 6- i 7-letnich,
- niedostosowanie opieki świetlicowej do potrzeb emocjonalnych młodszych dzieci.

Przygotowując omawiane zmiany prawa, uwzględniony został kontekst demograficzny. W porównaniu z rokiem 2013, liczba dzieci korzystających w 2014 r. z wychowania przedszkolnego zmniejszyła się o ok. 60 tys., przy jednoczesnym wzroście wskaźnika upowszechnienia edukacji przedszkolnej dzieci w wieku 3-5 lat o ponad 5 punktów procentowych.

Różnica między rokiem 2015 a 2014 jest jeszcze większa – liczba dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego zmniejszyła się o kolejne blisko 96 tys. dzieci. Jednocześnie wskaźnik upowszechnienia edukacji przedszkolnej dzieci w wieku 3-5 lat wzrósł o blisko 5 punktów procentowych. Wpływ na takie zjawisko mają tendencje demograficzne – zmniejszanie się populacji w kolejnych rocznikach oraz oddawanie do użytku nowych miejsc wychowania przedszkolnego.

Tylko w ostatnich dwóch latach (2014/2015 i 2015/2016) liczba przedszkoli zwiększyła się o 895.

Uwaga niezasadna – już w obecnie obowiązującym prawie oświatowym (art. 13a uso) taki przepis się znajduje. Zmiana polega jedynie na uzupełnieniu przepisu o oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych oraz inne formy wychowania przedszkolnego, które są równoprawnymi miejscami edukacji przedszkolnej. Przepis został celowo umieszczony w przepisie rangi ustawy, ze względu na znaczenie ruchu i sprawności fizycznej dla rozwoju dziecka oraz przeciwdziałaniu coraz liczniej stwierdzanej otyłości dzieci – już w wieku przedszkolnym.

- j)** braku uzasadnienia dla zapisów w ustawie dotyczących dowozu dziecka pięcioletniego do przedszkola. Dziecko pięcioletnie nie jest objęte obowiązkiem przedszkolnym

Uwaga nieprzyjęta – należy zauważyć, że obowiązek zapewnienia przez gminę dowożenia dzieci 5-letnich został wprowadzony w 2015 r. i został pozytywnie oceniony przez społeczeństwo. W związku z tym, uwzględniając „prawa nabyte” dzieci 5-letnich, przywracając rozpoczynanie edukacji szkolnej w wieku 7 lat, uznano, że odebranie tego prawa byłoby społecznie niesprawiedliwe. Dlatego też obok dzieci spełniających obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, pozostawiono dzieci 5-letnie, jako mające prawo do skorzystania z dowozu i opieki zapewnianych przez gminę. Przepis ten obowiązuje już obecnie.

- k)** dostępności edukacji przedszkolnej. Wskutek decyzji o powrocie dzieci sześciolletnich do przedszkola samorządy stanęły przed trudnym zadaniem pomieszczenia w krótkim czasie w przedszkolach nie trzech, ale czterech roczników dzieci

Uwaga nieuwzględniona. Przygotowując omawiane zmiany prawa, uwzględniony został kontekst demograficzny. W porównaniu z rokiem 2013, liczba dzieci korzystających w roku 2014 z wychowania przedszkolnego zmniejszyła się o ok. 60 tys., przy jednoczesnym wzroście wskaźnika upowszechnienia edukacji przedszkolnej dzieci w wieku 3-5 lat o ponad 5 punktów procentowych.

Różnica między rokiem 2015 a 2014 jest jeszcze większa – liczba dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego zmniejszyła się o kolejne blisko 96 tys. dzieci. Jednocześnie wskaźnik upowszechnienia edukacji przedszkolnej dzieci w wieku 3-5 lat wzrósł o blisko 5 punktów procentowych. Wpływ na takie zjawisko mają tendencje demograficzne – zmniejszanie się populacji w kolejnych rocznikach oraz oddawanie do użytku nowych miejsc wychowania przedszkolnego.

Tylko w ostatnich dwóch latach (2014/2015 i 2015/2016) liczba przedszkoli zwiększyła się o 895.

Ponadto, z uwagi na szacowany wzrost liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, podniesiona została w 2016 r. wysokość rocznej kwoty dotacji celowej na dziecko na dofinansowanie realizacji przez gminy zadań w zakresie wychowania przedszkolnego do 1 370 zł.

W związku z powiększeniem rocznej kwoty dotacji na dziecko, przy jednoczesnym przewidywanym zwiększeniu liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w przyszłości oraz brakiem obowiązku szkolnego dzieci sześciolletnich od roku szkolnego 2016/2017, w ustawie budżetowej na rok 2016 powiększono kwotę rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego o 84 mln zł – do 1 670 mln zł.

Ponadto, omawiana zmiana została wprowadzona ustawą z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r., poz. 35 ze zm.) i w tym zakresie obowiązuje już od 1 września 2016 r. W związku z powyższym uwaga nie może być uwzględniona.

- 1) trudniejszego wyboru dalszej drogi kształcenia dla uczniów kończących szkoły podstawowe. Samorząd będzie musiał pomóc uczniom i rodzicom rozbudowując system doradztwa zawodowego

Zgodnie z art. 47 projektu ustawy - Prawo oświatowe ramowe plany nauczania będą zawierały minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego. W związku z powyższym uczniowie szkół podstawowych również zostaną objęci wsparciem w zakresie doradztwa zawodowego.

m) obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, w tym jego niespełniania

Art. 20 ustawy o systemie oświaty dotyczy niespełniania obowiązku szkolnego, obowiązku nauki, obowiązku wychowania przedszkolnego. Niespełnianie ww. obowiązku skutkuje wszczęciem egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Przepisy prawa oświatowego precyzyjnie określają, czym jest niespełnianie tego obowiązku – nieusprawiedliwiona nieobecność w okresie jednego miesiąca na co najmniej 50%. Trudno wyobrazić sobie zmianę polegającą na wszczynaniu procedury egzekucyjnej w administracji (i wskazywaniu środka egzekucyjnego, czyli grzywny pieniężnej lub przymusu bezpośredniego) w przypadku każdej pojedynczej nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia. Zgodnie z komentarzem do cyt. ustawy „komentowany przepis odnosi się do sankcji za naruszenie nie tylko ściśle rozumianych obowiązków spoczywających na dzieciach i młodzieży, ale również towarzyszących im obowiązków rodziców” (M. Pilich, Komentarz do art.20 ustawy o systemie oświaty, LEX, 2015). Zatem, jednostkowe przypadki nieusprawiedliwionej nieobecności na zajęciach sygnalizowane przez wychowawcę rodzicom dziecka, a także konieczność podjęcia przez szkołę interwencji i zwrócenie szczególnej uwagi na ewentualne problemy ucznia (przyczyny nieobecności), nie mogą być jednak przesłanką do podjęcia działań egzekucyjnych sugerujących niewypełnianie obowiązków rodzicielskich wobec dziecka.

Przepis dotyczący niespełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki nie dotyczy osób dorosłych.

n) braku definicji legalnej pojęcia dziecko, młodzież, dorosły

Uwaga nieuwzględniona. Kształcenie uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym może być prowadzone w przypadku szkoły ponadpodstawowej do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 24 rok życia. Zatem, ww. uczniowie mogą być przyjmowani do szkół ponadpodstawowych dla młodzieży

o) zmarginalizowania udziału przedstawicieli organu prowadzącego w komisji konkursowej na dyrektora szkoły

Uwaga niezasadna. Przepis dotyczący składu komisji konkursowej powoływanej w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora szkoły, został wprowadzony ustawą z dnia 23 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016, poz. 1010). Przepis ten nie marginalizuje pozycji organu prowadzącego w wyborze kandydata na stanowisko dyrektora szkoły, tylko pozwala na taki sam udział organu prowadzącego i organu nadzoru w wyborze tego kandydata, a ponadto daje możliwość również radzie pedagogicznej i radzie rodziców, realnego wpływu na wybór odpowiedniego kandydata. Podkreślić należy, że organ prowadzący szkołę (jednostka samorządu terytorialnego) sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych i jest on właściwy do oceny predyspozycji kandydata na dyrektora

w zakresie jego umiejętności zarządczych. Natomiast organ sprawujący nadzór pedagogiczny, ze względu na zakres powierzonych mu w ustawie - Prawo oświatowe zadań i kompetencji, jest w stanie ocenić wiedzę i umiejętności jakie powinien posiadać kandydat na dyrektora szkoły, aby w pełni mógł realizować zadania i obowiązki związane z działalnością dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą szkoły. Z uwagi na powyższe, zasadnym jest, aby w wyborze kandydata na to stanowisko dyrektora organ sprawujący nadzór pedagogiczny miał taki sam udział jak organ prowadzący szkołę.

- p) społecznych organów w systemie oświaty. Zbyt dużo uprawnień i obowiązków rady szkoły i rady rodziców. Należy je uporządkować

Uwaga nieuwzględniona. Przepisy (art. 80 – 81; art. 83 – 84) stanowią prawo do współuczestniczenia w procesie tworzenia najistotniejszego dokumentu koncepcyjno-organizacyjnego szkoły (statutu). W praktyce przepis ten gwarantuje zatem realną możliwość wpływania na kształt podmiotów publicznych, które wypełniają najbardziej złożone zadania publiczne na rzecz danej społeczności lokalnej (szkoły). Przepisy te urzeczywistniają zasadę decentralizacji kompetencji państwa (art. 15 ust. 1 Konstytucji RP). Rolą organu społecznego szkoły jest w tym zakresie czynność stanowiąca. Prawo to nie pozostaje w kolizji z kompetencjami podmiotu nadzorującego, bowiem realizuje on w tym obszarze jedynie zadania następcze (wykonanie i realizacja zadań statutowych). Podobnie jest z programem wychowawczym i profilaktycznym.

„Opiniowanie” nie jest uprawnieniem zapewniającym społeczności lokalnej realny udział w budowie i kształtowaniu sposobu działania szkoły. Uchylenie prawa do uchwalania statutu szkoły i programów byłoby jednoznaczne z zawężaniem praw podmiotowych rodziców, uczniów i nauczycieli, a zatem ograniczeniem możliwości współdecydowania o sobie samym

Sieć szkół

- a) wprowadzenie możliwości łączenia w zespoły szkół tego samego typu

Zgodnie z art. 93 organ prowadzący szkoły dla dorosłych, szkoły prowadzące kształcenie zawodowe lub placówki, może je połączyć w zespół, zwany „centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego”. Wobec tego uwaga w odniesieniu do szkół prowadzących kształcenie w zawodach nie jest zasadna. Propozycja dopuszczenia łączenia w zespół np. kilku szkół podstawowych czy też kilku liceów również nie znajduje uzasadnienia.

- b) zdefiniowanie szkoły publicznej jako szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego

Uwaga nieuwzględniona. Istnienie w polskim systemie oświaty publicznych szkół prowadzonych przez podmioty inne niż organy publiczne jest wynikiem przemian demokratycznych jakie nastąpiły w naszym kraju. Dając obywatelom możliwość wyboru szkoły publicznej lub niepublicznej równocześnie zagwarantowano każdemu dziecku prawo

do realizacji obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki w bezpłatnych szkołach publicznych. Zakładanie i prowadzenie publicznych szkół, w których jest realizowany obowiązek szkolny, należy do obowiązkowych zadań własnych gmin. Szkołom tym ustala się obwody, tak aby zapewnić wszystkim dzieciom zamieszkałym na terenie gminy możliwość realizacji obowiązku szkolnego. Obwód można również ustalić publicznej szkole prowadzonej przez inny podmiot niż jednostka samorządu terytorialnego, korzystnie uzupełniającej sieć szkół gminnych, zgodnie z art. 5 ustawy o systemie oświaty oraz art. 8 projektu ustawy – Prawo oświatowe, szkoły w Polsce mogą być zarówno publiczne jak i niepubliczne. Prawo do ich zakładania i prowadzenia mają zarówno osoby fizyczne jak i osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego. Ustanawiając powyższe zasady ustawodawca jednocześnie nałożył na wszystkie szkoły publiczne określone obowiązki, nie uzależniając ich od rodzaju organów prowadzących szkoły - wszystkie szkoły publiczne muszą spełniać te same warunki określone w ustawie o systemie oświaty. Zgodnie z brzmieniem art. 7 ustawy o systemie oświaty oraz brzmieniem art. 14 projektu ustawy – Prawo oświatowe, szkoła publiczna powinna:

- 1) zapewnić bezpłatne nauczanie w zakresie ramowych planów nauczania;
- 2) przeprowadzać rekrutację uczniów w oparciu o zasadę powszechnej dostępności;
- 3) zatrudniać nauczycieli posiadających kwalifikacje określone odrębnymi przepisami;
- 4) realizować:
 - a) programy nauczania uwzględniające podstawę programową
 - b) ramowe plany nauczania
- 5) realizować ustalone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów.

Powyższe oznacza, że każda szkoła publiczna, niezależnie od podmiotu, który ją prowadzi, jest zobowiązana, między innymi, do realizowania bezpłatnego nauczania w zakresie podstawy programowej, a także prowadzenia rekrutacji w oparciu o zasadę powszechnej dostępności. Jeżeli szkole ustalono obwód, nie może ona odmówić przyjęcia dziecka zamieszkałego na terenie jej obwodu.

Ponadto, podkreślić należy, że zezwolenie na założenie szkoły publicznej przez podmiot niepubliczny jest wydawane w drodze decyzji administracyjnej podlegającej kontroli instancyjnej i kontroli sądowo-administracyjnej. Od dnia 23 stycznia 2016 r. w procedurze wydawania zezwolenia wymagana jest - ponownie - pozytywna opinia kuratora oświaty. Pozytywna opinia kuratora oświaty w przedmiocie wydawania zezwolenia na założenie szkoły publicznej przez podmiot niepubliczny jest wydawana z uwzględnieniem spełnienia przez tę szkołę warunku korzystnego uzupełniania sieci szkół publicznych na danym terenie.

- c) zakazu zastępowania obowiązku zakładania i prowadzenia szkół przez jednostki samorządu terytorialnego, przekazywaniem prowadzenia tychże szkół podmiotom „prywatnoprawnym”

Uwaga nieuwzględniona. Ustawą z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 35), przywrócono wymóg uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty w przedmiocie zamiaru likwidacji (przekształcenia) szkoły oraz zmian w sieci szkolnej. Powrót do rozwiązań obowiązujących w tym zakresie przed 21 kwietnia 2009 r. gwarantuje zapobieganie niepożądanym zmianom w sieciach szkół. Zgodnie z obowiązującym prawem, kurator oświaty jest organem nadzoru pedagogicznego, który w szczególności obejmuje swymi działaniami kwestię zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki. Zatem opiniując zamiar likwidacji szkoły kurator analizuje wszystkie aspekty związane z planowaną likwidacją, zwłaszcza te mające wpływ na zapewnienie uczniom właściwych warunków nauki, wychowania i opieki, a także bierze pod uwagę zasady ustrojowe oświaty, w tym zadania własne jednostek samorządu terytorialnego związane z zakładaniem i prowadzeniem szkół publicznych. W projekcie ustawy - Prawo oświatowe utrzymano regulację dotyczącą wiążącego - pozytywnego opiniowania przez kuratora oświaty uchwały w sprawie przekazania przez jednostkę samorządu terytorialnego prowadzenia szkoły samorządowej podmiotowi niepublicznemu. Ważność uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w przedmiocie przekazania prowadzenia szkoły jest uzależniona od wydania pozytywnej opinii przez właściwego kuratora oświaty w trybie art. 5 ust. 5g ustawy o systemie oświaty (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 kwietnia 2013 r., sygn. akt I OSK 93/13). Ponadto w projekcie ustawy – Prawo oświatowe doprecyzowano, że jednostka samorządu terytorialnego nie może przekazać prowadzenia wszystkich szkół danego typu osobie fizycznej lub osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego.

- d) dookreślenia statusu szkół samorządowych, zagwarantowania i kontrolowania przez państwo spełniania obowiązku szkolnego w obwodowych szkołach samorządowych oraz dookreślenie, że połączenie przedszkoli w zespół dotyczy tych mających siedzibę na obszarze objętym obwodem jednej „szkoły podstawowej, prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego”

Uwaga nieuwzględniona. Publiczne szkoły podstawowe (oraz do tej pory publiczne gimnazja), których organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego, mają ustalony obwód i są z definicji szkołami obwodowymi. Za ustalenie planu sieci szkół publicznych odpowiada rada gminy. Sieć publicznych szkół powinna być zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego. Dzieci mieszkające w obwodzie danej szkoły są do niej przyjmowane z urzędu, co jest właśnie zagwarantowaniem miejsca realizacji obowiązku szkolnego.

Przepisy dotyczące kontroli obowiązku nakładają konieczność podjęcia określonych czynności przez wskazane organy (gmina, dyrektor szkoły, rodzice).

Przedszkola nie mają ustalonych obwodów. Rodzice mogą wybierać dowolne miejsce edukacji przedszkolnej – nie zawsze najbliższe miejscu ich zamieszkania. Powiązanie ich z obwodem szkoły nie znajduje uzasadnienia, gdyż chodzi tu wyłącznie o stronę organizacyjną utworzonego zespołu. Wprowadzenie proponowanego rozwiązania ograniczyłoby gminom swobodę decydowania o kształcie organizacyjno-strukturalnym powoływanego zespołu. Być może wnioskodawcom chodziło o naturalne „powiązanie” dziecka korzystającego z wychowania przedszkolnego z jego przyszłą szkołą obwodową. Proponowane rozwiązanie byłoby jednak uzasadnione w sytuacji, gdy szkoła i przedszkole znajdują się w tym samym obiekcie. W przypadku, gdy szkoła i przedszkole funkcjonują pod innymi adresami nie odgrywa to takiego znaczenia.

- e) dookreślenia procedury likwidacji szkoły samorządowej i wskazanie kompetencji opiniodawczych związku zawodowego

Uwaga niezasadna. W obecnie funkcjonującym systemie prawnym związki zawodowe mają już zagwarantowaną opiniotwórczą funkcję w zakresie likwidacji szkół i placówek (art. 19 ustawy o związkach zawodowych). Stanowisko to potwierdza Uchwała NSA z 29 listopada 2010 r. (uchwała I OPS 2/10). NSA stwierdził: Uchwała o zamiarze likwidacji szkoły i uchwała o likwidacji szkoły, podjęte na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. poz. 2572 ze zm.), są aktami prawnymi podejmowanymi w sprawie objętej opiniowaniem przez odpowiednie władze statutowe związku zawodowego stosownie do przepisu art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz.U. z 2001 r. poz. 854 ze zm.), z tym że przedstawienie do zaopiniowania projektu jednej z nich oznacza dopełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 19 ust. 2.

- f) dookreślenia zasad tworzenia, przekształcania i likwidacji filii szkół

Uwaga niezasadna. Wprowadzenie do ustawy – Prawo oświatowe delegacji dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do wydania rozporządzenia określającego kwestie tworzenia, przekształcania, jak i likwidacji filii nie wydaje się konieczne. Szkoła filialna nie jest szkołą samodzielną. Zarówno tworzenie, przekształcanie, jak i likwidacja filii następuje poprzez przekształcenie macierzystej szkoły podstawowej, której szkoła filia jest częścią. Podobny pogląd w tej kwestii wyraził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 8 kwietnia 2014 (sygn. I OSK 210/14).

- g) odejścia od ograniczenia „do 70 uczniów”. Przepisy powinny umożliwić przekazanie szkoły do prowadzenia w drodze umowy osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego. Ograniczenie to uniemożliwia w dużych aglomeracjach miejskich przekazanie szkół ze względu na przekroczenie odnoszące się do liczby uczniów mimo np. woli organów szkoły (rada rodziców, rada pedagogiczna, samorząd uczniowski) oraz nadzoru pedagogicznego

Uwaga nieuwzględniona. Intencją wprowadzenia przepisu art. 5 ust. 5g dotychczasowej ustawy o systemie oświaty (art. 9 ust. 1 projektu ustawy - Prawo oświatowe) jest utrzymanie

bytu małych szkół zagrożonych likwidacją ze względów demograficznych (zwłaszcza na obszarach wiejskich) a nie umożliwianie przekazywania prowadzenia szkół samorządowych bez żadnych ograniczeń. Osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne mogą zakładać zarówno szkoły publiczne (na podstawie zezwolenia) jak i szkoły niepubliczne (na podstawie wpisu do ewidencji).

- h)** odebrania samorządom prawa do kształtowania sieci szkolnej optymalnej dla potrzeb lokalnych i możliwości samorządu nie dostrzegając przy tym drastycznego zjawiska niżu i powierzenie decyzyjności w tym zakresie organowi, który nie ponosi żadnej odpowiedzialności za prowadzenie i finansowanie oświaty

Uwaga dotyczy przepisów wprowadzonych do ustawy o systemie oświaty ustawą z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 35), na mocy której przywrócono wymóg uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty w przedmiocie zamiaru likwidacji (przekształcenia) szkoły oraz zmian w sieci szkolnej. Zmiana ta stanowiła powrót do rozwiązań obowiązujących w systemie oświaty do kwietnia 2009 r. Zarówno wówczas jak i obecnie konieczność uzyskiwania pozytywnej opinii kuratora oświaty nie stanowi istotnej przeszkody w racjonalizowaniu sieci szkolnej.

W ostatnich latach niektóre jednostki samorządu terytorialnego likwidowały prowadzone przez siebie szkoły, jednocześnie włączając do sieci szkół publiczne jednostki oświatowe prowadzone przez inne podmioty lub zgadzając się na funkcjonowanie niepublicznych szkół utworzonych w miejsce zlikwidowanych szkół samorządowych. Działania takie skutkowały dla jednostek samorządu terytorialnego obniżeniem kosztów prowadzenia szkół publicznych, głównie z powodu zmiany sposobu zatrudniania nauczycieli. Na zjawisko to zwróciła uwagę Najwyższa Izba Kontroli omawiając wyniki kontroli Wpływ likwidacji szkół publicznych na warunki realizacji zadań oświatowych gmin (KNO-4101-04-00/2013P/13/069). Zaniepokojenie wyżej opisanymi działaniami niektórych samorządów terytorialnych wielokrotnie wyrażał Rzecznik Praw Obywatelskich, a także członkowie społeczności lokalnych protestujący przeciw bezpodstawnej ich zdaniem likwidacji szkół. Przywrócenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty w przypadku zamiaru likwidacji szkoły lub placówki, nie ingeruje w samodzielność jednostek samorządu terytorialnego oraz ich odpowiedzialność za wykonywanie zadań publicznych jako zadań własnych. Jednostki samorządu terytorialnego wykonują swe zadania samodzielnie, jednakże na podstawie ustaw i w ich ramach, co oznacza że samodzielność nie ma charakteru absolutnego i może podlegać różnego rodzaju ograniczeniom ustanowionym przez ustawodawcę. Takim właśnie ograniczeniem jest uzależnienie możliwości zlikwidowania szkoły od opinii kuratora oświaty. Kurator oświaty jest organem nadzoru pedagogicznego, który w szczególności obejmuje swymi działaniami kwestię zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki (art. 33 ust. 2 pkt 7 ustawy o systemie oświaty). Zatem opiniując zamiar likwidacji szkoły kurator analizuje wszystkie aspekty związane z planowaną likwidacją, zwłaszcza te mające wpływ na zapewnienie uczniom właściwych warunków nauki, wychowania i opieki. Podobnie kwestię tę ocenił Naczelny Sąd Administracyjny

(wyrok NSA z dnia 10 listopada 2006 r.; sygn. akt I OSK 258/06). Ponadto, należy zauważyć, że na opinię kuratora oświaty jednostce samorządu terytorialnego służy zażalenie do Ministra Edukacji Narodowej, a na rozstrzygnięcie Ministra skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego. Dwuinstancyjność postępowania administracyjnego oraz kontrola sądowa rozstrzygnięć dotyczących zmian w sieciach szkół i przedszkoli daje jednostkom samorządu terytorialnego, a także podmiotom reprezentującym lokalne społeczności, gwarancje wnikliwej i bezstronnej oceny zmian w sieciach szkół przeprowadzonej z uwzględnieniem interesu danej jednostki samorządu terytorialnego rozumianej jako ogół, wspólnota jej mieszkańców.

Uwaga nieuwzględniona

i) Ponadto, zgłoszono postulaty dotyczące:

- uniemożliwienia zatrudniania nauczycieli na podstawie ustawy - Prawo oświatowe,
- dookreślenia kompetencji asystenta nauczyciela,
- dookreślenia kompetencji organu prowadzącego szkołę,
- dookreślenia zasad odwoływania z funkcji wicedyrektora szkoły,
- zrównania statusu pracowniczego pracowników niepedagogicznych szkół ze statusem pracowników samorządowych.

Potrzeba zmian obecnych regulacji w zakresie praw i obowiązków pracowników oświaty, warunków ich zatrudniania oraz uprawnień organów prowadzących szkołę, a także rozwiązań systemowych dotyczących statusu dyrektora szkoły, wicedyrektora i nauczycieli zajmujących inne stanowiska kierownicze w szkole, podnoszona jest przez środowiska zainteresowane sprawami oświaty. Wypracowanie propozycji satysfakcjonujących rozwiązań wymaga wspólnego namysłu zainteresowanych środowisk – przedstawicieli związków zawodowych, jednostek samorządu terytorialnego oraz strony rządowej. W związku z tym, z inicjatywy Minister Edukacji Narodowej powstanie zespół do spraw statusu zawodowego pracowników oświaty, którego celem będzie wypracowanie jak najlepszych rozwiązań w powyższym zakresie.

B. Zmian w szkolnictwie zawodowym

W zakresie zmian w szkolnictwie zawodowym uwagi dotyczyły:

a) wprowadzenia dwuletniej branżowej szkoły II stopnia oraz tzw. matury branżowej

Uwaga nie została uwzględniona - wprowadzenie dwuletniej branżowej szkoły II stopnia zapewnia drożność kształcenia zawodowego w systemie szkolnym. Szkoła ta umożliwi absolwentom branżowej szkoły I stopnia kontynuację kształcenia w systemie szkolnym, a co za tym idzie umożliwi uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika oraz uzyskanie świadectwa dojrzałości.

Absolwenci branżowej szkoły II stopnia po uzyskaniu świadectwa dojrzałości będą mogli kontynuować naukę na studiach.

W związku z powyższym nie jest zasadnym wydłużanie do 3 lat okresu nauczania w branżowych szkołach II stopnia.

b) przyjmowania absolwentów branżowej szkoły I stopnia do branżowej szkoły II stopnia

Uwaga nie została uwzględniona - branżowa szkoła II stopnia będzie szkołą dla młodzieży, w której będzie mógł być realizowany obowiązek nauki. Utworzenie branżowej szkoły II stopnia dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia umożliwi bez przerywania nauki przygotowanie się do egzaminu maturalnego. Zarówno uczniowie branżowej szkoły I stopnia jak i branżowej szkoły II stopnia będą objęci działaniami wychowawczymi. Osoby dorosłe mogą kontynuować naukę w szkołach dla dorosłych, na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub potwierdzić poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych w drodze egzaminów eksternistycznych.

c) ujednoczenia nazw przedmiotów zawodowych, określenia programów do przedmiotów zawodowych a także obligatoryjnego ustalenie podziału na grupy max. 12-osobowe

Uwaga nie została uwzględniona - w projekcie „Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego”, realizowanym przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, wypracowane zostaną m.in. rekomendacje dotyczące zmian w podstawach programowych kształcenia w zawodach oraz programy nauczania dla zawodów. Uwaga dotycząca obligatoryjnego podziału na grupy jest niezasadna. Podział na grupy wynika m.in. z przepisów rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania, rozporządzenia w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (dla wielu zawodów w warunkach realizacji kształcenia w zawodzie wskazano liczbę uczniów przypadających na dane stanowisko).

d) wprowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego w klasie II i III liceum ogólnokształcącego (zamiast w klasie I)

Uwaga wykracza poza regulacje ustawy Prawo oświatowe. Szczegółowe rozwiązania dotyczące realizacji tych zajęć w poszczególnych klasach zostaną określone w rozporządzeniu w sprawie ramowych planów nauczania, po konsultacjach z ekspertami w tym zakresie.

e) egzaminu maturalnego po branżowej szkole II stopnia - wstęp tylko do państwowej wyższej szkoły zawodowej (zmniejszenie szans edukacyjnych i zawodowych uczniów)

Branżowa szkoła II stopnia umożliwi absolwentom uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika oraz uzyskanie świadectwa dojrzałości po spełnieniu określonych wymagań. Absolwenci branżowej szkoły II

stopnia po uzyskaniu świadectwa dojrzałości będą mogli kontynuować naukę na wszystkich uczelniach.

- f) wprowadzenia do ustawy - Prawo oświatowe zapisów dotyczących realizacji nauki zawodu u pracodawców - rzemieślników pod nadzorem Izby lub Cechu oraz przystąpienia do egzaminu czeladniczego, przed komisją egzaminacyjną Izby rzemieślniczej po jej zakończeniu

Uwaga niezasadna, ponieważ regulacje dotyczące nadzoru izby lub cechu wykraczają poza zakres projektu ustawy.

- g) umożliwienia ukończenia branżowej szkoły I stopnia przez osoby realizujące przygotowanie zawodowe we wszystkich zawodach odpowiadających danym rodzajom rzemiosła

Uwaga wykracza poza regulacje ustawy - Prawo oświatowe. Kształcenie w branżowej szkole I stopnia, tak jak dotychczas kształcenie w zasadniczej szkole zawodowej będzie odbywać się w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

- h) wprowadzenia tytułu „pomocnik w zawodzie”, jako najniższego stopnia kwalifikacji zawodowych

O dopuszczeniu do w/w egzaminu powinna ubiegać się osoba, która posiada opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej ze wskazaniem do realizacji nauki na pomocnika w zawodzie oraz przystąpieniem do egzaminu o obniżonym zakresie wymagań w porównaniu do egzaminu czeladniczego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. W ramach projektu „Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego” realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji eksperci dokonują przeglądu zawodów z klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego również w zakresie zawodów pomocniczych. Wypracowane rekomendacje pozwolą na podjęcie działań w tym zakresie.

- i) wprowadzenia wymogu, aby w skład centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego wchodziła placówka kształcenia praktycznego

Planuje się wprowadzenie do szkół doradztwa zawodowego, które powinno ułatwić wybór dalszej ścieżki kształcenia. CKP docelowo powinno pełnić funkcję koordynującą realizację kształcenia praktycznego oraz realizować je w zakresie, w którym jest to wymagane specyfiką zawodu.

- j) całkowitego pominięcia w projekcie ustawy kwestii dotyczących kształcenia dualnego

Kształcenie dualne jest uregulowane na poziomie rozporządzenia.

- k) nieprecyzyjnego określenia poziomu wykształcenia absolwentów technikum w kontekście wymagań poziomu wykształcenia osób, które chcą uzyskać kwalifikacje diagnosty samochodowego

Uwaga nie jest zasadna, ponieważ regulacje dotyczące kwalifikacji diagnosty samochodowego wykraczają poza zakres projektu ustawy.

- l) zmiany sposobu waloryzacji kwot dofinansowania określonych w art. 122 ust. 2 projektowanej ustawy Prawo oświatowe

Uwaga nie jest zasadna, ponieważ wykracza poza zakres projektu ustawy.

- m) czasu przeznaczanego na naukę w szkole i zajęcia praktyczne u pracodawcy, który powinien być rozłożony w co najmniej w równych częściach w całym okresie nauczania w szkole zawodowej

Uwaga nie jest zasadna, ponieważ wykracza poza zakres projektów ustaw.

- n) szkoły branżowej II stopnia, która powinna być, zarówno szkołą dla młodzieży, jak i szkołą dla dorosłych

Branżowa szkoła II stopnia jest szkołą dedykowaną dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia, do której przyjmowania są absolwenci branżowej szkoły I stopnia bezpośrednio po jej ukończeniu. Zapewnienie ciągłości nauki jest konieczne w celu przygotowania absolwenta branżowej szkoły do egzaminu maturalnego. Ponadto, takie rozwiązanie umożliwia zachowanie ciągłości w procesie wychowawczym uczniów. W odniesieniu do osób dorosłych drożność jest zapewniona poprzez liceum ogólnokształcące dla dorosłych i kwalifikacyjne kursy zawodowe.

C. Zmiany w kształceniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wychowaniu dzieci i młodzieży:

- a) nauczania dzieci z niepełnosprawnością, w tym brak wymienienia zaburzeń mowy i języka wśród niepełnosprawności sprzężonych, brak możliwości korzystania przez dzieci z głęboką niepełnosprawnością ze świetlicy oraz brak zagwarantowania dostępu tych dzieci do grupy rówieśniczej;

Uwaga nieuwzględniona. Zaburzenia mowy i języka nie są traktowane jako niepełnosprawność, i nie mogą być traktowane jako niepełnosprawności sprzężone. Rozpoznanie u dziecka tego typu zaburzeń nie daje podstaw do objęcia go kształceniem specjalnym. Natomiast dzieci z takim rozpoznaniem powinny być, w zależności od potrzeb, obejmowane innymi formami wsparcia, wynikającymi np. z pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532).

Specyfika funkcjonowania dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, w tym towarzyszące tej niepełnosprawności przewlekłe schorzenia somatyczne i wady układu ruchu oraz związana z nimi konieczność pozostawania jedynie w pozycji leżącej, wiąże się przede wszystkim z potrzebą zapewnienia im właściwej opieki (np. przez

pomoc nauczyciela), w tym medycznej (np. przez pielęgniarkę), czy wręcz pielęgnacyjnej oraz odpowiednio dostosowanego do ich potrzeb miejsca przebywania i wykwalifikowanej kadry pedagogicznej prowadzącej z nimi zajęcia (oligofrenopedagodzy). Natomiast w istniejącym stanie prawnym jednostki systemu oświaty (m.in. przedszkola, szkoły, placówki) nie posiadają stosownych uprawnień do realizacji zadań z zakresu opieki zdrowotnej, w tym nad dziećmi i młodzieżą z ww. rodzajem niepełnosprawności intelektualnej. Opieka medyczna zapewniana jest wszystkim dzieciom i młodzieży, w tym z różnymi rodzajami niepełnosprawności, przez podstawowe podmioty opieki medycznej. Biorąc pod uwagę potrzebę jak najpełniejszego zapewnienia dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim odpowiedniego do indywidualnych potrzeb komfortu psychofizycznego oraz, w miarę potrzeb, wykonywania czynności opiekuńczych czy wręcz pielęgnacyjnych, resort edukacji wystąpił do resortu zdrowia oraz resortu rodziny, pracy i polityki społecznej z wnioskiem o podjęcie współpracy w zakresie wypracowania kompleksowych, międzyresortowych rozwiązań w tym zakresie, umożliwiających zapewnienie odpowiedniej opieki ze strony personelu medycznego i pomocniczego na terenie jednostki systemu oświaty oraz standardów zaplecza lokalowego i wyposażenia do realizacji ww. czynności. Dyrektor jednostki systemu oświaty, która organizuje zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze już obecnie podejmuje decyzje dotyczące przydziału uczestników tych zajęć do poszczególnych grup, a ponieważ przepisy prawa nie określają tych kryteriów, zatem nie ma przeszkód prawnych aby przydział ten był dokonany z uwzględnieniem podobnego wieku ich rówieśników. Natomiast specyfika funkcjonowania ww. grupy dzieci i młodzieży, o której mowa powyżej, może (ale nie musi) być przyczyną trudności w kontaktach tych dzieci i młodzieży z ich rówieśnikami będącymi w normie intelektualnej lub posiadającymi inne rodzaje niepełnosprawności.

b) organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

Opinia o wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka wywołuje skutki prawne analogiczne do skutków decyzji administracyjnej, w tym skutki finansowe (związane z przekazywaniem subwencji oświatowej). Zarówno opiniowanie o wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka jak i jego realizacja powinno być przypisane do publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (brak rejonizacji w przypadku niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, brak obowiązku zawierania porozumień przez niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne).

Uwaga uwzględniona.

Proponuje się wprowadzenie rozwiązania prawnego umożliwiającego wydawanie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka jedynie przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznych, nie zaś jak dotychczas, również przez zespoły opiniujące działające w niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznych. W toku konsultacji publicznych zgłoszone zostały uwagi dotyczące niskiej jakości opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, wydawanych przez zespoły opiniujące

niepublicznych poradni, w przeciwieństwie do dobrej oceny opinii wydawanych przez publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Niska jakość opinii wydawanych przez niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne skutkowałą pobieraniem środków finansowych z podziału części oświatowej rezerwy ogólnej na realizację działań zespołów wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, które nie zawsze były adekwatne do rzeczywistych potrzeb dzieci. W związku z powyższym, przewidziano w przepisach przejściowych, iż zachowują moc opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka wydane dotychczas przez zespoły opiniujące działające w niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym w poradniach specjalistycznych, funkcjonujących zgodnie z przepisami art. 71b ust 3a ustawy o systemie oświaty. Natomiast do postępowań dotyczących wydawania opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka przez zespoły opiniujące działające w niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym w poradniach specjalistycznych, wszczętych i niezakończonych do 30 czerwca 31 sierpnia 2017 r. będą stosowane przepisy dotychczasowe.

- c) zmian rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasady działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych

W chwili obecnej nie są projektowane zmiany w przepisach rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych. Systemowa zmiana związana z funkcjonowaniem m.in. poradni psychologiczno-pedagogicznych będzie wprowadzana wraz z wdrażaniem diagnozy funkcjonalnej. Trwają prace nad przygotowaniem nowego modelu oceny potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży w oparciu o diagnozę funkcjonalną. W pracach tych planuje się wykorzystanie m. in. Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF). Umożliwi to przejście od modelu medycznego opartego na rozpoznaniu medycznym (np. przyporządkowaniu do określonej grupy/rodzaju niepełnosprawności na podstawie rozpoznania lekarskiego i/lub diagnozy psychologicznej i na tej podstawie wnioskowania o potrzebach) na rzecz modelu społecznego, opartego na analizie funkcjonowania dziecka i wynikających z tego potrzeb w zakresie zarówno wsparcia dziecka, jak dostosowania środowiska zewnętrznego (dostosowanie warunków nauczania - likwidacja barier architektonicznych, dostosowane miejsce pracy, odpowiednie pomoce dydaktyczne, metody pracy dydaktycznej i wychowawczej itp.). Ten model diagnozy oparty jest o analizę nie tylko danych o indywidualnych cechach dziecka, ale również barierach i zasobach w jego środowisku, z uwzględnieniem informacji z różnych źródeł (np. lekarz, szkoła, opieka społeczna). Wdrażanie ww. zmian zaplanowano na 2018 rok.

- d) programu wychowawczo-profilaktycznego

W przepisach projektu ustawy zaproponowano połączenie szkolnego programu wychowawczego i programu profilaktyki w jeden dokument zawierający treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, uwzględniający wnioski z przeprowadzonej

diagnozy potrzeb wychowawczych, profilaktycznych i środowiskowych danej społeczności szkolnej.

Połączenie programu wychowawczego i profilaktyki wskazuje na całościowe spojrzenie na obszar tych oddziaływań: zarówno wspierania dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak zapobiegania i przeciwdziałania zachowaniom problemowym. Także wzmacnianie i uzupełnianie wychowania skuteczną profilaktyką wymaga spojrzenia całościowego, a nie fragmentarycznych oddziaływań, skupionych na jednym zagrożeniu, wyrwanych z kontekstu wychowawczego. Nie chodzi bowiem w tych działaniach o efekt cząstkowy, lecz przyczynowy. Także czynniki chroniące przed zagrożeniami, kluczowe w procesie wychowania powinny oddziaływać w sposób zintegrowany. Konieczność zintegrowania tych oddziaływań znalazła odzwierciedlenie w połączeniu tych programów i wskazaniu, że program wychowawczo-profilaktyczny powinien tworzyć spójną całość oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych prowadzonych przez szkołę, z dostosowaniem do potrzeb rozwojowych i możliwości uczniów oraz całego środowiska szkolnego.

Wyodrębnianie w programie treści wychowawczych i odpowiednich do nich oddziaływań chroniących oraz treści profilaktycznych opartych o diagnozę potrzeb ponownie rozdzielałoby te obszary, wprowadzając fragmentaryczną optykę w zakresie oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych.

- e) kształcenia dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; pomoc psychologiczno-pedagogiczna, definicja niepełnosprawności

Obowiązujące przepisy wskazują, że jednostki systemu oświaty zobowiązane są do zapewniania dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, stosownie do rozpoznanych potrzeb w tym zakresie. Projektowana regulacja daje możliwość utrzymania do dnia 31 sierpnia 2019 r., na co najmniej dotychczasowym poziomie, liczby zatrudnionych specjalistów świadczących pomoc psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolach, szkołach i placówkach systemu oświaty. Ponadto należy zauważyć, iż w przypadku konieczności zorganizowania określonych zajęć specjalistycznych, dyrektor szkoły występuje do organu prowadzącego szkołę o przyznanie środków finansowych na zatrudnienie odpowiedniego specjalisty w wymiarze stosownym do potrzeb uczniów, uwzględniając ten fakt w arkuszu organizacji szkoły. Organ prowadzący szkołę zatwierdza arkusz i przydziela na ten cel środki finansowe, przez co ma wpływ na zatrudnianie specjalistów, w tym pedagogów, psychologów i logopedów w szkołach.

- f) uregulowania procesu rekrutacji (zasady, kryteria i sposób punktacji kryteriów) dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego do oddziałów integracyjnych. Brak jednoznacznych zapisów ustawy skutkuje problemami z rekrutacją kandydatów zamieszkałych na terenie gminy i spoza gminy

Ministerstwo Edukacji Narodowej widzi potrzebę uregulowania ww. kwestii w dalszych pracach legislacyjnych, w szczególności związanych z organizacją kształcenia specjalnego.

g) kształcenia specjalnego w szkole zawodowej

W przypadku, gdy powiat, na terenie którego mieszka uczeń, nie ma możliwości zapewnienia kształcenia specjalnego w szkole zawodowej, starosta najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę, który dysponuje wolnymi miejscami, nie może odmówić przyjęcia dziecka do szkoły lub ośrodka. Najbliższy powiat nie musi być powiatem bezpośrednio sąsiadującym z powiatem na terenie którego mieszka uczeń, bowiem najbliższym będzie ten, który będzie miał możliwość zapewnienia kształcenia specjalnego. Zobowiązania dotyczące przedstawienia zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych dotyczą zarówno uczniów pełnosprawnych, jak i niepełnosprawnych.

h) tworzenia zespołów wczesnego wspomaganie rozwoju. Rozszerzenie na niepubliczne: przedszkola i szkoły podstawowe, w tym specjalne, inne formy wychowania przedszkolnego, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze i ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze

Już w chwili obecnej w niepublicznych przedszkolach, szkołach i placówkach działają zespoły wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Ww. niepublicznym jednostkom systemu oświaty przekazywane są dotacje na organizację zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Zmiana ma zatem charakter porządkujący.

i) wyłączenia niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych z katalogu podmiotów wydających opinię o wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka

Uwaga uwzględniona. MEN proponuje wprowadzenie rozwiązania prawnego umożliwiającego wydawanie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka jedynie przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznych, nie zaś jak dotychczas, również przez zespoły opiniujące działające w niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznych. W toku konsultacji publicznych zgłoszone zostały uwagi dotyczące niskiej jakości wydawanych przez niepubliczne poradnie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w przeciwieństwie do oceny opinii wydawanych przez publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Niska jakość opinii wydawanych przez niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne skutkowałą pobieraniem środków z podziału części oświatowej rezerwy ogólnej na realizację działań zespołów wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, które nie zawsze były adekwatne do rzeczywistych potrzeb dzieci.

j) kierowania dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim do ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych. Brak szczegółowych przepisów dotyczących procedur przekazywania przez szkoły/przedszkola dzieci do ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych i wydawania tym dzieciom dokumentacji dotyczącej realizacji obowiązku szkolnego (wydawanie świadectw)

W przepisach art. 2 pkt 7 wskazano, że ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze umożliwiają dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim (o których mowa w art. 36 ust. 16), a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, realizację obowiązku odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego (o którym mowa w art. 31 ust. 4), obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Zatem powyższy przepis nie ogranicza możliwości realizacji ww. obowiązków również dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, bowiem nie wskazuje on konkretnego stopnia/rodzaju niepełnosprawności intelektualnej. Dodać przy tym należy, że przez określenie „niepełnosprawność sprzężona” należy rozumieć występowanie u dziecka niesłyszącego lub słabosłyszącego, niewidomego lub słabowidzącego, z niepełnosprawnością ruchową, z niepełnosprawnością intelektualną – bez wskazania jej stopnia/rodzaju (lekkie, umiarkowane, znaczne) – albo z autyzmem co najmniej jeszcze jednej z wymienionych niepełnosprawności (art. 4 pkt 32 projektu ustawy – Prawo oświatowe).

Zatem, w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym organizowane są, odpowiednio:

- zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, organizowane na podstawie orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych (indywidualnych lub zespołowych) nie dłużej niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 25 lat (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim - Dz. U. poz. 529);
- kształcenie specjalne dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym z niepełnosprawnościami sprzężonymi, organizowane na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego ze względu na określony rodzaj niepełnosprawności, kształcenie tych uczniów w szkole podstawowej organizuje się nie dłużej niż do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 18. rok życia, natomiast w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej (w przyszłości szkoły ponadpodstawowej) nie dłużej niż do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym w którym uczeń kończy 24 rok życia (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym - Dz. U. z 2015 r. poz. 1113).

Odnosząc się do kwestii braku szczegółowych przepisów dotyczących procedur „przekazywania” przez szkoły/przedszkola dzieci do ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych i wydawania tym dzieciom dokumentacji dotyczącej realizacji obowiązku szkolnego (wydawanie świadectw) należy stwierdzić, iż decyzję o wyborze formy kształcenia, w tym specjalnego, podejmują rodzice (opiekunowie prawni) dziecka, którzy zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej mają wyłączne prawo do decydowania o swoim dziecku, o ile prawo to nie zostanie im ograniczone lub nie zostaną go pozbawieni.

Zatem decyzję o wyborze dla swego dziecka ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego jako miejsca realizacji obowiązków, o których mowa powyżej, podejmują rodzice dziecka. W przypadku dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, realizują one w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym ww. obowiązki poprzez udział w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych (o których mowa powyżej). Natomiast w przypadku dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym ze względu na rodzaje niepełnosprawności, o których mowa powyżej, realizują one obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego w trybie nauki odpowiednio, poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej lub inną formą wychowania przedszkolnego, a w przypadku obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki - poza szkołą (art. 37 ust. 1). Jest to uwarunkowane tym, że w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym nie organizuje się przedszkoli i szkół (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach - Dz. U. z 2015 r. poz.1872). Przepisy projektu ustawy wskazują, iż na wniosek rodziców, dyrektor odpowiednio publicznego lub niepublicznego przedszkola, szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowej, do której dziecko zostało przyjęte, może zezwolić, w drodze decyzji, na spełnianie przez dziecko obowiązku odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego, poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej lub inną formą wychowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą (art. 37 ust. 1). Uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą uzyskuje roczne oceny klasyfikacyjne na podstawie rocznych egzaminów klasyfikacyjnych z zakresu części podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym, uzgodnionej na dany rok szkolny z dyrektorem szkoły. Egzaminy klasyfikacyjne są przeprowadzane przez szkołę, której dyrektor zezwolił na spełnianie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą. Uczniowi takiemu nie ustala się oceny zachowania. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się zgodnie z art. 44l ustawy o systemie oświaty i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb ustawy o systemie oświaty (art. 37 ust. 4). Ważnym jednakże jest, iż powyższego przepisu nie stosuje się do dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (art. 37 ust. 5), bowiem dla tej grupy uczniów nie przeprowadza się egzaminów, w tym klasyfikacyjnych, mając na uwadze specyfikę ich funkcjonowania wynikającą z rodzaju niepełnosprawności intelektualnej, jak również całościowy i wielozmysłowy charakter edukacji związany z realizacją odrębnej podstawy programowej kształcenia ogólnego (załącznik nr 3 i nr 7 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół - Dz. U. poz. 977, z późn. zm.). Natomiast roczna i końcowa klasyfikacja ucznia, w tym niepełnosprawnego objętego kształceniem specjalnym, spełniającego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą odbywa się zgodnie z przepisami rozdziału 3a ustawy o systemie oświaty (art. 37 ust. 6). Świadectwa szkolne promocyjne i świadectwa ukończenia szkoły, wydaje szkoła, której dyrektor przyjął dane dziecko i zezwolił w drodze decyzji, na spełnianie przez dziecko obowiązku szkolnego lub

obowiązku nauki poza szkołą, na podstawie dokumentacji przebiegu nauczania prowadzonej przez nauczycieli i specjalistów prowadzących w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym zajęcia z uczniem posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

k) uwzględnienia w definicji niepełnosprawności sprzężonych afazji i Zespołu Aspergera

Brak jest takiej konieczności, bowiem wszystkie rodzaje niepełnosprawności wskazano szczegółowo w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1113). Podczas gdy art. 4 pkt 32 projektu określa pojęcie niepełnosprawności sprzężonych – a więc węższego katalogu niepełnosprawności.

l) utrzymywania segregacyjnego systemu szkolnictwa specjalnego

Uwaga nieuwzględniona. Projekt ustawy – Prawo oświatowe nie utrzymuje segregacyjnego systemu szkolnictwa specjalnego. Polityka oświatowa państwa realizuje postanowienia Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, w szczególności w odniesieniu do artykułu 24 Konwencji, który zobowiązuje państwa ratyfikujące do zapewnienia edukacji włączającej na wszystkich szczeblach kształcenia.

Zarówno aktualnie obowiązujące, jak i projektowane przepisy ustawy o systemie oświaty, umożliwiają organizację kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży w zróżnicowanych, dostosowanych do potrzeb uczniów, formach zapewniających im realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki. Regulacje prawne ww. ustawy, w sposób jednoznaczny wskazują, że system oświaty zapewnia w szczególności dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych niepełnosprawnych uczniów, a także możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej oraz możliwość pobierania nauki we wszystkich typach szkół przez dzieci i młodzież niepełnosprawną, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami.

Ponadto należy wskazać, iż obowiązkiem szkoły – również w przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – jest indywidualizacja procesu nauczania, na co wskazują przepisy art. 1 pkt 4 – 6 ustawy o systemie oświaty, których uszczegółowieniem są regulacje zawarte w rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej dotyczących: podstawy programowej kształcenia ogólnego, warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów, organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej i nadzoru pedagogicznego.

Obecne przepisy wskazują również na obowiązek opracowywania dla dziecka/ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego (IPET), który z założenia jest przygotowywany dla danego dziecka/ucznia niezależnie od typu i rodzaju szkoły do jakiej uczęszcza. Indywidualny

program edukacyjno-terapeutyczny powinien określać m. in. zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka lub ucznia, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z dzieckiem lub uczniem.

W związku z powyższym, dostosowanie wymagań edukacyjnych nie może polegać na wyborze treści nauczania zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. W przypadku dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze realizowane są w oparciu o indywidualny program zajęć opracowany dla każdego uczestnika zajęć we współpracy z psychologiem oraz w zależności od potrzeb z innymi specjalistami pracującymi z ww. grupą dzieci i młodzieży. System kształcenia dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami jest elastyczny – kształcenie to jest organizowane we wszystkich rodzajach przedszkoli, wszystkich typach i rodzajach szkół oraz ośrodkach, w tym przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz integracyjnych. Wybór formy kształcenia dziecka należy do rodziców, którzy zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej mają wyłączne prawo do decydowania o swoim dziecku, o ile prawo to nie zostanie im ograniczone lub nie zostaną go pozbawieni.

- o) sytuacji dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, które nie posiadają statusu ucznia. Przewaga oddziaływań opiekuńczych nad edukacyjnymi. Brak systemu wsparcia dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim. Dzieci i młodzież z głębokim upośledzeniem nie mają gwarantowanych prawem możliwości do uczestniczenia w zajęciach świetlicowych. Brak zagwarantowania dostępu tych dzieci do grupy rówieśniczej.

Uwaga nieuwzględniona. Obowiązujące rozwiązania prawne nie dyskryminują dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim w zakresie dostępu do edukacji. Pozwalają natomiast na realizację przez nie odpowiednio obowiązku odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki poprzez udział w dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych w formie indywidualnej lub zespołowej¹, na podstawie orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych². Zajęcia są organizowane dla ww. dzieci i młodzieży od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 25 lat. Zatem, wiek w jakim osoba z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim może korzystać z ww. zajęć jest znacząco wydłużony w stosunku do lat obowiązkowej edukacji przez dzieci pełnosprawne; okres ten jest dłuższy również niż okres realizacji kształcenia

¹ Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim (Dz. U. poz. 529).

² Wydawanego zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. Nr 173, poz. 1072).

specjalnego przez uczniów niepełnosprawnych objętych kształceniem specjalnym, dla których kształcenie może być organizowane maksymalnie do 24 roku życia, w związku z możliwością przedłużenia okresu nauki o jeden rok na danym etapie edukacyjnym³. System oświaty zapewnia również ww. grupie dzieci i młodzieży (analogicznie jak każdemu dziecku/uczniowi, w tym niepełnosprawnemu), wsparcie w rozwoju i pomoc psychologiczno-pedagogiczną⁴, stosownie do jego rozpoznanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych. Wsparcie i pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla takiego dziecka/ucznia zapewnia dana jednostka oświatowa, w razie potrzeby we współpracy np. z poradnią psychologiczno-pedagogiczną. Uczestnicy zajęć rewalidacyjno-wychowawczych mogą być jednocześnie objęci zajęciami specjalistycznymi jako jedną z form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z rozpoznanymi potrzebami danego uczestnika zajęć w tym zakresie, określonymi m.in. w orzeczeniu o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych. Natomiast brak jest zasadności obejmowania ich dodatkowo zajęciami rewalidacyjnymi, które przewidziane są dla uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Tym bardziej, że zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze mają w dużej części charakter analogiczny jak zajęcia rewalidacyjne, tj. usprawniają zaburzone funkcje, łagodzą dysfunkcje i wspomagają rozwój dziecka. Zatem, dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim zapewnione jest, zgodnie z postanowieniami Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych⁵, prawo do edukacji uwzględniającej zaspokojenie ich specyficznych potrzeb w możliwie optymalnym dla nich zakresie. Nie można zatem zgodzić się z twierdzeniem o ograniczeniu formalnym partycypacji tych osób w powszechnym systemie edukacji.

W kwestii prowadzenia zajęć w grupach zróżnicowanych wiekowo należy wyjaśnić, że dyrektor jednostki systemu oświaty, która organizuje zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze już obecnie podejmuje decyzje dotyczące przydziału uczestników tych zajęć do poszczególnych grup – przepisy prawa nie określają tych kryteriów, zatem nie ma przeszkód prawnych aby przydział ten był oparty o kryterium poziomu rozwoju uczestnika zajęć a nie jego wiek. Wprowadzenie określenia „uczeń” w stosunku do uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych nie jest możliwe ze względu na konstrukcję przepisów ustawy o systemie oświaty, nie wszystkie bowiem przepisy, w których mowa o uczniach, odnoszą się do tej grupy dzieci i młodzieży.

³ Przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. poz. 1113), oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204, z późn.zm.).

⁴ Organizowaną zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532).

⁵ Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169).

Projektowane (jak i obecne) przepisy prawa oświatowego nie dyskryminując tej grupy dzieci i młodzieży w systemie edukacji, pozwalają jednocześnie na organizację ich edukacji w formach i metodach indywidualnie dostosowanych do poziomu ich funkcjonowania i możliwości psychofizycznych, zapewniając finansowanie ich kształcenia na jednym z najwyższych poziomów (zwiększona waga w części oświatowej subwencji ogólnej wynosi 9,5).

Ministerstwo Edukacji Narodowej dostrzegając potrzebę dookreślenia standardów dotyczących edukacji i wsparcia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, jakie powinny być zapewnione przez jednostki systemu oświaty, podjęło prace zmierzające do dookreślenia tych standardów w oparciu o diagnozę funkcjonalną z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF-CY), co w konsekwencji ma się przyczynić do pełniejszego zaspokajania potrzeb tych osób i ich rodzin.

p) uwzględnienia wśród niepełnosprawności, które mogą składać się na niepełnosprawności sprzężone, zaburzeń mowy i języka

Uwaga nieuwzględniona. Projektowane (i obecne) przepisy nie przewidują rozszerzenia katalogu niepełnosprawności o zaburzenia mowy i języka. Natomiast zainicjowane i prowadzone obecnie przez MEN prace dotyczące możliwości wykorzystania przy ocenie potrzeb i możliwości dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (w tym z zaburzeniami mowy i języka) – diagnozy funkcjonalnej w oparciu o Międzynarodową Klasyfikację Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF), mają na celu odejście od koncentrowania się na dysfunkcjach, deficytach i ograniczeniach dzieci i młodzieży, a skupienie na sposobach wsparcia dziecka z zaburzeniami lub niepełnosprawnościami tak, żeby dać mu szansę na korzystanie w przyszłości z wszystkich wolności i praw na równych zasadach z innymi członkami społeczeństwa. Prowadzone działania pozwolą również na określenie katalogu gwarantowanych świadczeń i usług edukacyjnych w oparciu o jego wycenę, co umożliwi zmianę sposobu finansowania kształcenia dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i udzielanie im wsparcia w jednostkach systemu oświaty.

Aktualne przepisy zobowiązują do zapewnienia zajęć niezbędnych z punktu widzenia zaspokojenia potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia w ramach np. zajęć rewalidacyjnych⁶ oraz zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej⁷, nie ograniczają zatem możliwości prowadzenia z niepełnosprawnymi dziećmi/uczniemi przejawiającymi zaburzenia mowy np. zajęć alternatywnych metod komunikacji

⁶ Rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

⁷ Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

pozwalających na komunikowanie się m.in. dzieci niemówiących czy mających problemy z komunikowaniem się.

- q) doprecyzowania definicji niepełnosprawności. Ograniczenie masowego wydawania opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka przez niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne

Uwagi nieuwzględnione. Ministerstwo Edukacji Narodowej planuje wprowadzenie zmian w zakresie udzielania dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami wsparcia w systemie edukacji, a więc również w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Trwają prace nad przygotowaniem nowego modelu oceny potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży w oparciu o diagnozę funkcjonalną. W pracach tych planuje się wykorzystanie m. in. Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF). Umożliwi to przejście od modelu medycznego opartego na rozpoznaniu medycznym (np. przyporządkowaniu do określonej grupy/rodzaju niepełnosprawności na podstawie rozpoznania lekarskiego i/lub diagnozy psychologicznej i na tej podstawie wnioskowania o potrzebach) na rzecz modelu społecznego, opartego na analizie funkcjonowania dziecka i wynikających z tego potrzeb w zakresie zarówno wsparcia dziecka, jak dostosowania środowiska zewnętrznego (dostosowanie warunków nauczania - likwidacja barier architektonicznych, dostosowane miejsce pracy, odpowiednie pomoce dydaktyczne, metody pracy dydaktycznej i wychowawczej itp.). Ten model diagnozy oparty jest o analizę nie tylko danych o indywidualnych cechach dziecka, ale również barierach i zasobach w jego środowisku, z uwzględnieniem informacji z różnych źródeł (np. lekarz, szkoła, opieka społeczna). Wdrażanie ww. zmian zaplanowano na 2018 rok.

- r) przeformułowania zapisów art. 1 ust. 5 w celu uniknięcia dyskryminacji osób z niepełnosprawnością

Uwaga nieuwzględniona. Umieszczenie w jednym zdaniu w art. 1 (ust. 5) kwestii dotyczących dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz niedostosowanej społecznie i zagrożonej niedostosowaniem społecznym, nie ma charakteru dyskryminującego. Ponadto, dla ww. grup dzieci i młodzieży wydawane są orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego na podstawie których organizowane jest dla nich kształcenia specjalne.

- s) wprowadzenie zmian dotyczących możliwości wydawania wszystkich rodzajów opinii przez niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne

Uwaga nieuwzględniona. W projektowanych przepisach nie zakłada się zmian dotyczących możliwości wydawania wszystkich rodzajów opinii przez niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Sprawy w jakich poradnie psychologiczno-pedagogiczne będące jednostkami systemu oświaty zostały określone w przepisach:

- obecnie obowiązującej ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn.zm. - art. 71b ust. 3a i 3b) oraz aktach wykonawczych do tej ustawy;
- ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn.zm.);
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie przypadków, w których wyjątkowo jest dopuszczalne zatrudnianie młodocianych, którzy nie ukończyli gimnazjum, osób niemających 16 lat, które ukończyły gimnazjum, oraz osób niemających 16 lat, które nie ukończyły gimnazjum (Dz. U. poz. 1808).

D. Nauczania języków obcych w szkołach:

- a) wprowadzenie na koniec I klasy Liceum/Technikum „małej matury z języka obcego”, który był nauczany od 1 klasy szkoły podstawowej

Nie ma uzasadnienia do wprowadzania zmian dotyczących egzaminu maturalnego w zakresie języka obcego.

- b) w technikum jak i szkołach branżowych egzamin z języka obcego powinien być egzaminem z języka zawodowego

Zarówno absolwenci technikum, jak i liceum ogólnokształcącego są przygotowani z zakresu przedmiotów ogólnokształcących zgodnie z wymaganiami określonymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego (te same wymagania dla absolwentów technikum i liceum ogólnokształcącego). Ponadto uczniowie technikum są przygotowani do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, dla którego wymagania zostały określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach. Podstawa programowa kształcenia w zawodach obejmuje również wymagania z zakresu języka obcego ukierunkowanego zawodowo, dlatego też nie ma uzasadnienia do wprowadzenia języka obcego zawodowego jako przedmiotu maturalnego.

- c) klas dwujęzycznych. Tworzenia klas dwujęzycznych od VII klasy szkoły podstawowej przy założeniu wewnętrznej selekcji może tworzyć nierówności edukacyjne. Pozwoli na selekcję w obrębie jednej szkoły i może ograniczyć zakładane w wyniku zmiany systemu korzyści wynikające z wydłużenia cyklu nauczania w jednolitej edukacji

Uwaga niezasadna. W obecnym stanie prawnym możliwe jest tworzenie klas dwujęzycznych w gimnazjum (3lata) oraz w szkole ponadgimnazjalnej – np. liceum ogólnokształcącym – 3 lata, razem 6 lat nauczania dwujęzycznego. Również w projekcie ustawy - co do zasady - pozostawiono maksymalny wymiar kształcenia dwujęzycznego tj. 6-lat (2 lata w szkole podstawowej oraz 4 lata w LO). Nie można zgodzić się jednocześnie ze stwierdzeniem, że dopuszczenie tworzenia w każdej szkole podstawowej od klasy 7 klasy dwujęzycznej jest „nierównością edukacyjną i selekcją” – wręcz przeciwnie. Zgodnie z proponowanymi regulacjami, każda szkoła podstawowa może tworzyć takie klasy. Jeśli więc wszyscy

uczniowie klasy 6 z danej szkoły spełnią wymogi formalne (w tym zaliczą sprawdzian predyspozycji językowych na warunkach ustalonych w szkole), a szkoła zapewni wymagane warunki, nic nie stoi na przeszkodzie, żeby wszyscy oni kontynuowali naukę od klasy 7 w oddziale dwujęzycznym.

W przypadku szkół artystycznych, decyzja należała do resortu kultury i dziedzictwa narodowego, jako organu odpowiedzialnego za szkolnictwo artystyczne. Dodatkowe obowiązkowe zajęcia w klasach dwujęzycznych w przypadku dzieci i młodzieży tych szkół spowoduje jeszcze większe ich obciążenie (realizują przedmioty ogólnokształcące oraz artystyczno-zawodowe).

- d) wprowadzenia (przywrócenie) klas wstępnych tzw. zerowych w szkołach dwujęzycznych

Uwaga nieuwzględniona. Klasy wstępne były tworzone w czasie, kiedy uczniowie nie uczyli się obowiązkowo języka obcego w latach wcześniejszych w znacznym wymiarze godzin – tak jak jest obecnie. Uczeń, który rekrutuje się do klasy dwujęzycznej na poziomie szkoły - obecnie ponadgimnazjalnej - wcześniej uczy się tego języka w szkole gimnazjalnej, a często i podstawowej. W planowanej zmianie nauka w liceum ogólnokształcącym będzie poprzedzona nauką w szkole podstawowej. Należy również podkreślić, że nauka w oddziale dwujęzycznym związana jest zawsze z posiadaniem przez ucznia kompetencji (i zdecydowanie predyspozycji) językowych.

- e) nabór do klas dwujęzycznych – specjalistyczny test kompetencji językowych jako dodatkowe narzędzie rekrutacji do klas dwujęzycznych w rękach szkoły

Uwaga bezzasadna – testy kompetencji to decyzja szkoły (rady pedagogicznej).

- f) nauczanie dwujęzyczne. Otwieranie w budynkach liceum eksperymentalnych klas 7 i 8 szkół podstawowych, w tym uelastycznienie podstawy programowej edukacji w szkole podstawowej o możliwość nauczania dwujęzycznego od I klasy szkoły podstawowej

Decyzja dotycząca wyrażenia zgody na prowadzenie eksperymentu w danej szkole będzie należeć, tak jak obecnie, do Ministra Edukacji Narodowej. Warunki dotyczące eksperymentu zostały określone na poziomie projektowanej ustawy prawo oświatowe. Natomiast propozycja w zakresie uelastycznienia podstawy programowej edukacji w szkole podstawowej o możliwość nauczania dwujęzycznego od I klasy szkoły podstawowej znacznie wykracza poza projektowane zmiany. Jednocześnie wydaje się, że nauczanie dwujęzyczne od I klasy łączyłoby się ze znacznym obciążeniem młodszych uczniów. Dodatkowo, w budżecie państwa nie planowano środków finansowych na realizację takiego zadania.

E. Warunki zatrudniania nauczycieli i osób nie będących nauczycielami w szkołach oraz kwalifikacje nauczycieli

- a) kwalifikacje nauczycieli, w tym w zakresie przyrody, języka obcego w przedszkolach

Uwaga nieuwzględniona. Nauczyciele zatrudnieni w gimnazjach posiadają kwalifikacje do nauczania również w szkołach podstawowych i większość z nich ma kwalifikacje do nauczania w liceach – są to osoby legitymujące się wykształceniem magisterskim (ponad 97% nauczycieli gimnazjów). Według założeń przygotowywanej reformy systemu oświaty, przedmiot przyroda będzie realizowany w klasie czwartej 8-letniej szkoły podstawowej, natomiast przedmioty: biologia, geografia, chemia i fizyka będą realizowane odpowiednio w klasach 5-8 szkoły podstawowej. Powyższa zmiana oznacza, że nauczyciele zarówno przyrody w szkołach podstawowych oraz nauczyciele biologii, geografii, chemii i fizyki zatrudnieni w gimnazjach będą mieli możliwość nauczania tych przedmiotów w szkole podstawowej.

Język obcy w przedszkolu, tak jak dotychczas, będzie mógł być nauczany przez nauczyciela wychowania przedszkolnego – jeśli posiada do tego kwalifikacje, lub przez nauczyciela posiadającego kwalifikacje do nauczania danego języka obcego.

Nie wszyscy nauczyciele zatrudnieni w placówkach przedszkolnych muszą posiadać kwalifikacje do nauczania języka obcego. Decyzje w zakresie organizacji pracy przedszkola, w tym o powierzeniu nauczycielowi prowadzenia określonych zajęć, podejmuje dyrektor. Przygotowanie dzieci do posługiwania się językiem obcym nowożytnym w placówkach przedszkolnych może być realizowane przez nauczyciela, któremu dyrektor powierzył dany oddział, o ile posiada kwalifikacje do nauczania języka obcego nowożytnego w przedszkolu, albo przez nauczyciela posiadającego kwalifikacje do nauczania języka obcego nowożytnego, który będzie prowadził zajęcia związane tylko z przygotowaniem dzieci do posługiwania się językiem obcym nowożytnym.

Wymagania kwalifikacyjne do nauczania języków obcych w przedszkolach określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz.U. z 2015., poz.1264). Zgodnie z § 11 ust. 2, 3 i 4 tego rozporządzenia zajęcia językowe w przedszkolach mogą prowadzić następujący nauczyciele:

-absolwenci studiów na kierunku filologia lub w specjalności danego języka obcego posiadający przygotowanie pedagogiczne,

-absolwenci nauczycielskich kolegiów języków obcych,

- osoby, które ukończyły studia wyższe na dowolnym kierunku (specjalności) i legitymują się świadectwem znajomości danego języka obcego w stopniu zaawansowanym lub biegłym, o którym mowa w załączniku do rozporządzenia, oraz posiadają przygotowanie pedagogiczne,

- osoby, które mają kwalifikacje do pracy w przedszkolach, a ponadto legitymują się świadectwem znajomości danego języka obcego w stopniu co najmniej podstawowym, o którym mowa w załączniku do rozporządzenia, oraz ukończyły studia podyplomowe lub kurs kwalifikacyjny w zakresie wczesnego nauczania danego języka obcego.

Nauczyciele przedszkoli legitymujący się świadectwem znajomości danego języka obcego w stopniu co najmniej podstawowym, o którym mowa w załączniku do rozporządzenia, mogą do dnia 31 sierpnia 2020 r. prowadzić zajęcia językowe bez konieczności ukończenia studiów podyplomowych lub kursu kwalifikacyjnego z zakresu wczesnego nauczania danego języka obcego (§ 28a rozporządzenia).

Do 2020 r. nauczyciele ci będą mogli uzupełnić wymagane kwalifikacje w zakresie wczesnego nauczania danego języka obcego przez ukończenie studiów podyplomowych prowadzonych przez szkoły wyższe lub kursu kwalifikacyjnego prowadzonego przez akredytowane placówki doskonalenia nauczycieli.

Nauczyciele, którzy do tego czasu nie zdobędą kwalifikacji do nauczania języka obcego, będą mogli nadal prowadzić zajęcia w przedszkolach z wyjątkiem zajęć językowych.

b) nieprzygotowania nauczycieli do zmian

Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 77a ust. 1a ustawy o systemie oświaty oraz przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 września 2016 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz.U. poz. 1591) do zadań placówek doskonalenia nauczycieli prowadzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania należy podejmowanie działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty, zgodnie z polityką oświatową państwa, w tym wspieranie publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz bibliotek pedagogicznych. Mając na uwadze powyższe Ośrodek Rozwoju Edukacji jako placówka doskonalenia nauczycieli prowadzona przez Ministra Edukacji Narodowej będzie zobowiązana do przygotowania ww. podmiotów do wspierania szkół i placówek w zakresie wprowadzanych w systemie oświaty zmian.

c) braku potrzeby wydawania zgody przez kuratora na zatrudnianie osoby niebędącej nauczycielem. Decyzja dyrektora przedszkola powinna być wystarczająca

Co do zasady do prowadzenia zajęć z dziećmi powinni być zatrudniani nauczyciele. Zatrudnienie osób niebędących nauczycielami powinno mieć miejsce jedynie w szczególnych przypadkach, dlatego zasadne jest, aby kurator oświaty wydawał zgodę na zatrudnienie takiej osoby jednocześnie kontrolując, czy zaistniał uzasadniony przypadek.

F. Finansowanie zadań oświatowych

- a) uzależnienia części subwencji dla szkół zawodowych od potrzeb rynku pracy

Uwaga niezasadna. Zmiany dotyczące subwencji dla szkół zawodowych wykraczają poza obszar projektu ustawy.

- b) algorytmu podziału części oświatowej subwencji ogólnej powinien uwzględnić wyniki analizy danych otrzymywanych dzięki funkcjonowaniu Systemu Informacji Oświatowej. Uwaga o dokładne określenie standardów kosztowych różnych typów szkół, zlokalizowanych na różnych obszarach na podstawie danych SIO

Wysokość poszczególnych wag algorytmu jest związana lub w znacznym stopniu odzwierciedla koszty realizacji zadań oświatowych. Przy szacowaniu wartości poszczególnych wag wykorzystywane są czynniki oddziaływujące na koszt realizacji zadań oświatowych w tym również też dane pozyskane z systemu informacji oświatowej (np. liczba uczniów w oddziale, liczba godzin określonych zajęć, wysokość wynagrodzeń nauczycieli), ponadto przy ustalaniu wartości wag, analizowane są rzeczywiste wydatki jednostek samorządu terytorialnego w oparciu o sprawozdania budżetowe jednostek samorządu terytorialnego Rb-27S i Rb-28S. W ostatnich latach, każda zmiana wysokości wag w algorytmie, była wsparta analizą rzeczywistych kosztów ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego na określone zadanie, a kierunek zmian oraz ich skala były w ścisłej relacji z ponoszonymi kosztami.

Ministerstwo planuje przygotowanie projektu ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Projekt ustawy o finansowaniu zadań oświatowych wraz z oceną skutków regulacji został wpisany do Wykazu Prac Rady Ministrów. W przepisach nowej ustawy o finansowaniu zadań oświatowych planuje się określenie ogólnych zasad podziału części oświatowej subwencji ogólnej. Projektowane przepisy będą konsultowane z jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi zainteresowanymi partnerami.

- c) Uwaga dotycząca negatywnych skutków finansowych zmiany polegającej na obniżeniu wieku obowiązku szkolnego w 2017 roku w wysokości 222,5 mln zł (różnica między „utraconą” subwencją szkolną na ucznia, a dotacją na przedszkolaka)

Zmiany dotyczące obniżenia wieku szkolnego wykraczają poza obszar projektu ustawy. Część oświatowa subwencji ogólnej na 2016 rok została naliczona na wszystkie dzieci sześciolatnie, niezależnie czy dziecko sześciolatnie od września 2016 r. będzie uczniem szkoły podstawowej, czy też będzie objęte wychowaniem przedszkolnym.

W związku ze zwiększoną liczbą dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym od roku szkolnego 2016/2017 podwyższono kwotę rocznej dotacji na dziecko na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego z kwoty 1 305 zł do 1 370 zł. Ostatecznie,

łączna pula środków na rok 2016 przekazywana z budżetu państwa dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie subwencji oświatowej i dotacji na realizację wychowania przedszkolnego pozostaje na tym samym poziomie jak wysokość planowana przed zniesieniem obowiązku szkolnego dla dzieci sześciolatków.

Zmiana subwencji oświatowej na kolejne lata będzie adekwatna do zmiany zadań oświatowych i tym samym zmiany koniecznych do ponoszenia wydatków. Spodziewana mniejsza liczba uczniów w klasach I szkół podstawowych w roku szkolnym 2016/2017 oznaczać będzie mniej oddziałów klasowych i tym samym mniejsze wydatki. Jednakże taki efekt nie będzie zachodził w jednooddziałowych szkołach podstawowych. Zwiększone koszty z tego tytułu zostaną uwzględnione w kwocie części oświatowej subwencji ogólnej dla tych samorządów, w których klasy pierwsze będą małoliczne, tak aby pokryć konieczne do ponoszenia wydatki na wynagrodzenia nauczycieli prowadzących proces dydaktyczny w tych oddziałach. Odpowiednie środki z tego tytułu zostały uwzględnione w kalkulacji wysokości kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na 2017 r. i zgłoszone do projektu ustawy budżetowej na 2017 r.

- d) objęcia, od 1 września bieżącego roku, sześciolatków w przedszkolach częścią oświatową subwencji ogólnej w takim samym wymiarze, jak uczniów w szkole podstawowej

W Ministerstwie podjęto prace w celu umożliwienia finansowania w ramach subwencji dzieci w wieku 6 lat i powyżej, objętych wychowaniem przedszkolnym. Projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw wraz z oceną skutków regulacji, dotyczący objęcia finansowaniem w ramach subwencji oświatowej dzieci w wieku 6 lat i powyżej, został wpisany do Wykazu Prac Rady Ministrów. Zgodnie z założeniami przyjętymi do oceny skutków regulacji do ww. projektu ustawy dzieci w wieku 6 lat i powyżej, będą finansowane w ramach subwencji oświatowej w średniej wysokości 4 300 zł.

- e) możliwości zwrotu kosztów przewozu przez gminę organowi prowadzącemu szkoły specjalne - jeśli ten organ zapewni dowóz dzieci niepełnosprawnych

Uwaga nieuwzględniona. Różne typy i rodzaje szkół prowadzone są przez różne jednostki samorządu terytorialnego, tj. przez gminy i powiaty. Natomiast zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym w zakresie organizowania dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do danych jednostek oświatowych, należy do zadań własnych gminy (art. 15 ust.1 i art. 18a ust. 1, w związku z art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U., poz. 1515, z późn.zm.).

- f) zmian finansowania realizacji zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży

Uwaga nieuwzględniona. Edukacja dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, w szczególności dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, wymaga odpowiednio wyższych nakładów finansowych (m. in. związanych z zapewnieniem odpowiedniego sprzętu specjalistycznego, organizacją zajęć rewalidacyjnych i innych zajęć o charakterze terapeutycznym, zapewnieniem odpowiednio wykwalifikowanej kadry). Dlatego w algorytmie podziału części oświatowej subwencji ogólnej na dany rok zapewniono zwiększone wagi dla uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, których wysokość zróżnicowana jest m. in. rodzajem niepełnosprawności (np. w przypadku uczniów z autyzmem kwota subwencji na ucznia jest ustalana jako iloczyn wagi 9,5 x finansowy standard A x wskaźnik korygujący Di). Obecny system finansowania zadań oświatowych zapewnia przepływ środków finansowych „za uczniem niepełnosprawnym” - trafiają one bowiem do organu prowadzącego przedszkole, szkołę lub placówkę, do której uczęszcza uczeń. Informacje napływające od rodziców uczniów niepełnosprawnych wskazują, że często pomimo przekazywanych środków z budżetu państwa w ramach zwiększonych wag na uczniów niepełnosprawnych, uczniowie ci nie mieli zapewnionych odpowiednich do ich potrzeb warunków kształcenia, wychowania i opieki, mimo że obowiązek taki wynika z przepisów prawa – ustawy o systemie oświaty oraz aktów wykonawczych do tej ustawy. Jedną z przyczyn było nieprzekazywanie przez JST w budżetach prowadzonych szkół odpowiednich środków na realizację tych zadań. Pomimo, że w przepisach jasno sformułowano zadania organów prowadzących i szkół w zakresie organizacji kształcenia specjalnego, zadania te często nie są realizowane we właściwym zakresie. Głównym powodem wskazywanym przez dyrektorów szkół, którzy nie zapewniają właściwego wsparcia uczniom niepełnosprawnym, jest brak środków finansowych na ich realizację.

Pozostałe podmioty nie zgłosiły uwag.

Inne uwagi zgłoszone do projektu:

Projekt został zamieszczony na stronie Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Rządowego Centrum Legislacji dla szerokiego grona podmiotów zainteresowanych materią regulowaną w przepisach projektu, w tym dla obywateli. Na temat propozycji zawartych w projekcie wypowiedziało się lub wyraziło swoją opinię szereg podmiotów zinstytucjonalizowanych oraz indywidualnych obywateli. Zagadnienia podnoszone w pismach przesłanych w powyższym trybie dotyczyły następujących zagadnień:

1. Uwagi dotyczące statusu dyrektorów oraz wicedyrektorów szkół, w tym w zakresie: konkursów na stanowiska dyrektorów, składu komisji konkursowych, przedłużania powierzenia stanowiska dyrektora, a także powierzania pełnienia obowiązków dyrektora oraz przesłanek do odwołania nauczycieli ze stanowisk kierowniczych. Ponadto, uwagi dotyczące kompetencji organów prowadzących do wglądu do akt pracowniczych nauczycieli.

Szczegółowe rozwiązania systemowe dotyczące statusu dyrektora szkoły oraz pozostałej kadry kierowniczej, a także kwestii związanych z uprawnieniami organów prowadzących w ramach sprawowanego nadzoru nad działalnością szkoły w zakresie spraw finansowych i administracyjnych wymagają odrębnej analizy i przedyskutowania z zainteresowanymi środowiskami – w szczególności z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego oraz przedstawicielami nauczycielskich związków zawodowych. Proponuje się, aby zostały przedmiotem prac Zespołu do spraw statusu zawodowego pracowników oświaty, który zostanie powołany przez Ministra Edukacji Narodowej.

2. Uwagi dotyczące konieczności uzyskiwania przez jednostki samorządu terytorialnego pozytywnej opinii kuratora oświaty w przypadku zamiaru likwidacji szkoły lub zmiany sieci szkół – brak akceptacji rozwiązań ustawowych.

Zgłaszane w powyższym zakresie uwagi odnoszą się do przepisów wprowadzonych do ustawy o systemie oświaty ustawą z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 35), na mocy której przywrócono wymóg uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty w przedmiocie zamiaru likwidacji (przekształcenia) szkoły oraz zmian w sieci szkolnej. Zmiana ta stanowiła powrót do rozwiązań obowiązujących w systemie oświaty do kwietnia 2009 r. Zarówno wówczas jak i obecnie konieczność uzyskiwania pozytywnej opinii kuratora oświaty nie stanowi istotnej przeszkody w racjonalizowaniu sieci szkolnej.

W ostatnich latach niektóre jednostki samorządu terytorialnego likwidowały prowadzone przez siebie szkoły, jednocześnie włączając do sieci szkół publiczne jednostki oświatowe prowadzone przez inne podmioty lub zgadzając się na funkcjonowanie niepublicznych szkół utworzonych w miejsce zlikwidowanych szkół samorządowych. Działania takie skutkowały dla jednostek samorządu terytorialnego obniżeniem kosztów prowadzenia szkół publicznych, głównie z powodu zmiany sposobu zatrudniania nauczycieli. Na zjawisko to zwróciła uwagę Najwyższa Izba Kontroli omawiając wyniki kontroli „Wpływ likwidacji szkół publicznych na warunki realizacji zadań oświatowych gmin” (KNO-4101-04-00/2013P/13/069). Zaniepokojenie wyżej opisanymi działaniami niektórych samorządów terytorialnych wielokrotnie wyrażał Rzecznik Praw Obywatelskich, a także członkowie społeczności lokalnych protestujący przeciw bezpodstawnej ich zdaniem likwidacji szkół. Przywrócenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty w przypadku zamiaru likwidacji szkoły lub placówki, w ocenie Ministerstwa Edukacji Narodowej, nie ingeruje w samodzielność jednostek samorządu terytorialnego oraz ich odpowiedzialność za wykonywanie zadań publicznych jako zadań własnych. Jednostki samorządu terytorialnego wykonują swe zadania samodzielnie, jednakże na podstawie ustaw i w ich ramach, co oznacza że samodzielność nie ma charakteru absolutnego i może podlegać różnego rodzaju ograniczeniom ustanowionym przez ustawodawcę. Takim właśnie ograniczeniem jest uzależnienie możliwości zlikwidowania szkoły od opinii kuratora oświaty. Kurator oświaty jest organem nadzoru pedagogicznego, który w szczególności obejmuje swymi działaniami kwestię zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania

i opieki (art. 33 ust. 2 pkt 7 ustawy o systemie oświaty). Zatem opiniując zamiar likwidacji szkoły kurator oświaty analizuje wszystkie aspekty związane z planowaną likwidacją, zwłaszcza te mające wpływ na zapewnienie uczniom właściwych warunków nauki, wychowania i opieki. Podobnie kwestię tę ocenił Naczelny Sąd Administracyjny (wyrok NSA z dnia 10 listopada 2006 r.; sygn. akt I OSK 258/06). Ponadto, należy zauważyć, że na opinię kuratora oświaty jednostce samorządu terytorialnego służy zażalenie do Ministra Edukacji Narodowej, a na rozstrzygnięcie Ministra skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego. Dwuinstancyjność postępowania administracyjnego oraz kontrola sądowa rozstrzygnięć dotyczących zmian w sieciach szkół i przedszkoli daje jednostkom samorządu terytorialnego, a także podmiotom reprezentującym lokalne społeczności, gwarancje wnikliwej i bezstronnej oceny zmian w sieciach szkół, przeprowadzonej z uwzględnieniem interesu danej jednostki samorządu terytorialnego rozumianej jako ogół, wspólnota jej mieszkańców.

Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Warszawa, 10 listopada 2016 r.

**Minister
Spraw Zagranicznych**

DPUE.920.1450.2016/16/SZ

dot.: RM-10-136-16 z 10 listopada 2016 r.

**Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia

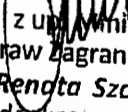
o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy – Prawo oświatowe, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

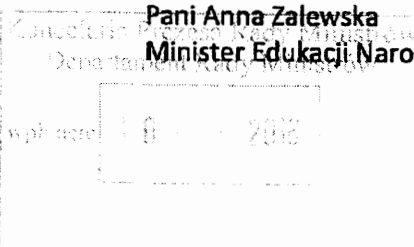
Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

z up. Ministra
Spraw Zagranicznych
Renata Szczęch
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:

**Pani Anna Zalewska
Minister Edukacji Narodowej**

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia

w sprawie typów szkół artystycznych publicznych i niepublicznych

Na podstawie art. 18 ust. 4 ustawy z dnia ... – Prawo oświatowe (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się następujące typy szkół artystycznych publicznych i niepublicznych, realizujących kształcenie ogólne i kształcenie artystyczne:

- 1) szkoły muzyczne:
 - a) ogólnokształcące szkoły muzyczne I stopnia – szkoły o sześcioletnim cyklu kształcenia, w których w ostatnim roku nauki przeprowadza się egzamin końcowy, dające wykształcenie ogólne w zakresie klas I–VI szkoły podstawowej oraz podstawy zawodowego wykształcenia muzycznego,
 - b) ogólnokształcące szkoły muzyczne II stopnia – szkoły o sześcioletnim cyklu kształcenia, w których w klasie II przeprowadza się egzamin ósmoklasisty, dające wykształcenie ogólne w zakresie klas VII i VIII szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego, umożliwiające uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie muzyk po zdaniu egzaminu dyplomowego, a także uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;
- 2) licea plastyczne – szkoły o czteroletnim lub pięcioletnim cyklu kształcenia w zależności od specjalności kształcenia, dające wykształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego, umożliwiające uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie plastyk po zdaniu egzaminu dyplomowego, a także uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;
- 3) ogólnokształcące szkoły baletowe – szkoły o dziewięcioletnim cyklu kształcenia, w których w klasie V przeprowadza się egzamin ósmoklasisty, dające wykształcenie ogólne w zakresie klas IV–VIII szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego,

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 1894).

umożliwiający uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie tancerz po zdaniu egzaminu dyplomowego, a także uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego.

§ 2. Określa się następujące typy szkół artystycznych publicznych i niepublicznych, realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne:

- 1) szkoły muzyczne:
 - a) szkoły muzyczne I stopnia – szkoły o sześcioletnim lub czteroletnim cyklu kształcenia w zależności od wieku ucznia, w których w ostatnim roku nauki przeprowadza się egzamin końcowy, dający podstawy zawodowego wykształcenia muzycznego,
 - b) szkoły muzyczne II stopnia – szkoły o sześcioletnim lub czteroletnim cyklu kształcenia w zależności od specjalności kształcenia, umożliwiające uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie muzyk po zdaniu egzaminu dyplomowego;
- 2) szkoły sztuki tańca – szkoły o dziewięcioletnim cyklu kształcenia, umożliwiające uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie tancerz po zdaniu egzaminu dyplomowego;
- 3) szkoły sztuki cyrkowej – szkoły o trzyletnim cyklu kształcenia, umożliwiające uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie aktor cyrkowy po zdaniu egzaminu dyplomowego;
- 4) szkoły policealne:
 - a) szkoły policealne muzyczne – szkoły o trzyletnim cyklu kształcenia, umożliwiające uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie aktor scen muzycznych po zdaniu egzaminu dyplomowego,
 - b) szkoły policealne plastyczne – szkoły o dwuletnim cyklu kształcenia, umożliwiające uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie artysta plastyk po zdaniu egzaminu dyplomowego.

§ 3. 1. Szkoły, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. a, w zakresie kształcenia ogólnego realizują podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej w zakresie klas I–VI, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia ... – Prawo oświatowe.

2. Szkoły, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. b, w zakresie kształcenia ogólnego realizują podstawy programowe kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej w zakresie klas VII i VIII oraz dla liceum ogólnokształcącego, określone w przepisach, o których mowa w ust. 1.

3. Szkoły, o których mowa w § 1 pkt 2, w zakresie kształcenia ogólnego realizują podstawę programową kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, określoną w przepisach, o których mowa w ust. 1.

4. Szkoły, o których mowa w § 1 pkt 3, w zakresie kształcenia ogólnego realizują podstawy programowe kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej w zakresie klas IV–VIII oraz dla liceum ogólnokształcącego, określone w przepisach, o których mowa w ust. 1.

§ 4. 1. Uczeń szkoły, o której mowa w § 1 pkt 1 lit. a, który w wyniku klasyfikacji końcowej w klasie VI, uzyskał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących pozytywne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o systemie oświaty”, może kontynuować naukę w klasie VII szkoły podstawowej.

2. Uczeń szkoły, o której mowa w § 1 pkt 1 lit. b, który w wyniku klasyfikacji rocznej w klasie II, uzyskał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących pozytywne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq ustawy o systemie oświaty oraz przystąpił do egzaminu ósmoklasisty, może kontynuować naukę w szkole ponadpodstawowej.

3. Uczeń szkoły, o której mowa w § 1 pkt 3, który w wyniku klasyfikacji rocznej w klasie V, uzyskał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących pozytywne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq ustawy o systemie oświaty oraz przystąpił do egzaminu ósmoklasisty, może kontynuować naukę w szkołach ponadpodstawowych.

4. Uczeń szkoły, o której mowa w § 1, który w wyniku klasyfikacji rocznej, uzyskał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących pozytywne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq ustawy o systemie oświaty, może kontynuować naukę w kolejnej klasie odpowiednio szkoły podstawowej albo szkoły ponadpodstawowej.

§ 5. Z dniem 1 września 2017 r. dotychczasowe:

- 1) ogólnokształcące szkoły muzyczne I stopnia stają się szkołami wymienionymi w § 1 pkt 1 lit. a;
- 2) ogólnokształcące szkoły muzyczne II stopnia stają się szkołami wymienionymi w § 1 pkt 1 lit. b;
- 3) licea plastyczne stają się szkołami wymienionymi w § 1 pkt 2;
- 4) ogólnokształcące szkoły baletowe stają się szkołami wymienionymi w § 1 pkt 3;
- 5) szkoły muzyczne I stopnia stają się szkołami wymienionymi w § 2 pkt 1 lit. a;
- 6) szkoły muzyczne II stopnia stają się szkołami wymienionymi w § 2 pkt 1 lit. b;
- 7) szkoły sztuki tańca stają się szkołami wymienionymi w § 2 pkt 2;
- 8) szkoły sztuki cyrkowej stają się szkołami wymienionymi w § 2 pkt 3;
- 9) szkoły policealne muzyczne stają się szkołami wymienionymi w § 2 pkt 4 lit. a;
- 10) szkoły policealne plastyczne stają się szkołami wymienionymi w § 2 pkt 4 lit. b.

§ 6. 1. Podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy – Prawo oświatowe stosuje się począwszy od roku szkolnego 2017/2018 w szkołach, o których mowa w § 1, w klasach odpowiadających klasom I, IV i VII szkoły podstawowej.

2. Podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy o systemie oświaty, w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 września 2017 r., stosuje się w szkołach, o których mowa w § 1:

- 1) w roku szkolnym 2017/2018 w klasach odpowiadających klasom II, III, V i VI szkoły podstawowej;
- 2) w roku szkolnym 2018/2019 w klasach odpowiadających klasom III i VI szkoły podstawowej.

3. Podstawę programową kształcenia ogólnego dla czteroletniego liceum ogólnokształcącego, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy – Prawo oświatowe stosuje się w szkołach, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. b, pkt 2 i 3, począwszy od roku szkolnego 2019/2020.

4. W szkołach, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. b, pkt 2 i 3 w klasach odpowiadających w roku szkolnym 2016/2017 klasom I i II dotychczasowego gimnazjum, do czasu wygaśnięcia kształcenia w tych klasach, stosuje się odpowiednio podstawę programową kształcenia ogólnego dla gimnazjum albo podstawę programową kształcenia ogólnego dla trzyletniego liceum ogólnokształcącego, określoną w przepisach wydanych na podstawie

art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy o systemie oświaty, w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 września 2017 r.

§ 7. 1. Z dniem 1 września 2017 r. likwiduje się klasę pierwszą dotychczasowej ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych.

2. Na rok szkolny 2017/2018 nie prowadzi się postępowania rekrutacyjnego do klasy pierwszej szkoły, o której mowa w ust. 1.

3. Z dniem 1 września 2022 r. znosi się dotychczasową ogólnokształcącą szkołę sztuk pięknych.

4. Z dniem 1 września 2022 r. wygasają:

- 1) wpisy do ewidencji niepublicznych szkół artystycznych dotyczące niepublicznych ogólnokształcących szkół sztuk pięknych;
- 2) decyzje w sprawie zezwolenia osobom prawnym niebędącym jednostkami samorządu terytorialnego lub osobom fizycznym na prowadzenie publicznych ogólnokształcących szkół sztuk pięknych.

5. W szkole, o której mowa w ust. 1, do czasu wygaśnięcia kształcenia, stosuje się odpowiednio podstawę programową kształcenia ogólnego dla gimnazjum oraz podstawę programową kształcenia ogólnego dla trzyletniego liceum ogólnokształcącego, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy o systemie oświaty, w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 września 2017 r.

§ 8. Szkoły pomaturalne bibliotekarskie i animatorów kultury, określone w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie typów szkół artystycznych publicznych i niepublicznych (Dz. U. poz. 1210), funkcjonują do czasu zakończenia prowadzenia działalności przez te szkoły, o której mowa w art. 13 ustawy z dnia 23 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1010).

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 r.²⁾

MINISTER KULTURY

I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie typów szkół artystycznych publicznych i niepublicznych (Dz. U. poz. 1210), które traci moc z dniem 1 września 2017 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia ... – Prawo oświatowe (Dz. U. poz. ...) oraz ustawy z dnia ... Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. poz. ...).

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie jest realizacją upoważnienia ustawowego zawartego w art. 18 ust. 4 ustawy z dnia ... Prawo oświatowe (Dz. U. poz. ...).

Ustawodawca w niniejszym upoważnieniu zobowiązuje ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do określenia typów szkół artystycznych publicznych i niepublicznych, w tym szkół, w których przeprowadza się egzamin końcowy albo egzamin dyplomowy, oraz szkół, w których przeprowadza się egzamin ósmoklasisty, a także szkół, których ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu maturalnego, z uwzględnieniem cyklu kształcenia ogólnego lub kształcenia artystycznego realizowanego w tych szkołach, a także możliwości kontynuowania nauki przez uczniów szkół artystycznych w szkołach, o których mowa w art. 18 ust. 1 ww. ustawy.

Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie typów szkół artystycznych publicznych i niepublicznych (Dz. U. poz. 1210), które traci moc z dniem 1 września 2017 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia ... – Prawo oświatowe (Dz. U. poz. ...) oraz ustawy z dnia ... Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. poz. ...).

W projekcie określono następujące typy szkół artystycznych realizujących zarówno kształcenie ogólne, jak i kształcenie artystyczne:

- 1) szkoły muzyczne: ogólnokształcące szkoły muzyczne I stopnia, ogólnokształcące szkoły muzyczne II;
- 2) licea plastyczne;
- 3) ogólnokształcące szkoły baletowe.

Wskazano szkoły, w których:

- przeprowadza się egzamin końcowy albo egzamin dyplomowy,
- przeprowadza się egzamin ósmoklasisty.

Określono również szkoły, których ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu maturalnego. W projekcie uwzględniono także w stosunku do każdego typu szkoły artystycznych cykle kształcenia ogólnego i kształcenia artystycznego.

W stosunku do dotychczas obowiązujących przepisów w obecnym projekcie zrezygnowano z typu ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych – szkoły plastycznej o sześcioletnim cyklu kształcenia, dającej wykształcenie w zawodzie artystów plastycznych oraz wykształcenie ogólne w zakresie gimnazjum i liceum ogólnokształcącego. W związku z wdrażaną reformą systemu oświaty, skutkującą między innymi wydłużeniem cyklu

kształcenia w szkołach ponadpodstawowych, a w przypadku szkół artystycznych w liceum plastycznym (z dotychczasowych 3 lat do obecnie określonych w projekcie 4 lub 5) brak jest zasadności dla utrzymania odrębnego typu szkoły plastycznej sześcioletniej. W dotychczasowych ogólnokształcących szkołach sztuk pięknych oraz liceach plastycznych realizowano kształcenia w tym samym zawodzie plastyka i osiągnęto takie same efekty kształcenia artystycznego, określone w podstawie programowej kształcenia zawodowego w zawodach szkolnictwa artystycznego. Aktualnie funkcjonuje 29 ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, w tym: 14 prowadzonych przez MKiDN, 11 prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, 4 niepubliczne z uprawnieniami szkoły publicznej. Większość tych szkół działa w ramach zespołu wraz z liceami plastycznymi. W projekcie zawarto przepisy przejściowe określające terminy likwidacji ogólnokształcących szkołach sztuk pięknych oraz zaprzestania rekrutacji.

W projekcie uwzględniono także zakres, w jakim w poszczególnych typach szkół artystycznych realizowane jest kształcenie ogólne, wskazując również na obowiązek realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego dla określonego typu szkoły ogólnokształcącej. Uwzględniono przepisy określające okres przejściowy, w którym szkoły artystyczne – analogicznie do szkół ogólnokształcących – będą realizowały dotychczasową podstawę programową kształcenia ogólnego.

Określone zostały również możliwości kontynuowania nauki przez uczniów szkół artystycznych w szkołach ogólnokształcących i zawodowych, o których mowa w art. 18 ust. 1 ww. ustawy.

W projekcie rozporządzenia określono następujące typy szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne:

- 1) szkoły muzyczne: szkoły muzyczne I stopnia, szkoły muzyczne II stopnia;
- 2) szkoły sztuki tańca;
- 3) szkoły sztuki cyrkowej;
- 4) szkoły policealne: szkoły policealne muzyczne, szkoły policealne plastyczne.

Wskazano szkoły w których przeprowadza się egzamin końcowy albo egzamin dyplomowy.

W stosunku do obecnie obowiązujących przepisów zrezygnowano z typu pomaturalnej szkoły bibliotekarskiej i animatorów kultury, które funkcjonują do 1 września 2018 r. zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 23 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1010).

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji.

Przedmiot projektowanego rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planowane wejście rozporządzenia w życie 1 września 2017 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie planuje się przeprowadzania ewaluacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia

w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i przedszkoli

Na podstawie art. 111 ustawy z dnia ... – Prawo oświatowe (Dz. U. poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Nazwa publicznego przedszkola oraz publicznej szkoły podstawowej, liceum ogólnokształcącego, technikum, branżowej szkoły I i II stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, szkoły policealnej, zwane dalej bez bliższego określenia „szkołą”, zawiera:

- 1) odpowiednio określenie: „Przedszkole”, „Szkoła Podstawowa”, „Liceum Ogólnokształcące”, „Technikum”, „Branżowa Szkoła I stopnia”, „Branżowa Szkoła II stopnia”, „Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy”, „Szkoła Policealna”;
- 2) ustalony przez organ prowadzący numer porządkowy szkoły lub przedszkola wyrażony cyfrą arabską, a w przypadku liceum ogólnokształcącego cyfrą rzymską, jeżeli w danej miejscowości jest więcej niż jedna szkoła lub jedno przedszkole;
- 3) imię szkoły, jeżeli imię takie nadano;
- 4) adres siedziby szkoły lub przedszkola;
- 5) ewentualne wskazanie kierunku kształcenia zawodowego i/lub organu prowadzącego szkołę – w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe.

2. Nazwa:

- 1) szkoły: specjalnej, integracyjnej, sportowej, mistrzostwa sportowego, dwujęzycznej, szkoły podstawowej z oddziałem/oddziałami przedszkolnymi, szkoły ogólnodostępnej z oddziałami specjalnymi, oddziałami integracyjnymi, dwujęzycznymi, sportowymi oraz mistrzostwa sportowego, może zawierać odpowiednio określenie: „Szkoła Specjalna”, „Szkoła Integracyjna”, „Szkoła Sportowa”, „Szkoła Mistrzostwa Sportowego”, „Szkoła dwujęzyczna”, „Szkoła Podstawowa z Oddziałem/Oddziałami Przedszkolnymi”, „Szkoła

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 1903).

z Oddziałami Specjalnymi”, „Szkoła z Oddziałami Integracyjnymi”, „Szkoła z Oddziałami Dwujęzycznymi”, „Szkoła z Oddziałami Sportowymi”, „Szkoła z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego”.

2) przedszkola: specjalnego, integracyjnego oraz ogólnodostępnego z oddziałami integracyjnymi może zawierać odpowiednio określenie: „Przedszkole Specjalne”, „Przedszkole Integracyjne” oraz „Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi”.

3. Nazwa szkoły dla dorosłych zawiera typ szkoły oraz określenie „dla Dorosłych”.

4. Nazwa szkoły specjalnej i szkoły ogólnodostępnej z oddziałami specjalnymi lub przedszkola specjalnego może zawierać określenie rodzaju i niepełnosprawności uczniów.

5. Nazwa szkoły lub przedszkola może zawierać określenie języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego jeżeli są w niej prowadzone:

- 1) zajęcia edukacyjne w języku mniejszości narodowej, języku mniejszości etnicznej lub języku regionalnym, lub
- 2) zajęcia edukacyjne w dwóch językach: polskim oraz języku mniejszości narodowej, języku mniejszości etnicznej lub języku regionalnym, lub
- 3) zajęcia w języku mniejszości narodowej, języku mniejszości etnicznej lub języku regionalnym w formie odrębnych zajęć.

6. Szkoła podstawowa może mieć filię. Nazwa filii zawiera określenie „Filia” oraz nazwę szkoły podstawowej, której jest organizacyjnie podporządkowana. Filia szkoły podstawowej nie może być tworzona poza gminą, na terenie której znajduje się ta szkoła podstawowa.

7. Nazwa szkoły lub przedszkola wchodzących w skład zespołu szkół, oprócz nazwy tej szkoły lub przedszkola może zawierać nazwę zespołu.

8. Nazwa szkoły specjalnej wchodzącej w skład specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, młodzieżowego ośrodka wychowawczego lub młodzieżowego ośrodka socjoterapii, oprócz nazwy tej szkoły zawiera nazwę ośrodka.

9. Nazwa przedszkola specjalnego wchodzącego w skład specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego oprócz nazwy tego przedszkola zawiera nazwę ośrodka.

§ 2. 1. Szkole nadaje imię organ prowadzący na wniosek rady szkoły lub w przypadku braku rady szkoły – na wniosek rady pedagogicznej i rady rodziców.

2. W uzasadnionych przypadkach odrębne imię może być nadane filii szkoły podstawowej. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Wniosek rady szkoły powinien uzasadniać wybór kandydata na patrona szkoły, określać plan działań szkoły związanych z nadaniem imienia szkole oraz przewidywany termin uroczystości.

4. Organ prowadzący zajmuje stanowisko w sprawie w terminie 30 dni.

5. Przedszkolu nadaje imię organ prowadzący na wniosek rady przedszkola lub w przypadku braku rady szkoły – na wniosek rady pedagogicznej i rady rodziców. Przepisy ust. 3–4 stosuje się.

§ 3. 1. Szkoła używa pieczęci urzędowej zgodnie z przepisami w sprawie tablic i pieczęci urzędowych.

2. Filia szkoły podstawowej używa pieczęci urzędowej szkoły, której jest organizacyjnie podporządkowana.

3. Tablica urzędowa szkoły wchodzącej w skład zespołu szkół, oprócz nazwy tej szkoły, zawiera nazwę zespołu.

4. Tablica urzędowa szkoły wchodzącej w skład specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, młodzieżowego ośrodka wychowawczego lub młodzieżowego ośrodka socjoterapii, oprócz nazwy tej szkoły, zawiera nazwę ośrodka.

5. W nazwie szkoły specjalnej umieszczonej na tablicy urzędowej i na sztandarze, pomija się określenie „specjalna” oraz określenie rodzaju i stopnia niepełnosprawności intelektualnej uczniów.

6. Nazwa szkoły jest używana w pełnym brzmieniu. Na pieczęciach może być używany skrót nazwy.

7. Szkoła, w której zajęcia edukacyjne są prowadzone w języku mniejszości narodowej, języku mniejszości etnicznej lub języku regionalnym, oprócz nazwy w języku polskim, może używać nazwy w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym.

8. Przepisy ust. 1 i 3 oraz 5–7 stosuje się do przedszkoli.

§ 4. 1. Dyrektor szkoły może tworzyć zespoły nauczycieli i specjalistów w zależności od potrzeb szkoły wynikających z zadań statutowych, potrzeb programowych lub innych uwarunkowań, w jakich funkcjonuje szkoła.

2. Dyrektor szkoły tworzy zespół na czas określony lub nieokreślony.

3. Pracą zespołu kieruje przewodniczący powoływany przez dyrektora szkoły na wniosek zespołu. Przewodniczący zespołu może powoływać do realizacji określonego

zadania lub zadań zespołu innych nauczycieli, specjalistów i pracowników szkoły oraz osoby niebędące pracownikami tej szkoły.

4. Zespół określa plan pracy i zadania do realizacji w danym roku szkolnym. Podsumowanie pracy zespołu odbywa się podczas ostatniego w danym roku szkolnym zebrania rady pedagogicznej.

§ 5. 1. Liczba dzieci w oddziale przedszkolnym wynosi nie więcej niż 25. Oddział przedszkola obejmuje dzieci w zbliżonym wieku, z uwzględnieniem ich potrzeb, zainteresowań, uzdolnień oraz rodzaju i stopnia niepełnosprawności.

2. Liczba uczniów w oddziale klas I–III szkoły podstawowej wynosi nie więcej niż 25.

3. W przypadku przyjęcia z urzędu, w okresie od rozpoczęcia do zakończenia zajęć dydaktycznych do oddziału klasy I, II lub III szkoły podstawowej, ucznia zamieszkałego w obwodzie szkoły, dyrektor szkoły, po poinformowaniu rady oddziałowej utworzonej z przedstawicieli rodziców uczniów danego oddziału, dzieli dany oddział, jeżeli liczba uczniów jest zwiększona ponad liczbę określoną w ust. 2.

4. Dyrektor szkoły może odstąpić od podziału, o którym mowa w ust. 3, zwiększając liczbę uczniów w oddziale ponad liczbę określoną w ust. 2 na wniosek rady oddziałowej, o której mowa w ust. 3 oraz po uzyskaniu zgody organu prowadzącego.

5. Liczba uczniów w oddziale klas I–III szkoły podstawowej może być zwiększona nie więcej niż o 2 uczniów.

6. Jeżeli liczba uczniów w oddziale klas I–III szkoły podstawowej zostanie zwiększona zgodnie z ust. 4 i 5, w szkole zatrudnia się asystenta nauczyciela, który wspiera nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze w tym oddziale.

7. Oddział, w którym liczbę uczniów zwiększono zgodnie z ust. 4 i 5, może funkcjonować ze zwiększoną liczbą uczniów w ciągu całego etapu edukacyjnego.

§ 6. 1. Liczba uczniów w oddziale przedszkola integracyjnego, szkoły integracyjnej oraz w oddziale integracyjnym w przedszkolu ogólnodostępnym i szkole ogólnodostępnej wynosi nie więcej niż 20, w tym do 5 dzieci lub uczniów niepełnosprawnych.

2. Liczba uczniów w oddziale szkoły specjalnej oraz w oddziale specjalnym w szkole ogólnodostępnej wynosi:

- 1) w oddziale dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – do 4;
- 2) w oddziale dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – do 4;

- 3) w oddziale dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z wyłączeniem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – do 6;
- 4) w oddziale dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących – do 8;
- 5) w oddziale dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – do 8;
- 6) w oddziale dla uczniów niewidomych i słabowidzących – do 10;
- 7) w oddziale dla uczniów z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją – do 12;
- 8) w oddziale dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – do 16;
- 9) w oddziale zorganizowanym łącznie dla uczniów, o których mowa w pkt. 1, 4, 7 – do 5.

3. Liczba dzieci w oddziale przedszkola specjalnego, oddziale specjalnym w przedszkolu ogólnodostępnym wynosi:

- 1) w oddziale dla dzieci z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – do 4;
- 2) w oddziale dla dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi – do 4;
- 3) w oddziale dla dzieci niesłyszących i słabosłyszących – do 8;
- 4) w oddziale dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – do 8;
- 5) w oddziale dla dzieci niewidomych i słabowidzących – do 10;
- 6) w oddziale dla dzieci z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją – do 12;
- 7) w oddziale zorganizowanym łącznie dla dzieci, o których mowa w pkt. 1–6 do 5.

4. Liczba uczniów w oddziale szkoły specjalnej wynosi:

- 1) w oddziale dla uczniów niedostosowanych społecznie – do 16;
- 2) w oddziale dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym – do 16.

§ 7. 1. Na zajęciach świetlicowych w szkole podstawowej pod opieką jednego nauczyciela nie może pozostawać więcej niż 25 uczniów.

2. W przypadku szkół specjalnych, integracyjnych oraz oddziałów specjalnych i integracyjnych zorganizowanych w szkołach ogólnodostępnych liczba uczniów na zajęciach świetlicowych pozostających pod opieką jednego nauczyciela odpowiada liczbie uczniów wymaganej dla oddziału specjalnego lub integracyjnego, określonej w § 6.

§ 8. 1. Godzina lekcyjna trwa 45 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć edukacyjnych w czasie od 30 do 60 minut, zachowując ogólny tygodniowy czas trwania zajęć edukacyjnych ustalony w tygodniowym rozkładzie zajęć opracowanym przez dyrektora szkoły.

2. Czas trwania poszczególnych zajęć edukacyjnych w klasach I–III szkoły podstawowej ustala nauczyciel prowadzący te zajęcia, zachowując ogólny tygodniowy czas zajęć, o którym mowa w ust. 1.

3. Godzina zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, zajęć socjoterapeutycznych dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym oraz zajęć resocjalizacyjnych dla uczniów niedostosowanych społecznie trwa 60 minut.

4. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć określonych w ust. 3 w czasie krótszym niż 60 minut, zachowując ustalony dla ucznia łączny czas tych zajęć.

§ 9. 1. W szkole obowiązkowe zajęcia edukacyjne organizowane są w oddziałach, w grupie oddziałowej, grupie międzyoddziałowej, grupie międzyklasowej lub grupie międzyszkolnej.

2. W liceum ogólnokształcącym i technikum przedmioty ujęte w podstawie programowej kształcenia ogólnego w zakresie rozszerzonym mogą być realizowane w oddziale, grupie oddziałowej i grupie międzyoddziałowej, a za zgodą organu prowadzącego – także w grupie międzyszkolnej.

3. W klasach IV–VIII szkoły podstawowej, branżowej szkole I i II stopnia, liceum ogólnokształcącym, technikum i szkole policealnej podział na grupy jest obowiązkowy:

- 1) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych: komputerowych i informatyki liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej;
- 2) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z języków obcych w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów;
- 3) na nie więcej niż połowie godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;
- 4) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego, dla których z treści programu nauczania dla zawodu wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;

- 5) w przypadku prowadzenia kształcenia zawodowego na podstawie modułowego programu nauczania dla zawodu, zgodnie z wymogami określonymi w modułowym programie nauczania dla zawodu;
- 6) na zajęciach praktycznej nauki zawodu, zgodnie z przepisami w sprawie praktycznej nauki zawodu;
- 7) na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, a w przypadku zespołu szkół – także w grupie międzyszkolnej, liczącej nie więcej niż 26 uczniów, z tym że jeżeli w skład grupy oddziałowej, międzyoddziałowej, międzyklasowej lub międzyszkolnej wchodzi uczniowie niepełnosprawni uczęszczający do oddziałów integracyjnych lub uczniowie oddziałów specjalnych, liczba uczniów w grupie nie może być większa niż liczba uczniów odpowiednio w oddziale integracyjnym lub specjalnym określona w § 6.

4. W oddziałach integracyjnych i oddziałach specjalnych liczących co najmniej 3 uczniów niepełnosprawnych na zajęciach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 i 7, podział na grupy jest obowiązkowy, z tym że grupa oddziałowa, międzyoddziałowa lub międzyklasowa nie może liczyć mniej niż 5 uczniów.

5. W przypadku oddziałów liczących odpowiednio nie więcej niż 24, 26 lub 30 uczniów na zajęciach, o których mowa w ust. 3 pkt 1–4 i 7, podziału na grupy można dokonywać za zgodą organu prowadzącego szkołę.

6. W klasach IV–VIII szkoły podstawowej i szkole ponadpodstawowej zajęcia wychowania fizycznego, w zależności od realizowanej formy tych zajęć, mogą być prowadzone łącznie albo oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.

7. W szkole podstawowej działającej w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych.

8. Jeżeli w szkole podstawowej jest organizowane nauczanie w klasach łączonych, to:

- 1) obowiązkowe zajęcia edukacyjne w klasie I, z wyjątkiem edukacji muzycznej, edukacji plastycznej i wychowania fizycznego, i w klasie VIII, z wyjątkiem muzyki, plastyki, zajęć technicznych i wychowania fizycznego, prowadzi się bez łączenia tych klas z innymi klasami;
- 2) w klasach II–VII co najmniej połowę wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem zajęć wymienionych w pkt 1, prowadzi się w klasach rozłącznych.

9. W szkole podstawowej działającej w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych, w której zorganizowano oddział przedszkolny, dopuszcza się łączenie zajęć prowadzonych w oddziale przedszkolnym dla dzieci 6-letnich z zajęciami edukacyjnymi prowadzonymi w klasie I w taki sposób, by co najmniej połowa zajęć obowiązkowych zajęć edukacyjnych prowadzonych z zakresu odpowiednio edukacji polonistycznej, przyrodniczej, matematycznej oraz języka obcego nowożytnego w klasie I była prowadzona oddzielnie.

§ 10. 1. Szkoła może zorganizować internat. Internat zapewnia opiekę i wychowanie uczniom szkół dla dzieci i młodzieży, w tym uczniom wymagającym stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, uczących się poza miejscem stałego zamieszkania.

2. Internat jest integralną częścią szkoły.

3. Do zadań internatu należy:

- 1) zapewnienie zakwaterowania, wyżywienia i bezpiecznych warunków pobytu;
- 2) zapewnienie warunków do nauki, rozwijania zainteresowań, uzdolnień oraz rozwiązywaniu problemów wychowanków;
- 3) tworzenie warunków do uczestnictwa w kulturze, sporcie i turystyce oraz organizacja czasu wolnego;
- 4) uczenie samodzielności, tolerancji, wyrabianie poczucia odpowiedzialności;
- 5) współdziałanie w realizacji zadań wychowawczych z rodzicami wychowanków.

4. Internat zapewnia wychowankom:

- 1) całodobową opiekę;
- 2) możliwość korzystania z wyżywienia;
- 3) właściwe warunki sanitarno-higieniczne;
- 4) warunki do nauki, w tym pomieszczenie do indywidualnej nauki;
- 5) pomoc w nauce;
- 6) wspieranie rozwoju zainteresowań i szczególnych uzdolnień oraz umożliwienie uczestnictwa w kulturze, sporcie i turystyce;
- 7) pokój dla chorych;
- 8) możliwość samodzielnego przygotowywania posiłków.

5. Internat realizuje zadania we współpracy z rodzicami wychowanka, szkoła do której uczęszcza oraz poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym specjalistycznymi.

6. Liczbę wychowanków w grupie wychowawczej w internacie określa dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym, z zastrzeżeniem ust. 7–9.

7. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej nie może przekraczać 30.

8. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej w internacie obejmującej wyłącznie wychowanków niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym, odpowiada liczbie uczniów w oddziale szkoły specjalnej lub w oddziale specjalnym w szkole ogólnodostępnej, o których mowa w § 6 ust. 2–3.

9. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej w internacie, w której są uczniowie niepełnosprawni, niedostosowani społecznie lub zagrożeni niedostosowaniem społecznym wynosi do 25, w tym do 5 uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

10. Tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczych i wychowawczych z jedną grupą wychowawczą w:

- 1) internacie szkoły podstawowej wynosi co najmniej 70 godzin zegarowych;
- 2) internacie szkoły ponadpodstawowej wynosi co najmniej 49 godzin zegarowych.

11. Grupą wychowawczą w internacie opiekuje się wychowawca grupy wychowawczej.

12. Za zgodą organu prowadzącego szkołę, w internacie można zatrudnić wychowawcę – opiekuna nocnego.

§ 11. 1. Godzina zajęć nauczania, wychowania i opieki w przedszkolu trwa 60 minut.

2. Czas prowadzonych zajęć w przedszkolu – w szczególności nauki religii i zajęć rewalidacyjnych, powinien być dostosowany do możliwości rozwojowych dzieci i wynosić:

- 1) z dziećmi w wieku 3–4 lat – około 15 minut,
- 2) z dziećmi w wieku 5–6 lat – około 30 minut.

3. W przedszkolu mogą być organizowane zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim oraz zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

§ 12. 1. Przedszkole może być jedno- lub wielooddziałowe.

2. W uzasadnionych przypadkach poszczególne oddziały, nie więcej jednak niż 6 oddziałów, mogą być zlokalizowane w różnych lokalach położonych na terenie danej miejscowości, jeżeli organ prowadzący zapewni dyrektorowi przedszkola warunki sprawowania bezpośredniego nadzoru nad tymi oddziałami. Lokale, w których znajdują się te oddziały muszą spełniać warunki, jakim odpowiadają przedszkola.

3. Przedszkole funkcjonuje przez cały rok szkolny, z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący na wniosek dyrektora przedszkola i rady przedszkola. W przypadku braku rady przedszkola – rady rodziców.

4. Dyrektor przedszkola powierza poszczególne oddziały opiece jednego lub dwu nauczycieli zależnie od czasu pracy oddziału oraz realizowanych zadań oraz z uwzględnieniem propozycji rodziców.

5. Dla zapewnienia ciągłości i skuteczności pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej wskazane jest, aby ten sam nauczyciel wychowawca opiekował się danym oddziałem w ciągu całego etapu edukacyjnego.

6. Organizację pracy przedszkola określa ramowy rozkład dnia ustalony przez dyrektora przedszkola na wniosek rady pedagogicznej, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny nauczania, wychowania i opieki, zasad określonych w § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i 3 oraz oczekiwań rodziców.

7. Na podstawie ramowego rozkładu dnia nauczyciel (nauczyciele), któremu powierzono opiekę nad danym oddziałem, ustala dla tego oddziału szczegółowy rozkład dnia, z uwzględnieniem potrzeb i zainteresowań dzieci.

§ 13. 1. Organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji szkoły lub przedszkola opracowany przez dyrektora szkoły w terminie do dnia 10 kwietnia danego roku.

2. Arkusz organizacji szkoły lub przedszkola zatwierdza organ prowadzący szkołę do dnia 25 maja danego roku, po uzyskaniu w terminie do dnia 30 kwietnia ustawowych opinii.

3. Organ prowadzący szkołę lub przedszkole zatwierdza niezwłocznie – po zasięgnięciu ustawowych opinii – zmiany do zaopiniowanego arkusza organizacji szkoły lub przedszkola przygotowanego odpowiednio przez dyrektora szkoły lub przedszkola.

4. Arkusz organizacji szkoły określa w szczególności:

- 1) liczbę oddziałów poszczególnych klas;
- 2) liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach;
- 3) tygodniowy wymiar godzin – w poszczególnych oddziałach:
 - a) zajęć obowiązkowych, w tym godzin wynikających z podziału na grupy,
 - b) zajęć: religii, etyki, wychowania do życia w rodzinie, języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego i naukę własnej historii i kultury, sportowych w oddziałach i szkołach sportowych oraz w oddziałach i szkołach mistrzostwa sportowego, o ile takie zajęcia prowadzone są w szkole,

- c) zajęć rewalidacyjnych;
- 4) liczbę pracowników ogółem, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze;
- 5) liczbę nauczycieli wraz z informacją o ich kwalifikacjach;
- 6) liczbę pracowników administracji i obsługi oraz etatów przeliczeniowych;
- 7) ogólną liczbę godzin zajęć edukacyjnych lub godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę, w tym liczbę godzin zajęć realizowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

5. Arkusz organizacji przedszkola określa w szczególności:

- 1) liczbę oddziałów;
- 2) liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach;
- 3) tygodniowy wymiar zajęć religii, języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego;
- 4) czas pracy przedszkola oraz poszczególnych oddziałów;
- 5) liczbę pracowników ogółem, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze;
- 6) liczbę nauczycieli wraz z informacją o ich kwalifikacjach;
- 7) liczbę pracowników administracji i obsługi oraz etatów przeliczeniowych;
- 8) ogólną liczbę godzin zajęć edukacyjnych lub godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący przedszkole, w tym liczbę godzin zajęć realizowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

§ 14. 1. Zajęcia edukacyjne ze słuchaczami w szkole dla dorosłych kształcącej w formie stacjonarnej odbywają się przez trzy lub cztery dni w tygodniu.

2. W szkole dla dorosłych kształcącej w formie zaocznej:

- 1) konsultacje zbiorowe dla słuchaczy odbywają się we wszystkich semestrach co dwa tygodnie przez dwa dni, a w uzasadnionych przypadkach co tydzień przez dwa dni;
- 2) dopuszcza się możliwość organizowania dodatkowych konsultacji indywidualnych w wymiarze 20% ogólnej liczby godzin zajęć w semestrze;
- 3) organizuje się dwie konferencje instruktazowe w czasie jednego semestru: pierwszą – wprowadzającą do pracy w semestrze, i drugą – przedegzaminacyjną.

§ 15. Przepisy § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i 3, § 10, § 11 ust. 3–7 i § 13 ust. 1–3, 5 stosuje się odpowiednio do oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 111 ustawy – Prawo oświatowe (Dz. U. poz. ...).

W związku z rezygnacją z regulowania w drodze rozporządzenia spraw dotyczących ramowych statutów szkół i przedszkoli (dotychczasowy art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty) oraz przeniesieniem głównych regulacji tego aktu dotyczących organizacji szkół i przedszkoli na poziom ustawy, wynikała potrzeba wprowadzenia nowego upoważnienia dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Rozporządzenie określi szczegółową organizację publicznych szkół i przedszkoli, w tym:

- 1) elementy tworzące nazwę szkoły i przedszkola;
- 2) tryb nadawania imienia szkole i przedszkolu;
- 3) warunki i sposób używania nazwy szkoły i przedszkola, w tym szkoły wchodzącej w skład zespołu szkół i szkoły wchodzącej w skład ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy o systemie oświaty, na pieczęciach, tablicy urzędowej i sztandarze;
- 4) zasady tworzenia i używania nazwy szkoły podstawowej filialnej;
- 5) warunki i tryb tworzenia zespołów nauczycieli do realizacji zadań szkoły określonych w statucie;
- 6) liczbę uczniów w oddziale klas I–III szkoły podstawowej ogólnodostępnej, w oddziale szkoły specjalnej, oddziale szkoły integracyjnej, oddziale specjalnym i oddziale integracyjnym w szkole ogólnodostępnej oraz liczbę uczniów pod opieką nauczyciela wychowawcy w świetlicy;
- 7) czas trwania zajęć edukacyjnych oraz zajęć rewalidacyjnych;
- 8) formy organizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz organizację zajęć w oddziałach;
- 9) szczegółowe warunki i tryb tworzenia klas łączonych oraz szczegółowe warunki organizacji nauczania w tych klasach, z uwzględnieniem danego etapu edukacyjnego, obowiązkowych zajęć edukacyjnych prowadzonych oddzielnie oraz organizacji nauczania części zajęć edukacyjnych w klasach łączonych;
- 10) zadania internatu, organizację pracy w internacie ze szczególnym uwzględnieniem form organizacyjnych pracy z wychowankami, liczbę uczniów w grupie wychowawczej,

tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczych i wychowawczych w internacie z jedną grupą wychowawczą;

- 11) szczegółową organizację pracy przedszkola, w tym w szczególności organizację i liczbę uczniów w oddziale;
- 12) zakres informacji, jakie w szczególności powinny być zawarte w arkuszu organizacji szkoły i przedszkola oraz terminy jego opracowywania, opiniowania i zatwierdzania, mając na uwadze liczbę pracowników szkoły i przedszkola, liczbę oddziałów poszczególnych klas, liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach, tygodniowy wymiar godzin zajęć obowiązkowych w poszczególnych oddziałach oraz tygodniowy wymiar godzin zajęć dodatkowych;
- 13) sposób organizowania kształcenia w szkołach dla dorosłych w formach: stacjonarnej lub zaocznej.

Nowe regulacje określone w projektowanym rozporządzeniu mają przewodnie znaczenie dla prawidłowej realizacji celów i zadań szkół i placówek publicznych.

Projekt rozporządzenia zawiera regulacje dotyczące elementów tworzących nazwę szkoły i przedszkola oraz sposobu używania nazwy szkoły i przedszkola. W odpowiedzi na postulaty i oczekiwania społeczne, związane z różnymi interpretacjami dotychczasowych regulacji (w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół – Dz. U. poz. 624, z późn. zm.), proponuje się określenie tryb nadawania imienia szkole i przedszkolu. Ponadto, proponuje się określenie warunków i sposobu używania nazwy na pieczęciach, tablicach urzędowych, sztandarze, świadectwie i legitymacji szkolnej.

Określenia zawarte w nazwie szkoły, odpowiadają nazwom, o których mowa w art. 2 ustawy – Prawo oświatowe, tj. szkoły: specjalnej, integracyjnej, sportowej, mistrzostwa sportowego, dwujęzycznej, szkoły ogólnodostępnej z oddziałami specjalnymi, oddziałami integracyjnymi, dwujęzycznymi, sportowymi oraz mistrzostwa sportowego. Nazwa szkoły specjalnej i szkoły ogólnodostępnej z oddziałami specjalnymi może zawierać określenie rodzaju i stopnia niepełnosprawności uczniów. Nazwa szkoły może również zawierać określenie innego języka niż język polski w szkołach, w których zajęcia edukacyjne są prowadzone w języku mniejszości narodowej, języku mniejszości etnicznej lub języku regionalnym, lub zajęcia edukacyjne są prowadzone w dwóch językach: polskim oraz języku mniejszości narodowej, języku mniejszości etnicznej lub języku regionalnym.

W projekcie proponuje się możliwość zlokalizowania – jedynie w uzasadnionych przypadkach – poszczególnych oddziałów przedszkolnych (nie więcej jednak niż 6

oddziałów), w różnych lokalach położonych na terenie danej miejscowości, jeżeli organ prowadzący zapewni dyrektorowi przedszkola warunki sprawowania bezpośredniego nadzoru nad tymi oddziałami. Lokale, w których znajdują się te oddziały muszą spełniać warunki, jakim odpowiadają przedszkola.

Proponuje się, aby szkole/przedszkolu nadawał imię organ prowadzący na wniosek rady szkoły/przedszkola. W przypadku braku funkcjonowania rady – kompetencje te będą należały do rady pedagogicznej i rady rodziców. W uzasadnionych przypadkach (uzasadnionych wychowawczo i dydaktycznie) odrębne imię będzie mogło być nadane filii szkoły. Wniosek powinien uzasadniać wybór kandydata na patrona szkoły, określać plan działań szkoły związanych z nadaniem imienia szkole oraz przewidywany termin uroczystości.

Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem, zostały wskazane liczby uczniów w oddziale przedszkolnym oraz klas I–III szkoły podstawowej. Liczba uczniów w oddziale szkoły specjalnej i integracyjnej, oddziale specjalnym i integracyjnym w szkole ogólnodostępnej dotychczas wymieniana była w rozporządzeniu w sprawie ramowych statutów szkół. Projektowane przepisy powtarzają co do zasady te rozwiązania co do liczebności uczniów.

Liczba dzieci w oddziale przedszkolnym, jak i w klasach I–III nie może być większa niż 25. Oddział przedszkola obejmuje dzieci w zbliżonym wieku, z uwzględnieniem ich potrzeb, zainteresowań, uzdolnień oraz rodzaju i stopnia niepełnosprawności.

W przypadku przyjęcia z urzędu, w okresie od rozpoczęcia do zakończenia zajęć dydaktycznych do oddziału klasy I, II lub III szkoły podstawowej, ucznia zamieszkałego w obwodzie szkoły, dyrektor szkoły, po poinformowaniu rady oddziałowej utworzonej z przedstawicieli rodziców uczniów danego oddziału, powinien podzielić dany oddział, jeżeli liczba uczniów zwiększyłaby się ponad 25.

W opisanej sytuacji proponuje się, iż na wniosek rady oddziałowej, oraz po uzyskaniu zgody organu prowadzącego, dyrektor szkoły może odstąpić od takiego podziału, zwiększając liczbę uczniów, jednak nie więcej niż o 2 uczniów. W takiej sytuacji obligatoryjnie należy zatrudnić asystenta nauczyciela, który będzie wspierał nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze w tym oddziale w ciągu całego etapu edukacyjnego.

W projekcie wskazuje się, że liczba dzieci lub uczniów w oddziale szkoły specjalnej oraz w oddziale specjalnym w szkole ogólnodostępnej może wynosić: w oddziale dla dzieci lub uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – do 4; w oddziale dla dzieci lub uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi – do 4, w oddziale dla dzieci lub uczniów

nieślyszących i słabo słyszających – do 8, w oddziale dla dzieci lub uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – do 8, w oddziale dla dzieci lub uczniów niewidomych i słabo widzących – do 10, w oddziale dla dzieci lub uczniów z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją – do 12, w oddziale dla dzieci lub uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – do 16. Dodatkowo zaproponowano uregulowanie kwestii dotyczących liczebności oddziałów, w których uczą się uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz oddziałów, w których uczą się uczniowie o niejednorodnej niepełnosprawności. Zaproponowane rozwiązanie, w ocenie MEN nie spowoduje wzrostu liczebności oddziałów w szkołach a jedynie pozwoli na uporządkowanie istniejących rozwiązań stosowanych przez dyrektorów szkół. Pozwoli to również na lepsze dostosowanie form i metod pracy do potrzeb uczniów.

Proponuje się ponadto wskazanie form organizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz szczegółowych warunków i trybu tworzenia klas łączonych.

Co do zasady, w każdej szkole obowiązkowe zajęcia edukacyjne powinny być organizowane w utworzonych oddziałach. Jednakże, uwzględniając różne warunki i sytuacje proponuje się ich organizację w grupie oddziałowej, grupie międzyoddziałowej, grupie międzyklasowej lub grupie międzyszkolnej.

Zgodnie z projektowaną regulacją § 12 rozporządzenia w liceum ogólnokształcącym i technikum przedmioty ujęte w podstawie programowej kształcenia ogólnego w zakresie rozszerzonym będą mogły być realizowane w oddziale, grupie oddziałowej i grupie międzyoddziałowej, a za zgodą organu prowadzącego – także w grupie międzyszkolnej.

W klasach IV–VIII szkoły podstawowej, branżowej szkole I i II stopnia, liceum ogólnokształcącym, technikum i szkole policealnej podział na grupy będzie musiał nastąpić:

- 1) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych: komputerowych i informatyki liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej;
- 2) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z języków obcych w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów;
- 3) na nie więcej niż połowie godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;

- 4) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego, dla których z treści programu nauczania dla zawodu wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;
- 5) w przypadku prowadzenia kształcenia zawodowego na podstawie modułowego programu nauczania dla zawodu, zgodnie z wymogami określonymi w modułowym programie nauczania dla zawodu;
- 6) na zajęciach praktycznej nauki zawodu, zgodnie z przepisami w sprawie praktycznej nauki zawodu;
- 7) na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, a w przypadku zespołu szkół – także w grupie międzyszkolnej, liczącej nie więcej niż 26 uczniów, z tym że jeżeli w skład grupy oddziałowej, międzyoddziałowej, międzyklasowej lub międzyszkolnej wchodzi uczniowie niepełnosprawni uczęszczający do oddziałów integracyjnych lub uczniowie oddziałów specjalnych, liczba uczniów w grupie nie może być większa niż liczba uczniów odpowiednio w oddziale integracyjnym lub specjalnym.

Jednocześnie, w przypadku oddziałów liczących nie więcej niż 24, 26 lub 30 uczniów na powyższych zajęciach, podziału na grupy będzie można dokonywać za zgodą organu prowadzącego szkołę.

W oddziałach integracyjnych i oddziałach specjalnych liczących co najmniej 3 uczniów niepełnosprawnych na wymienianych w projekcie zajęciach, podział na grupy będzie obowiązkowy, z tym że grupa oddziałowa, międzyoddziałowa lub międzyklasowa nie będzie mogła liczyć mniej niż 5 uczniów.

W klasach IV–VIII szkoły podstawowej i szkole ponadpodstawowej zajęcia wychowania fizycznego, w zależności od realizowanej formy tych zajęć, będą mogły być prowadzone łącznie albo oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.

Projekt przewiduje – w szkole podstawowej działającej w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych – możliwość organizacji nauczania w klasach łączonych. Jednakże, rozwiązanie takie łączy się ze spełnieniem dodatkowych warunków. W klasie I projektuje się możliwość łączenia z inną klasą jedynie w przypadku realizacji edukacji muzycznej, edukacji plastycznej i wychowania fizycznego, a w klasie VIII jedynie w przypadku muzyki, plastyki, zajęć technicznych i wychowania fizycznego. W klasach II–VII będzie można prowadzić (w klasach łączonych) nie więcej niż połowę wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, (z wyjątkiem muzyki, plastyki, zajęć

technicznych i wychowania fizycznego, które w całości można prowadzić w klasach łączonych).

Proponuje się, że w szkole podstawowej działającej w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych, w takiej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, również będzie można łączyć zajęcia prowadzone w oddziale przedszkolnym dla dzieci 6-letnich z zajęciami edukacyjnymi prowadzonymi w klasie I. Jednak w taki sposób, by co najmniej połowa zajęć obowiązkowych zajęć edukacyjnych prowadzonych z zakresu odpowiednio edukacji polonistycznej, przyrodniczej, matematycznej oraz języka obcego nowożytnego w klasie I była prowadzona oddzielnie.

W projekcie rozporządzenia znalazły się regulacje dotyczące czasu trwania zajęć edukacyjnych, w tym określenie czasu trwania zajęć rewalidacyjnych oraz zajęć prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej – są one kompatybilne z innymi przepisami w tym zakresie. Godzina zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, zajęć socjoterapeutycznych dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym oraz zajęć resocjalizacyjnych dla uczniów niedostosowanych społecznie będzie trwała 60 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć tych w czasie krótszym niż 60 minut, zachowując ustalony dla ucznia łączny czas tych zajęć. Czas trwania zajęć prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej będzie wynosił od 45 do 60 minut.

Pozostawia się obecny czas trwania godziny lekcyjnej tj. 45 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć edukacyjnych w czasie od 30 do 60 minut, zachowując ogólny tygodniowy czas trwania zajęć edukacyjnych ustalony w tygodniowym rozkładzie zajęć opracowanym przez dyrektora szkoły.

Czas trwania – tak jak obecnie – poszczególnych zajęć edukacyjnych w klasach I–III szkoły podstawowej będzie ustalał nauczyciel prowadzący te zajęcia, zachowując ogólny tygodniowy ustalony czas zajęć. Natomiast w przedszkolu godzina zajęć nauczania, wychowania i opieki pozostaje to godzina zegarowa czyli 60 minut.

Jednocześnie w projekcie wskazano, że czas prowadzonych zajęć – w szczególności nauki religii i zajęć rewalidacyjnych, powinien być dostosowany do możliwości rozwojowych dzieci i wynosić z dziećmi w wieku 3–4 lat – około 15 minut, a z dziećmi w wieku 5–6 lat – około 30 minut.

W związku z tym, że w obecnym stanie prawnym brakuje regulacji określających minimalny standard warunków pobytu uczniów w internatach organizowanych przez publiczne szkoły, w projektowanym rozporządzeniu proponuje się określenie norm

dotyczących liczby wychowanków w grupie wychowawczej obejmującej wyłącznie wychowanków niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym oraz liczby wychowanków w grupie wychowawczej, w której są uczniowie niepełnosprawni, niedostosowani społecznie lub zagrożeni niedostosowaniem społecznym oraz tygodniowego wymiaru zajęć opiekuńczych i wychowawczych z jedną grupą w internacie. W projekcie dookreślono, że liczba wychowanków w grupie wychowawczej obejmującej wyłącznie wychowanków niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym, powinna odpowiadać liczbie uczniów w oddziale specjalnym lub oddziale szkoły specjalnej. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej, w której są uczniowie niepełnosprawni, niedostosowani społecznie lub zagrożeni niedostosowaniem społecznym może wynosić do 30, w tym do 5 uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego szkołę, w internacie można zatrudnić wychowawcę – opiekuna nocnego.

Projekt rozporządzenia uwzględnia określenie terminów opracowania, opiniowania i zatwierdzania arkusza organizacji szkoły i przedszkola z uwzględnieniem przepisów art. 110 ustawy – Prawo oświatowe.

Proponuje się, żeby arkusz organizacji szkoły dyrektor szkoły opracowywał w terminie do dnia 10 kwietnia danego roku. arkusz organizacji szkoły zatwierdzać będzie organ prowadzący szkołę do dnia 25 maja danego roku, po uzyskaniu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą. Kurator oświaty opinię powinien przedstawić do 30 kwietnia. Zmiany w terminach wynikają z wprowadzenia obowiązku opiniowania arkuszy organizacji szkoły przez kuratora oświaty. Regulacja dotycząca obowiązku opiniowania arkusza przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny dotyczyć będzie również sporządzanych aneksów do tych arkuszy.

Ponadto, proponuje się rozszerzenie wykazu treści, jakie powinien zawierać arkusz organizacji szkoły. Regulacja ta ma na celu ujednoczenie wymagań organu prowadzącego wobec dyrektora szkoły. Arkusz organizacji szkoły będzie zawierał informacje na temat liczby oddziałów poszczególnych klas, liczby uczniów w poszczególnych oddziałach, tygodniowego wymiaru godzin w poszczególnych oddziałach z uwzględnieniem zajęć obowiązkowych, w tym godzin wynikających z podziału na grupy, zajęć: religii/etyki, wychowania do życia w rodzinie, języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego i naukę własnej historii i kultury, sportowych w oddziałach i szkołach sportowych oraz w oddziałach i szkołach mistrzostwa sportowego, o ile takie zajęcia

prowadzone są w szkole, zajęć rewalidacyjnych oraz liczbę pracowników, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, ogólną liczbę godzin zajęć edukacyjnych lub godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę lub przedszkole. W przypadku czasu pracy poszczególnych oddziałów.

Organizację pracy przedszkola określi ramowy rozkład dnia ustalony przez dyrektora przedszkola na wniosek rady pedagogicznej z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia oraz oczekiwań – co jest bardzo ważne – rodziców. Na podstawie ramowego rozkładu dnia nauczyciel (nauczyciele), któremu powierzono opiekę nad danym oddziałem, ustali dla tego oddziału szczegółowy rozkład dnia, z uwzględnieniem potrzeb i zainteresowań dzieci.

W projektowanym rozporządzeniu proponuje się określenie zasad organizacji kształcenia w szkole dla dorosłych z wyszczególnieniem formy stacjonarnej i zaocznej, z uwzględnieniem częstotliwości i form organizacji zajęć edukacyjnych dla dorosłych. Proponuje się, aby zajęcia edukacyjne ze słuchaczami w szkole dla dorosłych kształcącej w formie stacjonarnej odbywały się przez trzy lub cztery dni w tygodniu. Natomiast w szkole dla dorosłych kształcącej w formie zaocznej konsultacje zbiorowe dla słuchaczy powinny odbywać się we wszystkich semestrach co dwa tygodnie przez dwa dni, a w uzasadnionych przypadkach co tydzień przez dwa dni. Dopuszcza się możliwość organizowania dodatkowych konsultacji indywidualnych w wymiarze 20% ogólnej liczby godzin zajęć w semestrze. Należy zorganizować dwie konferencje instruktazowe w czasie jednego semestru: pierwszą – wprowadzającą do pracy w semestrze, i drugą – przedegzaminacyjną.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i przedszkoli Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Maciej Kopeć, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Emilia Różycka Tel. 22 34 74 589, emilia.rozycka@men.gov.pl	Data sporządzenia 2016 r. Źródło: Art. 111 ustawy z dnia... prawo oświatowe Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministerstwa Edukacji Narodowej:

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem regulacji jest określenie szczegółowej organizacji publicznej szkoły i publicznego przedszkola, z uwzględnieniem istotnych kwestii związanych z funkcjonowaniem publicznej szkoły i publicznego przedszkola, w tym m.in. określenia dat przekazywania i zatwierdzania arkusza organizacji szkoły i przedszkola oraz zmian do arkusza, doprecyzowanie kwestii związanych z nazwą szkoły i przedszkola, określenie liczby uczniów w klasach I-III szkoły podstawowej oraz w oddziale przedszkolnym, liczby wychowanków w grupie wychowawczej w internacie w publicznej szkole oraz na zajęciach świetlicowych, określenie czasu trwania zajęć edukacyjnych w szkole i przedszkolu, organizacji oddziałów, grup, zasad łączenia klas.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt rozporządzenia przewiduje wprowadzenie następujących regulacji:

- 1) doprecyzowanie kwestii związanych z nazwą szkoły i przedszkola, w tym m.in. określenie trybu nadawania imienia szkole i przedszkolu;
- 2) określenie trybu nadawania imienia szkole i przedszkolu;
- 3) określenie warunków i sposobu używania nazwy szkoły i przedszkola na pieczęciach, tablicach urzędowych, sztandarze;
- 4) określenie liczby uczniów w oddziale klas I-III szkoły podstawowej oraz w oddziale szkoły specjalnej i oddziale specjalnym;
- 5) określenie form organizacji oraz czasu trwania obowiązkowych zajęć edukacyjnych, w tym zajęć rewalidacyjnych oraz zajęć prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- 6) określenie szczegółowych warunków i trybu tworzenia klas łączonych;
- 7) określenie norm dotyczących liczby uczniów w grupie wychowawczej w internacie i tygodniowego wymiaru zajęć opiekuńczych i wychowawczych z jedną grupą w internacie;
- 8) wprowadzenie terminów opracowania, opiniowania i zatwierdzania arkusza organizacji szkoły i przedszkola, rozszerzenie wykazu treści, jaki powinien zawierać arkusz organizacyjny oraz wprowadzenie zasad opiniowania i zatwierdzania zmian do arkusza organizacji szkoły;
- 9) określenie zasad organizacji kształcenia w szkole dla dorosłych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zgodnie z obowiązującymi w tych krajach przepisami w tym zakresie.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Dyrektorzy publicznych szkół i publicznych przedszkoli	15 215 publicznych przedszkoli i 24 939 publicznych szkół (stan na dzień 30	System Informacji Oświatowej MEN	Określenie szczegółowej organizacji publicznej szkoły i publicznego przedszkola,

Kuratoria Oświaty Organy prowadzące publiczne szkoły i przedszkola	września 2015 r.) 16 Jst i inne osoby prawne i fizyczne	SIO SIO	z uwzględnieniem istotnych kwestii związanych z funkcjonowaniem publicznej szkoły i publicznego przedszkola. Opiniowanie Zatwierdzanie arkuszy organizacji (zmian w zatwierdzonych arkuszach) szkół i przedszkoli

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenie zostanie skierowane do zaopiniowania przez związki zawodowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881) i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. Ks. J. Popiełuszki”;
- 2) Forum Związków Zawodowych ;
- 3) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”;
- 4) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”;
- 5) Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”;
- 6) Krajowa Sekcja Oświaty NSZZ „Solidarność 80”;
- 7) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 8) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 9) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 10) Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 11) Sekcja Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 12) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa;
- 13) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”;
- 14) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 15) Zarząd Krajowego Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 16) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 17) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 18) Business Centre Club – Związek Pracodawców;
- 19) Federacja Inicjatyw Oświatowych;
- 20) Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT;
- 21) Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej ;
- 22) Fundacja Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego;
- 23) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji;
- 24) Instytut Spraw Publicznych;
- 25) Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy;
- 26) Komitet Nauk Pedagogicznych PAN;
- 27) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 28) Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 29) Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich ;
- 30) Konferencja Rektorów Uczelni Zawodowych;
- 31) Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 32) Krajowa Izba Gospodarcza;

- 33) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 34) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 35) Międzynarodowa Organizacja do Spraw Migracji (IOM);
- 36) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych ;
- 37) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 38) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 39) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Muzycznych I i II Stopnia;
- 40) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych;
Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli;
- 41) Polska Izba Książki;
- 42) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 43) Polska Rada Ekumeniczna;
- 44) Polski Związek Głuchych – Zarząd Główny;
- 45) Polski Związek Logopedów;
- 46) Polski Związek Niewidomych – Zarząd Główny;
- 47) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 48) Polskie Stowarzyszenie Wychowania Pozaszkolnego im. Aleksandra
Kamińskiego;
- 49) Polskie Towarzystwo ADHD;
- 50) Polskie Towarzystwo Dysleksji;
- 51) Pracodawcy RP;
- 52) Rada ds. Szkolnictwa Artystycznego;
- 53) Rada Główna Szkolnictwa Wyższego;
- 54) Rada Języka Polskiego;
- 55) Rada Szkół Katolickich;
- 56) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 57) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 58) Społeczne Towarzystwo Oświatowe Ogólnopolskie Forum Rodziców;
- 59) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 60) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 61) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich Zarząd Główny;
- 62) Stowarzyszenie Rektorów i Założycieli Uczelni Niepaństwowych;
- 63) Stowarzyszenie Rodziców „TU”;
- 64) Towarzystwo Nauczycieli Szkół Polskich;
- 65) Towarzystwo Wiedzy Powszechnej – Zarząd Główny;
- 66) Unia Metropolii Polskich;
- 67) Unia Miasteczek Polskich;
- 68) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 69) Związek Harcerstwa Polskiego;
- 70) Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej;
- 71) Związek Miast Polskich;
- 72) Związek Powiatów Polskich;
- 73) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 74) Związek Województw RP;
- 75) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 76) Polski Komitet Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego;
- 77) Polska Komisja Akredytacyjna;
- 78) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej.

Projekt rozporządzenia wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji zostanie przesłany do wszystkich ministerstw, : KPRM, RCL, (zgodnie z Regulaminem pracy Rady Ministrów), Rady Dialogu Społecznego, GIODO, RPD, RPO i ww. partnerów społecznych i związków zawodowych oraz umieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Rządowego Centrum Legislacji. Projekt rozporządzenia zostanie także przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Podsumowanie konsultacji zostanie opisane w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Projektowane rozporządzenie nie rodzi dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa oraz dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy.							
	sektor mikro-, małych i średnich	Nie dotyczy.							

	przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Nie dotyczy.
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
X nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się, że rozporządzenie wejdzie w życie		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia

w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek artystycznych

Na podstawie art. 113 ustawy z dnia ... – Prawo oświatowe (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Nazwa publicznej szkoły artystycznej zawiera:

- 1) określenie typu szkoły;
- 2) numer porządkowy szkoły, jeżeli został ustalony przez organ prowadzący;
- 3) imię szkoły, jeżeli imię zostało nadane;
- 4) oznaczenie siedziby szkoły.

2. Nazwa zespołu szkół zawiera:

- 1) określenie „Zespół Szkół”, z zastrzeżeniem ust. 3;
- 2) wskazanie kierunku kształcenia poprzez użycie jednego z następujących określeń: muzycznych, plastycznych, artystycznych;
- 3) numer porządkowy zespołu, jeżeli został ustalony przez organ prowadzący;
- 4) imię zespołu, jeżeli imię zostało nadane;
- 5) oznaczenie siedziby zespołu.

3. Nazwa zespołu szkół muzycznych składającego się ze szkoły muzycznej I stopnia i szkoły muzycznej II stopnia albo ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia może zawierać określenie odpowiednio: „Szkoła Muzyczna I i II stopnia” albo „Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II stopnia”.

4. Nazwa placówki artystycznej zawiera:

- 1) określenie „Ognisko”, z zastrzeżeniem ust. 3;
- 2) wskazanie kierunku kształcenia poprzez użycie jednego z następujących określeń: muzyczne, plastyczne, artystyczne;

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 1894).

- 3) numer porządkowy placówki artystycznej, jeżeli został ustalony przez organ prowadzący;
- 4) imię placówki artystycznej, jeżeli imię zostało nadane;
- 5) oznaczenie siedziby placówki artystycznej.

5. Nazwa szkoły wchodzącej w skład zespołu szkół składa się z nazwy tej szkoły i nazwy zespołu szkół.

6. Nazwa szkoły lub zespołu szkół może zawierać sformułowanie określające organ prowadzący.

7. Nazwę publicznej szkoły artystycznej lub zespołu szkół określa się odpowiednio w statucie szkoły lub zespołu szkół.

8. W jednej miejscowości nie mogą występować dwie szkoły, dwa zespoły szkół lub dwie placówki artystyczne o takiej samej nazwie.

§ 2. Szkole lub placówce artystycznej oraz zespołowi szkół imię nadaje organ prowadzący:

- 1) w akcie założycielskim szkoły, placówki lub zespołu szkół albo
- 2) na wniosek rady szkoły lub wspólny wniosek rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

§ 3. 1. W dokumentacji przebiegu nauczania i na pozostałych drukach szkolnych oraz na tablicy urzędowej nazwę szkoły, zespołu szkół lub placówki artystycznej używa się w pełnym brzmieniu.

2. Nazwy szkół wchodzących w skład zespołu szkół umieszcza się na oddzielnych tablicach urzędowych.

3. Skrót nazwy szkoły, zespołu szkół lub placówki artystycznej może być stosowany na pieczęciach, z wyłączeniem dużej okrągłej pieczęci urzędowej.

§ 4. 1. Stanowisko wicedyrektora może być utworzone w szkole, w której prowadzi się zajęcia edukacyjne ogólnokształcące lub w której realizuje się tygodniowo co najmniej 400 godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

2. Stanowisko drugiego wicedyrektora może być utworzone w szkole, w której realizuje się tygodniowo co najmniej 800 godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

§ 5. 1. Nauczyciele mogą wchodzić w skład wydziałów, sekcji oraz zespołów przedmiotowych lub problemowo-zadaniowych.

2. Zadania wydziałów, sekcji i zespołów przedmiotowych lub problemowo-zadaniowych określa się w statucie szkoły lub zespołu szkół.

3. Pracą wydziału lub sekcji kieruje kierownik wydziału lub sekcji.

4. Stanowisko kierownika sekcji może być utworzone w szkole, w której jest zatrudnionych co najmniej 6 nauczycieli nauczających tego samego lub pokrewnego przedmiotu.

5. Stanowisko kierownika wydziału może być utworzone w szkole, w której w ramach danego wydziału nie utworzono stanowiska kierownika sekcji.

6. Pracą zespołu przedmiotowego lub problemowo-zadaniowego kieruje przewodniczący zespołu powoływany przez dyrektora szkoły.

§ 6. Za zgodą organu prowadzącego szkołę, dyrektor szkoły może, w ramach posiadanych środków finansowych, utworzyć dodatkowe stanowiska kierownicze, a w przypadku szkoły prowadzonej przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – po uzyskaniu zgody specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ustawy z dnia ... – Prawo oświatowe.

§ 7. 1. Oddział szkoły artystycznej realizującej także kształcenie ogólne w zakresie klas I – III szkoły podstawowej liczy nie więcej niż 25 uczniów. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ustawy z dnia ... – Prawo oświatowe, liczba uczniów w oddziałach, o których mowa w ust. 1, może być zwiększona, nie więcej jednak niż o 2 uczniów.

2. Grupa pozostająca pod opieką nauczyciela wychowawcy świetlicy szkolnej może liczyć do 25 uczniów. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ustawy z dnia ... – Prawo oświatowe, liczba uczniów w grupie może być zwiększona, nie więcej jednak niż o 5 uczniów.

§ 8. 1. Internat zapewnia opiekę i wychowanie uczniom szkół artystycznych w wieku do 24 roku życia.

2. Internat zapewnia wychowankom:

- 1) całodobową opiekę;
- 2) warunki do nauki;
- 3) pomoc w nauce;
- 4) warunki do rozwijania zainteresowań i szczególnych uzdolnień;
- 5) warunki umożliwiające uczestnictwo w kulturze, sporcie i turystyce.

3. Internat realizuje zadania we współpracy z rodzicami wychowanka oraz z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi.

4. W internacie działa zespół wychowawczy do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków, powoływany przez dyrektora danej szkoły lub zespołu szkół.

5. Do zadań zespołu wychowawczego należy w szczególności:

- 1) diagnozowanie problemów wychowawczych wychowanków;
- 2) opracowanie planu wychowawczego na dany rok szkolny;
- 3) dokonywanie okresowej analizy i oceny skuteczności podejmowanych działań wychowawczych;
- 4) doskonalenie metod pracy wychowawczej.

6. W skład zespołu wychowawczego wchodzi:

- 1) kierownik internatu lub upoważniona przez dyrektora danej szkoły lub zespołu szkół osoba – jako przewodniczący zespołu;
- 2) wychowawca grupy wychowawczej;
- 3) w miarę potrzeb i możliwości – pedagog lub psycholog oraz inni specjaliści.

7. Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w internacie jest grupa wychowawcza.

8. Liczbę wychowanków w grupie wychowawczej określa dyrektor danej szkoły lub zespołu szkół w uzgodnieniu z organem prowadzącym.

9. Grupą wychowawczą opiekuje się wychowawca grupy wychowawczej.

10. Wymiar zajęć opiekuńczo-wychowawczych z jedną grupą wychowawczą w internacie określa tygodniowy plan zajęć, opracowany przez dyrektora danej szkoły lub zespołu szkół w uzgodnieniu z organem prowadzącym.

11. Pora nocna w internacie trwa od godziny 22.00 do godziny 6.00.

12. Opiekę w porze nocnej sprawuje wychowawca grupy wychowawczej.

13. W uzasadnionych przypadkach opiekę w porze nocnej może sprawować osoba niebędąca wychowawcą, wyznaczona przez dyrektora danej szkoły lub zespołu szkół.

14. Szczegółową organizację wewnętrzną internatu określa statut szkoły lub zespołu szkół.

§ 9.1. W szkole artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne zajęcia edukacyjne realizowane są w formie zajęć edukacyjnych artystycznych.

2. W szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne zajęcia edukacyjne realizowane są w formie zajęć edukacyjnych artystycznych i zajęć edukacyjnych ogólnokształcących.

3. Zajęcia edukacyjne artystyczne mogą być realizowane indywidualnie lub zbiorowo.

4. Zajęcia edukacyjne ogólnokształcące są realizowane zbiorowo.

5. Na podstawie przepisów odrębnych, dopuszcza się realizację zajęć edukacyjnych w formach innych niż w systemie lekcyjno-klasowym, pod warunkiem zapewnienia prawidłowości realizacji podstawy programowej, określonej dla danego przedmiotu.

6. Godzina zajęć edukacyjnych artystycznych lub ogólnokształcących trwa 45 minut.

7. Dopuszcza się prowadzenie zajęć edukacyjnych artystycznych w krótszym czasie, nie krótszym jednak niż 15 minut, zachowując ogólny tygodniowy czas zajęć edukacyjnych, ustalony w tygodniowym rozkładzie zajęć, o którym mowa w § 10 ust. 5.

§ 10. 1. Szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji szkoły opracowany przez dyrektora szkoły, uwzględniający szkolny plan nauczania.

2. Arkusz organizacji szkoły powinien zawierać w szczególności następujące dane:

- 1) dane identyfikacyjne szkoły i organu prowadzącego;
- 2) zestawienie liczbowe personelu, z wyszczególnioną liczbą godzin pracy i etatów kalkulacyjnych, a w przypadku pracowników pedagogicznych z podaniem stopnia awansu zawodowego;
- 3) oświadczenie o posiadaniu przydzielonych na dany rok środków finansowych, pozwalających na pokrycie wydatków określonych w arkuszu organizacyjnym, z wyszczególnieniem przedmiotowym poszczególnych wydatków;
- 4) imienne zestawienie zatrudnionych w szkole pracowników pedagogicznych, z uwzględnieniem ich danych osobowych i kwalifikacyjnych oraz określeniem przydzielonych im godzin dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w danym roku szkolnym;
- 5) szczegółową informację w zakresie liczby uczniów w szkole oraz planowanych absolwentów, z uwzględnieniem specjalności (specjalizacji) w jakiej kształcą się uczniowie;
- 6) szkolny plan nauczania.

3. Szczegółowe terminy składania i zatwierdzania arkuszy organizacyjnych określone są przez organ prowadzący szkołę, a w przypadku szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, przez specjalistyczną jednostkę nadzoru o której mowa w art. 53 ustawy z dnia ... – Prawo oświatowe, z zastrzeżeniem obowiązku uzyskania zatwierdzenia arkusza organizacyjnego przez szkołę do

dnia 31 sierpnia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, dla którego opracowany został arkusz organizacyjny.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 r.²⁾

MINISTER KULTURY

I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie typów szkół artystycznych publicznych i niepublicznych (Dz. U. poz. 1210), które traci moc z dniem 1 września 2017 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia ... – Prawo oświatowe (Dz. U. poz. ...) oraz ustawy z dnia Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. poz. ...).

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w art. 113 ustawy – Prawo oświatowe w zakresie określenia w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek artystycznych.

Rozporządzenie określa między innymi elementy tworzące nazwę szkoły i placówki artystycznej, tryb nadawania szkole artystycznej imienia oraz warunki i sposób używania nazwy szkoły. Rozporządzenie określa także formalne warunki tworzenia stanowisk kierowniczych w szkole artystycznej, a także zakres informacji jakie muszą być zawarte w arkuszu organizacji szkoły oraz terminy ich opracowywania i zatwierdzania.

W odniesieniu do nazwy publicznej szkoły artystycznej zdecydowano się na ustalenie katalogu czterech elementów składających się na nazwę szkoły artystycznej, czyli:

- określenie typu szkoły,
- podanie ewentualnego numeru porządkowego,
- podanie imienia szkoły, oraz
- oznaczenie siedziby szkoły.

Określenie typu szkoły będzie następowało poprzez przytoczenie właściwego typu szkoły artystycznej, określonego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o systemie oświaty lub na podstawie projektowanego art. 18 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe. Podanie ewentualnego numeru porządkowego zostało ustalone jako oznaczenie wyróżniające daną szkołę w przypadku występowania w jednej miejscowości dwóch szkół tego samego typu, zwłaszcza w sytuacji nie posiadania przez nie imienia, nadanie którego, oprócz kwestii honorowo – historycznych, może być z funkcjonalnego punktu widzenia traktowane jako oznaczenie wyróżniające szkołę. Koniecznym elementem nazwy szkoły będzie za to oznaczenie jej siedziby, polegające na podaniu miejsca prowadzenia przez szkołę działalności, czyli przywołania nazwy odpowiedniej miejscowości.

Na analogiczne rozwiązanie zdecydowano się w odniesieniu do nazw placówek i zespołów szkół, z zastrzeżeniem możliwości używania przez zespół szkół składający się ze szkoły muzycznej I stopnia i szkoły muzycznej II stopnia, nazwy odpowiednio „szkoła muzyczna I i II stopnia”, a w przypadku szkół muzycznych realizujących także kształcenie ogólne „ogólnokształcąca szkoła muzyczna I i II stopnia”. W innym przypadku konieczne będzie określenie przez zespół w nazwie kierunku kształcenia, poprzez zastosowanie określeń

„muzycznych”, „plastycznych” lub „artystycznych”. Rozwiązanie to pozwoli na jednoznaczne określenie i rozpoznanie profilu kształcenia artystycznego w danym zespole szkół.

W przypadku placówek artystycznych przyjęto rozwiązanie polegające na utrzymaniu w nazwie wyrażenia „ognisko”, jako nazwy powszechnie i od długiego już czasu używanej dla określania tego typu placówek.

Generalną zasadą odnoszącą się w sposób ogólny do używanych przez wymienione powyżej jednostki nazw, jest wprowadzenie braku możliwości posiadania przez dwie szkoły tej samej nazwy w obrębie jednej miejscowości. Zdecydowano się na wprowadzenie takiego zastrzeżenia, z uwagi na konieczność wyraźnego rozróżnienia szkół na danym terytorium, z zastosowaniem zasady niewprowadzania w błąd poprzez użycie takiej samej nazwy.

Przewidziano dwa sposoby nadania imienia szkole, zespołowi szkół lub placówce artystycznej poprzez określenie go bezpośrednio w akcie założycielskim szkoły, zespołu lub placówki lub w drodze wnioskowania przez radę szkoły lub wspólnie działającą radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski.

W rozporządzeniu określono także sposób używania nazwy szkoły, zespołu szkół lub placówki artystycznej, wprowadzając jako podstawowe rozwiązanie używanie nazwy w pełnym brzemieniu, z możliwością używania nazwy skróconej na pieczęciach używanych przez wskazane jednostki. Wprowadzono jednak konieczność stosowania nazwy pełnej na dużej urzędowej pieczęci okrągłej stosowanej przez szkołę, zespół lub placówkę artystyczną, z uwagi na używanie jej zwłaszcza w celu potwierdzania wydawanych przez odpowiednią jednostkę świadectw i dyplomów. W takim przypadku nazwa szkoły, zespołu lub placówki artystycznej będzie zgodna z pełną nazwą widniejącą na właściwym druku.

Rozporządzenie określa także warunki formalne jakie muszą być spełnione przez szkołę dla utworzenia w niej odpowiedniego stanowiska kierownicze. Zdecydowano się na zachowanie aktualnie obowiązujących w tym zakresie norm, umożliwiając utworzenie stanowiska wicedyrektora w szkole, która realizuje tygodniowo co najmniej 400 godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, oraz 800 godzin w przypadku stanowiska drugiego wicedyrektora. Podobnie, na zachowanie dotychczasowego rozwiązania, zdecydowano się w przypadku stanowiska kierownika sekcji, którego utworzenie uzależnia się od zatrudnienia co najmniej 6 nauczycieli tego samego lub pokrewnego przedmiotu.

Wprowadzono także w § 6 rozporządzenia możliwość tworzenia dodatkowych stanowisk kierowniczych po uzyskaniu zgody odpowiednio organu prowadzącego szkołę lub

specjalistycznej jednostki nadzoru, w przypadku szkoły prowadzonej przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

W § 7 rozporządzenia ustalono maksymalną liczbę uczniów w klasie szkoły artystycznej realizującej także kształcenie ogólne w zakresie klas I–III szkoły podstawowej, określając ją na 25 uczniów, z możliwością zwiększenia tego limitu w uzasadnionych przypadkach do maksimum 27 uczniów. W tym przypadku zgodę wydawałaby specjalistyczna jednostka nadzoru, działając jako organ nadzoru pedagogicznego. W przypadku określenia liczebności grupy pozostającej pod opieką nauczyciela wychowawcy świetlicy szkolnej zdecydowano się także na ustalenie jej na poziomie 25 uczniów, z możliwością jednakże zwiększenia tego limitu do maksymalnie 30 osób, w przypadkach uzasadnionych, także za zgodą specjalistycznej jednostki nadzoru.

W rozporządzeniu, zgodnie z delegacją ustawową, określono zadania realizowanej przez zorganizowany w szkole internat, zarówno w sferze sprawowania opieki nad wychowankami jak też w zakresie działań pomocowych realizowanych na rzecz wychowanków internatu.

W § 9 rozporządzenia określono formy realizacji zajęć edukacyjnych w szkołach artystycznych. Zdecydowano się na ogólny podział zajęć na zajęcia edukacyjne artystyczne i zajęcia edukacyjne ogólnokształcące. W zależności od typu szkoły artystycznej zajęcia te będą mogły występować wspólnie, w przypadku szkół artystycznych realizujących także kształcenie ogólne, lub wyłącznie jako zajęcia edukacyjne artystyczne, w szkołach artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. Określono także możliwość realizacji zajęć w sposób indywidualny lub zbiorowy a także zasygnalizowano możliwość realizacji zajęć dydaktycznych w systemie innym niż lekcyjno-klasowy na podstawie przepisów odrębnych. Powyższe rozwiązanie, polegające na odwołaniu do przepisów jest konieczne, z uwagi na uregulowanie wskazanej materii bezpośrednio w przepisach ustawowych lub wykonawczych, związanych chociażby z określeniem form realizacji poszczególnych zajęć edukacyjnych w ramowych planach nauczania w szkołach i placówkach artystycznych.

W § 10 rozporządzenia określono zakres informacji jakie powinny zostać uwzględnione w składanym corocznie arkuszu organizacji szkoły. Zgodnie z art. 110 ustawy prawo oświatowe, arkusz organizacji szkoły określa szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym. Arkusz jest opracowywany przez dyrektora szkoły i podlega procedurze zatwierdzającej przez organ prowadzący, po zaopiniowaniu przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny. W celu weryfikacji zasadności i prawidłowości

zaplanowania środków publicznych, przeznaczonych na działalność danej artystycznej szkoły publicznej, z posiadanymi na ten cel przez organ prowadzący rzeczywistymi środkami finansowymi, konieczne jest podanie przez szkołę szeregu szczegółowych danych w zakresie zatrudnienia i obciążeń finansowych szkoły, mających wpływ na jej ogólną organizację. W arkuszu konieczne jest także zaprezentowanie organowi prowadzącemu, a także nadzorującego imiennego zestawienia zatrudnionych w szkole pracowników pedagogicznych, z uwagi na konieczność posiadania przez nich określonych przepisami prawa kwalifikacji. Wskazane powyżej dane są jedynie przykładowym zestawieniem danych niezbędnych do zapewnienia prawidłowego i zgodnego z przepisami prawa finansowania szkoły artystycznej. Wymagane dane będą się różniły w zależności od określonego typu szkoły artystycznej, dlatego też opracowanie druków arkuszy organizacyjnych pozostawiono regulacjom na poziomie organu prowadzącego i nadzorującego.

Nazwa projektu Rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek artystycznych Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Podsekretarz Stanu Wanda Zwinogrodzka Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Lidia Skrzyniarz Dyrektor Departamentu Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej tel. 22 5515-590 e-mail awisniewski@mkidn.gv.pl	Data sporządzenia 26.10.2016 r. Źródło: Inicjatywa własna Nr w wykazie prac

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawodawca w projekcie ustawy Prawo oświatowe, w art. 113 zawarł delegację dla Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który w drodze rozporządzenia musi określić szczegółową organizację publicznych szkół i placówek artystycznych. Niniejszy projekt stanowi wykonanie tej delegacji ustawowej.

Projekt rozporządzenia określa między innymi elementy tworzące nazwę szkoły i placówki artystycznej, tryb nadawania szkole artystycznej imienia oraz warunki i sposób używania nazwy szkoły. Rozporządzenie określa także formalne warunki tworzenia stanowisk kierowniczych w szkole artystycznej, a także zakres informacji jakie muszą być zawarte w arkuszu organizacji szkoły oraz terminy ich opracowywania i zatwierdzania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

1. W przypadku nazwy publicznej szkoły artystycznej zdecydowano się na ustalenie katalogu czterech elementów składających się na nazwę szkoły artystycznej, którymi są: określenie typu szkoły, podanie ewentualnego numeru porządkowego, podanie imienia szkoły, oznaczenie siedziby szkoły.
2. W projekcie rozporządzenia przewidziano dwa sposoby nadania imienia szkole, zespołowi szkół lub placówce artystycznej poprzez określenie go bezpośrednio w akcie założycielskim szkoły, zespołu lub placówki lub w drodze wnioskowania przez radę szkoły lub wspólnie działającą radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski.
3. W rozporządzeniu określono także sposób używania nazwy szkoły, zespołu szkół lub placówki artystycznej, wprowadzając jako podstawowe rozwiązanie używanie nazwy w pełnym brzemieniu, z możliwością używania nazwy skróconej na pieczęciach używanych przez wskazane jednostki.
4. Niniejszy projekt reguluje także warunki formalne jakie muszą być spełnione przez szkołę dla utworzenia w niej odpowiedniego stanowiska kierowniczego. Przy czym zdecydowano się na zachowanie aktualnie obowiązujących w tym zakresie norm, umożliwiając utworzenie stanowiska wicedyrektora w szkole, która realizuje tygodniowo co najmniej 400 godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, oraz 800 godzin w przypadku stanowiska drugiego wicedyrektora. Podobnie, na zachowanie dotychczasowego rozwiązania, zdecydowano się w przypadku stanowiska kierownika sekcji, którego utworzenie uzależnia się od zatrudnienia co najmniej 6 nauczycieli tego samego lub pokrewnego przedmiotu.
5. Jednocześnie projekt zakłada możliwość tworzenia dodatkowych stanowisk kierowniczych po uzyskaniu zgody odpowiednio organu prowadzącego szkołę lub specjalistycznej jednostki nadzoru.
6. Projekt wprowadza maksymalną liczbę uczniów w klasie szkoły artystycznej realizującej także kształcenie ogólne w zakresie klas I-III szkoły podstawowej, określając ją na 25 uczniów, z możliwością zwiększenia tego limitu

w uzasadnionych przypadkach do maksimum 27 uczniów.

7. Określono także liczebność grupy pozostającej pod opieką nauczyciela wychowawcy świetlicy szkolnej. W tym przypadku zdecydowano się na ustalenie jej również na poziomie 25 uczniów, ale z możliwością zwiększenia tego limitu do maksymalnie 30 osób, w przypadkach uzasadnionych, także za zgodą specjalistycznej jednostki nadzoru. Unormowano zgodnie z projektowaną delegacją ustawową zadania realizowanej przez zorganizowany w szkole internat, zarówno w sferze sprawowania opieki nad wychowankami jak też w zakresie działań pomocowych realizowanych na rzecz wychowanków internatu.
8. Przewidziano także formy realizacji zajęć edukacyjnych w szkołach artystycznych. Zdecydowano się na ogólny podział zajęć na zajęcia edukacyjne artystyczne i zajęcia edukacyjne ogólnokształcące. W zależności od typu szkoły artystycznej zajęcia te będą mogły występować wspólnie, w przypadku szkół artystycznych realizujących także kształcenie ogólne, lub wyłącznie jako zajęcia edukacyjne artystyczne, w szkołach artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. Określono także możliwość realizacji zajęć w sposób indywidualny lub zbiorowy a także zasygnalizowano możliwość realizacji zajęć dydaktycznych w systemie innym niż lekcyjno-klasowy na podstawie przepisów odrębnych.
9. Projekt reguluje zakres informacji jakie powinny zostać uwzględnione w składanym corocznie arkuszu organizacji szkoły. Arkusz jest opracowywany przez dyrektora szkoły i podlega procedurze zatwierdzającej przez organ prowadzący, po zaopiniowaniu przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Publiczne szkoły artystyczne	605	MKiDN	Organy prowadzące publiczne szkoły artystyczne, uczniowie i nauczyciele tych szkół

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Budżet państwa.												

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wprowadzona regulacja nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych w sektorze finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Nie dotyczy

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 września 2017 r.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Z uwagi na przedmiot regulacji ewaluacja nie jest zasadna.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	